

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ՄԻԻՆԹԻՍՊԱԹԻԻԿ

Մ Ի Ի Ն Շ Է Ա Թ

Ի Լ Ա Վ Է Լ Ի

ՄԻՔԹԵՊԼԻՐ ԻԶԻՆ

Ի Ս Է Ր Բ

ՅԱՊՈՐ Ե. ՓԱՇԱՅԵՐ

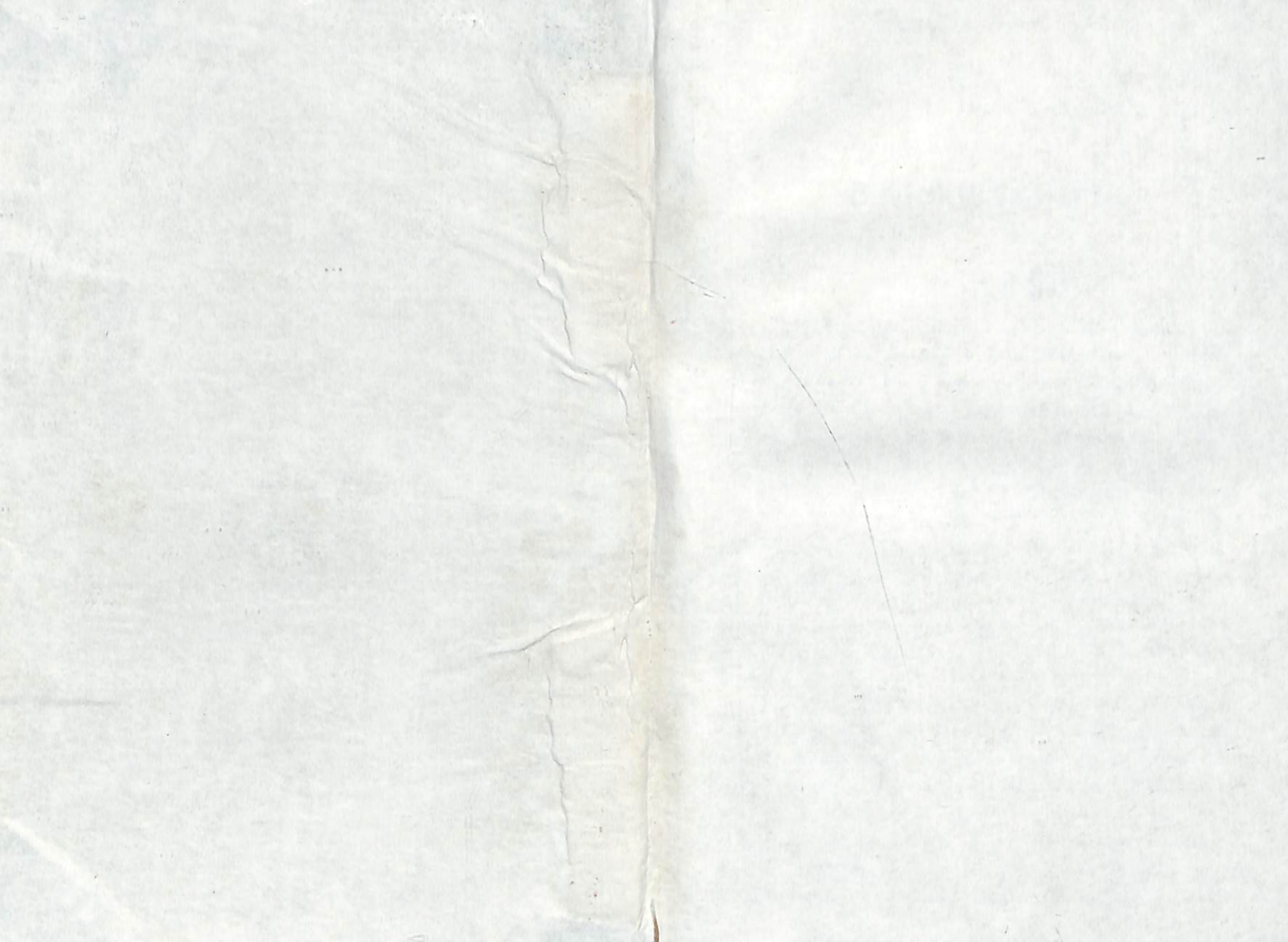
مدارف نظارت جليله سنك ۸۶۷ نومرولى رخصتيله
طابع اولمشدر

ԱՌԹԱՆԷ

ՄԱԹՊԱՄԸ Թ. ԳԱՎԱՅԵԱՆ

Ի Լ Ա Վ Է Լ Ի

Նուիրաւու Տիգրանի Գրաքարտ

Ն. Կ. Գրան

ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԷ

2004

Մէքթէպլէրիմիզտէ լիսանը Օ՛սմանիներն սուհուլէթ՛լէ թահսիլ իշիւն ագտէմճէ թապ՛ ու թէմսիլինէ միւլաֆֆազ օլտուղունուզ ՄԻՖԹԱՀ-ԻՆԼ-ԻՆԼՈՒՄ նամ գավախ՛տ քիթապընտան տօլայը մէա՛րիֆշինասանը զէման վէ հէվէսքեարանը իքթիսապը զէպանը ի՛ւզպէթպէյան թարաֆընտան մէրսուլ թէլլիգաթնամէլէրտէ, լիսանը մէգքիւրտէ իմլաճա տէրքեար օլան սու՛ուպէթ ու միւլքիլաթըն տախի մէհմա էմքեան իղալէսինէ մէտար օլմագ իւզըէ պիր ուսուլ վէ գախ՛տէի ճէտիտէնին թանգիմի խուսուսու պիտտէֆ՛աթ իսթար վէ իլթիմաս գըլընմըջ օլտուղունա մէպնի, իշպու բիսալէ թէրթիպ, վէ ՄԻԻՆԹԷԻՍԱՊԱԹ-ԻՆԼ-ՄԻԻՆՇԷԱԹ թէսմիյէ օլունտու :

Պու բիսալէնին միւնտէրիճաթը ֆի զէմանընա միւսթամէլ ու թէտավիլ օլան քիթապէթ իւզըէ մուհարրէր միւթէա՛տտիտ թէզաքիւր վէ մա՛րուզաթ ու մէքեաթիպը միւնթէլսապէտէն ի՛ւպարէթ օլուպ, պունլար մուա՛լլիմին թարաֆլարընտան շակիրտանըն տէրէճէի իսթիտ յորնա կէօրէ պիթթէտրիճ հրուֆաթը Օ՛սմանիյէյէ նագլ ու թէպտիլ, վէ պիր իքի տէֆա՛ թէպերզ ու թասս-

791-27 90842

Կ
հի՛հ օլունմասը , վէ չունքի ա՛րապի վէ ֆարսի
լուզաթըն մա՛նալարը քիթապըն ախէրինտէ միւն-
տէրի՛ճ օլմաղլէ ճայի իսթի՛մալլէրի տախի իրայէ
գըլընմասը իգթիզա էտէր :

Իչպու թա՛րիֆ օլունա՛ն ուսուլումուզ չէնտ
վագթլէր մէվգը՛ի թէ՛ճրի էյէ վազ՛ օլունարագ
վէք ազ միւտտէթ զարֆընտա միւկթէտիանըն
ֆէվգ էլ մէմուլ թէրագըլէրինի միւշահէտէ էթ-
միշ օլտուղումուզ ճիհէթլէ , ֆայիտէսինին թա՛-
միմի մագսէտիլէ թապ՛ ու նէլըինէ իպթիտար
գըլընտը :

ՅԱԿՈՒՅ Յ. ՓԱՇԱՅԵԱՆ

(791-աի)

3228-73

Ի Խ Թ Ա Ր

1. Արապիտէ յի հարֆը իլէ թահրիր օ-
լունան լուղէթլէր իւղէրինէ պիր նօգթա վազ
օլունմուշ տուր :

2. Պիղիմ (Գ) հարֆ իլէ եազըլանլար տախի
է-ճ հարֆընա , վէ (Ք) իլէ եազըլմըշ օլանլար
տախի է-ճ հարֆընա թէպտիլ օլունմասը լա-
զըմ կէլէճէյի իչիւն իխթար գըլընտը :

3. Բիսալէնին ախէրինտէքի լուղէթլէրտէ
ֆիլլէրին էօնիւնէ է՛-ճ էէրինէ է՛ վէ օլմա՛
էէրինէ օլ գօնուլմուշ տուր :

վէ ֆիւն , Ֆիւպլէն , էաճէ լուղէթլէր նաս
պէյնինտէ ֆիւն , Ֆիւպլէն վէ էօճա միւսթա-
մէլ օլմաղըն իքիսինին տախի իսթիմալի ճա-
յիզ կէօրիւնմիւշ տիւր :

Հանրապետություն

պ. Գեորգիանցի Կոյուն պայտեզ
Խր. Գրուսեթի-ն Վոյ յազապետա
Կար

1901 թ. 26. 1 յոյնի Կ. թ. Ժողով
Վայթա- Վայթա Կ. թ. Ժողով

ԹԻՉՔԵՐԻ ԼԵՐԻՆ ԷՆՎԱԻ

ՄԻԻԼԱԳԱԹ ԻՉԻՆ

Էֆէնտիմիզ.

Եարն Զաթընըլա պիր ազ կէօրիւլմէք
իսթէրիմ, հէր նէ մահալտէ վէնէ սա'աթտէ
կէօրիւլմէմիզ միւմքին իսէ, լութֆէն իշա-
րէթ պուլուրմանըզը ըէճա իտիպ, էմրինիզէ
միւնթազըրըմ էֆէնտիմ:

ՃԵՎԱՊ

Եարն պէնտէնիզէ կէօրիւլմէք իսթէտի-
յինիզի պէյան պուլուրմուլուտունուզ, սա'
աթ իւլէ գատար պէնտէխանէտէ պուլունուպ
թէշրիֆինիզէ միւնթազըրըմ էֆէնտիմ:

ԻՍԹԻԳՐԱԶ ԻՉԻՆ

Էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի.

Պիմէննիհի թէ'ալա իքմալի գուվլէի գա-
րիպէյէ կէլմիշ օլան խանէմիզ իչիւն պէշ պին
ղուրուլուն շիտտէթի լուզում կէօրիւնմիւշ օլ-
տուղունտան, էֆէնտիմիզէ թէսվիյէսի գա-
պիլ պուլունտուղու հալտէ, համիլի վէրագաթ
ա'ճիզի ֆիւլան պէնտէլէրինէ թէվտիյան իր-
սալի վապէսթէի լութֆ ու միւրուվէթլէրի
տիր էֆէնտիմ:

ՏԻՆԷՐ

Պիրատերիմ Էֆէնտիմ.

Մին էլ գատիմ պէյնիմիզտէ ճարի օլան միհր ու մէհապպէթը տատերի պիր վէչհ'լէ զայիլ օլմայաճաղը ազատէի պէյան ու իշ'ար օլտուղունա, վէ պու կիւնլէրտէ իհթիեաճը պէնտէ կեանէմ տէրէճէյի քէմալէ րէսիտէ օլարագ, իթիտա'ի լութֆ ու ինայէթը ա'լիլէլէրինէ պէնտէնիզի մէճպուր էյլէտիյինէ պինսէն, եազըն վազըթտա թէտիյէ օլունմագ իւզրէ, գարզէն իքի պին ղուրուչուն համիլի ա'րիզէի պէնտէկի էֆէնտի պէնտէլէրինէ թէվտիան իրսայինէ ինայէթ վէ օլ վէչհ'լէ գայտը զարուրէթտէն րէհա իլէ մէսրուրիյէթիմ խուսուսունա հիմմէթ ու միւրուվվէթ պույուրմալէրի միւթէ մէննաի մախսուսու աճիզանէմ տիր Էֆէնտիմ:

ՃԵՎԱՊ

Շու արալըգ թարաֆը տէվլէթլէրինէ պիր մրգտար ագճէնին լիւզումի կէօրիւնտիյինէ մէպնի, իքի պին ղուրուչուն ֆիւլանէ թէվտիան իրսալի իլթիմասընը հավի. րահէ րէսի իզազօլան թէգքէրէի պէհիյէլէրի մէալի ա'լիսի մա'լիւմը խիւլուսվէրի օլտու. վէ օլ վէչհ'լէ մէպլաղը մէզպուր ֆիւլանէ թէվտիյան սավպը

ա'լիլէրինէ իրսալ գըլընմըչ օլմաղըն, օլպապտէ իրատէ Էֆէնտիմին տիր:

ՏԻՐՍ ԻՁԻԻՆ

Պիրատերիմ Էֆէնտիմ.

Մէքթէպիմիզին շու արալըգ թա'թիլ գըլընմըչ օլտուղունտան, տէրսլէրիմիզ միւթալէ'ա օլունամատըղը ճիհէթ'լէ խաթըրտէ գալմամըչ. վէ պու իսէ տէրսլէրիմիզին պէտինտէ վէ իմթիհանըմըղըն զէմանընտէ, ագրան ու էմսալըմըգտէն կէրու գալարագ ֆէնա հալտէ մահճուպիյէթիմիզի միւճիպ օլաճաղընտան, հիչ օլմազ իսէ հաֆթատէ իքի կիւն օլտուն շու օգունմուչ օլան տէրսլէրիմիզի պիր տախի կէօզտէն կէչիրմէք լազըմէտէն պուլունմուչ օլմաղլէ, օլ պապտէ իրատէ Էֆէնտիմին տիր:

ՃԵՎԱՊ

Թէգքէրէի ալիլէլէրինին միւֆատի մա'լիւմը խուլուսվէրի օլտու, վագա'ա պէնտէլէրի տախի պէչ օն կիւնտէն պէրու օգունմուչ օլան տէրսլէրիմիզի միւթալէ'ա էթտիյիմ եօգտուր, վէ պու տախի ֆիլ հագըգա եազընտա միւճիպի շէմնարի վէ մահճուպիյէթ օլաճաղը տէրքեար տըր, էմր ու իշարը ա'լիլէրի իւզրէ, ֆիւլան կիւն պիզզաթ վալալէրինին պէնտէխանէյէ թէչրիֆ, վէ եախօտ գուլլէրի էֆէն-

տիմի թաստիյէ ճիւղաթ էտէճէք օլտուղում
ըէհին իլմի ալիլէրի պույուրուլտուգտա . . .

ՔԻԹԱՊ ԻԶԻՆ

Իչպու թա'թիլ հէնկեամընտա դավա'իտ
միւթալէ'ասիլէ մէշղուլ օլմայուպ, պիրազտա
էյլէնճէ իլէ ըահաթ էթմէք միւրատ էյլէտի-
յիմտէն, նէզտի ալիլէրինտէ ֆիւլան քիթապ
նիւսիսէսի վար իսէ լութֆէն համիլի վերագ-
փարէի ա'ճիզիյէ թէսլիմէն իրօսալի վապէս-
թէի հիմմէթի ալիլէլէրի տիր էֆէնտիմ:

ՃԵՎԱՊ

Պիրատէրիմ էֆէնտիմ:

Իչպու թէզքէրէի ալիլէլէրի մէայլի մա-
լիւմը պէնտէկի օլմուշ, վէ քիթապը մէզքիւ-
րին խաթթը պիրազ ույղունսուղ իսէ տէ,
էմըլէրինէ իմթիսալէն, մա'էլգուսուր թագ-
տիմ գըլընմըլ տըր էֆէնտիմ:

ՆԻՔԵԱՀԷ ՏԱՎԷԹ

Էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի:

Ասարը եուսն ու հիմէմը սէնիյէլէրիլէ մախ-
տումը պէնտէլէրինին ա'գտը նիքեահը ֆիւ-
լան կիւնիւ իճրա օլունաճաղընտան էֆէնտի-
մին թէշրիֆլէրինի նիեազ իտէրիմ էֆէնտիմ:

ՏԻԿԷՐ

Էֆէնտիմիզ:

Պիքէրէմիհի թէ'ալա մախտումը չաքէրի
ֆիւլան պէյ պէնտէլէրինին մահը հալըն սէքի-
զինճի փէնչէմպիհ կիւնիւ ճէմիէթի իսթիհզար
օլունան ա'գտը նիքեահընտէ, էֆէնտիմիզին
տախի լութֆէն պուլունմալէրինի իսթիհհամ
էտէրիմ: օլպապտէ իհսան էֆէնտիմին տիր:

ՃԵՎԱՊ

Մէայլի իշարի վալալէրի մալիւմը ա'ճիզի
օլտու. ըապպիմ թա'ալա մուպարէք պույուր-
սուն. իչպու ճէմիէ'թը ա'գտտէ պուլունմազ
պէնտէլէրինին տախի աշըրը էմէլիմ իսէ տէ,
օլ կիւն կէօրիւլմէսի լիւղում օլան պիր իշ
ի-
չին իւսկիւտարէ կէշմէյէ տախի մէճպուր օ-
լուպ, անճագ հէմ օրայէ կիտիլմէք վէ հէմ-
տէ ճէմի'էթը միւպարէքէտէն մահրումգալ-
մամազ իւզրէ, էկէր վագթը միւխթար էր-
քէն իսէ, ճէմիէ'թտէ պուլունուպ սօնրա օ-
րայա կիթսէմ, վէ եախօտ կէճ իսէ իւսկիւ-
տարտէն ա'վտէթտէ կէլուպ պուլունսամ, ի-
քի մաթլէպ պիրտէն հասըլ օլաճաղընտան,
ա'ֆվը ալիլէրինէ մաղրուրէն, վագթը միւխ-
թարըն իսթիֆսարինէ ճիւրաթ գըլընտը, օլ
պապտէ իրատէ էֆէնտիմին տիր:

ԹԷՔՐԱՐ ՃԷՎԱՊ

Մէտալի ճէվապը վալալէրի մա'լիւմը խալի-
աանէմ օլտու , վէ վագթը միւխթար ագշամ
իւսթիւ սա'աթ տօգուզ բատտէլէրինտէ օլ-
մաղլէ , ա'վտէթտէ թէչրիֆ պուլուրուլմագ
միւմքին օլաճաղը մա'լիւմը սամիլէրի պուլու-
րուլտուգտա օլպապտէ էմր ու իրատէ Էֆէն-
տիմին տիր :

Շ Է Յ Խ Ի Ն Է

Միւ ճէրրէտ փիյրի տէսթկիրի վէլինի'մէթի
պի իմթինանըմը Էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին
սէմէրէի ֆէյգի բուհանիյէթի ճէլիլէլէրի օլ-
մագ իւզրէ , պիմէննիհի թա'ալա , իչպու ֆիւ-
լան կիւնիւ չաքէր զատէլէրի ֆիւլան Էֆէնտի
պէնտէլէրինին , իճրայի ա'գտինէ իպթիտար
օլունաճաղը , վէ զաթը ըէչատէթ աեաթը ա-
լիլէլէրինին գուտումը ալիլէրինտէն տախի
իսթիֆատէի էնվայի եումն ու մէսատէթ գը-
լընաճաղը տէրքեար պուլունմաղլէ , միւզ-
թէզաի շիյմէի պերկիւզիտէի պէնտէփէրվէ-
րիլէրի իւզրէ , եէվմը մէզքիւրտէ սա'աթ . . .
բատտէլէրինտէ լութֆէն ու իհսանէն թէչրի-
ֆէ ըազպէթը սէնիյէլէրի տա'վէթ նիեազըն-
տա թէրգիմի վէրագփարէի չաքէրիյէ իճթի-

սար գըլընտը . հէր հալտէ էմր ու իրատէ Է-
ֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին տիր :

ՎԷԼԻՄԵՅԵ ՏԱ՛ՎԷԹ

Ասարը հիւանի թէվէճճիւհ պէհիյէլէրիլէ
մախտումը պէնտէլէրինին պիմէննիհի թա'ալա
պու հաֆթա վէլիմէ ճէմիյէթի միւսամմէմ
պուլունմուշ օլմաղլէ , զաթը սէնիյէլէրի տա-
խի եէվմը մէզքիւրտէ թէչրիֆէ ըազպէթ
պուլուրմալէրի նիյազ իտէրիմ :

ԻՅԹԱՐԷ ՏԱ՛ՎԷԹ

Էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի .

Եարըն ախշամ իֆթարը պէնտէխանէլէ-
րինտէ պերապէրճէ էտիլմէք , վէ պու վէսի-
լէ իլէ ա'գտը էնճիւմէնի միւխատէնէթ օլուն-
մագ ըէճասընէ իպթիտար գըլընտը :

ԽԱՍԹԱԼԸԳՏԱՆ ՏՕԼԱՅԸ ՄԷՄՈՒՐԻՅԷԹԻՆԷ

ԿԻՏԷՄԷՏԻՅԻ ԻԶԻՆ

Ճէնապը հագ Էֆէնտիլէրիմի ա'ֆիյէթտէ
տայիմ պուլուրսուն . պու կիւնիլէրտէ պիրազ
ըահաթսըզ օլտուզումտան , թասհիհը միզաճ
էտինճէյէտէք , գալէմէ կէլէմէյէճէյիմտէն ,
վէլինիա'մ Էֆէնտի հազրէթլէրինէ լութֆէն

Թէպէիդ պույուրուլմասընը իսթիրհամ էտէ-
րիմ. օլ պապատէ իրատէ Էֆէնտիմիդին տիր :

ԱԼՏԵՂԸ ՇԵՅԼԵՐԻՆ ԻԱ՛ՏԵՍԻՆԵ ՏԱՅԻՐ

Կէչէնլէրտէ իհսան պույուրուլմուշ օլան
շու գատար զուրուշ, պուլ քերրէ մա՛էթթէ-
չէ.ք.քիւր թագտիմ գըլընմըշ օլմաղլէ, վիւ-
սուլունուն լութֆէն իշարի պապընա էմր ու
իրատէ Էֆէնտիմին տիր :

ձԵՎԱՊ

Իշպուլ թէգքերէի, ա՛լիյէլէրիլէ մէպլաղը
մէրգում թէմամէն կէլմիշ, վէ գուլլէրինէ
շիմտիլի.ք լուզումի եօղ ի.քէն միզաճը տէվ-
լէթլէրի իգթիզասընճա թա՛ճիլ պույուրուլ-
մուշ օլտուղու պէյանիլէ թէրգիմի ճէվապէ
իպթիտար գըլընտը Էֆէնտիմիդ :

ՏԻԿԻՐ

Մուգատտէմա իհսան պույուրուլան քի-
թապ իլէ սայէի ի՛նայէթլէրինտէ, խայը իս-
թիֆատէ, վէ պուլ քերրէ տէրս վագթի եագ-
լաշմըշ օլմաղլէ, եինէ սուլի սամիլէրինէ իա՛-
տէ գըլընմըշ օլտուղու պէյանիլէ թէգքերէի
ա՛ճիդի թէրգիմ գըլընտը Էֆէնտիմ :

ձԵՎԱՊ

Մէալի իշարի վալալէրի մա՛լլում օլմուշ, վէ
քիթապը մէգքիւր տախի կէլմիշ օլմաղլէ մա՛-
էթթէչէ.ք.քիւր ճէվապէ իպթիտար գըլընտը
Էֆէնտիմ :

ՄԵՍԻՐԷՅԵ ՏԱ՛ՎԵԹ

Պի ինայէթիհի թա՛ալա, էվվէլ պէհարըն
հուլուլիլէ կէզմէ.ք մէվսիմի կէլմիշ օլմաղլէ,
պիրլի.քտէ ֆեաղատ-խանէյէ ա՛ղիմէթ օլուն-
մագ իւզրէ բաղպէթ պույուրուլուր՛սէ իգթի-
զա էտէն շէյլէր մին զայրը հատտին հաղըր-
լանմըշ օլտուղու ճիհէթլէ, լութֆէն օ կէճէ
պէնտէխանէլէրի թէշրիֆ, վէ պուլ վէչհիլէ
ա՛պար քէմինէլէրի թալթիֆ պույուրուլմագ
պապընտա էմր ու իրատէ Էֆէնտիմին տիր :

ձԵՎԱՊ

Սայէի վէլի իւլ հիմէմիլէրինտէ կէզմէ.ք վէ
էյլէնմէ.ք իւզրէ, իշպուլ իրատէնամէլէրի գուլ-
լէրինի թէչէ.ք.քիւրտէն ա՛ճիզ օլուր մէրթէ-
պտէ մէմնուն էյլէմիշ իսէ տէ, նէ չարէ թա-
լի՛ի մա՛քուսում միւսա՛ատէ էթմէյերէ.ք կէօ-
րիւլմէսի լաղըմ պաղը մէսալիհ զուհուր էթ-
միշ օլմաղլէ, իհսանը ա՛լլէ իհսան օլմագ

իւզրէ միւմքին իսէ կէլէճէք հաֆթայէ պը-
րազըլմասը , գարինը միւսաա'տէի ճէլիլէ պու-
յուրուլմագ պապընտա էմը ու իրատէ իֆէն-
տիմին տիր :

ԹԵՔՐԱՐ ՃԵՎԱՊ

Կէզմէքտէն մագսէտ անճագ իֆէնտիմին
մայ'էթը շէրէֆինի գաղանմագ օլմաղլէ , պու-
հաֆթա մանիլէրի պուլունտուղու սուրէթ-
տէ , իրատէի սէնիյէլէրի միւճիպինճէ , կէլէ-
ճէք հաֆթա կիտիլմէք տահա միւնասիպ օ-
լաճաղը մա'լիւմը վալալէրի պույուրուլտուգ-
տա օլ պապտէ իրատէ իֆէնտիմին տիր :

ՏԻԿԷՐ ՃԵՎԱՊ

Եարընքի կիւն պա'զը զէվաթը նիւզհէթ
սըմաթիլէ ֆիւլան գասրէ թէչրիֆ պույուրու-
լաճաղը ճիհէթիլէ , չաքէրլէրինին տախի ա'-
զիմէթլէրի վարիտ օլան թէզքէրէի պէհլյէ-
լէրինտէ էմը ու իրատէ պույուրուլմուշ . հէր
պիր էմը ու ֆէրմանը ալիլէրինին ինֆաղու իճ-
րասը միւթէրէթիպը զիմմէթ օլուպ , անճագ
մախտումը պէնտէնիղին պիրազ նամիզաճ օլ-
տուղու հասէպիլէ , չաքէրլէրինի պու թէնէզ-
զուհ ու թէմաշատան տուր ու մէհճուր պրա-
գաճաղընն մաէթթէտիւֆ աբղու պէյանիլէ ,

պու պապտէ վուզ ուն կէլէն գուսուրը զարուրի
իւզզուհուրու պէնտէկեանէմին աֆվու իսթիր-
համինէ մաէլ մահճուպլյէ իպթիտար գըլընաը :

ՄԵՔԹԷՊ ՆԱԶԸՐԸ ԹԱՐԱՅԸՆՏԱՆ ՇԱԿԻՐՏԻՆ
ՓԵՏԵՐԻՆԵՅ

322893

Մէքթէպիմիղին խաճէ վէ խատէմէսինին
մա'աշաթ , վէ շակիրտանըն մէքիւլաթ ու լէ-
վաղիմաթընա սարֆ օլունմագ իւզրէ , շակիր-
տանտէն պէհէր սէնէ քեանունը սանիսինտէն
իթիպարէն , պիր սէնէլիք օլարագ փէշինէն
աղընմագտա պուլունմուշ օլտուղու միսիւլիւ ,
մախտումունուղ իշիւն թարաֆը ալիլէրինտէն
տախի մուգատտէմա օն պէշ լիրա թէպիմ ու
կիֆա , վէ եիրմի լիրասը տախի իքի մահտէն
սօնրա թէտիլէ էտիլէճէ յինէ տայիր , մէք-
թէպի մէզպուր սանտըղընա պիր գըթա' սէ-
նէտ իթա պույուրուլմուշուտու , թէտիլէսի-
նին միւտտէթի իքի մահ միւրուր էյլէմիշ օլ-
տուղու հալտէ , հէնուղ իրսալ ու իթա օլուն-
մամըլ օլտուղունա , վէ ազատէի պէյան օլ-
տուղու իւզրէ պու ագճէնին շու կիւնլէրտէ
մէքթէպճէ լիւզումը հագըգիսի պուլունտու-
ղունա պինաէն լութֆէն մէպլաղը մէզպու-
րուն իրսալինէ հիմմէթ պույուրմալէրի . . . :

ձԵՎԱՊ

Մէքթէպ չակիրտան վէ խանէկեան վէ սայրէսինին լէվաղիմաթընէ սարֆ օլունմագ իւզրէ , սէնէվի թարաֆըմըզտան վէրիլմէսի լաղըմ կէլէն օթուզ պէշ լիրատէն ղայրը էզ թէտիյէ , եիրմի լիրանըն կէօնտէրիլմէսի վարիտ օլան թէզքէրէլէրի մէալինտէն անլաշըմը , վէ պիլութֆի թա'ալա , գարիպէն թէտարիքիլէ իրսալ վէ թագտիմ' գըլընաճաղը իֆատէսինէ իպթիտար օլունմուշ տուր . օլ պապտէ իրատէ էֆէնտիմին տիր :

ՔԻՐԱԽԱՆԵ ԻՉԻԻՆ

Ֆիւլան մահալտէ քեային քիրախանէլէրին միւսթէճիլի գօնթուրաթօսու միւտտէթի թէմամ օլտուգտա , չըգաճաղը խապէր վէրիլմիշ օլմաղլէ , մէզքիւր խանէ եինէ քիրայէ վէրիլէճէք իսէ ահըպպատէն պիրիսի թուրթաճաղընտան , գաշ ղուրուշա վէրիլէճէք վէնէ գատար միւտտէթ միւգավլէլէ օլունաճաղընըն իշարի վապէսթէի լութֆ ու քէրէմլէրի տիր էֆէնտիմ :

ձԵՎԱՊ

Մէալի ի'շարի վալալէրի մա'իլմը չաքէրի օլմուշ , վէ մէզքիւր խանէ եինէ քիրայէ վէ-

րիլէճէք իսէտէ , եափըլաճագ եէրլէրի օլուպ , կիւզէլէճէ թա'միր օլունմագ իւզրէ հէմ ալթը այլըղը փէշին վէրիլմէք , վէ հէմտէ թէճտիտ օլունաճաղընտան էսկի պէտէլինէ եիւզ ղուրուշ տահա զամմլէ , մահիյէ տէօրթ եիւզ ղուրուշա օլմագ իւզրէ պիր սէնէլիյի գօնթուրաթօ էտիլէճէք օլմաղլէ , մուվաֆէգէթ էյլէտիյի հալտէ , թալիպին կէլիպ պիր քէրրէ կէօրմէսի խուսուսունուն քէնտուսինէ թէպլիլի պապընտա իրատէ էֆէնտիմին տիր :

ՍԱՏԱՐԷԹՏԵՆ ՃԱՆԻՊԸ ԶԱՊԹԻՑԷՑԷ ԹԵԶՔԵՐԷ

Մուգատտէմա թարտ ու տէֆ' օլունմուշ օլտուղու հալտէ պիր թագրիպ կէլէրէք ֆիւլան մահալտէ կէղմէքտէ պուլունան սապըգալու վէ ույղունսուզ էշխասը մուղիրրէնին ախզ ու տէֆ'լէրի հագգընտա տէվլէթլու Սէրասքէր փաշա հազրէթլէրինին վարիտ օլան թէզքէրէսի մանղուրու վալալէրի պուլուրուլմագ իւզրէ , լէֆֆէն իրսալ գըլընտը , վագա'ա պու մագուլէ ույղունսուզ էշխասըն տարիւլխիլաֆէթիլ ա'իյէտէ իճթիմա'լէրի էնվախ' մէհաղըրը վէ սէքէնէնին մաթլուպը ա'լի օլան էմիյէթի քեամիլէսինին ինսիլապէթի միւճիպ օլաճաղընտան , միւճէրրէպ ու միւսէլլէմ օլան ֆէ-

Թանէթ վէ համայնէթը միւշիրանէլէրի իգթիւ-
զասընճա , շու խուսուսուն պիլ էթրաֆ միւ-
թալէ'ասը , վէ օլ պապտէ լաղըմ կէլէն թէտա-
պիրի սախանըն իճրասը իլէ , էշխասը մուզիրրէի
մէրգումէնին տէֆ' ու թէպի'տլէրինէ հիմմէթ
պույուրմալէրի սիեագընտա , թէզքէրէի սէ-
նավէրի թէրգիմինէ իպթիտար գըլընտը . . . :

Ի Լ Մ Ո Ւ Խ Ա Պ Ե Ր Լ Ե Ր

ՊԻՐ ՄԵՏՐԵՍԷՏԷՆ ՏԻԿԷՐ ՄԵՏՐԵՍԷՏԷ ՆԱԳԼԻՆԷ
ՏԱՅԻՐ ՄԻԻՏԷՐՐԻՍ ԹԱՐԱՖԸՆՏԱՆ ՎԷՐԻԼԷՆ
Ի Լ Մ Ո Ւ Խ Ա Պ Ե Ր

Մէտրէսէմիզտէ իսմի միւզայեէտ օլան ֆիւ-
լան էֆէնտի պիհասէպ իլ իճապ մէտրէսէի
շէրիֆէնիզէ նագլ էտէճէք օլտուղունու , վէ
էֆէնտի մումայիլէյհ էտիպ ու էհլը ը'րզկի-
րուհինտէն պուլունտուղունու միւպէյեին իշ-
պու ի'լմուխապէր ի'թա գըլընտը :

ՆԸՍԸՖ ՆԱՎԼ ԻԶԻՆ

Թալէպէի իլումտէն վէ մէտրէսէի շէրիֆէմիզ
սաքիլէրինտէն ֆիւլան էֆէնտի , պու տէֆա
թրապիզոն ճանիպինէ ա'զիմէթ էտէճէք օլ-

տուղունտան , իհասըն շահանէ պույուրուլան
նըսըֆ նավլ ախզիլէ , վափօր պիլէթինին ի'թա-
սի իչիւն իշպու ի'լմուխապէր ի'թա գըլընտը :

ԳՕՆԹՐԱԹՕ ԻԼՄ ՈՒ ԽԱՊԵՐԻ

Յիւլան մահալտէ քեային միւթէսարըրֆ օլ-
տուղումպիր պապ ֆիւլան նիւմէրօլու քեար-
կիր տիւքեանըմը իշպու . . . սէնէսի մարթըն
ղուրրէսինտէն ի'թիպարէն , սէնէի հալիյէ դա-
յէթինէ տէյին պիր սէնէլիք օլմագ իւզրէ սէ-
նէվի շու գատար զուրուշա միւսթէճիրի սա-
պըգը օլան ֆիւլան քիմնէյէ իճար օլունմուշ
օլտուղունտան , լաղըմ կէլէն գօնթուրաթօ-
տունուն թանզիմի իչիւն իշպու իլմ ու խապէր
ի'թա օլունտու :

ԶԱՅԻՏԷՆ ՄԻԻՐՈՒՐ ԹԷԶՔԷՐԷՍԻ ԻԶԻՆ

Թէպա'ատէն ֆիւլան , պէրաի մասլահաթ
Պրուսատան Տէրի սաա'տէթէ կէլիպ , պուրա-
տէ խասթէ օլարագ թէզքէրէսի հէնուզ պիր
մահալտէ գայտ օլունամայըպ , պու տէֆա'
խիթամը ումուր ու մասլահաթլէ օլ թարաֆա
ազիմէթ իտէճէք օլտուղունտան , քէֆալէթը
ա'ճիզանէմլէ աչըգտան պիր գըթա' միւրուր
թէզքէրէսինին ի'թասիչիւն , իշպու իլմ ու
խապէր ի'թա գըլընտը :

ԹԵՒԵՆԻՒՆ ԻԶԻՒՆ

Մահալլէմիզ սաքինլէրինտէն ֆիւլան Էֆէնտի պու տէֆա՝ մահալլէնիզտէ թէէհիւլ էտէճէք օլմաղլէ, Էֆէնտի մումայիլէյհին թէէհիւլի խուսուսունտա շէր՝ան ունիզամէն պիր կէօնէ մանի՝ օլմատըզը միւպէյեին իշպու իլմ ու խապէր իթա օլունտու :

ԹԱՎՍԻՅԵՅԵՆ ՏԱՅԻՐ

ՄԱԳԱՄԸ ՍԱՏԱՐԵԹՏԵՆ ՎԻԻԶԱՐԱՅԵ

(Ֆիւլան էֆէնտի մէճլիսէ թահրերաթ քեաթիպի օլտու, վէ ասըլզատէ տիր. սիզ գատըրչինասսընըզ. հագգընտա բիայէթ, վէ մուա՝վէնէթ էտին) :

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հագրէթլէրի .

Մէճլիսը իտարէի վիլայէթ թահրերաթ քիթապէթինէ մէմուր թայ՝եին պույուրուլան ֆիւլան Էֆէնտի պու քէրրէ օլ թարաֆա ա՝զիմէթ էթմիշ, վէ Էֆէնտի մումայիլէյհին էրպապը ասալէթ վէ էհլիլէթտէն օլտուղու խապէր վէրիլմիշ օլմաղլէ, շիյմէի գատըրտա-

նի վէ էհլիլէթտաղիի տէսթուրիլէրի իգթիզասընճա, հագգընտա լէվազիմը իհթիրամքեարի ու բիայէթին իճրա, վէ ումուրը մէմուրէսինտէն տօլայը մուա՝վէնէթը լազըմէնին իյֆասը խուսուսունա հիմմէթ պույուրմայլէրի սիյագընտա նէմիգաի մախսուսէ թահրիր ու թէսթիր գըլընտը Էֆէնտիմ :

ՏԻԿԵՐԼԵՐԻ ԹԱՐԱՅԸՆՏԱՆ

(Ֆիւլան էֆէնտի օլ թարաֆա կէլիօր, թալէպէտէն տիր, վէ հիւրմէթ ու մէրհամէթէ շաեան տըր, սիզ գատըրչինաս վէ քէրէմքեար օլտուղունուզտան, հագգընտա հիւրմէթ վէ Էնայէթ պույուրմանըզ բէճու իտէրիմ) :

Մա՛լիւմը սէնիլէլէրի պույուրուլտուղու իւզրէ, տախիմա սունուֆը թալէպէ, վէ մէտրէսէնիշին օլանլէր էրպապը մէրհամէթ ու միւրիւվլէթին մուա՝վէնէթ ու միւզահէրէթլէրինէ միւհթամ, վէ պու տախի նէգտի մասլի վէֆտի միւնի՝մանլէրինտէ վարէսթէի գայտը իհթիյան օլմասիլէ, վէ համիլի նէմիգաի աճիզի ֆիւլան Էֆէնտի տախիլէրի տախի օ՛գապիլտէն վէ ասհապը իհթիյանտէն պուլունմասիլէ, պու տէֆա՝ օլ թարաֆա ա՛ղիմէթ էտիպ, քէնտուսինին թարաֆը ա՛ճիզանէմէ թէա՛լիւք ու միւնասէպէթի քեամի-

լէսի օլմաղլէ , միւգթէզաի շիա՛րը ճէլլիւ
տաի՛նիւվազի , վէ գատըրտանիի րահիմանէ-
լէրի իւզրէ , մուճայիլէյհ տաի՛լէրի հագգըն-
տա պիտիբիղ ու շաեան պույուրուլաճագ
հիւրմէթ ու րիա՛նթը ա՛լլիյէի քէրէմքեարի-
լէրի , պիլ խասսա սուի ա՛ճիզանէմէ ա՛յիտ
օլաճաղընըն ա՛րզ ու պէյանընը իսթիզպաի
թէվէճճիւհաթը րահիմանէլէրինէ վէսիլէի ճէ-
միլէ իթթիխազ էյլէտիմ , օլ պապտէ էմր ու
Ֆէրման էֆէնտիմին տիր :

ՏԻԿԻՐ

Նագըլի ա՛րիզէի չաքէրի էֆէնտի պէնտէ-
լէրի , օրաճա հալինէ միւնասիպ պիր խըտմէթ-
տէ իսթիխտամի հագգընտա , վէսաթէթը
նիեազը պէնտէկեանէմի իլթիմաս էյլէմիշ ,
վէ մուճայիլէյհ պէնտէլէրի հագգըէթէն տի-
րայէթքեար վէ միւճէրրէպիւլ աթվար , վէ
խուսուսիլէ ֆագըր իւլ հալ վէ քէսիր իւլ
ի՛եալ օլարագ , պիլ վիւճուհ մէրհամէթ ու
ի՛նայէթը ա՛լլիյէի պէնտէփէրվէրիլէրինէ չա-
յէսթէ ու սէզավար օլտուղունա , վէ թարաֆ
չաքէրիյէ տաիսի ճիհէթի գարապէթ վէ միւ-
նասէպէթի պուլունտուղունա պինաէն , հու-
սուլը րէֆահ ու մէսրուրիլէթի նէզտի ա՛ճիզի-
տէ մաթլուպ վէ միւլթէզէմ , վէ զաթը սա-
միի րահիմանէլէրինին հագգը պէնտէկեանէմ-

տէ օլան թէվէճճիւհաթը ա՛լլիյէլէրի իգթի-
զասընճա , պու պապտէ տիրիղը միւսա՛տէ
պույուրուլմայաճագլարը էմրի միւսէլլէմ պու-
լունմուշ օլմաղլէ , միւգթէզայի շիյմէի քէրի-
մէի պէնտէփէրվէրիլէրի իւզրէ , մուճայիլէյհ
հագգընտա շաեան պույուրուլաճագ ի՛նայէ-
թը սէնիլէի րահիմանէլէրի , պիլ խասսա սուի
աճիզանէմէ ա՛յիտ ու րաճի՛ օլարագ , պա՛խը
շիւքրանիլէթը ա՛ղիմէ օլաճաղընըն ա՛րզ ու
պէյանիլէ իքթիֆա էյլէտիմ , պագը էմր ու
իրատէ էֆէնտիմին տիր :

ՊՈՒ ՏԱԽԻ

Պիրատէրիմ ֆիւլան էֆէնտի պէնտէլէրի
միւգթէզաի թալիը՛ նասազի օլարագ , պու
քէրրէ եինէ պիր հալը թէէսիւֆտէ , օլ թա-
րաֆա ա՛վտէթ իյլէմիշ տիր . քէնտիսի պաճը
մուհասէպաթ մատտէսինտէն տօլայը փէք
մաղտուր ու փէրիշան օլարագ , սահապէթ վէ
մէրհամէթի Սէնիլէլէրինէ միւհթաճ , վէ հագ-
գը պէնտէկեանէմտէ կէօրտիլիւմ վէ թէ-
չէքքիւրինտէն ա՛ճիզ պուլունտուղում էլ-
թաֆ ու ի՛նաեաթը սամիլէլէրի , անըն տաիսի
Ֆէրգը ա՛ճիզանէսինտէ պիտիբիղ պույուրու-
լաճաղը ա՛րզ ու թէվտիլիլէ իքթիֆա օլուն-
տու , պագը էմր ու ֆէրման . . . :

Իղնի ա՛լիւլէրի օլուր իսէ իշպու ա՛րիզէմի
 Թագաւիմ էթմէք իւզրէ խաքիփայի վալալէ-
 րինէ եիւզ սիւրէճէք օլան ֆիւլան աղա պէն-
 տէլէրի , էֆէնտիմէ էսկիտէն ինթիսապ էթ-
 միշ վէ չօդ լութֆ ու իհասնընըզ կէօրմիւշ
 պէնտէլէրինիզտէն պուլունտուղու հալտէ ,
 պախթը սիեահը միւզ թէզասընճա , պիր միւտ-
 տէթ էֆէնտիմին հիւսնիւ նազարլարընտան
 այրըլմասը ճիհէթիլէ , արթըզ շիմտիլէրտէ
 փէք միւզթարըպ վէ պի գուտրէթ , վէ քի-
 շի տիւշաիւլիւ եերտէն գալգար» ի՛թիգատը
 քէնտիսինէ գուվվէթ օլարագ , վէ մէրհամէ-
 թը սէնիյէնիզէ կիւվէնէրէք տամէնը ա՛ֆվը
 տէվլէթլէրինէ սարըլմաղա գարար վէրմիշ
 տիր : Հէր քէսին պիւտիյի պէնտէփէրվէրիք-
 լէրի իճապընճա ո՛ւպուտիյէթի սէնիյէլէրինի
 գազանմըշ օլան պէնտէլէրինիզ տէյիլ , սա-
 յիր իլթիճա էտէնլէր հագլարընտա պիլէ միւմ-
 քին օլան էֆէնտիլիյի իճրա պույուրաճագլարը
 պէլլի , վէ ա՛ֆվ ու ա՛թա , ճիւրմ ու խաթա-
 տան իլէրի օլմասիլէ , մէրգուճ պէնտէլէրի-
 նին հէր նէ եափմըշ իսէ , գապահաթընըն
 տամէնը մէրհամէթը սէնիյէլէրիլէ մէսթուր ,
 վէ օլ վէշլէ պու իքի պէնտէլէրի պիրտէն
 մէսրուր պույուրուլմագ պապընտա էմր ու ի-
 րատէ հազրէթը մին լէհ իւլ էմրին տիր :

Միւլթէզիմինտէն ֆիւլան էֆէնտի օլ թա-
 րաֆտա օլան ալաճագլարընըն թահսիլի իշիւն
 Թարաֆը վէլիւննիա՛միլէրինէ ա՛ղիմէթ էյլէ-
 տիլինտէն , վէ էֆէնտի մուճաիլէյհ իլէ էս-
 կիտէն հուգուգուճուզ պէր քէմալ օլարագ ,
 միւզթէզաի լութֆ ու ի՛նայէթլէրի իւզրէ
 հագգընտա կէօսթէրիլէճէք մուա՛վէնէթ վէ
 թէսհիլաթ , կէօյա գուլունուղա իճրա պու-
 յուրուլմուշ կիպի օլաճաղընտան , գանուն ու
 նիզամա միւվաֆըզ տիւշէճէք իշլէրինտէ ,
 լութֆէն միւսա՛ատէի ա՛լիյի քէրիմանէլէրի
 էրզան ու շայան պույուրուլմագ պապընտա
 վէ հէր հալտէ , լութֆ ու ի՛նայէթ հազրէթը
 մին լէհ իւլ էմրին տիր :

Ֆիւլան պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինին վա-
 լիտէ վէ հէմշիրէլէրի ի՛սմէթլու հանըմ էֆէն-
 տիլէր թէպտիլը հէվա , վէ իճրաի միւտա-
 վաթ գաստիլէ , պու քէրրէ օլ թարաֆա ա՛ղի-
 մէթ էթմիշ օլուպ , միյրի մուճայիլէյհ գուլ-
 լէրինին խաքիփայի ա՛լիի տավէրանէլէրինէ
 ինթիմասը տէրքեար օլտուղու կիպի , մէքեա-
 րիմը ախլազը սէնիյէլէրի ասարը հասէնէսի
 «ախի պէօյլէ պիր պէնտէլէրինին ֆամիլեասը

հազգընտա մուս'մէլէի ճէմիլէի իհթիրամ-
քեարի վէ միւրա'աթըն իպղալինէ տէլիլի ճէ-
լիլ օլուպ , շու իքի հալըն հազըգէթինէ նա-
զարէն պու պապտէ թաւսիյէի չաքէրանէմէ
հաճէթ եօղիսէտէ , մէասիրի միւսթագիլէի
սըտգը ո'ւպուտիյէթի պէնտէկեանէմին իպ-
րազինէ , վէ տու'աի ֆիւղունիի է'օմր ու իգ-
պալը Տէվլէթլէրիլէ քէյֆիյէթի իշթիղալըն
պէյան ու իյմասինէ պունտան ա'լա պիր վէ-
սիլէ օլամայաճաղընտան , հազգը պէնտէկեա-
նէմտէ պէգաի թէվէճճիւհաթը ասըֆանէլէրի
բէճասիլէ թէհզիզի խամէի խուսուսիյէթ գը-
լընմաղըն հէր հալտէ էմր . . . :

ՏԻԿԻՐ

Ֆիւլանըն շու արալըգ պօշտա գալտըղըն-
տան պահսլէ , օրաճա միւնասիպ պիր խըտ-
մէթտէ իսթիխտամընը իսթիտա' էյլէմիշ , վէ
քէնտիսինին զարուրէթ ու իհթիեաճի տախի
խապէր վէրիլմիշ օլտուղունտան , հալինէ
միւնասիպ պիր իշ տիւշտիւյիւ հալտէ , իս-
թիխտամիլէ , իսա'ֆի մէ'մուլի միւթէվէգգը-
ֆը հիմէմի պէհիյէլէրի պուլունտուղու պէ-
յանիլէ թէրգիմի նէմիյգաի սէնավէրիյէ իպ-
թիտար գըլընտը էֆէնտիմ :

Ֆիւլան էֆէնտի պէնտէլէրի պապը մէք-
եարիմ մէպալը տէվլէթլէրինին մէնսուպի պու-
լունմասընտան տօլայը , վէսաթէթը պէնտէ-
կեանէմիլէ հալինէ միւնասիպ պիր խըտմէթլէ
գայըլմասընը ամիր , ալմըշ օլտուղում էմր-
նամէի վէլի իւննի'ամիլէրի մէալը ա'լիսի մա-
լիւմը ա'ճիղի օլմուշ , վէ էֆէնտի մումաիլէյհ
տախի պիւ վիւսուլ կէօրիւշիւլմիւշ տիւր . հէր
պիր էմր ու իշարը ալիլէրինին թէնֆիյը ու
իճրասը պէ զայէթ միւլթէղէմ' օլտուղուն-
տան , մումաիլէյհին հազգընտա մէրասիմի
միհման նիւվաղի պիւ իճրա , քէնտիսինին տիւ-
խահի վէշհիլէ ֆիւլան խըտմէթէ մէմուր ու
թա'յեին գըլընարագ , միւթթասըֆ օլտուղու
ֆարթը տիրայէթ . վէ գապիլիյէթ հասէպիլէ
հիւանիւ խըտմէթ մէմուլ պուլունմուշ օլ-
մաղլէ , միւճէրրէտ ինֆաղը իրատէի ա'լիյէ-
լէրինէ միւվաֆըգ օլտուղումուն պէյանիլէ ,
իսթիպգաի թէվէճճիւհաթը մէքեարիմ ա-
եաթը պէնտէվիւրվէրիլէրինէ իպթիտար գը-
լընտը օլ պապտէ . . . :

ՏԻԿԻՐ

Մէալի իշ'արի վալալէրի մա'լիւմը սէնավէրի
օլմուշ , վէ շիմտիլիք աչըգ մահալ օլմայուպ ,

ինչալլահ միւնասիպ պիր մահալ աչըլտըգ-
տա եվվէլ պէ եվվէլ մոււմաիլէյն գայրըլա-
ճաղը պէյանիլէ թէրգեիմի ճէվապէ իպթի-
տար գըլընտը, օլ պապտէ էմր ու իրատէ
էֆէնտիմին տիր :

ՀԵՏԻՅԵ ԻՐՍԱԼԻՆՏԵ

Էֆէնտիմիզ.

Սավպը ա'լիլէրինէ օլան խուլուսու վէֆա
մէնսուսը միւհիպպանէմ իգ թիզասընճա, հէր
նէ գատար շայէսթէի զաթը սէնիյէլէրի տէ-
յիլ իսէ տէ, պէյնինատէ մէրպուլթ օլան ըիշ-
թէի հուպպ ու տատը հագըգիյէթլէրինէ մաղ-
րուրէն, գապուլի ճայիզ օլան գալպինտէն
օլարագ, կիրիտ մահսուլու օլմագ իւզրէ պիր
մըգտար լատէն՝ տէսթավիզի նաչիզանէմ
թագտիմ օլունմուշ օլմաղըն, լութֆէն ու
ի'նայէթէն մէշմուլի նազար ու ի'թիպար, վէ
օլ վէչհիլէ պէնտէի տիրինէլէրին վայէտարը
մէսար վէ իֆթիխար պույուրուլմասը պա-
պընտա իրատէ էֆէնտիմին տիր :

ՊՈՒ ՏԱԽԻ

Չաթը մէքեարիմըմաթը սամիլէրինէ օլան
մէհապպէթը սահիհէի տաի'անէմի միւէքքիտ,
համիլի շուգգաի պէնտէկի ֆիւլանէ թէվ-

տիա'ն պաղչէմիզ սէմէրէսի օլմագ իւզրէ . . .
չէյ իրսալ գըլընմըշ օլմաղլէ, հիւննի գապուլ
պույուրուլարագ պէնտէլէրի զարիզը լիւճ-
ճաի մէսէրրէթ պույուրմալէրի պապընտէ ի-
րատէ էֆէնտիմին տիր :

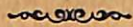
ՃԵՎԱՊ

Հագգը նամիւսթահագգը ա'պիտանէմտէ,
տէրքեար օլան թէվէճճիւհաթը սէնիյէլէրի
իգթիզասընտան օլմագ իւզրէ, իրսալ պույու-
րուլան հէտիյէի պէհիյէլէրի վասըլ տէսթի
մէֆիւրէթիմ օլուպ, միւթէհաթթիմի է'օհ-
տէի չաքէրանէմ օլան. տուա'ի ֆիւզուհի
է'օմր ու ա'ֆիլէթ տէվլէթլէրի էզ սէրինէվ
թէքրար. վէ սավպը ա'լիլէրինէ օլան ու պու-
տիյէթի ա'ճիզանէմ պահսընտա քէլիմաթը
րէսմիյէ եազմաղա հաճէթ օլմատըղընտան,
օլ վատիտէն սարֆը էնզար գըլընմաղլէ, միւ-
ճէրրէտ պէյանը մէֆնունիյէթ ու շիւքրանի-
յէթէ, վէ իսթիպգաի թէվէճճիւհաթը մէ-
հասին աեաթը միւնի'մանէլէրինէ իպթիտար
գըլընտը օլ պապտէ . . . :

ՊՈՒ ՏԱԽԻ

Կիրիտ մահսուլունտան օլարագ իհտա
պույուրուլմուշ օլտուզու պու քէրրէ րէսիտէի
տէսթի իպճալ օլան թահրերաթը պէհիյէլէրի

մէալինտէն միւսթէպան օլմուշ, վէ զիքը օլունան լատէն պիլ վիւսուլ, վազը՝ մէճմէրէի գապուլ օլուպ, պու սէպէպլէ իսթիշմամ օլունան պուլի տիւնուլի վէֆաքեարի, վէ մուհապպէթ ու քէմալը մէմնունիյէթի ա՛ճիզանէմի իսթիլզամ էյլէմիշ օլտուղու կիպի, թարաֆը ա՛լիլէրինէ օլան միհը ու միւխալէսէթի սէնավէրի քէյֆիյէթի տախի, նէզտի տէվլէթլէրինտէ մա՛ալիւմ վէ պէտիհի պուլունմուշ օլմաղլէ, միւճէրրէտ իպրազը մէմնունիյէթ սիեագընտա, թէրգիմի ճէվապնամէի սիթայիշվէրիէ իպթիտար գըլընտը :

ՍԷՆԷՏԼԷՐ ՎԷ ԻՂՄ ՈՒ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

ԻՃԱՐ ՍԷՆԷՏԻ

Պաի՛սի թահրիրի սէնէտի իճար օլտուր քի .

Մահմուտ փաշատա, Տիվան եօլունտա քեային միւթէսարըրֆ օլտուղում . . . նիւմէրօլու պիր պապ մաղազամըն իճարինէ թալիպ օլան ֆիւլան նամ քիմանէ, ֆիւլան սէնէսի ֆիւլան մահընտան ի՛թիպարէն, սէնէի մէզքիւրէ զայէթինէ գատար, պիր սէնէլիյինի

մահիյէ շու գատար զուրուշ քերա իլէ իսթիւճար էտէրէք, վէշինէն շու գատար զուրուշունու ի՛թա ու թէսլիւմ էյլէմիշ օլտուղունտան, սէնէի մէզպուրէ զայէթինէ գատար թէսարըրուֆունտա օլուպ, վէ տիկէր թարաֆտան իճար վազա՛ասընա զամիլէ, թալիպուն զուհուրինտէ ախէրինէ վէրիլմէմէք, վէ եախօտ սուրէթը ախէրլէ ֆէսիս օլունմամագ իւզրէ, իշպու մամուլունպիհ սէնէտ մէրգումէ ի՛թա գըլընտը :

ՀԱՎԱԼԷ ՍԷՆԷՏԻ

Պաի՛սի թէրգիմի սէնէտ օլ տուր քի ,

Ուսուլ ու նիզամընէ թէվֆիգան, օրտումուզ ճանիպինէ վիւսուլիւնտա տէֆթէր ագլամինէ գայտ իլէ, իւշ մահէ գատար տիկէր պիր սէնէտ կէօնտէրմէք շարթիլէ, Տէր ա՛լիւյէտէ ֆիւլան խանտէ սաքին սարրաֆանը միւթէպէրանտէն ֆիւլան աղայէ . . . սէնէսի մարթընտան ի՛թիպարէն, մուխասսաս օլան մասա՛ղմտան պէր վէշի պալա, շէհրիյէ շու գատար զուրուշ հավալէ էյլէտիլիմէ միւշի՛ր, իշպու սէնէտ եէտը մէրգումէ ի՛թա գըլընտը :

Իշպուս ֆիւլան սէնէսի ֆիւլան մահ իպթի-
տասընտան իթիպարէն , իւշ այտա էօտէն-
մէք , բէհին վէ ֆայիզի օլմայարագ գարզը
շէրի՝ օլմագ իւզրէ , Ահմէտ վէ Մուհամմէտ
վէ Սալիհ էֆէնտիլէր Եանընտա , Հիւսէյին
էֆէնտիտէն շու գատար զուրուշ ագ ագչէ
ախզ ու իսթիտանէ էյլէտիյիմտէն , վա՛տէի
մէգքիւրէ հուլուլունտա , մէպլաղը մէգպու-
րու պիմէննիհի թա՛ալա թէմամէն թէտիյէ
խտէճէյիմի միւշի՛ր իշպուս մախթում թահ-
վիլ իթա գըլընտը :

ՏԻԿԵՐ

Պաի՛սի թէսթիրի սէնէտ օլ տուր քի .

Սէնէի հալիյէ մուհարրէմի զայէսինտէն
իթիպարէն , պիր սէնէտէ մահ պէ մահ Եիւ-
զէր զուրուշ իթասիլէ էօտէնմէք իւզրէ , իս-
մաիլ , վէ Նուրի վէ Օսման էֆէնտիլէր վէ
զայրիլէր հաղըր օլտուգլարը հալտէ , թիւճ-
ճարտէն Սիւլէյման էֆէնտիտէն գարզէն
ալարըլմ պին իքի Եիւզ զուրուշու տէյնիմ
օլուպ , գարշըլըգ իւշ պին զուրուշ գըյմէթլի
պիր ա՛տէտ Եագութ Եիւզիւք թէրհին էյ-
լէտիյիմտէն , պիմէննիհի թա՛ալա , սէնէսի
խիթամընտա պէր վէչհի մուգալէլէ , մահ

պէ մահ մէպլաղը մէգպուր էօտէնտիքտէ ,
մէգքիւր Եիւզիւք ի՛ատէ , վէ իշպուս մախ-
թում սէնէտիմ շագգ օլունմագ իւզրէ ,
էֆէնտիի մումայիլէյհէ թէսլիմ գըլընտը :

ՏԻԿԵՐ

Իշպուս սէնէի ըումիյէ թըշրինի էվվէլի իպ-
թիտասընտան իթիպարէն , Եէնի խանտա
միւգիմ միւթէպէրանը սարրաֆանտէն ֆիւ-
լան աղատէն պէր վէչհի պալա պէշ պին
զուրուշ ըայիճ ագճէ ախզու գապղ Ետէրէք ,
միւգապիլինտէ օն պին զուրուշ գըյմէթլի
պիր ա՛տէտ փըրլանթը չիչէք թէրհին էյլէ-
տիյիմտէն , պիմէննիհի թա՛ալա , մէպլաղը
մէգպուրու սէքիզ զուրուշ պիր ըիւ՛պտէն
կիւզէշթէսիլէ պէրապէր թէտիյէ էյլէտիյիմ-
տէ , բէհինի մէգքիւր իլէ իշպուս մէօհիւրլու
սէնէտիմ ի՛ատէ օլունմագ իւզրէ Եէտը
մէրգումէ իթա գըլընտը :

ՏԻԿԵՐ

Պաի՛սի թէսթիրի սէնէտ օլ տուր քի .

Իշպուս ֆիւլան սէնէսի մուհարրէմինտէն
իթիպարէն , ալթմըլ պիր կիւն վա՛տէ իլէ ,
Ֆիւլանտէն շու գատար զուրուշ իսթիգրազ
վէ ախզ էյլէտիմ , վա՛տէի մէգպուրէ տու-

խուլունտա , մէպլաղը մէզպուրու քեամիլէն
թէտիյէ վէ էյֆա էտէճէյիմի միւշի'ր իշպու
սէնէտիմ' ի'թա գըլընտը :

ԹԻԻՃՃԱՐ ՍԷՆԵՏԻ

Սէքսէն եէտի սէնէսի մարթընտա , թիւճ-
ճարտէն Տիմիթրաքի չէլէպիտէն ախզ էյլէ-
տիյիմ' շու գատար քիլէ պուղտայըն սէմէնի
օլան շու գատար օ'սմանլը լիրասընըն նըսֆընը
թէտիյէ պիրլէ , նըսֆը ախէրի իւշ այ վա'տէ
իլէ զիմմէթիմտէ տէյնիմ' օլուպ , վա'տէի
մէզքիւրէ հուլուլունտա , մէպլաղը մէզքիւ-
րիւ էյֆա իտէմէտիյիմ' սուրէթտէ , ուսուլը
թիճարէթ միւճիւպիւնճէ , կիւղէշթէսիլէ էօ-
տէմէյէ միւթէա'հիտ օլտուղումու միւպէյ-
եին իշպու մէմհուր թահվիլ ի'թա գըլընտը :

Տէրունը սէնէտտէ մուհարրէր շու գատար
ղուրուշուն թէտիյէսինէ քէֆիլը պիլ մալ վէ
զամին օլտուղումու միւշի'ր իշպու մահալէ
չէրհ վէ թէմհիլը գըլընտը :

ՏԻԿԻՐ

Իշպու ֆիւլան սէնէսի ֆիւլան մահըն ֆիւ-
լան կիւնիւնտէն ի'թիպարէն , օթուզ պէշ
կիւնէ տէյին մահալինտէն ֆիւլան իսկէլէյէ
նագլ էթտիլիլմէք , վէ կիւմրիւյիւ վէ սայիլը

մէսարիֆը վազա'ասը թարաֆըմտան վէրիւ-
մէք , վէ ֆիլաթը թէրագգը ու թէզայիւտ
էտէր իսէ տախի վէրիլմիշ օլան ֆիաթը մագ-
թուէսինէ հիշ պիր շէյ զամմ' օլունմամագ ,
վէ ճիւմլէսի էվվէլ կէօսթէրիլէն նիւմունէ
կիպի օլմագ իւղրէ , ըսթանպօլ քիլէսիլէ պէշ
պին քիլէ պուղտայ , թէպա'ատէն ֆիւլան
թիւճճարէ սաթըլմըշ , վէ հէր պիր քիլէսի
եիրմի պէշէր զուրուշտան պիր եիւք եիրմի
պէշ պին զուրուշ էտիպ , ա'լէլ հիսապ օլա-
րագ եիրմի պէշ պին զուրուշունու փէշինէն
ալմըշ օլտուղումու , վէ զիքր օլունան պուղ-
տայ , թիւճճարը մումայիլէյհէ քեամիլէն
թէսլիմ' օլունտուգտա , գուսուր պիր եիւք
ղուրուշու տախի օլ վագըթ թէտիյէ վէ ի-
թա էտէճէյինէ ըագի պուլունմուշ օլտու-
ղումու միւշի'ր , իշպու մա'մուլունպիհ սէնէ-
տիմ' ի'թա օլունտու :

ՊԻՐ ՇԱՐԹԼԷ ՄԷՆՁԻԼԻՆ ՏԻԿԵՐԻՆԷ ՖԻՐԱՂ
ՎԷ ԳԱՍՐԸԵՏԷՏԷ ՏԱՅԻՐ

Ֆիւլան մահալտէ . . . նումէրօ իլէ միւ-
րէզգէմ' օլուպ ֆիւլան վագֆի միւսագգէ-
ֆաթընտան մա'լիւմ' էլ հուտուտ , սէնէվի
շու գատար զուրուշ իճարէլի , միւթէսարըֆ
օլտուղում' պիր պապ մէնզիլիմի միւտտէթի

է'օմրիւմ՝ միւնգաղիյէ օլունճայա գատար
 իչինտէ իսքեան էյլէմէք, վէ հէր ումնը
 ու խուսուսումնու մէճճանէն թարաֆընտան
 թէսվիյէ էթմէք, վէ պունլարը էթմէտիյի
 հալտէ եինէ է'օհտէմէ ֆիրաղ ու ինթիգալ
 էյլէմէք շարթիլէ, ֆիւլան քիմսէյէ ֆիրաղ
 վէ գասրըեհտ էյլէտիյիմի միւշի'ր, իշպու
 շարթնամէ ի'թա գըլընտը :

ՊՈՒ ՏԱԽԻ

Ֆիւլան էֆէնտի ֆիւլան մահալտէ . . նու
 մէրօ իլէ միւրէգգէմ՝ օլուպ, ֆիւլան վագֆի
 միւսագգէֆաթընտան, մա'լիւմ էլ հուտուտ,
 միւթէսարըֆ օլտուղու պիր պապ մէնգիլինի
 միւտտէթի է'օմրիւ միւնգաղիյէ օլունճայա
 գատար քէնտուսի իչինտէ իսքեան էյլէմէք,
 վէ հէր պիր ումնը ու խուսուսունա թա
 րաֆըմտան մէճճանէն թէսվիյէ օլունմագ,
 վէ ա'քսիլէ ա'մէլ օլունտուղու սուրէթտէ,
 եինէ քէնտուսինէ ըհտտ ու ի'ատէ էթմէք
 շարթիլէ, մէնգիլի մէղպուրու է'օհտէմէ
 ֆիրաղ վէ գասրըեհտ էյլէմիլ . պէն տախի
 մինվալը մէշրութէ իւզրէ հարէքէթ էտէ
 մէտիյիմ հալտէ, մէնգիլի մէղքիւրու եինէ
 էֆէնտի մումայիլէյհէ ֆիրաղ վէ գասրը
 եհտ ու ըհտտ էտէճէյիմի միւշի'ր իշպու
 սէնէտ վէրիլտի :

Ֆիւլան սէնէսի ֆիւլան այըն . . . կիւնիւ
 Տէրիսա'տէթտէ միւգիմ, թիւճճարը Մըպը
 ըիյէտէն ֆիւլան էֆէնտի իլէ պէյնիմիզտէ
 պիր շիրքէթ ա'գտ էյլէմէք միւրատ օլու
 նուպ, սէրմայէ օլմագ իւզրէ էլլիշէր պին
 զուրուշ վագ'իլէ, ճէմա'ն եիւզ պին զուրու
 շա պալիղ օլան մէպալիղ թարաֆէյնտէն
 տէվը օլունարագ, սէնէսի խիթամընտա մու
 հասէպէմիղ ըույէթ օլունուպ, սէրմայէ վէ
 մէսարիֆ պիթթէնգիլ, հէրնէ թիճարէթ օ
 լուրսէ պէյնիմիզտէ միւնասաֆէթ վէչհիլէ
 թագսիմ օլունաճաղը կիպի, խիւտա ճիւմ
 լէի էսիրկէսին, պու եիւզտէն զարար ու զի
 յան թէրէթթիւպ էտէճէք օլուր իսէ, քէ
 զալիք անըն տախի պէր վէչհի միւնասաֆէ
 թագսիմ օլունաճաղընտան, պէր մինվալը
 մէշրուհ ա'գտը շիրքէթ օլունուպ, գիյրտէ
 մուհարրէր իւլ էսամի քէսան միւվաճէհէ
 սինտէ շիրքէթ սէնէտլէրիմիղ թահրիը վէ
 իմզա օլունարագ միւպատէլէ օլունտու :

ՎԷՔԵԱԼԷԹ ՍԷՆԷՏԻ

Ֆիւլան Տէվլէթի թէպա'ասընտան, ֆիւ
 ւան պաղիրկեանտէ ի'լամը թիճարէթլէ մահ

քիւմուն պի՛հ շու գատար պին ղուրուշ ալա-
 ճաղըմըն թահսիլ, վէ ախզ ու գապզընա թա-
 րաֆըմտան ֆիւլան էֆէնտիի վէքիլ թայ'եին
 ու նասպ էյլէտիմ. շէօյլէ քի մէպլաղը մէզ-
 պուրուն թահսիլի իչիւն նիզամէն խարճ ու
 սարֆ էտէճէք մէսարիֆը վագա'ասը թարա-
 ֆըմա ա'յիտ ու բաճի' օլաճաղը, վէ մէպլա-
 ղը մէզպուրուն թահսիլի իչիւն մուճայիլէյ-
 հէ եիւզտէ պէշ ղուրուշտան պիլ հիսապ իւճ-
 րէթ վէրիլէճէյի պէյնիմիզտէ մուգավլէլէ
 օլունուպ, պունտան զիեատէ իւճրէթ նամիլէ
 պիր կէօնա շէյ թալէպ էթմէյէ հագգ ու
 սէլահիլէթի օլամայաճաղընտան, իշպու միւ-
 գավլէլէ սէնէտի պիթթահրիր մուճայիլէյհէ
 ի'թա գըլընտը:

ԻՊՐԱ ՍԵՆԵՏԻ

Եաղ գափանը թիւճճարընտան, շէրիքիմ'
 ֆիւլան էֆէնտի իլէ միւտտէթի շիրքէթիմիզ
 մուհասէպէսի, միւլթէպէրանը թիւճճար մա-
 րիֆէթիլէ բույէթ օլունուպ, ֆէսիւր շիրքէթ
 էթմէմիզլէ, պիր պիրիմիզտէ ասլա հագգը-
 մըզ գալմայըպ, պու. խոսոստան տօլայը
 հիշ պիր վագըթ հապպէի վահիտէ տախի
 թալէպ վէ իտտա'այէ սէլահիլէթիմիզ օլմա-
 տըղընը միւշի'ր, իշպու իպրա սէնէտիմիզ
 թարաֆէյնտէն թէմհիր վէ թաաթի գըլընտը:

ՊՈՒ ՏԱԽԻ

Փէտէրիմիզտէն միւնթէգիլ, պէր միւճի-
 պի տէֆթէրի գասսամ, շու գատար ղու-
 րուշ հագգը իրսիէթիմ օլուպ, պա հէօճճէ-
 թի շէրիէ գարընտաշըմ ֆիւլան էֆէնտի
 վասիի միւլթարըմ օլմաղլէ, ֆիլան սէնէ-
 սինտէն ֆիլան սէնէսինէ տէյին մէպլաղը
 մէզպուրուն նէմասընը թէմամէն գարըն-
 տաշըմ մուճայիլէյհէ էֆէնտիտէն ախզ ու
 գապզ էթմէմլէ, ֆիմապա'տ նէմայէ միւ-
 թէա'լլիզ վէ սայիր ճէմի' հուգուգու շէրիա'-
 յէ, վէ քեաֆֆէի էյման ու միւխասամաթ-
 տէն գարընտաշըմըն զիմմէթինի իպրա վէ
 իսգաթ էյլէյիպ, պիր ագճէ վէ պիր հապ-
 պէ հագգըմ գալմամը օլտուղունու միւպէյ-
 եին իշպու սէնէտ ի'թա էյլէտիմ:

ՔԵՏԱԼԷԹ ՍԵՆԵՏԻ

Պու քէրրէ ֆիւլան մահալէ գայիմնագամ
 նասպ ու թայ'եին պույուրուլան իզէթլիւ
 ֆիւլան պէյ, շայիտ էմվալը միրիլէտէն զիմ-
 մէթինէ ագչէ կէշիրտիլի թէպէյեիւն էյլէ-
 տիլի սուրէթտէ, ալտըղը ագչէյի թէմամէն
 ու քեամիլէն, վէ պիլա մէօհլէթ Մալիլէ խա-
 ղնէի ճէլիլէսինէ թէտիլէ էթմէք իւզրէ

քէֆիլ ու զամին օլտուղումն միւպէյեին ,
իչպու քէֆալէթ սէնէտի ճանիպը խաղինէի
ճէլիլէյէ թագտիմ գըլընար :

(Ձէյլի) Քէֆիլի մուճայիլէյհին ասհապը
սէրվէթտէն օլուպ քէֆալէթի միւթէպէր օ-
լաճաղընը շէհատէթէն իչպու մահալէ շէրհ
վէ իմզա գըլընար :

ՏԻԿԵՐ

Ձիւլան նամ քիմսէնին պա՛ղը քիւթիւպ
վէ ըհսայիլ թապու թէմսիլ էթմէք իւզրէ ,
պիր մաթպա՛ա քիւշատ էտէճէյի ճիհէթլէ ,
մուճայիլէյհին մաթպա՛ա նիզամնամէսինէ
թէվֆիդան հարէքէթ էտէճէյինէ միւթէ-
քէֆֆիլ վէ էթմէտիյի սուրէթտէ հագգըն-
տա թէրէթթիւպ էտէճէք միւճազաթ ու
թազմինաթը զամին պուլունտուղումն միւ-
շի՛ր իչպու սէնէտիմի ի՛թա էյլէտիմ :

(Ձէյլի) Պալատէ մուհարրէր Ասիթանէլի
ֆիւլան նամ քիմսէյէ քէֆալէթ էթմիշ օլան
ֆիւլան , էհլի ը՛րզ կիւրուհիւնտէն , վէ թէ-
պա՛աի Տէվլէթը ա՛լիյէտէն , միւթէպէր վէ
մուգթէտիր օլուպ , իրատ ու ա՛գար սահի-
պինտէն օլտուղուննու , վէ ֆիւլան սանա՛թլա
մէշղուլ պուլունտուղու միւսատարգ , իչպու
զէյլ պիթթէրգիմ թէմհիր գըլընար :

ՓՕԼԻԶԱ ՍՈՒՐԷԹԻ

Վիսուլունտան եիրմի պիր կիւն սօնրա ,
լսթանպօլտա ֆիւլան թիւճճարէ , վէ եախօտ
էմրինէ եիւզ ա՛տէտ Օսմանը լիրասիլէ էլլի
ա՛տէտ Պրանսըզ լիրասը կիրիա թիւճճարըն-
տէն շէրիքիմֆիւլան էֆէնտի թարաֆընտան
պիւլա թէրէտտիւտ գապուլ վէ էյֆա օլուն-
մագ իւզրէ , Միտիլլու թիւճճար Նիգօլաքի-
տէն մէպալիղը մէգքիւրէ ախզ ու գապզ օ-
լունուպ , պէտէլինէ իչպու փօլիշաի քէշիտէ
էյլէտիմ , հինը թէտիյէսինտէ փօլիշաի մէզ-
քիւր իսթիրտատ վէ իսթիխլազ օլունա :

ՊԱՏ ԷԼ ԳԱՊՈՒԼ ԹԷՏԻՅԷ ԷՏԷՃԷՅԻՆԷ ՏԱՅԻՐ ՍԷՆԷՏ

Ձիւլան թարիխտէն եիրմի պիր կիւն սօն-
րա Միտիլլու թիւճճարընտէն Նիգօլաքի շէ-
լէպիյէ եիւզ ա՛տէտ Օսմանը լիրասը իլէ էլլի
ա՛տէտ Պրանսըզ լիրասը թէտիյէ ու էյֆա է-
տէճէյիմի միւպէյեին իչպու սէնէտ ի՛թա
գըլընար :

ԱԶԸԳ ՊՕՆՕ

Ձիւլան թարիխտէն գըրգ պիր կիւն սօնրա ,
իչպու աչըգ պօնօմ հէր քիմին եէտինտէ

զուհուր , վէ քիմ իպրազ էտէր իսէ , եիւզ
ա'տէտ Օ'սմանյը լիրասիլէ պէրապէր եիւզտէ
պիրտէն պիլ հիսապ , լազըմ կէլէն կիւզէշթէ-
սի տախի թարաֆըմտան պիլա թէրէտտիւտ
իյֆա էտիլէճէք օլտուղունու միւշիր , իշպու
Պօնօմ ի'թա գըլընտը :

ՇԵՐԻՔԻՆԷ ՓՕԼԻԶԱ ՔԵՇԻՏԷ ՕԼՏՈՒՂՈՒՆԱ ՏԱՅԻՐ
ՄԵՔԹՈՒՊ

Բէսանէնտէի շուգգաի միւխիսի ֆիլան
քիմնէյէ շու գատար զուրուշ հիսապըմըգա
մահսուպէն ի'թա օլունմագ իւզըէ , օն կիւն
վա'տէլու պիր փօլիչա չէքիլմիշ տիր , վիսու-
լունտէ գապուլ պույուրուլարագ , վա'տէսի
տուխուլունտա մէպլաղը մէզպուրուն թէտի-
յէսի միւթէմէննաի միւխիսանէմ տիր էֆէն-
տիմ :

ԱԳՐԱՊԱ ՄԵՔԹՈՒՊԼԵՐԻ

ՓԷՏԷՐԻՆՏԷՆ ՕՂԼՈՒՆԱ

(Օղլում , մէքթուպունուզու ալտըմ , փէք
սէվինտիմ , հաեաթըմ օլան վիւճուտ սաղը-
ղընըզ իչիւն տաիմա տուա' էտէրիմ , սըգճա մէք-
թուպ եազըպ պէնի սէվինտիր օղլում) :

Նէճապէթլու մէրտիւմէքի չէշմ , ա'ղիղիմ
օղլում էֆէնտի հազըէթլէրի .

Ֆիլան թարիխիլէ իքի տէսթի թէհասսիւ-
րիւմէ ալտըղըմ թահրիւրաթը շիրին նիքեա-
թը ֆէրղէնտանէլէրինտէն հասլ էյլէտիյիմ
սիւրուր ու շատմանի , թա'րիֆի միւմքին օլմա-
տըղընտան , հէման ճէնապը Հագ պիլ ճիւմէ
ումուրը խայրիյէլէրինտէ թէվֆիգաթը սամէ-
տանիյէսինի ըէհպէր , վէ պաի'սը սա'ատէթ
ու սէլամէթը տիւնեա ու ախրէթ օլան խու-
սուսաթէ մազհար պույուրսուն ամին :

Պէնիմ օղլում , հաեաթը տիւու ճանը փէ-
տէր , մահգա թարաֆը զիշէրիֆի ֆէրղէնտա-
նէլէրինտէն վիւրուտ էտէճէք խապէրը սըհ-
հէթ էսէր օլտուղունտան , պու պապտէ տիյ-
տէի հասրէթտիյտէմի ըահը ինթիզարտէ պը-
րագ մայրպ , սըգճա սըգճա , ա'ֆիյէթնամէ-
լէրիլէ մէսրուր իւլ ֆուատ պույուրմալարը
ըէճասիլէ , շուգգաի սէնալէրանէմ թէրգիմ
վէ իրսալ գըլընտը օղլում :

ՃԷՎԱՊ

Ի'զէթլու սերի թաճըմ փէտէրիմ էֆէն-
տիմ հազըէթլէրի .

Հագգը միւսթէմէնտանէմտէ իքսիրի ա'-
ղամտէն միւէսսիր պիլտիյիմ թէվէճճիւհաթը

մէա՛լի տէրէճաթը փէտէրանէլէրինին իպղալի հավի, րէսիտէի տէսթի իֆթիխարըմ՝ օլան էմրնամէի սէնիյէլէրի մա՛լիւմը չաքիրանէմ օլտու, պու վէչհիլէ փէյամը մէսէրրէթ իթ- թիսամը ա՛լիլէրինին իշա՛րինէ իճրա պույու- րուլան հիմմէթը ճըհանգըյմէթը փէտէրանէ- լէրի, մէսէրրէթ պախըը գալպը չաքերի օլմուշ, վէ համտէլլիլահի թաա՛լա, վիւճուտու ա՛ճի- զանէմ տայրէյի թէնարիւսթի վէ սըհհէթ ու աֆիլյէթտէ օլուպ, միւհթաճ օլտուղում տուաի խայրիէի վէչի իւննիա՛միլէրինին, հագգը ֆէրգէնտաննէմտէ պագասը րէճասընտէ պու- լունտուղումուն ա՛րզ ու իֆատէսիլէ պէրա- պէր, թագպիլի փայի ա՛լիլէրիննէ միւսարէ՛ա- թէ իճթիրա գըլընմըջ օլմաղըն, օլ պապտէ էմր ու իրատէ փէտէրիմ էֆէնտիմ հաղրէթ- լէրինին տիր :

ՏԻԿԻՄ

Մէքթէպէ տէվամ էտէլիտէն պէրու իւ՛- լումը շէթթայէ, վէ պախուսուս ֆէննը ինշայէ հասըը էվգաթ ու էգման էյլէմէքտէ օլտուգ- լարը թաֆսիլաթընա տայիր, իքի տէսթէ իֆ- թիխարըմ իլէ ալտըղըմ թահրիրաթը ֆէրգէն- տանէլէրինտէն հասլ էթտիլիմ սիւրուրուն պէյանիլէ, պու պապտէ պա՛ղը վէսաեա ու թէպիղաթը լաղըմէի իպթիտար էյլէտիմ :

Շէօյլէ քի, նէվի՛ պէնի ատէմին մաղհար օլ- տուգլարը շէրէֆ ու ֆաղիլէթ, վէ քիւթիւպ ու գրաաթ վէ հիւննի ախլագ ու սիյրէթ, հէր նէ գատար թէպաիը ինսանիյէտէ մէր- քիւզ ու մէվճուտ իսէտէ, անլէրի գուվէտէն ֆիիլէ չըգարըպ մէյտաննէ գօյմագ, քիւթիւ- պիւ միւթէպէրէ, վէ թէվարիխը մագպուլէի օգումագ, վէ նիքեաթ ու մէղաեաի լաթի- ֆէյի պիլմէք լաղըմտըր : ճէնապը Հագ փա- աիշահըմըգ փատիշահը մա՛րիֆէթ տէսթկեահ էֆէնտիմիղի պու միւք ու միլլէթէ պաղըչա- սըն, ա՛սըը մէա՛րիֆ հասըը միւլիւքեանէլէ- րինտէ թէրագգըյաթը միւք ու միլլէթի, մէր- քէղի միւնթէհաի շէրիֆ թէվֆիդէ իրսալ պույուրմագ նիլէթի սատըգայի սէնիլէ, վէ հիմէմի ճէլիլէսիլէ, աթֆալը ի՛պատուլահը զուլմէթկէտէի ճէհլտէն չըգարըպ, րուշէն- խանէի իլմ ու մարիֆէթէ կէօթիւրէճէք եօլ- լարը աչըպ, պունճա մէքեաթիպի իլմիլէի միւթէնէվվիյ՛ա վա՛ղ ու թէէսիա, վէ միւթէ- ա՛տտիտ ու միւթէֆէննին խաճէլէր թայ՛եին իլէ էլսինէի էճնէպիլյէտէն նէղաքէթ վէ է- հէմիլյէթ ճիհէթիլէ պիրինճի սաեըլան, վէ էլսինէի ո՛ւմումիլյէ հիւքմիւննէ կիրմիշ օլան Ֆրանսըղ լիսանընը տախի պէլլէնմէքտէ պու- լունմուշ օլտուգլարընտան, իշթէ պէօյլէ պիր փատիշահը մէարիֆշինասըն զէմանը մա՛րիֆէթ

նըշանընտա , տար իւլ մէա'րիֆ վէլ քեմալաթ
 օլան իշպու տէրսխանէի քեայինաթտէ ֆիւր-
 սաթը զանիմէթ պիլիպ տայիմա թահսիլը հիւ-
 նէր ու մէա'րիֆէ սարֆը նագտինէի էվգաթ
 էյլէմէք ֆէրիզէտէն պուլունմուշ օլտուղուն-
 տան , կէօրէիմ օղլում , սէն տախի պու եօլ-
 տա սարֆը մէսա'ի ու հիմմէթլէ պէյն էլ էմ-
 սալ վէլ ագրան միւշարիւն պիլ պէնան օլ-
 մաղա պէզը մագտէրէթ , վէ շու նէսայիհը
 փէտէրանէ , վէ թէպիղաթը միւշֆիզանէմ
 տախի սանա պիր քիթապը հիքմէթնըսապ
 օլտուղունտան , հէր պար նազարը միւթա-
 լէայէ ալարագ միւզթէզասիլէ հարաքէթէ
 ճահտ ու զայրէթ պույուրմալէրի իւմիտ օ-
 լունուր օղլում :

ձեՎԱՊ

Հագգը ա'ծիզանէմտէ պէր գարար պիւ-
 տիլիմ թէվէճճիւհաթը ճիհան տէրէճաթը
 փէտէրանէլէրինին , տէվամընտան պահսիլէ
 թահսիլը իւլում ու ֆիւնունէ սայ' ու զայրէթ
 օլունմասը իրատէի նասիհաթ ա'տէսինի շա-
 միլ , րէսիտէի տէսթի թէպճիլ օլան էմընամէի
 սէնիլէլէրի մէալի մա'լիւմը միւսթէմէնաի օլ-
 տու . պու սուրէթլէ միւթէխալլագ ու մէֆ-
 թուր պույուրտուղլարը ֆէրղէնանիւվազըրգ

շիւմէի մագպուլէսի իգթիզաի ա'լիսինին հագ-
 գը պէնտէկեանէմտէ տախի իճրասիլէ պէրա-
 պէր , նիսայիհը հիքմէթ լէվաիհը հաքիմանէի
 փէտէրանէլէրինէ մագհարիէթիմ , միւճիպի
 էնվաի' սիւրուր ու մէֆիսէրէթիմ օլարագ ,
 միւվազըպը պուլունտուղում տուա'ի է'օմր
 ու ա'ֆիլէթը ճէլիլէլէրի թէգքեար ու թէք-
 րար գըլընմը , վէ վագըֆը մէզաեայի հիւքմ
 օլան զաթը ֆըլաթուն սըֆաթը սամիլէրի ,
 էօթէտէն պէրու թէճարիպը ա'տիտէ իլէ
 ահվալը ա'լէմի թէճրիւպէ ու իմթիհան պու-
 յուրմուշ , վէ վուգուա'թը քէֆիլէնին հիք-
 մէթ ու էսպապը մէվգուֆէսինին իսթիքնա-
 հինէ վասլ օլմուշ օլտուղլարընտան , քեաֆ-
 ֆէի նէսայիհը տիւրէրպարի փէտէրանէլէրի
 ի'նտիմտէ ճէվհէրի ճան կիպի մագպուլ ու
 միւթէպէր , վէ պէլքի իքսիլի ա'զամտէն
 էա'զզ ու պալատէր պուլունմուշ օլտուղուն-
 տան , թըպգը էմր ու իշ'ար փէտէրանէլէրի
 վէհիլէ իքթիսապը իւլում ու մէա'րիֆի
 կէճէ վէ կիւնտիւզ չալըշմագտա պուլուն-
 մուշ օլուպ , անճագ լէֆֆէն թագտիմը փիշ-
 կեահը սամիլէրի գըլընան փուսուլատէ մու-
 հարրէրիւլ էսամի , քիւթիւպը միւթէնէվ-
 վիյանըն իշթիրասը թարաֆը զիշէրէֆ փէ-
 տէրանէլէրինտէն պիր մըգտար ագչէ իսրասը
 խուսուսունա մէնութ պուլունմուշ օլտուղու-

նու քէմայլը շէրմ ու հիճապ իլէ ա'րզ ո
իֆատէյէ շիթապ էյլէտիմ , օլ պապտ
լութֆ ու ի'նայէթ փէտէրիմ էֆէնտիմ հազ
ըէթլէրինին տիր :

ՏԻԿԵՐ

ՕՂԼՈՒՆՏԱՆ ՓԷՏԵՐԻՆԷ

Տէրի սաա'տէթտէն հարաքէթը աճիզա-
նէմին ի.քինճի կիւնիւ , խայր տուա'ի փէտէ-
րանէլէրիլէ մահալը մէմուրիյէթի աճիզանէմ
օլան իզմիրէ վարըպ , մէմուրիյէթիմ էմրինի
տէվլէթլու վալի փաշա հազրէթլէրինէ թագ-
տիմ իլէ , էրթէսի կիւնիւ խըտմէթի քէմթէ-
րանէմէ պաշլատըմ . պի լութֆիհի թա'ալա ,
հէվա պիր տէրէճէ կիւզէլու լաթիֆ իտի.քի ,
տալղա օլմատըգտան պաշգ ա ուֆագ գըմըլթը
տախի օլմայըպ , մահիթապէ տախի թէսա-
տիւֆ էթմէքլէ կուվէրթէտէ սա'աթ ալթըյէ
գատար եօլճուլարըն թիւրքմանի շարգըլէրի-
լէ էյլէնէրէք , սայէի ա'լի վէլի իւննի'ամիլէ-
րինտէ գամարատա քէմայլը բահաթ ու սէֆա
իլէ վարըլմըշ , վէ իզմիր իսէ պիր շէհրի ա'զիմ
օլուպ , հէր շէյին ա'լասը պուլունտուղուն-
տան , շիմտիլի.ք պիր կիւզէլ օթէլտէ օթուր-
մագտա իսէմտէ , էսպապը բահաթըմ միւ-
քէմմէլ օլարագ միւնասիպ պիր խանէ պու-

լունտուգտա , նագլ օլունաճաղը տէր.քեար
պուլունմուշ օլմաղլէ , քէյֆիյէթի վիւսուլու
ա'ճիզանէմին , վէ ճիւմլէյէ ա'լա մէրաթի-
պիհիմ խուլուս ու սէլամըմըն , մէրհամէթէն
թէպլիղի պապընտա , էմր ու ֆէրմանը վէլի-
իւննի'մէթիմ էֆէնտիմին տիր :

ՃԷՎԱՊ

Պիա'վը ու ի'նայէթը ճէնապը Պարի , իզ-
միրէ քէմայլը հուզուր ու բահաթ իլէ վիսուլ-
լէրի միւճտէսինի հալի , թահրիրաթը ֆէր-
ղէնտանէլէրինի ֆէվգէլ զայէ մէսրուրիյէթլէ
ալտըմ . վէ տուա'ի պիրիտաի միւվաֆֆագը-
յէթլէրինի թէքրար թէքրար ա'րզը պար-
կեահը իճապէթ էյլէտիմ : Ա'զիմէթլէրի կի-
ճէսի պուրատա պիրաղ փօյրաղ էսմիշ օլմա-
սիլէ խայլըճա մէրագ էթմիշ իսէքտէ , համա
օլսուն եազ բուզկեարը օլմաղլէ տէնիզէ տօ-
գունմատըղը անլաշըլմըշ տըր , արթըգ բա-
հաթ էսպապընը թէտարի.ք էյլէտի.քտէն
սօնրա , մէքթուպտէ իհմալ պույուրմայըպ ,
տայիմա փէյամը ա'ֆիյէթիլինիզլէ ճիւմլէմիղի
մէսրուր պույուրմանը միւսթէրճաի փէտէ-
րանէմ տիր օղլում էֆէնտիմ :

ՕԴԼՈՒՆՏԱՆ ՎԱԼԻՏԵՍԻՆԵ

Շէֆդաթլու հագըգաթլու սէպէպի թեր-
պիյէի վիւճուտիւմ, վալիտէմ հագըէթլէրի.

Հագը ֆէրզէնտանէմտէ օլան տուա'ի խայ-
րիէլէրի պէրէքեաթլիէ պիր կէօնէ քէտէ-
րիմ եօղ իսէ աէ, անճագ միւպարէք ճէ-
մալը շէրիֆինիդտէն տուր ու մէհնուր օլ-
տուղումնն էլէմի, գուլունուղու տաիմա
եագըպ եանաըրտըղընա, վէ պիրտէ չօգտան
պէրու սըհհէթ ու ա'ֆիյէթ խապէրինիզի ա-
լամատըղըմա տաիսի փէք չօգ էսէֆ է յլէտի-
յիմ, մալիւմէի բահիմանէլէրի պույուրուլ-
տուգտա, պունտան պէօյլէ մէքթուպու ա'-
ֆիյէթ իւպուպունուղու, վէ միւհթաճ օլ-
տուղում հիւանի թէվէճճիւհ ա'լիյէլէրինի
հագըգը ֆէրզէնտիլէրինտէ շաեան պույուր-
մալարը, վէ մին զայրը հատտին շիմտիլիք
խարճլըք օլմագ իւզրէ շու գատար զուրուշ
փօսթա իլէ կէօնտէրիլմիշ տիր, լութֆէն
հիւանիւ գապուլէ գարին պույուրմալարը նի-
եազի պապընտա լութֆ ու մէրհամէթ է-
ֆէնտիմին տիր :

ՃԵՎԱՊ

Նուրի տիյտէի հասրէթ քէչիմ օղլում է-
ֆէնտիմ.

Սլմըջ օլտուղում նէմիգաի ֆէրզէնտիլէրի
մէալը թէհասսիւր իշթիմալի մա'լիւմէի մա-
տէրիլէրի օլուպ, իրսալ օլունան շու գատար
ղուրուշուն տաիսի գիյատէսիլէ մագպուլէ
կէչմիշ օլուպ թա'րիֆի միւմքին օլմատըղըն-
տան, հէման բապպիմ պիթմէզ վէ թիւքէն-
մէզ է'օմրլէր իհսան պույուրսուն, սայէի շա-
հանէտէ պօլճա ադճէ գազանարագ մէմու-
նէն կէլիպ կէօրիւշմէմիզի տէրկեահը իլահի-
տէն տայիմա նիեազտէ պուլունմուշ օլտու-
ղումու պէյան. վէ շիմտիյէ գատար նէմի-
գամըղըն ուզանմասը, քէսրէթի իշթիղալտէն
նէչաթ էթմիշ օլտուղու ինհա սիեազընտա
ա'րիզէյի խալիսանէմ թահրիր օլունտու օղ-
լում:

ՏԻԿԵՐ

Նէվպապէի կիւլչէն սէրայի ֆուատըմ օ-
լան, նուրի պասըրէի իպթիհաճըմ օղլում
էֆէնտիմ հագըէթլէրի.

Պու քէրրէ ֆիլան թարիխիլէ ալմըջ օլ-
տուղում հագըգէթնամէի ֆէրզէնտիլէրի,
միւֆատը թէհասսիւր իշթիմալի տուտիյտէի
հասրէթ տիյտէմէ ճիլա սազը մէսէրրէթ, վէ
իրսալինէ ի'նայէթ պույուրուլան շու գատար
ղուրուշ րէսիտէի տէսթի մէֆիսէրէթ օլարագ,

զնյատեսիլէ մագպուլէ կէչմիշ օլտուղունու ,
 լիսանը գայէմլէ պէյանէ գատըր , վէ թահ-
 րիբէն իզհարը սիւրուրու մափիզզամիրէ միւզ-
 թէտիր օլամատըղըմտան , հէման բապպիմ
 թէալա վէ մուգատտէս հազրէթլէրի , նագա
 էօմրիւնիւ ա'զիզ վէ մէրղուպ , վէ քեաֆֆէի
 ալամու քէտուրաթտէն մա'սուն պույուրմագ
 տուա'սընը եատ ու իյֆա , վէ քէնտի էլիմլէ
 տիքիպ հազըրլամըշ օլտուղում պիր գաթ
 ճամէշույ (շահաշը) կէրչի թագտիմէ սէզա տէ-
 յիւ իսէ տէ , եատկեարը մատէր օլմագ իւզ-
 րէ իհտա վէ իսրասիսէ միւպաշէրէթ էյլէմիշ
 օլտուղումտան գապուլի , վէ պա'տէմա տա-
 խի պէրաթը հաեաթըմ օլան սըհհէթ ու ա'
 Ֆիյէթ խապէրլէրի միւշի'ր պուլունան քէրէ-
 մնամէլէրիլէ մէսըուր էյլէմէլէրի թէմէննա-
 սինէ իպթիտար էյլէտիմ :

ՃԵՎԱՊ

Շէֆգաթլու հագըգաթլու պա'իսի զին-
 տէկեանիի վիւճուտում մատէրի սիւթուտէ
 սըֆաթըմ էֆէնտիմ հազրէթլէրի .

Պու տէֆա' սայէի հիւմա կիպի Ֆէրզը
 չաքէրանէմէ շէհփէր քիւշա օլան մէսէրրէթ-
 նամէի ա'լիյէ , վէ իհսան պույուրումուշ օ-
 լան պիր ճամէշույի շէֆգաթպույի մատէրի-

լէրի , տուտէսթի թէպճիւ ու թա'ղիմ , վէ
 լէպի էտիպլէ թագպիւ ու թէսլիմ գըլընա-
 րազ , իհսաննամէլէր իլէ թէնվիրի պասրէի
 սիւրուր , վէ ճամէշույի մէգքիւր տախի նի-
 հատէի տուշը հուպուր գըլընմըշ տըր , պու
 վէչհիլէ վուգուա' կէլէն շէֆագաթ ու ի'նա-
 յէթի մատէրիլէրինին թէչէքքիւրինտէ լիսա-
 նըմ ա'ճիզ օլտուղունտան , հէման միւթէրէթ-
 թիպի ֆէրիզէի զիմմէթիմ օլան տիպաի
 տուա'ի էյամը էօմր ու ա'ֆիյէթլէրիլէ թէ-
 զէինի էնտամը լիսանը ու'պուտիյէթ օլուն-
 մուշ օլտուղու իֆատէսիլէ , իսթիպգաի թէ-
 վէճճիւհաթը մատէրիլէրի մա'րէզինտէ , ա'-
 րիզէի ֆէրզէնտանէմ թագտիմինէ ճիւրաթ
 գըլընտը . . . :

ՁԵՎՃԵՍԻՆԵ

Իսմէթլու մէհապէթլու հարէմը միւհթէ-
 րէմիմ հանըմ հազրէթլէրի .

Կէչէնքի ալտըղըմ մէքթուպունուզտէ ի'-
 շար պույուրումուշ օլան միւզայիգայը հա-
 լինիզէ պինսէն , շիմտիլիք պին զուրուշ թա-
 րաֆընըզա կէօնտէրիտի , վիւսուլինտէ ախզ
 էտիպ , իլէրուտէ տահա կէօնտէրէճէք օլտու-
 ղումու պէյան , վէ թարաֆը խալիսանէմի

խաթըրէի ա'լիյէլէրինտէն չըգարմամալարը մա'րէզինտէ նէմիյգաի սէնավէրի թէրգիմ գըլընտը :

ՃԵՎԱՊ

Պա'իսի ասայիշ ու բահաթը ճանըմ, զէվ- ճը համիտէթիւլ խըսալըմ էֆէնտի հազրէթ- լէրի .

Պու քէրրէ իրսալ պույուրուլան քէրէմնա- մէի իհսանա'լամէլէրի մէալը միւրէվվէթ իշ- թիմալի բէհինի միւտրիքէի ա'ճիզանէմ օ- լուպ , պու տէրէճէլէրտէ ճարիէլէրինէ հա- գըզի վէ սամիմի օլան մէյլ ու մուհապպէ- թի տէրունի վէֆա մէշուլէրի , խուսուսի- լէ իհսանը ա'լէլ իհսան օլարագ խարճըզ- իւզրէ իհսանը վէլիւննիա'միլէրի պույուրու- լան շու գատար ղուրուշ բէսիտէի քիսէի գապուլ , վէ պու պապտէ հուսուլա կէլէն սիւրուրու նամահսուրու ճարիանէմին հէր նէ տիւրլու թա'պիր իլէ օլսա հազըզաթէն տէ- բէճէ ու քէյֆիյէթիլէ պէյանի , մէրթէպէի իմքեանտէ օլմատըղընտան , հէման զիյվէրի զէպանը իշթիլալըմ օլան տուա'ի ֆիւզուլիի էյամը է'օմր ու իգպալը զաթը սիւթիւտէ սըֆաթը բահիմանէլէրի , մուզատտէմէի քէլիմաթըմ օլտուղունու իյմա , վէ տայիմա միւհթաճ վէ իւմիտվար օլտուղում թէվէճ-

ճիւհաթը միւհասին աեաթը վէլիւննի'ամի- լէրին իսթիպգա մա'րէզինտէ ա'րիզէի միւս- թէմէնտանէմ թագտիմ գըլընտը :

ՊԻՐԱՏԵՐԻՆԵ

Պիրատէրի ճան պէրատէրիմ էֆէնտիմ հազրէթլէրի .

Համտէլլիւհաի թա'ալա , վիւճուտու ա'ճի- զանէմ սըհհէթ իւզրէ օլուպ , սէմէրէի լութֆ ու թէվէճճիւհաթը սէնիյէլէրի օլարագ կէ- չէնլէրտէ թարաֆը ա'լիի վիլայէթֆէնահի- տէն հագզը չաքէրանէմտէ ինհա վէ իլթի- մաս պույուրուլան բիւթպէի սալիսէնին բու- ուսու կէլիշ օլմաղլէ , պունուն իչիւն մախ- սուսէն էթէքլէրինի էօփէր , վէ կէչէնլէրտէ ութանարագ բէճա էթմիշ օլտուղում էսվապ վէ էշեանըն շիմտիյէ գատար իրսալպույու- բուլմուշ օլտուղունու պիլտիյիմտէն , պուն- տան տօլալը տալի այրըճա թէչէքքիւր է- տէրէք , ադրապա ու ահըպպայէ բէսմի սէ- լամըն սըրասը իլէ թէպլիղինէ ի'նայէթի սէ- նիյէլէրինի իսթիրհամ էտէրիմ էֆէնտիմ :

ՃԵՎԱՊ

Համտ էլ լիլահի թա'ալա ա'ֆիյէթտէ օլ- տուղարը թէպչիբիլէ էօ'հտէի իսթիհալլէրի-

նէ թէ վճիհ պույուրուլան ըիւթպէի սալիսէ-
 նին թէ շէ. ք. քիւրիւնիւ հազի, ֆիլան թարիխի-
 լէ միւվէրրէխէնիմէ զէ, յպի իհթիրամ օլան
 պիր գըթա՝ թահրիրաթը մէ. քեարիմ զաեա-
 թը տատերանէլէրինտէն իսթիֆատէ էյլէ-
 տիյիմ մէմնունիյէթ ու իսթիպչար լիսանը
 գալէմէ էտա օլունաճագ կիպի տէյիւ տիր .
 վէ պիլիսասա ըիւթպէի պէհիյէլէրի ինչալ-
 լահ նիճէ պէօյիւ. ք մէրթէպէլէրէ մուգատ-
 տէմէ օլաճաղընը թէմէննի ու թէհնիյէթիլէ,
 խապէրը աֆիյէթլէրինտէն տէրկեահը պարի-
 յէ ա՛րզը թէ շէ. ք. քիւր ու սէնա գըլընմըշ տըր .
 մուգատտէմ սըփարըշ, վէ պու քէրրէ սիւալ
 պույուրուլալը էլպիսէ վէ էյեայի սայիրէ,
 էլտէն կէլտիյի գատար պէյէնտիրմէյէ էօ-
 գէնուպ թէմիգճէ օլմասընա զայրէթ իտէրէ. ք
 մահը հալըն օն պէշինտէ կէօնտէրիլմիշ օլ-
 մաղլէ, շիմտիյէ գատար վասլ օլմուշ, վէ
 փէյամը ա՛ֆիյէթլէրիննի թէպշիրիլէ էյեայի
 մէգ. քիւրէննի քէյֆիյէթ վիւսուլունուն իշարի
 հիմմէթի ա՛լիյէի տատերանէլէրինէ միւթէ-
 վէգ. գըֆ պուլունմուշ օլմաղըն օլ պապտէ ի-
 րատէ էֆէնտիմին տիր :

ՇԵՐԻՔԻՆԵ

Թարաֆը ա՛ճիզէտէն պա գայիմէ մաթ-
 լուպ օլունան էյեանըն ճիւմլէսի պիլ իշթի-
 րա, պու հաֆթա հարէքէթ էտէն նէմշէ
 վափօրունա թէվտիան իրսալ, վէ էյեայի
 մէգ. քիւրէննի էամանը, վէ պունլար իշիւն
 կէօմիւլէյէ վէ սայիրէ վէրիլէն մէպալիղ պա
 միւֆրէտաթ շու գատար զուրուշա պալիղ օ-
 լարագ փուսուլասը լէֆֆէն իրսալ գըլընտը,
 վէ պու կիւնլէրտէ ֆիլան վէ ֆիլան շէյլէրին
 պուրաճա գըլլէթի օլտուղու ճիհէթիլէրէ-
 վաճը զիյատէ օլուպ, փէ. ք աղ վագըթտա
 սաթըլաճաղը մէլճուղ վէ մէմուլի գազի օլ-
 տուղունտան, պունլարըն ճիւմլէսիսի սէրիան
 իրսալ պույուրմալարը իշիւն ա՛րիզէի միւհիպ-
 պի թէրգիւմ գըլընտը :

ՃԵՎԱՊ

Պու տէֆա՛ նէմշէ վափօրիլէ իրսալ պու-
 յուրուլան էյեա գայիմէնիղ մուճիպինճէ
 թէմամէն վասլ տէսթի միւլիսի օլարագ,
 շիրքէթ տէֆթէրիմիղէ գայտ օլունտու, վէ
 Թարաֆը ա՛լիլէրինտէն պու քէրրէ մաթլուպ
 պույուրուլան էյեանըն ճիւմլէսի պիլ իշթի-
 րա, պալեալարա րապթ օլունարագ գայիմէ
 իլէ պէրապէր րուս վափօրունա թէսլիմէն

իրսալ գըլընտը , վէ պուրաճա տախի պու կիւնլէրտէ Գանտիյանըն պիրինճի մալի օլա-
րագ սապօնու պէհէր գըլյէսի օն զուրուչա
գատար սաթըլմագ տա օլտուղունտան էլլի
չուվալ մը օլուր , նէ գատար ուեապիլիրսէ
սէրիա՛ն իրսալ պուլուրմալարը իչիւն շուգգաի
սէնավէրի թէրգիմ գըլընտը :

ԹԻՃԱՐԷԹԷ ՏԱՅԻՐ ՕԼԱՆ ՇԵՅԼԷՐ

(Պէն սարրաֆանտանըմ , ալաճպղըմը ալամա-
տըղըմ պանա դարար օլուպ , պունա մէրհամէ-
թինիզ բագի օլմազ , իչիմիզի սարրաֆ գօմիսիօ-
նունա հավալէ էտին) :

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի .

Չաքէրի քէմինէլէրի սարրաֆանտան օլուպ
միւլթէզիմինտէն ֆիլան աղա զիմէթինտէ ,
ճիհէթի գարգտան ալթը այ վա՛տէ իլէ մաթ-
լուպու ա՛ճիզանէմ օլան ալթմըչ պին զուրու-
չուն նըսֆընը , վա՛տէի մէգքիւրէ հուլուլուն-
տա վէրմիչ իսէ տէ , առտէն պէրի իւչ այ կէ-
չիպ , նէ տիկէր նըսֆընը վէ նէ տէ նիզամը
մուճիպլինճէ լազըմ կէլէն կիւզէչթէսինի վէր-
մէ յիպ , հէր իսթէտիքճէ տիւրլիւ պէհանէ

իլէ վագթ կէչիրիպ հագգը ա՛ճիզանէմտէ
ղատր էթմէք իսթէտիյինտէն , վէ պունա իսէ
զէմանը մա՛տէլէթի սէնիյէ գայիլ ու բագի օլ-
մայաճաղընտան , քէ յֆիյէթին սարրաֆան գօ-
միսիօնունա հավալէսիլէ , գալմըչ օլան մաթ-
լէպի ա՛ճիզանէմին իւչ այլըգ կիւզէչթէսիլէ
պէրապէր թահսիլի պապընտա , վէ հէր հալ-
տէ էմը ու ֆէրման հազրէթը մինլէհիւլ էմ-
րին տիր :

ՏԻԿԷՐ

Գուլլարընըն թէպա՛այի տէվլէթի ա՛լիյէ-
տէն ֆիլան թիւճճար զիմէթինտէ ախզ ու
ի՛թա վէ շիրքէթիմիզտէն տօլայը , պա թահ-
վիլ վէ տէֆթէրի միւֆրէտաթ , շու գատար
պին զուրուչ ալաճաղըմ օլուպ , թէտիյէսինէ
պէչ մահ վա՛տէ վէրիլմիչ իսէ տէ , վա՛տէսի
խիթամընտա իյֆա իտէմէտիյի ճիհէթլէ , վա-
գը՛ օլան բէճաօընա մէպնի , իքի մահ տահա
մէհէլ վէրիլմիչքէն , շիմտի մէպլաղը մէզպու-
րու քիւլլիյէն ինքեար սըրալարընա սափա-
րագ , պիր ագճէ տէյնի օլմատըղընը սէօլլէ-
մէքտէ պուլունմուչ , հալ պու քի մէրգու-
մուն նէզտի ա՛ճիզանէմտէ մէմչուր ու միւմ-
զա սէնէտի , վէ միւլթէա՛տտիտ շահիալէրի
օլտուղունտան պաչգա , պէյնիմիզտէ ճէրէեան
էտէն շիրքէթ վէ ախզ ու ի՛թանըն ի՛թիմա-

տէ շաեան պիլծիւմէ տէֆաթըր ու սէնէտա-
թը տախի մէվճուտ օլտուղու միւհաթը ի'լի
ա'լիլէրի պույուրուլտուգտա , մէրգուճուն
զիմմէթինտէ օլան սալիֆիւլ պէյան մէպլա-
ղըն թահսիլի , վէ եախօտ մէրգուճուն թահ-
վիլինէ ի'թիմատ էթմէալիյի սուրէթտէ , տէ-
ֆաթըրը մահֆուղէ մուճիպինճէ հիսապըմը-
ղըն րույէթիլլէ , մէրգուճուն զիմմէթինտէ ա-
լաճաղըմ'թէպէյեիւն էյլէտիյի հալտէ , պիլա
մէհէլ թահսիլ ու թէսվիլիսի խուսուսունա ,
միւսաա'տէի ա'լիլէի նէզարէթըհնահիլլէրի
էրզան ու շաեան պույուրուլմագ պապընտա
վէ հէր հալտէ . . . :

ՊՈՒ ՏԱԻԻ

Եունան թէպա'ասընտան ֆիլան վէ ֆի-
լան քիմնէլէրին զիմմէթինտէ օլան պիր գը-
թա' սէնէտլէրի մուճիպինճէ , շու գատար
պին զուրուշ ալաճաղըմին էտասընտա միւ-
խալէֆէթ էթմէքտէ պուլունմուշ օլտուգ-
լարընտան , մէրահիմի մալանիհայէի Ասրֆա-
նէլէրինտէն մէրճու վէ միւսթէրհամարըր քի,
մէրգուճանըն մահքէմէի թիճարէթէ ճէլպի-
լէ , ուսուլու թիճարէթճէ իճապ էտէն մէ-
սարիֆիլլէ մէպլաղը մէզպուրուն թահսիլի
պապընտա . . . :

ՏԻԿԻՐ

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի .

Թէպա'աի Տէվլէթի Ա'լիլէտէն , խայրիյէ
թիւճճարը ֆիլան էֆէնտինին զիմմէթին-
տէ , պա սէնէտ շու գատար պին զուրուշ
մաթլուպումու , իւշ սէնէտէն պէրի վէրմէ-
տիքտէն պաշգա , պու քէրրէ միւվաղա'
աթտէն պօրճու օլարագ իզհարը իֆլաս էֆ-
քեարընտա պուլունմուշ , վէ մէրգուճուն
իֆլասը միւճէրրէտ մաթլուպաթը չաքէրա-
նէմի պիր գաթ տահա ո'ւգտէի թէէխիրէ
տիւշիւրմէք , վէ եախօտ քիւլլիյէն չիւրիւթ-
մէք զարագընտան ի'պարէթ օլարագ , պու-
նա իսէ մա'տէլէթի սէնիյէ գայիլ օլմայաճաղը
էմրի աշիքեար օլմաղըն , մէրգուճուն իֆլա-
սընա հավալէի սէմ' ու իթիպար օլմայարագ
մաթլուպաթը չաքէրանէմին մա' կիւզէշթէ վէ
մէսարիֆ իսթիհսալի էսպապընըն իսթիքմալի
պապընտա , վէ հէր հալտէ էմր . . . :

ԱԸՄՍԱՐԻՅԵՆԻՆ ԻՍԹԻՉՍԱԼԻՆԵ ՏԱՅԻՐ ԱՐՋՈՒՀԱԼ

Պէնտէլէրի թէպա'աի տէվլէթի ա'լիլէտէն
օլուպ , սըմարըրը իլէ իշթիղալ էթմէքտէ ,
վէ պու եիւզտէն կէչինմէքտէ օլտուղում

հալտէ, ֆիլան էֆէնտինին ֆիլան մահալտէ միւթէսարրըֆ օլտուղու պիր պապ քեարկի մաղազաօր տէլալէթի ա՛ծիղանէմլէ կէչէնտ, եիւզ պին զուրուչա ախէրէ ֆիրուխթ օլուն մուշ իսէ տէ, հասպ էն նիղամ տէլլալիյէսլ օլան եիւզտէ իքիտէն թարաֆը ա՛ծիղանէմէ ա՛յիտ ու բաճի՛ օլան շու գատար զուրուչու՛ ի՛թասընտէ միւմանա՛աթ իլէ զատր տայ սընտա պուլունտուղունտան, պէր մուճլ նիղամ հագգըմ՛ օլան մէպլաղը մէղպուրու էֆէնտիի մումալիլէյհտէն թահսիլի զըմնտա, քէյֆիլիլէթին Շէհը էմանէթի պէհիլէսինէ հավալէ պուլուրուլմասը պապընտա . . .

ՏԻԿԷՐ

Գուլլարընըն ֆիլան էֆէնտիտէ տէօրթ ս նէտէն պէրու պա ի՛լամը շէրի՛ մահքիւմիւ պին օլան շու գատար զուրուչ ալաճաղըմ՛ օլուպ, մա՛աչընտան պէհէր մահ եիւզ զուրու վէրմէք իւզրէ մա՛րիֆէթը նազարէթփէնս հիլէրիլէ գարարլաշտըրըլուպ, սէնէտէ բա իլէ պիր գաչ մահ ալընմըչ, մուախխարէն ա՛ տէմի իգթիտարընտան պահսլէ, այտա էլի շէր զուրուչ վէրէճէյինի պէյան էյլէմէսիլէ, պունա տախի միւվաֆագաթ օլունմուշ իսէ տէ, ալթը այտան պէրի պիր ագճէ վէրմէ-

տիլինտէն, վէ միւպաշիրի պուլունան ֆիլան տախի հէր նասըլ իսէ միւսամէհա իւզրէ տավրանմագտա օլտուղունտան, մէպլաղը մէղպուրուն էֆէնտիի մումալիլէյհ պէնտէլէրինտէն պէր մուճիպի ի՛լամ, թահսիլի խուսուսունա միւսա՛ատէի սէնիլէի նազարէթփէնս հիլէրի պիտիրիղ ու շաեան պուլուրուլմագ պապընտա . . . :

ՏԻԿԷՐ

Տէրի սաա՛տէթտէն ֆիլանճա մահալէ նագլ ու իրսալ էյլէմէք իչիւն էմանէթճի ֆիլան աղա եէտինէ իրսալիլէ գայիմէսինտէ միւնտէրիճ օլտուղու իւզրէ, շու գատար զուսուլուգ էչեայի միւթէնէվվիա՛ թէսլիմ էն իլմիչ իսէ տէ, էչեայի մէղքիւրէի քէնտիի կէօթիւրմէյիպ պաշգա պիր էմանէթճիլէ թէսլիմ ու իթա, վէ մէրգումուն տախի էսնաի բահտէ ա՛տէմի տըգգաթ ու իհթիմաֆինտէն նաչի, էչեայի մէղքիւրէնին չօղու Դէլէֆ ու զայ՝ օլմուշ օլտուղունտան, վէ պուպտէ վուգուա՛ կէլէն զարար ու զինանըն մէրգումտէն թազմինի ուսուլ ու նիղամը միւթահսէնէ իճապընտան պուլունմաղըն, պէր մուճիպի նիղամ, իչպու զարարըն մէրգում էմանէթճիտէն թազմին էթտիրիլմէսի պապընտա . . . :

ՏԻԿԻՐ

Տէրի սա՛ատէթտէ ֆիլանճա մահէլտէ միւ-
 գիմ՝ օլուպ , պու քէրրէ իղհարը իֆլաս էյլէ-
 միչ օլան թիւճարտէն , ֆիլան էֆէնտի զիմ-
 մէթինտէ , ճիհէթի գարգ օլարագ պա սէ-
 նէտ մաթլուպու ա՛ճիզանէմ՝ օլան շու գատար
 զուրուչ , մերգուսուն տէֆթէրինտէ գայտը
 պուլունմատըղընտան պաչգա , իֆլասընա
 տայիր թէչքիլ օլունան գօմիսիօնընտա տա-
 խի թէզէ.ք.քիւր օլունմամըչ , վէ էչեայի մէվ-
 ճուտէսի ֆիրուխթ օլունարագ ասհապը
 մաթլուպէ զարամէթէն թէվզի՛ գըլընմագ
 իւզրէ պուլունմուչ օլմաղլէ , եէտիմտէ պու-
 լունան սէնէտ մուճիպինճէ , զի.քը օլունան
 թէվզի՛ը զարամէյէ գուլլարընըն տախի իտ-
 խալ իլէ իհգագը հագ օլունմագըլըղմ՝ խու-
 սուսունա միւսա՛ատէի ճէլիլէյի ասըֆանէլէ-
 րի շաեան պույուրուլմագ պապընտա . . . :

ՏԻԿԻՐ

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հագրէթլէրի .

Եունան տէվլէթի թէպա՛սընտան ֆիլան
 նամ գախիրէ թիւճարիլէ միյանէմիզտէ ճէ-
 րէեան էտէն ախղ ու ի՛թամըղըն ի.քի սէնէ-
 լի.ք մուհասէպէսի , իւչիւնճիւ մէճլիսի թի-
 ճարէթտէ ըույէթ օլունմուչ իսէ տէ , մէճլի-

սին գարարընա ըազի օլմատըղընը մուգատ-
 տէմ՝ խա.քիփայի Տավէրանէլէրինէ պա ա՛ր-
 զուհալ պէյան էյլէտիլիմտէ , ազալարը թա-
 րաֆէյնտէն միւնթէխապ պիր գօմիսիօն
 մէճլիսի թէչքիլ օլունարագ մուհասէպէլէ-
 րիմիզէ ֆասլ վէրիլմէսի էմը պույուրուլմուչ օ-
 լուպ , հալ պու քի պիր սէնէտէն պէրի պա-
 զիրկեանը մուճարիլէյի խղա էթմէյիպլէյթ
 վէլէա՛լ իլէ իմրարի վագթ էտէրէ.ք իպթա-
 լը հագղը ա՛ճիզանէմ՝ տախիսընտա օլտու-
 զունտան , միւպաչիր մա՛րիֆէթիլէ մէրգու-
 մու ճէլպ վէ ումուրու ա՛ճիզանէմին հուսուլ
 փեզիր պույուրուլմասը պապընտա . . . :

ՍԵՔՎԵՍԹՐՈ

Ֆիլան մահալտէ միւգիմ՝ իզմիր թիւճ-
 ճարլարընտան ֆիլան էֆէնտի իւզէրինէ ,
 իսկէնտէրիլէտէ շէրի.քի Ահմէտ էֆէնտիտէն
 ագճէսի թէտիլէ օլունմագ իւզրէ քէչիտէ
 օլունմուչ օլան պիր գըլթա՛ փօրիչայի , պա՛տ
 էլ գապուլ թէտիլէսինտէն իմթինա՛ էտէրէ.ք,
 փրօթէսթօ էտիլմիչ , վէ ֆիլանճա ֆիլանճա
 մահալլէրտէ մուճարիլէյիլմանըն սաթըլըպ
 ագճէսի քէնտիլէրինէ թէպլիմ՝ օլունմագ իւզ-
 րէ էմիլալ ու էչեասը մէվճուտ պուլունմուչ
 օլմաղլէ , էչեայի մէզքիւրէնին սէ.քվէսթրօ օ-
 լունմասը պապընտա . . . :

Ֆիլան մահալտէ խայրիյէ թիւճճարը ֆիլան նամ քիմէսնէ զիմմէթինտէ պա թահ-վիլ ալթմըլ պիր կիւն վա'տէսիլէ էլլի պին ղուրուլ մաթլուպուլմ օլուպ, վատէսի թէ-մամընտա ի'թա էթմէտիյինէ մէպնի փրօթէս-թօ էտիլմիլ, վէ էլան թէտիյէսինտէ իմթինա՝ վէ միւսալէֆէթ էթմէքտէ օլուպ, պու էս-նատէ վագթը օլմատըղընը պէյան էյլէմիլ իսէ տէ, իզմիրտէ շէրիքի թարաֆընտան քէնտիսինէ քիւլլիյէթլու էշեա կէլիպ, հա-լա Ղալաթա կէօմրիւյիւնտէ մէվճոււ օլտու-ղու իսթիխպար գըլընտըղընտան, էշեայի մէգքիւրէնին ուսուլու վէչհիլէ սէքվէսթրօ օլունմասը պապընտա . . . :

ՓՕԼԻՉԱՅԱ ՏԱՅԻՐ

Ֆիլան մահալտէ քեային Մըսըր թիւճճար-լարընտան Մուհամմէտ էֆէնտի իւզէրինէ իս-կէնտէրիյէտէ շէրիքի Ահմէտ էֆէնտիտէն ագ-չէսի թարաֆըմա թէտիյէ օլունմագ շարթիլէ՝ էիրմի պիր կիւն վա'տէլի քէչիտէ օլունմուլ օլան պիր գըթա՝ փօլիչայի պա'տէլ գապուլ թէտիյէսինտէն իմթինա՝ էտէրէք փրօթէսթօ էտիլմիլ իսէ տէ, վա'տէի մէգքիւրտէն էվլէլ-

ճէ մոււայիլէյհ Ահմէտ էֆէնտի, փօլիչայի մէգքիւրիւն ագճէսինի կէրի ալմըլ օլմասըն-տան տօլայը թէքըար վէ տիկեր պիր փրօ-թէսթօ տահա էտիլմիլ օլտուղունտան, մէ-րահիմի ա'լիյէի ճէնապը տավէրի էքրէմիլէ-րինտէն միւսթէրհամ տըր քի, մէսարիֆը վա-գա'աի ա'ծիզանէմէ պերապեր մէպլաղը մէգ-պուրուն, փօլիչայի մէգքիւրիւ քէչիտէ էյ-լէմիլ օլան մոււայիլէյհ Ահմէտ էֆէնտիտէն թահսիլի խուսուսունա, միւսա'ատէի ճէլիլէի խըտիվի էքրէմիլէրի շեան պույուրուլմագ պապընտա էմր . . . :

ՓՐՕԹԵՍԹՕ ԹԱՍՏԻԳԻՆԷ ՏԱՅԻՐ ԻՍԹԻՏԱ՝

Ֆիլան մահալտէ քեային իւլ նումէրօլու խանէմէ միւթթասըլ օլան ֆիլան էֆէնտի պու-քէրրէ խանէսինի թա'միր էտիպ, խանէի ա-ծիզանէմին մագարըրը նիսվան օլան պաղչէսի-նէ եէնիտէն պիր գալ փէնճէրէ իհտաս վէ քիւլատ էտէրէք, պու փէնճէրէլէրին գա-փաթտըրըլմասը իշիւն քէնտիսինէ տէֆաթլէ իֆատէ ու պէյան օլունմուլ իսէ տէ, իսղա վէ գապուլունա իմթինա՝ էթմէսիլէ, իշպու փրօ-թէսթօմու թագաիմէ իճթիսար էյլէմիլ օլ-տուղումտան, էֆէնտի մոււայիլէյհ իլէ նի-

զամէն պիլ մուհաքէմէ , հագլը չըգտըղըմ հալտէ վուգու՝ պուլաճագ մէսարիֆի քէչֆիյէ վէ սայիրէնին իտտա՝ասընտա պուլունաճազըմտան շիմտիտէն թաստիգ պուլուրուլմալարը պապընտա . . . :

ՊԱՒ ՏԱԽԻ

Տէվլէթու էֆէնտիմ հազրէթլէրի .

Տէվլէթի ա՛լիյէ թէպա՝ասընտան ֆիլան պազիրկեան իլէ . . . թարիխիլէ մէմհուր շիչէ տէրունինտէ վէրտիյի նիւմունէ մուճիպինճէ , օթուզ պիր կիւն զարֆընտա Տէր ա՛լիյէտէ թէսլիմ էթմէք իւզըրէ , պէհէր իսթանպօլ քիլի շու գատար զուրուչա էլլի պին զուրուչ պէհասընտան ա՛լէլ հիսապ շու գատար քիլէ հընթանըն ճէման շու գատար զուրուչու փէչինէն ի՛թա , պագըսը տախի հընթալարըն թէսլիմի կիւնիւ ի՛թա օլունմագ շարթիլէ դօնթուրաթ էյլէտիք . հալ պու քի պու կիւն վա՛տէմիզ թէմամ օլուպ զախիրէլէր հէնուզ թէսլիմ օլմատըղընտան թիճարէթ նիզամնամէսի մուճիպինճէ զախիրէլէրին թէէլիիրիլէ հասըլ օլան զիեանըմը մումաիլէյհտէն տա՛վա վէ թալէպ էտէճէյիմտէն , շիմտիտէն խապէր վէրիլմէք իչիւն սուրէթը րէսմիտէ իչպու փրօթէսթօնամէլէրիմ իւչ գըլթա՝ օլա-

րագ պիթթանղիմ , խաքիրայի տէվլէթլէրինէ թագտիմ էյլէտիմ . մահքէմէյի թիճարէթ պիթթաստիգ պիր նիւսխասընը Հիւքիւմէթտէ զապթ , վէ պիր գըլթա՝սընը պազիրկեանը մէրգուճմ ճանիպինէ իրսալ , վէ տիկերի պէնտէլէրինէ ի՛թա պուլուրուլմասը պապընտա . . . :

ՄԻԻՄԵՅՅԵԻՁԵ ՎԵՐԻԼԵՆ ԹԵՂԲԵՐԵՆԻՆ ՍՈՒՐԵԹԻ

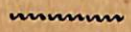
Ֆիլան վէ ֆիլան քիմնէլէրին պէյնինտէ թէքէվիլին էտէն ախզ ու ի՛թա մուհասէպէսինին րույէթինէ թարաֆէյնտէն հաքէմ սըֆաթըլա զաթլէրինիզ միւմէյեիզ ինթիխապ ու թա՛յեին գըլընմըջ օլտուղունուզտան , ուսուլու միւթթախաղէյէ վէ գա՛իտէի ա՛տլ ու հագգանիլէթէ թէվֆիգան , թարաֆէյնին իպրազ էտէճէքլէրի տէֆաթըր ու էվրագ իւզէրինէ իճապ էտէն մուհասէպէ կիւզէլճէ պիլ րույէ , թէպէյեիւն էտէճէք հալըն սուրէթը գաթիյէտէ օլարագ պա վէրագաի սահիհէ իյզահէն պէյան ու իֆատէսինէ հիմմէթ օլունմասը սիեագընտա , թէրգիմի թէգքէրէյէ իպթիտար օլունտու . . . :

ՄԻՒՄԷՅՅԵԻՉԼԷՐ ԹԱՐԱՅԸ ՆՏԱՆ ԹԻՃԱՐԷԹԻՍԱՆԷՅԷ

Յիւան թարիւս իլէ միւլէրրիսէն ֆիլան մէճլիսի թարաֆընտան մէվրուտ թէզքէրէ միւֆատընճա , միւմէյեիզ նասպ ու թա'յեին օլունտուղումուզ մուհասէպէյի պիլ բույէ բափօրթօսու իմզա էտիլէրէք թագտիմինէ իճթիրա գըլընտը օլ պապտէ . . . :

ՄԱԼԻՅԷ ՆԱԶԱՐԷԹԸ ՃԵԼԻԼԷՍԻՆԷ

ԹԷԳԱ՝ԻԻՏԼԻՆԷ ՏԱՅԻՐ Ա՝ՐԶՈՒՀԱԼ

Պէնտէլէրի մալիյէ խազինէի ճէլիլէսի քէթէպէսինտէն օլուպ , սիննի ա՛ճիզանէմ տերէճէյի շէյխուխէթէ վասլ օլարագ , արթըզ իյֆաի մէմուրիյէթէ ա՛տէմ իւլ իգթիտար օլտուղումտան , պագըյէի է՛օմրիւ պէնտէկեանէմի խանէի քէմթերանէմտէ իգամէթլէ տուա՛ի տէվամը է՛օմր ու շէվքէթի ճէնապը փատիշահիյէ միւտավէմէթ էթմէք իւզրէ , մա՛աչը ա՛ճիզանէմ իլէ իճրայի թէգա՛իւալիյիմ խուսուսունա միւսա՛ատէի

ա՛լիյէի նազարէթփէնահիլէրի պիտրիղ ու շաեան պույուրուլմագ պապընտա . . . :

ՄԷՄԼԷՔԷԹ ՎԱԼԻՍԻՆՏԷՆ

Յիւան սէնէսինէ մահսուպէն ֆիլան սանճազըլա միւլհագաթընտան պուլունան ֆիլան գազալարընըն ըիւսումու գանթարիյէսի խազինէի ճէլիլէտէն մէվրուտ իհալէ տէֆթերինտէ լիվաի մէզքիւր ըիւսումաթիլէ պէրապէր միւրագ գամ՛օլտուղու կիպի , խիւտավէնտիկեար գազալարըրիւսումաթը միյանընտա տախի տախիլ պուլունմուշ օլմասիլէ , մէզքիւր ֆիլան սանճազընտան պիլվիւրուտ լէֆֆէն իրսալի սավպը վալաի նազարէթփէնահիլէրի գըլընան մազպաթատա իճապի իսթիզան օլմաղլէ , ըիւսումու մէզքիւր գանդը թարաֆտան զապթ ու իտարէ օլունմագ իգթիզա էտեր իսէ , լութֆէն իճրայի իգթիզասիլէ քէյֆիյէթին սույի ա՛ճիլիյէ իճարի պապընտա . . . :

ՏԻԿԷՐ

Յիւան մահէլտէ քեային օլուպ , պու քերթ վէֆաթ իթմիշ օլան փէտերիմիզ ֆիլանըն սէնէվի պին Ղուրուշ ֆայիզ կէթիրիր պա

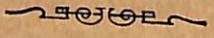
պէրաթը ա՛լի միւթէսարըրփ օլտուղու իմթի-
 եազը կէօմրիւք էսհամընտան օլուպ , է՛օհ-
 տիսինտէ մահլուլ օլան սէհմինին նըսփը խա-
 զինէի ճէլիլէ յէ ա՛յիտ , վէ նըսփը տախի պէր
 մուճիպի ուսուլ իւչ նէֆէր զիւքիւր վէ իքի
 նէֆէր իւնաստէն պէշ գարընտաշա բաճի՛
 պուլունմուշ օլմաղէ , ուսուլ ու գաի՛տէի
 մէվղուասընա թէվփիդան իճապընըն իճրա ,
 վէ հէր պիւրէրլէրիմիղին եէտինէ պաշգա
 պաշգա պէրէվաթը շէրիֆէ թանղիմ ու իթա
 պույուրուլմասը պապընտա :

ՏԻԿԻՐ

Սէլանիք սանճաղը աղնամ բիւսումաթը
 վէ իլթիզամը սաիրէյէ շիրքէթիմիղտէն տօ-
 լայը ֆիլան էֆէնտի իլէ օլան մուհասէպէլէ-
 րիմիղին բույէթ իչիւն թագտիմ էյլէմիշ օլ-
 տուղում ա՛րգուհալը ա՛ճիղանէմ , Տիվանը
 մուհասէպաթը մալիէյէ հավալէ պույուրուլ-
 մուշ իսէ տէ , իւչ սէնէյէ գարիպ տիր քի ,
 մուհասէպէլէրիմիղէ ֆասլ վէրմէյիպ թէսվիյէ
 օլունամատըղընտան , ումուրու չաքէրանէմին
 թա՛թիլինէ սէպէպի միւսթէգիլ օլմաղէ ,
 մուհասէպէլէրիմիղին սէրիան՝ բույէթիլէ թէ-
 պէյեիւն էտէճէք մաթլուպաթը պէնտէկեա-
 նէմին թահսիլի պապընտա էմը ու ֆէրման
 հազրէթի մինլէհիւլ էմըին տիր :

ՄԱԶՊԱԹԱ

Ֆիլան մահալ սանտըգ քեաթիպի պուլու-
 նան ֆիլան էֆէնտի , կիճէ կիւնտիւզ միւպ-
 թէլայի էյշ ու իշրէթ օլուպ , իյֆայի մէմու-
 րիլէթ ու խըտմէթ էտէմէյէրէք մալսանտը-
 ղը մէսալիհի մու՛աթթալ գալմագտա օլտու-
 ղունա , վէ պու իսէ թէճվիլ օլունմայըպ
 մուճաիլէյհին թէպաիլինէ լուղում կէօրիւն-
 տիւյիւնէ , վէ եէրլիտէն ֆիլան էֆէնտի
 միւսթէգիմիւլ աթվար վէ պու իշէ էհլ ու
 էրպապ իտույի իխպար գըլընտըղընա պինա-
 յէն , մուվագը բէյի վալաի ճէնապը նազա-
 րէթփէնահիլէրի պույուրուլտուղու հալտէ ,
 մա՛ալը մուխաստաս օլան շու գատար ղու-
 բուշ իլէ էֆէնտի մուճաիլէյհին քիթապէ-
 թի մէգքիւրէյէ թայ՛եինի խուսուսունա միւ-
 սա՛ատէի ա՛լիլիլի խըտիվիլէրիին էրզանիլէ ,
 իճապ էտէն մա՛աշ սուրէթիինին թանղիմ վէ
 իսրասը խուսուսունուն լաղըմ կէլէնլէրէ էմը
 ու իրատէ պույուրուլմասը մա՛րէզինտէ , թագ-
 տիմ վէ թէրգիմի մազպաթայի ա՛ճիղանէմի-
 ղէ իճթիսար գըլընտը օլ պապտէ . . . :

ԶԱՊԹԻՅԷ ՄԻՒՇԻՐԻՅԷԹԻՆԷ

Տէվէթուլ էֆէնտիմ հաղրէթլէրի .

Լէֆֆէն թէսերի սավալը վալայի միւշի-
րիլէրի գըլընան իքի գըլթա՝ իսթինթագ վէ-
րագասընտան միւսթէպան օլաճաղը վէչհլէ ,
սէրսէրի մագուլէսինտէն մալիւմիւլ իսմ ալթը
նէֆէր քէսան իքի թագըմօլարագ , վէ թագ-
րիլէրինէ կէօրէ , հէր պիրի պիրէր հէվայէ
ույարագ պիլա թէգքէրէ Պրուսայէ կէլմիշ
օլտուգլարը միւթէհագգըգ , վէ պու մա-
գուլէլէրին տօղրուճա կէլտիքլէրի եէրէ ի-
ատէլէրի նիզամը ա՛լի իգթիզասընտան օլ-
տուղունա մէպնի , մէրգուլէր պու քէրրէ
թահթիւլ հըֆը սավալը սամիի Տէսթուրիլէ-
րինէ իզամ վէ իսպալ գըլընմըջ օլմաղլէ օլ
պապտէ . . . :

ՏԻԿԷՐ

Ֆիլան ֆըրգա զապթիյէ եիւզ պաշըսը
ֆիլան էֆէնտի գուլլարընըն զիմմէթինտէ
ֆիլան շէյտէն տօլայը շու գատար ղուրուշ
մաթլուպաթը ա՛ճիզանէմ օլուպ , քիրարէն
թալէպ էյլէտիմ իսէ տէ , ի՛թասընտա միւ-
խալէֆէթտէն պաշգա , տիւնքի կիւն շիւհու-

տու միւսլիւմին միւվաճէհէսինտէ պիլա ի-
ճապ պու գուլլարընը տարպ ու շէթուլը ղա-
լիզէ թէֆէվվուհիլէ նամուս ու ի՛թիպարըմը
չիքէսթ էթմէքլէ , զապթիյէ մէճիսինտէ
լէտէլ մուրաֆա՛ նամուսու ա՛ճիզանէմին իք-
մալիլէ մաթլուպաթըմըն թահսիլի պապըն-
տա . . . :

ՄԻՒԷՃՃԱՐ ԹԱՐԱՖԸՆՏԱՆ ՔԻՐԱԷ ՏԱՅԻՐ

Ֆիլան մահալտէ ֆիլան նիւմէրօլու միւ-
թէսարըրֆ օլտուղում պիր պապ տիւքեա-
նըմը , իշպու ֆիլան սէնէսի ֆիլան այըն իպ-
թիտասընտան ի՛թիպարէն , ֆիլան քիմնէյէ
չէհըլիյէ իքիշէր եիւզ ղուրուշ քիրա իլէ ի-
ճար էտէրէք օլ վէչհլէ գօնթուրաթօսու
թանգիմ գըլընմըջիսէ տէ , միւտտէթին թէք-
միլինտէն իւշ մահ մուգատտէմ տիւքեանը
մէզքիւրիւ թէրք էյլէմիշ , վէ մէրգուլմտէն
իւշ այլըգ տիւքեանըն քիրասը օլան շու
գատար ղուրուշու թալէպ էթտիլիմտէ ի՛թա-
սընտա՝ միւխալէֆէթ էթմէքտէ պուլուն-
մուշ օլտուղունտան , զիքը օլունան ալթը
եիւզ ղուրուշուն մէրգուլմտէն պիթթահսիլ
պէնտէլէրինէ ի՛թա պույուրուլմասը խուսու-
սունա միւսա՛ատէի սէնիլէլէրինին շաեան
պույուրուլմասը պապընտա . . . :

ՊՈՒ ՏԱԽԻ ՄԻԻՍԹԵՃԻՐ ԹԱՐԱՅԸՆՏԱՆ

Գուլլարը ֆիլանըն միւթէսարըրֆ օլտու-
ղու ֆիլան նիւմէրօլու պիր պապ տիւքեա-
նընը պիր սէնէլիք օլմագ իւզրէ իչպու ֆի-
լան սէնէսի . . . մահտէն ի՛թիպարէն մահի-
յէ շու գատար զուրուչա իսթիճար , վէ օլ
տախի իճար էտէրէք գօնթուրաթօսու թան-
զիմ գըլընմըչ օլուպ , տահա տիւքքեանըն
միւտտէթինին թէքմիլինէ իւչ մահ վար իքէն
պէնտէլէրինի տիւքքեանընտան պի զայրը
հագգըն իխրաճ էթմէք տայիասընտա պու-
լունմուչ օլտուղունտան , թէքմիլի միւտտէթ
էտինճէյէ գատար պէր մուճիպի նիզամ ,
տիւքքեանը մէզպուրտէ իսքեան էթմէքլի-
յիմ իչիւն մէրգոււմ պէնտէլէրինէ էմը ու
թէնպիհ պուլուրմալարը խուսուսունա միւ-
սա՛ատէի սէնիյէլէրի շաեան պուլուրուլմագ
պապընտա . . . :

ՏԻԿԻՐ

Ֆիլան մահալտէ քեային ֆիլան միւթէ-
սարըրֆ օլտուղու պիր պապ մէնզիլին պուն-
տան իւչ մահ մուգատտէմ պէնտէլէրինէ
ֆէրաղ վէ գասըրեէտ էտիպ ագչէսինի քեա-
միլէն ախղ ու գապղ էյլէմիչ իսէ տէ , պու-
անէ գատար մէնզիլի մէզպուրու թախլիյէ

էտիպ թարաֆը պէնտէկեանէմէ միֆթահը-
նը ի՛թա ու թէսլիմ էթմէմիչ , վէ պունուն
իչիւն քէնտիսինէ տէֆաթլէ իֆատէ ու իխ-
թար օլունմուչ իսէ տէ , իսղա վէ գապուլ
էթմէտլիյի մա՛լիւմը ա՛լիի ասըֆանէլէրի
պուլուրուլտուգտա , մէրահիմի մալանիհա-
յէի խըտիվիլէրինտէն միւսթէրհամտըր քի ,
մուճախլէյհին մէնզիլի մէզքիւրտէն իխրա-
ճիլէ միֆթահընըն եէտի ա՛ճիզանէմէ թէս-
լիմ էթտիրիլմէսի խուսուսունա միւսա՛ատէի
ասըֆանէլէրի պիտիրիղ պուլուրուլմասը
պապընտա . . . :

ՏԻՎԱՆԸ ԻՍԹԻՆԱՅԱ ՏԱՅԻՐ ՕԼԱՆ ԻՍԹԻՏԱ՛

Տէրի պա՛ատէթտէ ֆիլանճա մահալտէ միւ-
գիմ թիւճճարը խայրիէտէն օլուպ , կէչէնտէ
իզհարը իֆլաս էթմիչ օլան Մուհամմէտ է-
ֆէնտի զիմմէթինտէ պա սէնէտ շու գատար
օ՛ամանլը իրասը մաթլուպու ա՛ճիզանէմ պու-
լունտուղու հալտէ , պունտան էվվէլճէ մէր-
գումուն էչեայի մէվճուտէսի թիճարէթխա-
նէի ա՛միրէ մա՛րիֆէթիլէ սաթըլարագ էսմա-
նը հասըլէսի ասհապը մաթլուպէ զարամէ-
թէն թէվզի՛ ու թագսիմ գըլընմըչ օլտու-
ղունա , վէ պէնտէլէրի իսէ օլ վագըթ էվ-
րօբատէ պուլունտուղում ճիհէթլէ , տախի-

լի տէֆթէր էտիլմէյիպ աչըգտա պըրագըւ-
մըջ օլտուղումա պինայէն , շու սուրէթը թէս-
վիյէտէն գուլլարընըն տախի հիսսէտար օլ-
մագլըղըմ մահ.քէմէի թիճարէթտէն իսթի-
տա՝ օլունմուշ իսէ տէ , ճէվապը եէս վէրիւ-
միշ օլտուղունտան քէյֆիյէթին մէճլիսի իս-
թինաֆէ հավալէսի պապընտա . . . :

ԻՍՐԻՃԻՅԷ ՆԱԶԱՐԷԹԻ ՃԷԼԻԼԷՍԻՆԷ

(ԻՇԹԻՐԱ ԷՅԼԷՏԻՅԻ ՏԻԻՔԵԱՆԸ ԷՂԼԻՆԻՆ ԻԻԶԵՐԻՆԷ
ՁԷՎԻՐՄԷՔ ԻԶԻՆ ԱՐՁՈՒՀԱԼ)

Ֆիլան մահալտէ քեային իշթիրա էյլէ-
տիյիմ պիր պապ մաղաղանըն պեր մուճիպի
նիզամ , թէպա՛ատէն զէվճէմ ֆիլանէն իւզէ-
րինէ գայտ օլմագ իւղրէ , սէնէտինին թահ-
րիը ու իթասըչիւն լաղըմ կէլէն մահալէ
ֆէրմանը ա՛լիլէրինին իսթար պույուրուլ-
մասը պապընտա . . . :

ՏԻԿԻՐ

Ֆիլան մահալտէ միւթէմէ.ք.քին , իրան
տէվլէթի թէպա՛ասընտան ֆիլան քիմսէտէ

պա սէնէտ շու գատար պին ղուրուշ ալա-
ճաղըմը տէֆա՛թլէ թալէպ էթմիշ իսէմտէ ,
իթա ու թէտիյէսինտէ միւխալէֆէթլէ իմ-
րարը վագթ էյլէմէ.քտէ պուլունմուշ օլտու-
ղու միւհաթը ի՛լմի ա՛լիյէի նաղարէթբէնա-
հիլէրի պույուրուլտուգտա , պիր պէնտէլէ-
րինին միւպաշիր թայ՛եխիլլէ պէրապէր , քէյ-
ֆիէթին թէգքէրէի սամիյէլէրիլլէ տէվլէթի
միւշարիւն իլէյհա սէֆարէթխանէսի ճանիպի-
նէ իշա՛րի խուսուսունա , միւսա՛ատէի ա՛լի-
յէլէրի էրզան ու շաեան պույուրուլմագ պա-
պընտա . . . :

ՔԻԼԻՍԱ ԹԱՄԻՐԻԶԻՆ

Բէպպիմ ճիւմլէի մասուն պույուրսուն .
շու կէչէն.քի Պէյ օլլու հարիգը քէպիրինտէ
ֆիլան նամ քիլիսանըն պաղը ախշապ օլան
եէրլէրի միւհթէրէ.ք օլարագ , միւհթամը
թա՛միր պուլունմուշ օլտուղունտան միւվա-
ֆըզը բէյի ա՛լիի նաղարէթփէնահիլէրի պու-
յուրուլտուղու սուրէթտէ , մէզքիւր քիլի-
սանըն միլլէթ թարաֆընտան թա՛միր ու թէր-
միմինէ տայիր իրատէի սէնիյէի խըտիվիլէրի
պիտիրիղ ու շայեան պույուրուլմագ պա-
պընտա . . . :

ՄԷՄԼԷՔԷԹ ՎԱԼԻՍԻՆՏԷՆ

Թէպա՛այի Տէվլէթի ա՛լիյէտէն , վէ պէ-
 րաթլը Էվրօփա թիւճճարընտան ֆիլան պա-
 զիրկեանլարըն ֆիլան իլէ օլան հուգուգ տա-
 վալարը զըմնրնտա , գօնսօլաթօսունա կէօն-
 տերիլէն փրօթէսթօ վէրադասընըն պիր սու-
 րէթի լէֆիլէ թէսվիյէի իճապը կէչէնլէրտէ
 պա ա՛րիզէ խաքիփայի սամիլէրինէ ա՛րզ ու
 ի՛շար գըլընմըչ իսէ տէ , մուախխարէն ասա-
 րը թէվէճճիւհաթը սէնիյէլէրիլէ մատտէ
 պուրաճա ֆասըլփէզիր օլարագ , պու թագ-
 տիրճէ սայիֆիւզգիքը ինհաի ա՛ճիզանէմին
 պիր հիւքմիւ գալմամըչ օլմասիլէ , պէյանը
 հալ մա՛րէզինտէ թագտիմի րագգիմէյէի
 ա՛ճիզիյէ իպթիտար օլունմուշ տուր , օլ
 պապտէ . . . :

ԱԼԱՃԱԳ ԹԱՀՍԻԼԻՉԻԻՆ

Ֆիլան մահալտէ քեային զաթէն Եունան
 թէպա՛ասընտան օլուպ , մուախխարէն Ֆրան-
 սա հիմայէսինէ տէխալէթ էթմիչ օլան սար-
 րաֆ ֆիլանճա քիման զիմմէթինտէ թիճա-
 րէթխանէ իլամիլէ շու գատար պին զուրուշ
 ալաճաղըմ օլուպ , տէֆա՛թլէ թալէպ էյլէ-

տիմ իսէ տէ , թէտիյէսինտէ միւխալէֆէթ ,
 վէ իմրարի վագթ էթմէքտէ պուլունտու-
 ղունտան , մէպլաղը մէզպուրուն թահսիլի
 խուսուսունա միւսաա՛տէի ճէլիլէի պէնտէ-
 փերվէրիլէրի շաեան պուլուրուլմասը պա-
 պընտա . . . :

ՏԱԱՎԻ ՆԱԶԱՐԷԹԻՆԷ

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի .

Սէլանիքի խայրիյէ թիւճճարընտան
 ֆիլան էֆէնտի իլէ միյանէմիզտէ ճերէեան
 էտէն տիւխան ախղ ու իթասընտան տօլայը ,
 զիմմէթի ա՛ճիզիտէ թէպէյեիւն էտէն շու
 գատար զուրուշ մաթլուպու հագգընտա ,
 թիճարէթխանէտէն իլամ օլունարագ , մէպ-
 լաղը մէզպուր թահսիլ օլունմագ իչիւն պէն-
 տէլէրի Պապը ա՛լի հապընա իլգա օլունմուշ
 իսէմ տէ , հալ պու քի ախեր հիսապտան է-
 ֆէնտիի մումաիլէյհին զիմմէթինտէ շու գա-
 տար պին զուրուշ չաքէրլէրինին տախի մաթ-
 լուպում օլմաղլէ , թիճարէթխանէտէ պէ
 թէքրար հիսապլարըմըզա պագըլլպ իհգադը
 հագգ օլունմագ իւզրէ , սալիֆիւլ պէյան

ի'լամտէ միւնտէրիճ օլան մէպլաղը մա'լիւմ
իւլ մըգտար թարաֆը ա'ծիգիտէն տէփօղի-
թօ օլունուպ նէզտի ա'լիլէրինտէ հըֆղ է-
տիլէրէք ի'ատէի մուհաքէմէ օլունճայա
տէկին , սէպլիլի ա'ծիգանէմին թախլիյէ պու-
յուրուլմասը պապընտա . . . :

ՏԻԿԻՐ

Իսթանպօլտա Ֆիլան մահալտէ սաքին
ագրապամտան Ֆիլան քիմնէ պիքէս օլուպ ,
պէլահէթի ֆըթրիյէսի ճիհէթլէ , ումուր ու
խուսուսունու պիզզաթ բույէթ ու թէսվիյէ-
յէ միւզթէտիր օլմատըղընա , վէ պու մի-
սիւլուլէրին թէսվիյէի ումուրիչիւն թարաֆը
չէրի՝ շէրիֆտէն պիր վասը իլէ պիր նազըր
թա'յեին օլունմագտա պուլունտուղընա
պինայէն , մերգումուն պէլահէթի մէքթէպի
թըպպիյէի շահանէտէն թաստիգ օլունտու-
ղու սուրէթտէ , ագրապասընտան օլուպ պու
միսիւլու վէսայէթ ու նազարէթէ էնսէպ ու
էլէէք օլան Ֆիլան էֆէնտինին վասը , վէ
Ֆիլան էֆէնտինին տախի նազըր թա'յեին օ-
լունմալարը խուսուսունուն Ռումէլի գազը-
ասքէրի սէմահէթլու էֆէնտի հազրէթլէրի-
նէ հավալէ պույուրուլմասը պապընտա . . . :

ՓՕՍԹԱԽԱՆԵՒ ԱՄԻՐԵ
ՆԱԶԱՐԵԹԻՆԵ

ՊէճԱՅԻՇ ԷԹՄԵՔ ԻԻԶՐԵ ԻԹԻՖԱՊԵ ՏԱՅԻՐ

Պէնտէլէրի մէմուրու օլտուղում ֆիլան
ֆօսթախանէսի միւտիրլիյինէ , նիզամը սէնի-
յէյէ վէ բիզաի ա'լիլէրինէ թէվֆիգան հիւս-
նիւ իտարէ վէ էյֆայէ սայ ու ղայրէթ էյ-
լէմէքտէ իսէմ տէ , պուրանըն ապ ու հէվա-
սիլէ իմթիզաճ էտէմէտիյիմտէն , վիւճուտու
ա'ծիգանէմէ թարի օլան իլլէթ կիւնտէն կիւ-
նէ քէսպի շիտտէթ էտէճէյի աթըպպա թա-
րաֆընտան խապէր վէրիլտիյի , վէ Ֆիլան
մահալ ֆօսթա միւտիրի Ֆիլան էֆէնտի
պէնտէլէրի տախի օրանըն ապ ու հէվասիլէ
իմթիզաճ էտէմէտիյի ճիհէթլէ , տիկէր պիր
մահալէ թահվիլի մէմուրիյէթի իսթիրհամըն-
տա պուլունտուղու մէամուլի՝ ա'ծիգանէմ օլ-
տուղու ճիհէթլէ , էմսալինէ վէ բէյի ա'լիլէ-
րինէ թէվաֆըգ էյլէտիյի հալտէ , մումաի-
լէյհ պէնտէլէրիլէ պէճայիչի մէմուրիյէթիմ
խուսուսունա միւսա'ատէի ա'լիյէի նազարէթ-
փէնահիլէրի պիտիրիղ ու շաեան պույուրուլ-
մագ պապընտա . . . :

ՓՕՍԹԱ ՄԻԻՏԻՐԻ ՀԱԳԳԸՆՏԱ

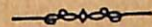
ՄԱՀԱԼԸ ՄԷՃԼԻՍԻՆՏԵՆ ՄԱԶՊԱԹԱ

Պուրանըն ապ ու հէվասիլէ իմթիզած է-
տէմէտիլինտէն պիլ իսթիֆա՝ Տէրի սաա՛տէ-
թէ ա՛ղիմէթ էթմիշ օլան ֆիլան մահալփօս-
թա միւտիրի ֆիլան էֆէնտի պէնտէլէրի ,
միւտտէթի մէմուրիլէթինտէ փօսթա հազ-
գընտա օլան նիզամաթը մէվզուա՛յէ թէմա-
միլէ իթթիպա՛ իլէ , իյֆայի հիւսնիւ մէմու-
րիլէթ էթմիշ , վէ հէր վէչհիլէ լութֆ ու
մէրհամէթէ սէզավար պուլունմուշ օլտուղու-
իֆատէսինտէ թէրգիմի մաղպաթաի ա՛ճիզա-
նէմիզէ իպթիտար գըլընտը օլ պապտէ . . . :

ՊՈՒ ՏԱԻԻ ՇԻՔԵԱՑԷԹԻ ՄԻԻԹԷՋԱՄՄԻՆ

Յիլան մահալ փօսթախանէսի միւտիրի
ֆիլան էֆէնտի պէնտէլէրի , տայրէի սըտգ
ու իսթիզամէթտէն չըգմագտա , վէ նիւմու-
նէլէրտէն պա՛զէն նիզամընտան զիյատէ իւճ-
րէթ թալէպ էթմէքտէ օլտուղունտան , իճ-
րայի իճապի թիւճճարան թարաֆընտան իս-
թիտա՛ օլունմուշ , վէ թահգըզաթը վագա՛-
աի ա՛ճիզանէմիզ տախի պու մէրքէզտէ օ-
լուպ , պու միսիլու մէմուրիլինն մէմուրիլէթ-
լէրինտէ պագասը ճայիզ օլմայաճաղը տէր՝

քեար պուլունմուշ օլմաղլէ , մումաիլէ , յհին
եէրինէ ախէրիլինն թա՛յեիլն վէ սիւրա՛թ իս-
րասը պապընտա :

ՍԷՐԱՍՔԷՐ ՓԱՇԱՅԱ

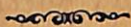
(Պէն մէքթէպը թըպպիլէ թալէպէսինտէնիմ,
սօնրատան Ֆրանսայա կիտիպ իսայլըճա շէյ էյ-
րէնէրէք տիփլօմամը ալտըմ , ալայլարըն պիլի-
նէ հէքիմ օլմագ իսթէրիմ) :

Պէնտէլէրի պունտան մուգատտէմ մէք-
թէպի ֆիւնունու թըպպիլիլէ շահանէյի տէ-
վամ էտէրէք , մուախիսարէն Ֆրանսայա ա՛-
ղիմէթ , վէ օրանըն մէքթէպի ֆիւնունու
թըպպիլիլէսինտէ ա՛լա գատրիւլ իսթիթա՛յէ
իսայլըճա շէյ թահսիլ էտէրէք , վէ ուսուլու
վէչիլէ պիլ իմթիհան տիփլօմամը տախի
ախը ու իսթիհասալ էյլէյերէք , օ եօլտա
քէսպի մէլէքէ վէ մա՛լիւմաթ էտիլմիշ , վէ
պու եիւզտէն տախի ա՛թըֆէթ ու ի՛նայէ-
թը ա՛լիլէի պէնտէփէրվէրիլէրինն լիյագաթ
քէսպ էյլէմիշ օլտուղումա պինայէն , մէրա-
հիմի մալանիհաեէյի ճէնապը սիփէհասալարի-
լէրինտէն միւսթէտա՛ տըր քի , պէնտէլէրի-

նին ալայլարըն պիրինէ թապիպ թա'յեին պույուրուլմագլըղըմ խուսուսունա միւսա' ատէի սէնիյէի խըտիվի էքրէմիլէրի շաեան պույուրուլմագ պապընտա էմր ու ֆէրման հազրէթը մինլէհիւլ էմրին տիր :

Ա՛ՍՔԵՐԻ ԿԻՐՄԵՔ ԻԶԻԻՆ

Գուլլարը զաթէն շէհի իւլ ասլ օլուպ , սիւքի ճէլիլի ա'սքէրիտէ պուլունմագ , վէ ուղուրու մէյամին մէվֆուրու ճէնապը փատիշահիտէ ճանսըփարանէ խոմէթ էյլէմէք էմէլինտէ պուլունմուշ օլտուղումտան , ճիամէն վէ սիննէն շաեանը գապուլ օլտուղում հալտէ սիւվարի ֆիլանճա ալայընա գայտ ու թահրիր օլունմագլըղըմ խուսուսունա միւսա'ատէի ա'լիյէի ճէնապը Սէրասքէրիլէրի պիտիրիղ ու շաեան պույուրուլմագ պապընտա . . . :

ՏԻՎԱՆԸ Ա.ՀՔԵԱՄԸ
Ա՛ՏԼԻՅԵՅԵ

ԳԸՍԱՍ ԻՍԹԻՐՀԱՄԸՆԱ ՏԱՅԻՐ

Գուլլարը ճանիկ էհալիսինտէն օլուպ , սաքին օլտուղում խանէմէ իւշ նէֆէր սարիգին էյլէն տուխուլիլէ , օլլում պէնտէլէրինի տարպ ու գաթլ էյլէտիքլէրինտէն . . . վալիի տէվլէթլու ֆաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան մէրգում գաթիլէր ախգ ու կիրիֆթ օլունարագ իճրա օլունան իսթինթագլարընտա մէրգում գաթլ ու ի'տամ էյլէմիշ օլտուղլարը իգրար իլէ սապիթ օլմասընա մէպնի , իճապ էտէն մաղպաթասըյլա մէրգում գաթիլլէրի տէր պարը մէա'տէլէթ գարարա կէճնտէրիլմիշ , վէ պէնտէլէրի տախի մագթուլու մէրգումմուն տիյէթինի գապուլ իթմէյէրէք , էմրի գըսասըն իճրասընը միւսթէտի պուլունմուշ օլտուղումտան , մէրգում սարիգլէրին էմալինէ իպրէթի միւէսսիրէի ա'լէնիյէ օլմագ իւզրէ , իճրայի գըսալարըլա իհգագը հագ օլունմագլըղըմ խուսուսունա միւսա'ատէի սէնիյէլէրի շաեան պույուրուլմագ պապընտա վէ հէր հալտէ էմր ու ֆէրման . . . :

ՏԻԿԻՐ

Մուգատտէմա խըտմէթը չաքէրանէմտէ պուլունան ֆիլան քիմնէնին զիմմէթինտէ շուգատար զուրուշ մաթլուպում օլտուղու հալտէ , ֆիլան էֆէնտի մէրգումու թէշլիդ էտէրէք , քէնտի եանընա ալմըշ օլտուղունա , վէ մէրգում տախի իշպու տէ յնինի մուախխարէն ինքեար է յլէտիյինէ մէպնի , վուգուպուլան իսթիտա՛ի ա՛ծիզանէմ իւզէրինէ քէյֆիյէթ իսթինթագա հավալէ պույուրուլմուշ ուտու . մէսմու՛ի քէմթէրանէմէ նազարէն , միւսթէնթիգիմիզ էֆէնտի պէնտէլէրի պուխուսուսա տայիր օլան ֆէզլէքէի պիթթանզիմ մէճիտի Տիվանա թագաիմ էթմիշ իսէտէ , իսթինթագըմըզ հէնուզ իքմալ օլունմատըզը , վէ հագգը չաքէրանէմ զահիրէ չըգարըլմատըզը ճիհէթլէ ֆէզլէքէի մէզքիւրէ թահգըզաթճա նօգսան օլաճաղընտան , միւսթէնթիգը մումաիլէյհին մէրգում ֆիլանը թէսահիւպ սուրէթինտէ պուլունտուղու էօթէտէն պէրու մէճզումու ա՛ծիզանէմ պուլունտուղունտան , քէյֆիյէթին տիկէր պիր միւսթէնթիգ էֆէնտի պէնտէլէրինէ հավալէսիլէ հագգը չաքէրանէմ զահիրէ իխրաճը խուսուսունա միւսա՛ատէի սէնիյէի Տավէրի էքրէմիլէրի էրզան պույուրուլմասը պապընտա . . . :

ՄԷՃԼԻՍԻ ՄԷԱՐԻՖԷ ՏԱՅԻՐ

ՄԷՔԹԷՊԻ ՍՈՒԼԹԱՆԻՅԷ ՄԷՃՃԱՆԷՆ
ՉՕՃՈՒՂՈՒՆՈՒՆ ԳԱՊՈՒԼՈՒՆԱ ՏԱՅԻՐ

Մախտումում ֆիլան պէնտէլէրի թահսիլի իւլում ու ֆիւնունու միւթէնէվլիա՛յէ շէվգ ու խահիշ իւզրէ պուլունմուշ , վէ պէնտէլէրի ֆագը իւլ հալ վէ նաֆագայի եէվմիյէնին թէտարիքինտէն ա՛ծիզ ու պլմէճալ օլուպ , վէ պու քէրրէ թէէսիա ու թէշքիլ գըլընան մէքթէպի Սուլթանիյէյէ ա՛յիտ օլան իւճրէթի թահսիլիյէի ի՛թա էթմէյէ միւզթէտիր օլամատըզըմա տայիր , մահալլէմիզ ճանիպինտէն վէրիլէն իլմ ու խապէր մէրպուլթէն թագաիմի փիշկեաճը ա՛լի նազարէթփէնահիլէրի գըլընմըշ օլմաղըն , մէրահիմի ասըֆանէլէրինտէն մէրճու ու միւսթէրհամ տըր քի , մէրգում պէնտէլէրինին մէքթէպի ճէլիլի մէզքիւրէ մէճճանէն գապուլու խուսուսունա , միւսա՛ատէի ա՛լիյէի խըտիվի էքրէմիլէրի էրզան ու շաեան պույուրուլմագ պապընտա . . . :

Մէֆօնի ՌիշՏիթի ՄոնսլլիՄլիթիՆէ ՏԱՅԻՐ
ՆԱԶԱՐԷԹԸ ՄԻՒՇԱՐԻՒՆԻԼԷՅՅԱՅԷ ԱՐՁՈՒՀԱԼ

Տախի տիրինէլէրի միւտրէթի վաֆիրէ-
տէն պէրու թահսիլը իւլումը ա'րապիյէ վէ
ֆարսիյէյէ պէզլի մագտէրէթ վէ սարֆը
միքնէթ էթմէքտէ պուլունմուշ իսէմ տէ ,
պիր թարաֆտան իտարէի տախ'անէմէ քեաֆի
մէտարը թէա'յեիւշը ա'ծիզանէմ' օլմատըղը
ճիհէթլէ , շիտտէթ իչինտէ գալարագ , հէր
սուրէթլէ լութֆ ու մէրհամէթ ու շէֆգաթը
ա'լիյէի ճէնապը նազարէթֆէնահիլէրինէ
լայըգ վէ միւհթան պուլունտուղումտան ,
մէքեարիմի մալանիհայէի հազրէթը վէլիւն-
նի'ամիլէրինտէն միւթէտա' տըր քի , պու
քէրրէ . . . մահալտէ թէշքիլ պուլուրուլ-
մուշ օլան մէքեաթիպի ըիւշտիյէտէն պիրի-
նին ուսուլու վէչհիլէ լէտէլ իմթիհան , լի-
յագաթը պէնտէկեանէմ թէպէյեիւն էյլէ-
տիյի հալտէ , մու'ալիմ թա'յեին պուլուրուլ-
մագլըղմ' խուսուսունա միւսա'ատէի մէր-
համէթա'տէի ճէնապը նազարէթֆէնահիլէ-
րի պիտիրիզ ու շախան պուլուրուլմագ պա-
պընտա . . . :

ՊՈՒ ՏԱԻԻ

Մուա'լիմի պուլունտուղում ֆիլանճա
ըիւշտիյէ մէքթէպինին օգունմագտա պու-
լունան քիթապլէրին էքստերիսի շիրագէսին-
տէն չըգարագ թէտէրրիւտէ գապիլ օլմայա-
ճագ տէրէճէտէ քէօհնէ ու ֆէրսուտէ օլ-
տուղունտան , թէճտիտ ու թէպտիլինէ լիւ-
ղում վէ իհթիեաճը հագըգի կէօրիւնմիւշ ,
վէ պունլարըն նէվ' վէ մըգտարընը միւպէ-
յեին փուսուլասը լէֆֆէն թագտիմ գըլըն-
մըջ օլմաղլէ , օլ մըգտար քիւթիւպիւ միւ-
թէնիվիլի'յանըն ի'թա ու իհսան պուլուրուլ-
մասը խուսուսունա միւսա'ատէի ա'լիյէի նա-
զարէթֆէնահիլէրի էրզան պուլուրուլմագ
պապընտա . . . :

ԻՄԹԻՀԱՆ ՃԷՏՎԵԼԻՆԻՆ ԹԱԳՏԻՄԻՆԷ ՏԱՅԻՐ

Մին շայրը իսթիհագագ , մուա'լիմի պու-
լունտուղում . . . ըիւշտիյէ մէքթէպի շա-
կիրտանը մէվճուտէսինին , սայէի մէա'րիֆ-
վայէի հազրէթը փատիշահիտէ , պու սէնէ
տախի իմթիհանլարը հէյէթը միճլիսի իւլէ-
մա հազըր օլտուղլարը հալտէ իճրա , վէ իւ-
լում ու ֆիւնունտէ թահսիլի տէրէճէյի լի-
յագաթ ու իսթիտատլարը ճիւմլէ հուզըր

Թարափընտան թահսին ու թագտիր իլէ ,
 թէքմիլի տէրս էտէն օն պէշ նէֆէրին շէհա-
 տէթնամէլէրի իճապ էտէնլէր թարափընտան
 պիթթէմհիր եէտլէրինէ ի'թա գըլընմըշ , վէ
 թանղիմ էտիլէն պիր գըլթա' իմթիհան ճէտ-
 վէլի տախի լէֆֆէն փիշլեահը սամիի նազա-
 րէթփէնահիլէրինէ թագտիմ օլունմուշ օլմա-
 ղըն օլ պապտէ էմր ու ֆէրման . . . :

ՏԻԿԷՐ

Ֆիլան մահալ մէքթէպի Րիւշտիյէսի շա-
 կիրտանըն պու սէնէ տախի մէվսիմի իմթի-
 հանլարը հուրուլ էտէրէք , օլ պապտէ ճանի-
 պը հիւքիւմէթէ օլունան ա'րզը մա'լիւմաթ
 իւղէրինէ , մահը հալըն . . . կիւնիւ վալիի
 վիլայէթ տէվլէթու ֆաշա հազրէթլէրիլէ
 ֆազիլէթու Նայիպ , վէ ֆէգահէթու Միւֆ-
 թի էֆէնտիլէր տախլէրի , վէ սայիր մէմու-
 րինի տէվլէթ , վէ վիւճուհու մէմլէքէթ հա-
 զըր օլտուղլարը հալտէ , իճրա օլունան իմ-
 թիհանտա շակիրտանը մումաիլէ յհիմ պէն-
 տէլէրինին կէօթէրաիլի պիտա'էի միւքթէ-
 սէպէի մա'լիւմաթ , ճիւմլէսի հագգընտա պի
 հագգըն ճալիպի թահսին ու իլթիֆաթ կէօ-
 րիւնմէքտէն նաչի , հասըլ օլան էնվա'ի սիւ-
 րուր ու նէշա'թլէ , տուա'ի ֆիւզունիի էյա-
 մը էօ'մր ու շէվքէթ ու իճլալը հազրէթը փա-

տիշահի թէգքեարիլէ , թէգեինի սահիֆէի
 շիւքրանիյէթ գըլընմըշ , վէ օլ պապտէ թան-
 զիմ էտիլէն ժուրնալ , ճանիպի հիւքիւմէթ-
 տէն վէրիլէն մազպաթա իլէ պէրապէր լէֆ-
 ֆէն թագտիմի փիշլեահը ա'լիի նազարէթ-
 փէնահիլէրի գըլընմըշ օլմաղլէ օլ պապտէ . . . :

ՄԷՃԼԻՍԻ ԼԻՎԱՏԱՆ ՄԱԶՊԱԹԱ

Ֆիլան գասապարնտա քեային մէքթէպի
 Րիւշտիյէնին խաճէսի օլուպ , գասապաի մէգ-
 քիւրէնին ապ ու հէվասիլէ իմթիղաճ էտէմէ-
 տիլի հաստէպիլէ իսթիֆա' էյլէմիշ , վէ եէրի-
 նէ ախէրի թա'յեին պույուրուլմասընտան նա-
 շի պու քէրրէ Տէրի սա'ատէթէ ա'ղիմէթ էյ-
 լէմիշ օլան ֆիլան էֆէնտի տա'իլէրի , միւտ-
 տէթի մէմուրիլէթինտէ թէշմիրի սագը զայ-
 րէթլէ , շակիրտանըն տէրէճէսինէ կէօրէ
 տէրսլէրինէ օլան իգտամաթընը թէգեիտ է-
 տէճէք թէշլիգաթը իճրատէ թէրքի թէքեա-
 սիւլ ու գուսուր իլէ , իւթատանէ վէ փէտէ-
 րանէ սայ' ու ճահտը նամահսուր էյլէմիշ , վէ
 քէնտիսի նէզտի սամիի ճէնապը նազարէթ-
 փէնահիլէրինտէ տախի մա'լիւմ օլտուրու-
 իւղրէ ըֆֆէթ ու սալահը հալ իլէ արաս-
 ֆէ , վէ ի'ւմ ֆազլ իլէ փիյրաթէ օլուպ ,

հէր վէչհլէ սէզավարը լուծֆ ու իլթիֆաթը
ալիյէլէրի պուլունմուշ օլտուղու ա'րզ ու ի-
ֆատէսի մա'րէզինտէ , թէրգիմ վէ թագտի-
մի մաղպաթաի ա'ծիզանէմիզէ իճթիսար գը-
լընտը օլ պապտէ . . . :

ՆԱԶԱՐԷԹԸ ՄԻԻՇԱՐԻԻՆԻԼԷՅՅՁԱՅԷ ԺՈՒՐՆԱԼ
ԹԱԳՏԻՄԻ

Մահը հալըն մարթը իպթիտասընտան
մայիս ղայէթինէ տէյին իւշ մահ զարֆըն-
տա , խաճէսի պուլունտուղում ֆիլան մա-
հալ ըիւշտիյէ մէքթէպինէ միւտավիմ պու-
լունան շակիրտանըն ժուրնալը լէֆֆէն թագ-
տիմի փիշկեահը սամիինաղարէթփէնահիլէրի
գըլընմըլ օլմաղլէ օլ պապտէ էմր ու ֆէր-
ման . . . :

ՄԱԳԱՄԸ ՍԱՏԱՐԷԹԷ
ԹԱՀՐԻՐԱԹ

ԹԱՀՐԻՐԸ ԷՄԼԱՔ ՄԷՄՈՒՐԻՅԷԹԻԼԷ ՊԻՐ ՄԱՀԱԼԷ
ԹԱՅԵԻՆ ԳԸԼԸՆՄԱՍԸՆԱ ՏԱՅԻՐ ԱՐՁՈՒՀԱԼ

Պէնտէլէրի քիսր իւլ ի'եալ վէ էմրի ի-
տարէտէ միւղայիգաի թագէթֆէրսայէ կի-
րիֆթար օլարագ , հէր սուրէթլէ մէրահիմ

ու էշֆաղը ալիյէի ճէնապը Վէքեալէթփէ-
նահիլէրինէ միւհթաճ ու սէզավար պուլուն-
մուշ օլտուղումա մէրհամէթէն , ուսուլու իմ-
թիհանիյէմին իճրասիլէ , էհլիլէթի պէնտէ-
կեանէմ թէպէյեիւն էյլէտիյի սուրէթտէ ,
միւնասիպ պիր մահալըն թահրիրի էմլագ-
րէֆագէթի մէմուրիլէթիլէ մէսուրիլէթիմ'
խուսուսունա միւսաա'տէի ալիյէի Սատարէթ-
փէնահիլէրի պիտիրիղ ու էրզան պուլու-
րուլմագ պապընտա էմր . . . :

ՄԻԻՏԻՐԼԻՔ ԻՍԹԻՀՍԱԼԻՆԷ ՏԱՅԻՐ

Պէնտէլէրի պունտան պիր սէնէ մուգատ-
տէմ սայէի մէարիֆվայէի ճէնապը Միւլիւ-
քեանէտէ տէրալէրիմի թէքմիլ էտէրէք եէ-
տիմէ շէհատէթնամէ ի'թասիլէ մէքթէպը միւ-
քիլէտէն չըգմըլ իսէմ տէ , պիր թարաֆտան
մէտարը թէա'յեիւշը չաքէրանէմ օլմատըղը
ճիհէթլէ ըղթըրապը հալէ կիրիֆթար օլա-
րագ , հէր սուրէթլէ լուծֆ ու մէրհամէթ ու
ի'նայէթը ալիյէի պէնտէփէրվէրիլէրինէ լա-
յըզ վէ միւհթաճ պուլունմուշ օլտուղում-
տան , մէրահիմի մալանիհայէի ճէնապը խը-
տիվի ա'ղամիլէրինտէն միւսթէտա' տըր քի ,
քէօլէլէրինի գաղալարըն պիրինէ միւտիր

Թա՛յեի՛ն ու մէ՛մուր պույուրուլմագլըղը՛մ էմ-
րինտէ վէ հէր հալտէ , մէտէտկեհա՛ն ու փէ-
նահըմ՝ օլան պապը ի՛նայէթմէապը ա՛պտ-
փէրվէրլէրինէ իլթի՛ճա ու տէխայէթ գըլըն-
տըղը րէհինի ի՛լմի ա՛լիի իհսանգարինի ճէնա-
պը խըտըվի էֆիէմիլէրի պույուրուլտուգտա
օլ պապտէ . . . :

ՊՈՒ ՏԱԽԻ

Ճէնապը Հագ է՛օմր ու իգպալ , վէ ֆէխա-
մէթ ու իճլալը ա՛լիի ճէնապը Սատարէթփէ-
նահիլէրինի րուզ էֆղուն , վէ սայէի ա՛թու-
ֆէթվայէի Ասըֆանէլէրին քեաֆֆէի պէնտէ-
կեան , վէ խուսուսիլէ ա՛պտը շաքիր իւլ իհ-
սանլէրի մէֆարըգընտա էպէտնիւմուն պու-
յուրսուն :

Չաքէրի խաքպէրապէրլէրի մին ղայրը իս-
թիհգազ , շիմտիյէ գատար պուլունտուղում
մէմուրիյէթլէրտէ շիա՛րը րըգգիյէթ իճա-
պընտան օլտուղու վէչհիլէ լէվազիմի խըտ-
մէթքեարիի իճրա ու իյֆատէ սէրմու գու-
սուրում՝ օլմատըղը միսիւլլու , ղաթէն մէր-
համէթը ճըհան շումուլը ճէնապը խըտիվիլէ-
րինէ էշէտտը իհթիեհաճը մէմուրքեանէմ պէ-
տիհի օլուպ , կէչէնտէ . . . գաղասը միւտիր-
լիլինէ մէմուրիյէթը ա՛ճիգանէմ . . . վալիսի
տէվլէթուլ փաշա հազրէթլէրի պէնտէլէրին-

տէն վա՛տ պույուրուլմուշ իսէ տէ , հէնուզ
սէմէրէսի կէօրիւլմէտիլինէ , վէ գազաի մէզ-
պուր էհալիսի , գուլլարընտան իպրազը խօշ-
նուտի էթմէքտէ պուլունտուղունա մէպնի ,
պիւթիւն ա՛լէմէ շամիլօլան էլթաֆ ու ի՛թա-
ֆը ճէլիլէի ճէնապը խըտիվի ա՛ղամիլէրի
միւգթէզաի մէրահիմ իհթըվասընտան օլա-
րազ , զիքը օլունան միւտիրլիք մէմուրիյէթի
ա՛պիտանէմ խուսուսունա , միւսաա՛տէի մէ-
քեարիմ ա՛տէի ճէնապը վէքեալէթփէնահի-
լէրի պիտիրիղ ու շաեան պույուրուլմագ պա-
պընտա էմր . . . :

ՊԱԶԸ ԻԼԹԻԶԱՄՏԱՆ ՏՕԼԱՅԸ ԱԼԱՃԱՂԵՆԸՆ
ԹԱՀՍԻԼԻՆԷ ՏԱՅԻՐ ԱՐԶՈՒՀԱԼ

Մալիյէ խազինէի ճէլիլէսինտէն մագթու՛-
էն է՛օհտէի ա՛ճիգանէմտէ պուլունան ֆիլան
գազասը ա՛շարը շէրիա՛սընտան մահալինտէ
սաթըլմասը գապիլօլմաեան շու գատար պին
քիլէ զէխայիրի , րայիճը վազթէ կէօրէ սաթ-
մագ վէ էսմանը հասըլէսինի պիլա թէէլիր
կէօնտէրմէք իւզրէ , զէխայիրը մէզքիւրէ
ֆիլան իսկէլէտէ միւգիմ Տէվլէթը ա՛լյէ
թիւճճարընտան ֆիլան թաճիրէ կէօնտէրիլ-
վիշ , վէ զէխայիրի մէզքիւրէի սաթտըղը ֆի-

յաթիւն հիսապ օլունտուգտա , շու գատար պին ղուրուշա պալիղ օլարագ , շիմտիյէ գատար քէնտիսինին թարաֆը ա՛ծիզանէմէ իրսալ վէ թէսլիմ էթմիշ օլտուղու շու գատար պին ղուրուշ պիթթէնզիլ , պին շու գատար ղուրուշ տահա ալաճաղըմ գալուպ տէֆաթիւն թալէպ գըլընմըշ իսէ տէ , հէնուղ իյֆաի տէյն էտէմէմիշ օլտուղունա , վէ մէպլաղը մէզպուրու պու կիւնլէրտէ խաղինէի ճէլիւլի մէզքիւրէյէ թէտիյէ էտէճէյիմ տէրքեար պուլունտուղունա պինսէն , մումաիլէյ-հին զիմմէթինտէ օլան պագըյէի մաթլուպումուն թահսիլ ու թէսվիյէսի զըմնընտա , ֆիլան գայմագամըղընա պիր գըթա՛ էմընամէի սամիի ճէնապը սատարէթփէնահիլէրինին շէրէֆ թէսթիրի խուսուսունա միւսաա՛տէի ճէլիլէլէրի էրզան ու շահան պույուրուլմասը պապընտա . . . :

ՊՈՒ ՏԱԻԻ

Յիլան մահալտէ քեային ֆիլան պէնտէլէրինտէ պա սէնէտ շու գատար պին ղուրուշ մաթլուպը ա՛ծիզանէմ օլուպ , թէտիյէ ու իթասընտա միւխալէֆէթ վէ իմրարը վագթէթմէքտէ պուլունմուշ օլտուղունտան , մէրահիմը ա՛լիյէի ճէնապը վէքեալէթփէնահի-

լէրինտէն միւսթէտա՛ տըր քի , պիր պէնտէլէրինին միւպաշիր թայ՛եինիլէ , մէպլաղը մէզպուրուն թահսիլի խուսուսունա միւսա՛ատէի ճէլիլէի պէնտէփէրվէրիլէրի պիտիլիլ ու շահան պույուրուլմասը պապընտա էմը . . . :

ԻՀՍԱՆ ԻՍԹԻՐՀԱՄԸՆԱ ՏԱՅԻ

Ճէնապը շաֆի՛ի մութլագ հազրէթլէրի ճիւմլէի մասուն պույուրսուն , ճիվարը ա՛լիի Սատարէթփէնահիլէրինտէ սաքին պէրպէր էսնաֆընտան օղլում ֆիլան գուլարը , զաթէն էֆգէրի ֆուգարատան օլտուղու հալտէ , պիր սէնէտէն պէրու էսիրի ֆիրաշ օլարագ հահաթընտան մէյիւս օլտուղումուզա , վէ պիր թարաֆտան պիր ագճէ մէտարը ինթիյաշըմըղ օլմայըպ , պիր գաշ շօճուգ իլէ էմը թէա՛յեիւշտէ փէրիշանի հալիմիզ տէրէճէի քէմալտէ պուլունմուշ օլտուղունա պինսէն , տու տէսթի իֆթիգարըմ իլէ հալգաի պապը մէրահիմ քեարիլէրինէ սարըլմըշ օլտուղումուզ միւհաթը իլմի ա՛լիի իհսան գարինի պէնտէփէրվէրիլէրի պույուրուլտուգտա , օլ պապտէ վէ հէր հալտէ էմը ու ֆէրման . . . :

Ձե՛վ ձե՛նե՛ն ՄԱՀՂՈՒՂՈՒՆՏԱՆ ԽԱՆԷՍԻՆԻՆ
Ա.Ձ ԱԳՃԷ ԻԼԷ ԻՇԹԻՐԱՍՐԸՆԱ ՏԱՅԻՐ Ա՛ՐՁՈՒՀԱԼ

Խայրիյէ թիւճճարընտան զէվճիմ ֆիլանըն
պու քէրըէ պիլա վէլէտ վէֆաթի իլէ , էօհ-
տէսինտէ պուլունան օն գըթա՛ մաղաղա վէ
տէքեաքին իլէ ֆիլան մահալտէ քեային
թախմինէն եիրմի պին ղուրուշ տէյեր պիր
պապ մէնղիլի մահլուլ օլմուշ , վէ միւթէվէ-
ֆաի մէրգումուն նագտէն ագճէսի օլմատը-
ղընտան , վէ ճարիյէլէրի տախի մէրգումուն
ղաթէն ճարիյէսի օլուպ , եիրմի պէշ սէնէ-
տէն պէրի թահթը նիքեահընտա պուլունա-
րագ , պիքէս վէ պիչարէ օլտուղում ճիհէթ-
լէ , սօգագ օրթասընտա գալմըշ օլտուղում
միւսէլլէմի ա՛լէմեան օլան մէրահիմ ու էշ-
ֆագը ա՛լիյէի պիքէսնիւվաղի վէ ա՛թըֆէթ-
սաղիի խըտիվի էֆիսէմիլէրի գայիլ ու րաղի
օլմայաճաղը գավիէն մէճղումը ա՛պիտանէմ
օլտուղունտան , խուսուսիյէթը հալիմէ մէր-
համէթէն սէրի մէրհամէթ էսէրի ճէնապը
Միւլիւքտարիլէրի իչիւն օլտուն , կիւճլէ թէ-
տարիք էթմիշ օլտուղում շու պէշ պին ղու-
րուշ մուա՛ճճէլէ իլէ մէնղիլը մէգպուրուն
էօհտէի ա՛ճիղանէմէ իճրայի ինթիգալի խու-
սուսունտա պապը մէրահիմէապը խըտիվի

էրհամիլէրինէ իլթիճա վէ տէխալէթ էյլէ-
տիմ օլ պապտէ . . . :

ՏԻԿԷՐ

(Պէն Պրուսա էհալիսինտէն , վէ պագալըմ ,
ալաճաղըմըն թահսիլինէ տայիր էմիրնամէի սա-
մի իսթէրիմ) :

Չաքէրի խաքպէրապէրլէրի Պրուսա է-
հալիսինտէն վէ պագալ էսնաֆընտան օլուպ ,
եինէ շէհրի մէղպուր էհալիսինտէն ֆիլանա-
ղա զիմմէթինտէ տիւքեանըմտան սաթըն
ալմըշ օլտուղու էրղագ պէհասընտան ալա-
ճաղըմ օլան պին պէշ եիւզ ղուրուշու ալթը
այտէն պէրի վէրմէյիպ , հէր իսթէտիքճէ
տիւրլիւ տիւրլիւ է՛օղրլէր իլէ վագըթ կէ-
չիւրմէքտէ օլտուղունտան , վէ գուլարը իսէ
ֆուգարատան օլուպ զիյատէ պէքլէմէյէ
թէհամիլիւլում օլմատըղընտան , աղայի մէր-
գումուն մէճլիսի հուգուգա ճէլլիլէ , միւ-
հաքէմէ օլունարագ մէպլաղը մէգքիւրուն
թահսիլի խուսուսունու ամիր , իիւտալէն-
տէկեար վիլայէթը ճէլիլէսինէ պիր գըթա՛
էմիրնամէի սատարէթփէնահիլէրինին թաս-
տիր վէ իհասնի պապընտա էմր ու ֆէրման . . . :

ԹԱԳՐԻՐ

Յիւան գաղասը տախիլինտէ . . . էֆէնտի չիֆթլիյի ա՛շարը , կէչէն սէնէ իտարէի էմանէթտէ հէր նասըլսա թահրիր վէ իսթիհասալ օլունամամը իտույի , պու քէրրէ գաղաի մէզպուրու տէր էօհտէ էթմիշ օլան միւլթէզիմ թարաֆընտան եազըլմաղա թէչէպպիւս օլունտուգտա , էյլէտիյի միւմանա՛աթտէն թէպէյեիւն էթմիշ , վէ պէօյլէ պէսպէլլի մէթալիպը սէնիյէտէն օլան էմվալըն թէտիյէ ու իթասընտա քիմսէ թարաֆընտան իմթինա՛ ճայիզ օլամայաճաղընտան , էրպպպի մա՛րիֆէթիլէ քէչֆ ու թախմին պիրլէ , կէչէն սէնէ ա՛շարընըն թահսիլի տախի լազըմէտէն օլմասիլէ , իճրայի իգթիզասը էմր ու իրատէի միւթէսարըրըֆլէրինէ միւթէվէգգըֆ պուլունմուշ օլմաղլէ օլպապտէ . . . :

ՄԷԳԹՈՒՊԸ ՍԱՄԻԻ ՍԱՏԱՐԷԹՓԵՆԱՀԻ
ԻԹԻՐՀԱՄԸՆԱ ԱՐՁՈՒՀԱԼ

Պունտան տէօրթ պուչուգ սէնէ մուգատտէմ Տէրիսա՛ատէթտէ ֆիլան քիմսէնին թահթը նիքեահընտա պուլունտուղում հալտէ , ճարիյէլէրինի օլ վագըթ միւսթէճիրէն

իգամէթ էյլէտիյիմիզ . . . մահալլէսինտէ քեային խանէտէ պիւա նաֆագա թէրք իլէ , խապէրսիզ օլարագ շիմտիյէ գատար ղայպ օլմուշ , վէ թահգըգաթը վագա՛այա նազարէն , մումաիլէյհ էլեէվմ Մըսըր Գահիրէտէ խանը իսալիտէ տէլլալըգ վէ սըմսարըգ իլէ մէլուֆ օլտուղու անլաշըլմըշ օլտուղունտան , ճարիյէլէրինին թա՛րիֆ գապուլ էթմէզ տէրէճէտէ չէքմէքտէ օլտուղում զարուրէթ ու սէֆալէթտէն գուրթարըլմագ իւզրէ , եա քէնտիսինին պու թարաֆա ի՛ղամի . վէ եախօտ մըգտարը քիֆայէ նաֆագա թախսիսիլէ պու թարաֆտա պիր մահալտէն հավալէսի , վէ օլմատըղը սուրէթտէ պիթուն պիթուն թէրք էյլէտիյինի միւշի՛ր իճապը շէրիսինին իճրասը զըմնընտա Մըսըր խըտիվիյէթի ճէլիլէսինէ պիր գըթա՛ էմընամէի սավիի ճէնապը խըտիվի ա՛ղամիլէրինին թէսթիր ու իհսան պուլուրուլմասը պապընտա էմր . . . :

ՊՈՒ ՏԱԻԻ

Յիւան սանճաղընա թապի՛ ֆիլան գաղասը վէ սայիր պէշ դարիէնին թարլալարընտա , քէնտի քէնտիյէ հուսուլա կէլէն քիեահի , ախէրէ ֆիրուխթ իլէ ա՛շարը շէրիա՛սընը է-

տա ու իյֆա էթմէքտէ պուլունմուշ իսէտէ . .
 մահալ թարաֆընտան մէմուրլէր կէլիպ եա-
 լընըղ ա՛շարը շէրիա՛նըն ախղինէ բաղի օլմա-
 յըպ , «սիզլէր մէրա՛ի սաթմըշարնըղ» տէյէ-
 րէք ֆիրուխթ օլունան օթլարըն ագչէսինի
 թէմամէն ֆիւզուլի գուլլարընտան ալմըշ օլ-
 տուգլարընտան , վէ պունա իսէ րիզաի մէ-
 յամին իրթիզաի ա՛տալէթքեարիի ճէնապը
 խըարվի էֆիւէմիլէրի հիչ պիր վէչհիլէ գա-
 յիլ ու բաղի օլմայաճաղը միւսէլլէմաթտէն
 պուլունտուղունտան , մէրահիմը մալանիհա-
 յէի խըտիվի ա՛զամիլէրինտէն միւսթէրհամ՝
 տըր քի , զիքը օլունան օթլարըն ա՛շարը շէ-
 րի՛ասընը պիլ իֆորազ թէվգըֆ գըլընըպ ,
 պագը գալան ագճէմիղին թարաֆըմըզա ի՛-
 ատէ օլունմասընը ամիր , ֆիլան մահալ միւ-
 թէսարըրֆըղընա խիթապէն պիր գըթա՛ է-
 մըրնամէի սամիի ճէնապը վէքեալէթփէնա-
 հիլէրինին շէրէֆ թէսթիր պուլուրուլմասը
 պապընտա . . . :

ՎԻԼԱՅԵԹ ՎԱԼԻՍԻՆՏԵՆ ՄԱԳԱՄԸ ՍԱՏԱՐԷԹԷ
 ԹԱՀՐԻՐԱԹ

Պունտան ագտէմ պէրայի սէեահէթ իզ-
 միրէ կէլէն Ավստրիեա փրէնսլէրի հագլարըն-
 տա պէր մանթուգը ա՛լիլէ , վուգու՛ պուլան

մու՛ամէլաթը միհմաննիւվաղիտէն տօլայը ,
 միւշարիւնիլէյհիւմա թարաֆընտան վիւրուտ
 էտէն մէքթուպ իլէ , հաչմէթլու Ավսթրիա
 իմիէրաթօրու պա՛զը հէտաեայի ըէսմիլէսի-
 նի պիզգաթ թագտիմտէ մէմուր օլտուղու-
 նու , իզմիրտէ միւգիմ գօնսօլօսլարը պիլիխ-
 պար , իչպու մահը հալըն ֆիլան կիւնիւ թէր-
 ճիւմանը վէ պա՛զը սէֆինէ գօմանտանը վէ
 օֆիչեալլարը ըէսմէն ունիֆօրմալարըլա կէ-
 լիպ , պիր գըթա՛ նըչան իթեան ու թէսլիմ՝
 էթմիշ , վէ պու մագուլէ շէյլէրին գապուլ
 ու ա՛տէմը գապուլի ըիւխսաթը սէնիյէյէ
 մէնութ օլտուղունտան պաչգա , քեաֆֆէի
 հարէքէթ ու սիւքիւնիւ պէնտէկեանըմ՝ մէր-
 զիի ա՛լիլէի վէքեալէթփէնահիլէրինտէ պու-
 լունմագ ագտէմի ամալը պէնտէկեանէմպու-
 լունմուշ օլտուղունա , զիքը օլունան նըչան
 թագըմիլէ մէմհուրէն թագտիմի խաքիփայի
 Միւնի՛մանէլէրի գըլընմըշ օլմաղըն օլ պապ-
 տէ . . . :

ՏԻԿԷՐ

կէչէնտէ ֆիլան մահալտէն չըգըպ ֆիլան
 մահալէ կիտէրքէն ղարէթղէտէ օլան քեար-
 պանըն ղասիպլէրինտէն օլմագ իւզրէ , սայէի
 վիւվաֆֆագըլէթվայէի հազրէթը Շահանէ-

տէ , ախզ օլունան ֆիլան նամ շախսըն գաթըի
 թարիգ վէ դասպը էմվալ թէօհմէթիլէ միւթ-
 թէհէմ օլտուգլարը , վէ պու սըրատա զա-
 հիրէ իխրաճ օլունան մէպալիդին ասհասպը
 թարաֆընա սուրէթը ըէտտ ու իյֆասիլէ ,
 պունլարըն ըիւֆէգասընտան օլարագ հէնուգ
 էլտէ օլմանան շախսլարըն պապալարը ֆիլա-
 նըն թախլիյէի սէպլիլիյէ , զի.բը օլունան տէօրթ
 նէֆէր էլխասը միւթթէհէմին ճէզալարը իս-
 թիզանընը շամիլ , թէրթիպ օլունան մազպա-
 թա իլէ իսթինթագ վէրագալարը , վէ իլամը
 շէրի լէֆֆէն թագաթիմի իսաքիփայը վէ.քեա-
 լէթփէնահիլէրի գըլընմըշ , վէ պունլարտան
 օլարագ մուախխարէն ֆիլան տախի տէրտէսթ
 օլունուպ , լէտէլ իսթինթագ իչպու ֆէզա-
 հաթտա պիրլի.քտէ իտուլինի թայիա՛ն իգ-
 ըար ու ի՛թիրաֆ էյլէմէսիլէ , թաֆսիլը քէյ-
 ֆիլէթ էվրագը մէզքիւրէ միւթալէա՛լարըն-
 տան պիլ էթրաֆ միւսթէպան պույուրուլ-
 տուգտա , պէր մինվալը մէշուհ , պունլարըն
 թահատիտը ճէզալէրիլէ տիկէրլէրին թախլիյէի
 սէպլիլի զըմնընտա , քէյֆիլէթին էմը ու ի-
 շա՛րը ըէյի ըէզինի իսապէթ գարինի խըտի-
 վիլէրինէ մէնութ վէ միւթէվէգգըֆ պուլուն-
 մուշ օլմաղըն օլ պապտէ . . . :

Մէմալիքի մահրուսէնին պա՛զը մահալլէ-
 ըինտէ նագըլը ա՛շար պապընտա , տէր էօ՛հ-
 տէճիլէր թարաֆընտան վուգու՛ պուլան խի-
 լաֆը ուսուլ հարաքեաթըն մէնիլէ , պէր մու-
 ճիպը իրատէի ա՛լիյէ պանտէմա խիլաֆը նի-
 զամ հալ ու հարէ.քէթ վուգուա՛ կէթիրիլմէ-
 մէ.ք իրատէսինի շամիլ , ֆիլան թարիխիլէ հա-
 մէ փիյրայի թա՛զիմ ու իճպալ օլան պիր գը-
 թա՛ էմընամէի սամիի վէ.քեալէթփէնահիլէրի
 միւթաթը ճէլիլի , ըէհինի տէրքի շաքէրի օլ-
 մուշ , վէ պէր մանթուգը իրատէի ա՛լիյէ ,
 քէյֆիլէթ լազըմ կէլէնլէրէ է.քիտէն իզպար
 գըլընարագ , պիլութֆիհի թա՛ալա իճապը-
 նըն թէմամիի իճրասընա ա՛լէտտէվամ իգ-
 տամը թամ օլունաճաղը տէր.քեար պուլուն-
 մուշ իտուլի , ինչալլահու թա՛ալա միւհաթը
 իլմի ա՛լէմշումուլի Տալէրիլէրի պույուրուլ-
 տուգտա օլ պապտէ . . . :

ԳԱԶԱ ՄԻԻՏԻՐ ՎԷ ԳԱՅԻՄԱԳԱՄԼԱՐԱ ԵԱԶԸԼԱՆ
 ԹԱՀՐԻՐԱԹ

Օրտուլի հիւմայունլար թէրթիպաթը ի-
 շուն շու արալըգ քիւլլիյէթլու ագճէ իրսալի
 խուսուսունա տայիր շէրէֆսուտուր էտէն էմը

ու իրատէի ա՛լիյէ մուճիպինճէ , թարաֆը-
մըզա խիթապէն թէսթիյը պույուրուլան պիր
գըթա՛ էմընամէի վէքեալէթփէնահի սուրէ-
թի լէֆֆէն իրսալի սուի շէրիֆլէրի գըլընմըշ
օլմաղըն , մէալի ա՛լիսինտէն էհէմմիյէթի մատ-
տէ մա՛լիւմիւնիւզ օլտուգտա , պա՛տէզին գա-
թա՛ թէճվիղի թէրախի ու թէէխիր օլուն-
մայարագ , փէյտէրփէյ քիւլլիյէթլի ագչէ
թահսիլ վէ իրսալինէ սայ՝ ու ղայրէթ , վէ
իրսալաթըն միւմքինի մէրթէպէ թէմիզ ագ-
ճէ օլմասընա ֆէվզ էլ ա՛տէ հիմմէթ էյլէ-
մէնիզ սիեագընտա իչպու շուգգաի մախսու-
սէ թահրիրինէ իպթիտար օլունտու :

ՏԻԿԷՐ

Ֆիլան նահիյէսինէ թապի՛ ֆիլան գարի-
յէսի սաքինլէրինտէն ֆիլան չավուշուն միւ-
թէսարըրֆ օլտուղու արագիսինտէն եիրմի
տէօնիւմ թարլայի , ֆիլան նամքիմէսնէ ֆիւ-
զուլի զապթ էյլէտիյի պէյանիլէ , իսթիր-
տատը խոսոսու իսթիտա՛ օլունմուշ օլտու-
ղունտան , թարաֆէյն պիլ միւվաճճէհէ իգ-
թիզասընա պագըլմագ իւզրէ , մէրգ ում ֆի-
լանըն պունա տայիր եէտինտէ պուլունան
սէնէտիլէ պէրապէր պու թարաֆա սիւր՛աթ
ի՛զամ ու իրսալի խոսոսուլանա միւպատէրէթ

էյլէմէնիզ սիեագընտա շուգգա թահրիր ու
թէսեիր օլունտու օլ պապտէ . . . :

ՊԵՏԷԼ ԻԼԹԻԶԱՄՏԱՆ ՏՕԼԱՅԸ ԱԼԱՃԱՂԸՆԸՆ
ԹԱՀՍԻԼԻ ՎԷ ՇԵՐԻՔԻՆԷ ԻՒԹԱՍԸ ԻԶԻՆ
ՄԱՀԱԼԻՆՏԷՆ ԳԱՅԻՄԱԳԱՄԱ ԻՍԹԻ՛ՏԱ

Ֆիլան գաղասը էհալիսինտէն ֆիլանըն
զիմմէթինտէ պէտէլի իլթիզամտան տօլայը ,
պա սէնէտ վէ գօնթրաթօ շու գատար պին
ղուրուշ ալաճաղըմ օլտուղունտան , թահսիլի
մուգատտէմա պա ա՛րզուհալ նիեագու իսթի-
տա՛ օլունմուշ , վէ իճապը թէսվիլէսի մահ-
քէմէի թիճարէթէ հալալէ պույուրուլարագ ,
մէպլաղը մէզպուրուն մումաիլէյհին զիմմէ-
թինտէ հագգը սարիհիմիտույի թէպէյեիւն
վէ թէհագգուգ էյլէտիյի ի՛լամ գըլընմըշ ի-
սէ տէ , եինէ մումաիլէյհ տէյնի մէզքիւ-
րիւն թէտիլէսինտէ մուխալէֆէթ կէօսթէր-
մէքտէ օլտուղունտան , եէտիմտէ պուլու-
նան գօնթրաթօ վէ սէնէտ ու ի՛լամ մու-
ճուպինճէ , մէպլաղը մէզպուրուն մումաիլէյհ-
տէն պիթթահսիլ , չաքէրի Տէրի սա՛ատէթէ
կիտէճէք օլտուղունտան շէրիքիմ ֆիլան
պէնտէլէրինէ ի՛թասիլիւն լաղըմ կէլէնլէրէ
էմը ու իրատէ պույուրուլմասը պապընտա . . . :

ԹԱՐԱՅԸ ԱՆԻՒ ՄԵՇԻՅԻՆԻԹ ՓԷՆԱՅԻՅԷ

(Պէն իմթիհանը սապրգտա միւտէրրիս օւտուամ. թէտրիսի իւլուամ իլէ մէշղուլուամ. էհլ ու ի'եալըմլա զարուրէթ չէքէեօրուամ. պէհի ֆէթ֊վախանէյէ մէմուր էտին) :

Ճէնապը Հագ մէսնէթթըրազը մէշիյսէթ իւլեա , վէ էմէլ պախչաի էրպապը իլթիճա օլան զաթը ա'իի ֆէթվափէնահիլէրին մաղհարը է'օմր ու իգպալը ճավիտանի , վէ սայէ էնտազը ճահը քեամրանի պույուրսուն : Ա'պտը տաիլէրի կէչէն իմթիհանտա լութֆ ու ի'նայէթլէրի էսէրի օլարագ , թարիզը թէտրիսէ տախիլ , վէ մին զայրը հատաին միւզաքէրէի իւլուամ իլէ միւշթէզիլ օլուպ , էհլ ու ի'եալըմ գուլլարընըն իտարէսինէ եէթիչէճէք մա'աշա նայիլ օլամատըղըմտան զարուրէթ չէքմէքտէ , վէ ճիւմլէ հագգընտա վէ պա խուսուս գուլլարը կիպի ախասսը տա'յիան իչիւն տայիմա մէպղուլ օլան մէրհամէթ ու ա'թըֆէթ վէլիիւննի'ամիլէրի պէքլէմէքտէ օլտուղուամ մալիւմը վալաի րահիմանէլէրի պույուրուլտուգտա , ֆէթվախանէի

ճէլիլէյէ մէ'մուր վէ չըրաղ պույուրուլմաղլըղըմ պապընտա վէ հէր հալտէ էմր ու ֆէրման . . . :

ՊՈՒ ՏԱԽԻ

(Պէն ֆիլան մահքէմէսի քեաթիպի իտիմ. օթուղ սէնէտէն զիյատէ խըտմէթ էթտիմ. խասթա օլտուգտա քիթապէթի պաշգասընա վէրտիլէր , էվլատըմլէ ա'ճիղ վէ ա'լիլ գալըպ , մէրհամէթէ շաեանըմ , պիր մըգտար մա'աշա թէգա'իւտիլէր իսթէրիմ) :

Գուլլարը օթուղ սէնէտէն զիյատէ ֆիլան մահքէմէսի քեաթիպի օլուպ , պու անէ գատար իյֆայի հիւսնիւ խտմէթ էթմիշ իսէմտէ , ճէնապը Հագ էֆէնտիմիզի քէմալը ա'ֆիլէթլէ մէսնէտի միւ'ալլաի մէշէյսէթտէ պէր տէվամպույուրսուն . միւպթէլա օլտուղուամ իլլէթ իլէ տէվամտէ վագը' օլան գուսուրուամ պէհանէսիլէ , խտմէթի քիթապէթէ պաշգասը թա'յեին օլունտուղու , վէ գուլլարը իսէ պիր թագըմ ա'ճիղէ վէ պի վայէ էվլատ ու իյալըմլէ պի քէս վէ պի տէրման վէ ա'լիլ ու զէլիլ գալարագ , հէր եիւզտէն մէրհամէթ ու ա'թըֆէթէ շաեան ու սէգա օլտուղուամ մալիւմը ա'լիլ վէլիիւննի'ամիլէրի պույուրուլտուգտա , սատագաի հազրէթի

Շէհրիեարի օլմագ իւզրէ պիր մըգտար մա՛-
աչլա միւթէգա՛խտ պույուրուլմագլըղըմ՛խու-
սուսունա միւսա՛ատէի շիյմէյի ճէլիլէի ա՛-
թուֆէթ ու շէֆագաթլարը իգթիզասընտան
պուլունմուշ օլմաղլէ, օլ պապտէ վէ հէր
հալտէ էմր ու ֆէրման . . . :

ՐԻՔԵԱՊԸ ՇԱՀԱՆԵՅԷ ԱՐԶՈՒՀԱԼ

(Պէն խատէմէի շահանէտէն միւթէվէֆա ֆի-
լանըն օղույում, փէտէր էմէքտար վէ պէն է-
մէքտար զատէիմ, քիմսէսիզ վէ ա՛ճիզ գալտըմ,
միւզիգայի Հիւմայուն տայրէսիսէ չըրաղ օլմագ
իսթէրիմ):

Ճէնապը Հագգըլա եէզալ, շէհինշահը
մէլէքիւրալ, վէ շէհրիեարը տէրեանէվալ
շէվքէթլու, մէհա՛պէթլու, ա՛ղա՛մէթլու է-
ֆէնտիմիզի տիւնեա տուրտուգճա թախթը
հիւմայունունտա տայիմ, վէ տէվլէթ ու իճ-
լալը գափուսունտա միւլաղըմ էյլէյէ :

Ա՛պտը քէմինէլէրի խատէմէի հագրէթը
շահանէլէրինտէն ֆիլանըն օղու օղուպ, օ-
թուզ սէնէ խոմէթի ճէլիլէի փատիշահիտէ

պուլունարագ էմէքտար իքէն, պու քէրրէ
գուլլարընը պիքէս, վէ պիչարէ պրագըպ,
վէ մէտարը մուա՛յէշէթ օլաճագ հիչ պիր
շէյ պրագմայըպ վէֆաթ էթմիշ, գուլլարը
իսէ վալիտէմ ճարիլէլէրիլէ կէլինմէյէ միւզ-
թէտիր օլամայարագ հալիմիզ փէք փէրիշան
վէ զիյատէ մէրհամէթէ շաեան պուլունմուշ
օլմաղլէ, գատիմտէն փէրվէրտէ օլտուղու-
մուզ նի՛մէթ ու իհասնը Հիւմայունտան մահ-
րում գալմամագ իւզրէ, միւզիգայը Հիւմա-
յուն տայրէի ճէլիլէսիսէ չըրաղ պույուրուլ-
մագլըղըմ խուսուսունա միւսա՛ատէի սէնի-
յէի Միւլիւքեանէլէրի մէպզու պույուրուլ-
մագ պապընտա վէհէր հալտէ, էմր ու ֆէր-
ման, վէ լութֆ ու իհասն գուտրէթլու ի՛նա-
յէթլու, մէրհամէթլու վէլինի՛մէթիմիզ փա-
տիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հագրէթլէրինին տիր՛

ՏԻԿԷՐ

(Պէն միւհէնտիսխանէի պէրրի Հիւմայունու-
նա չըրաղ օղուպ, ի՛լմ թահսիլիշիւն էվրօփայէ
կէօնտէրիլտիմ, ա՛վտէթիմտէ ֆիլան ֆապրի-
գայա կէօնտէրիլմիշ իսէմտէ, հէվասը պանա
էյի կէլմէտիլինտէն, թօփխանէի ա՛միրէ տէ-
միր ֆապրիգասընա նագլ օլմամը իսթէրիմ):

Ճէնապը Հաքիմի մութլագ, բուհի էճ-
սամը ա՛լէմ, վէ սէպէպի գըյամ ու տէվամը

հէյէթը մէմայիք վէ իւմէմ օլան վիւճուտը
 Հիւմայունը Միւլիւքեանէլէրին քէմալը թէն-
 տրիւսթի ու ա'ֆիյէթ , վէ վէֆուրու շէվ-
 քէթ ու ա'զամէթ վէ իճլալ իլէ սէրիւր ա-
 րայի շատի , վէ սալթանաթ պուլուրսուն ,
 ամին :

Ապտը մէմուքլէրի հինի սապավէթի քէմ-
 թէրանէմտէ միւհէնտիսխանէի պէրրի Հիւ-
 մայունունա չըրաղ , վէ թահսիլի ի'ւլում
 զըմնընտա ֆրանսայա թիսեար , վէ սօնրա
 ա'վտէթի ա'ճիզանէմտէ ֆիլան մահալ ֆապ-
 րիգայի Հիւմայունունա կէօնտէրիլմիշիսէմտէ,
 օրանըն հէվասիլէ իմթիզաճ էտէմէտիյիմտէն,
 վիւճուտը չաքէրանէմէ թարի օլան ի'լլէթ ,
 պուրատա տուրտուգճա տահա զիյատէ քէս-
 պի շիտտէթ էտէճէյի աթըպպա թարաֆըն-
 տան պէյան ու իֆատէ գըլընտըղընտան ,
 չաքէրի քէմինէլէրինին պէճայիշ սուրէթիլէ
 թօփխանէի ա'միրէ տէմիրխանէ ֆապրիգաի
 Հիւմայունունա նագլիմ խուսուսունա , իրա-
 տէի մերահիմա'տէի ճէնապը Շէհինշահիլէրի
 միւթէ'ալլիք վէ շէրէֆսուտուր պուլուրուլ-
 մագ պապընտա էմր ու ֆէրման :

ՎԱԼԻՏԷ ՍՈՒԼԹԱՆ ԱԼԻՅԷԹ- ԻԻՇՇԱՆ ՀԱԶՐԷԹԼԵՐԻՆԷ

(Պէն ճէննէթմէքեան Սուլթան Մահմուտ
 էֆէնտիմիզին սէրայլըլարընտան ֆիլան ուս-
 թանըն գըզըլըմ . ֆիլան հարիգտէ խանէմ վէ
 էշեամ եանտը , սօգագտա գալտըմ , պէօյլէ օ-
 լանշարա իհօան ա'տէթիինիզ տիր , ֆիլան մա-
 հալտէ մահլուլ օլան էվի պանա վէրին) :

Րէպպիմիզ թա'ալա վէ թէգատտիւս հաղ-
 րէթլէրի , ալը ասիլի ըլւքնի սալթանաթ ,
 վէ կիւլլիւնիւ հատիգայի մ'ատէլէթ օլան
 զաթը ի'սմէթսըմաթը Սուլթանիլէրինի պիւ-
 ճիւմէ ալամ ու էքտարը քէֆիլիյէտէն մա-
 սուն պուլուրսուն , ամին :

Ճարիլէլէրի ճէննէթմէքեանը ֆիրտէվս
 աշեան , Սուլթան Մահմուտ խան ալէյհ էր-
 րահմէթ վէլ զուֆրան էֆէնտիմիզին չըրաղը
 խասլարընտան . . . ուսթանըն քէրիմէսի օ-
 լուպ , շիմտիյէ գատար մաղհար օլտուղու-
 մուղ նիմէթլէրիլէ րէֆահի հալ իլէ կէշի-
 նիպ , տուա'ի մէֆուրուգէի վատիշահիլէ միւ-
 տավէմէթտէ իքէն , կէշէնլէրտէ ֆիլան մա-
 հալտէ զուհուր էտէն հարիգտէ խանէի քէմ-
 թէրանէմ պիթուն էշեասըլա պէրապէր եա-

նըպ, ճարիչէլէրի իքի նէֆէր եէթիմ ու եէթիմէ էվլատըմ գուլլարըլա սօգագ օրթաւսընտա գալմըչ օլտուղումա, վէ ճարիչէլէրի կիպի խանէտանը խիլաֆէթփէնահիյէ գուլլուղու օլան տէյիլ, հէր ա՛ճիզ ու պիչարէ գուլլարընա պէզլի մէքեարիմ ու իհսան ա՛տէթը սէնիյէի ի՛սմէթփէնահիլէրի իգթիզասընտան պուլունտուղունա պինայէն, սատագայի սէրի մէ՛ալի էֆսէրի հազրէթի Միւլիւքեանէ օլմագ իւզրէ, ֆիլան մահալտէ մահլուլ օլան իւչ օտալը պիր պապ խանէնին պու ճարիչէլէրինէ իհսանիլէ, հալը փիւր մէլալը սէֆալէթտէն խէլաս պույուրուլմագլըղըմ պապընտա վէ հէր հալտէ, էմր ու ֆէրման վէ ի՛նայէթի պիփայան Տէվլէթլու մէրհամէթլու ի՛սմէթլու էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին տիր:

ԹԱՂԻՅԵԹՆԱՄԵԼԵՐ

(Հէր շէյ Փանի, վէ ճէնապը Հագ պագը տըր. գայըն փէտէրինիզ վէֆաթ էթմիչ. թէէսիւֆիմի եազմաղա կէօզլէրիմին եաչը դօյմատը, պիչհուտէ աճընմագ զարարը, վէ սապը էթմէք Փայիտէլի տիր, Հագ սիւպհանէհու մէրհումէ ճէննէթ, վէ սիզէ էճը ու ա՛ֆիլէթ իհսան պույուրսուն):

Էֆէնտիմիզ.

Պու ճիհանտէ հէր ճէմիէթ փէրչան, վէ հէր նի՛մէթ պինամ ու նըչան օլարագ, անճագ պագը վէ պի զէվալ ճէնապը խալիգը մէննան օլմաղլէ, պու քէրրէ գայըն փէտէրինիզ . . . էֆէնտի հազրէթլէրի իրթիհալը տարը պագա էյլէտիքլէրի խապէրի քէտուրէթ էսէրի, մէսմու՛ի աճիզանէմ օլտուգտա, կէրէք մէրհումի մումաիլէյհին շու ա՛լէմտէքի այրըլըղընտան, վէ կէրէք էֆէնտիմիզէ իսապէթ էտէն շու հիւզն ու էլէմտէն, հասպ էլ ու՛պուտիյէ նասըլ միւթէտսիր, վէ նէ գատար միւթէէսիֆ օլտուղու մու եազմագտան կէօզլէրիմին եաչը մանի՛, վէ լաքին պու միսիւլու էմրի իլահիյէ գարչը զիյատէ թէէսիւֆին զարարտան պաչգա պիր էսէրի օլմայըպ, սապըը ճէմիլտէ իսէ էճը ու սէվապ տէրքեար օլտուղունտան, մահզուն կէօնլիւմ էֆէնտիմիզին, վէ պիթուն խանէտանը ա՛լիլէրինին, համտ օլսուն սըհէթ ու ա՛ֆիլէթիլէ, գանի՛ օլմաղլէ, հատտըմ օլմայարագ էֆէնտիմիզին տախի հիւքմիւ գաղայէ ըրզա պիրլէ, սապըը ի՛թիեատ պույուրմալարը իլթարիլէ, մէրհումու մու մաիլէյհին տօղրու ֆիրտէվս ա՛լայէ ա՛ղիմ, վէ էֆէնտիմին նայիլը էճը ու միւքեաֆաթ

օլարագ ա'ֆիլյէթտէ տայիմ' օլմալարը տա'վաթը եատ ու թէքրար , վէ թագտիմը ա'րիզէի իխլասէ իպթիտար գըլընտը , հէր հալտէ էմր ու ֆէրման էֆէնտիմին տիր :

ՃԵՎԱՊ

(Թա'ղիյէյէ տայիր մէթոսպունուզ կէլտի , երգըմը կէօնլիւմ թա'միր օլտու , պու ի' նայէթէ թէչէքրիւր էտէրիմ' . քէտէր կէօրմէյին , ա'ֆիլյէթտէ օլուն , պունտան սօնրա տախի լութֆունուզու րէճա էտէրիմ') :

Էֆէնտիմիզ .

Գուլարընը կէրչէքտէն սէվէր , վէ մին զայրը հատտին գարտաչ մագամընտա թուլթար օլտուգլարընտան , թա'ղիյէ ու թէսլիյէի հավի , իհսան պույուրտուգլարը պիր գըլթա' քէրէմնամէի վալալէրի , միհնէթի էյամլէ երգըմը գալպը չաքէրանէմի եէնիտէն թա'միր էտէրէք , պէնտէլէրինի հէր հալ ու մահալտէ ունութմայըպ , լութֆ ու նէվաղիչը տատէրանէ իլէ թէսլիյէ պույուրմուչ օլտուգլարը , տօղրուսու պէօյիւք պիր ի'նայէթ օլմաղլէ , քէմալը թէչէքքիւրլէ պէրապէր , գալպը միւնքէսէր օլանլարըն տուա'սը մագպուլ օլաճաղընտան , զաթը վալաի քէրիմանէլէրի , էքտարը քէֆլիյէտէն տայիմա մա-

սուն , վէ քէմալը ի'զղ ու ա'ֆիլյէթլէ մէմնուն օլմագ տուասընը պի խուլուս իւլ պալ էյասլը տէրկեահը միւթէա'լ էյլէտիմ' մա'լիւմը ա'լիլէրի պույուրուլտուգտա , պունտան պէօյլէ տախի թարաֆը միւլիսանէմի մուա'մէլէի լութֆ ու քէրէմլէրինտէն ֆէրամուչ պույուրուլմամագ պապընտա էմր ու ֆէրման . . . :

ՏԻԿԵՐ

Պէր միւզթէզաի շիյվէի գատէր , զաթը ալիլէրի հագգընտա սէրգէտէի զուհուր օլան վուգուա'թը միւքէտտէրէտէն աօլայը , պիհասէպիլ մէվէտտէթ չաքէրի քէմիւնէլէրի նէ տէրէճէտէ զէմնաք վէ միւթէէսիր օլտուլում , ազատէի գայտը իչա'ր տըր , մալիւմը ա'լիլէրի պույուրուլտուղու վէչհիլէ , պու միսիլու հալաթըն վուգու'ի , լիէճլիլ աֆագ , էքսէրիեա խաս իւլ խաս օլան զէվաթը զէվի իւլ իհթիրամ հագլարընտա օլա կէլտիյի , վէ պունուն իլէրուսինտէ պիր չօք միւքեաֆապունուն իլէրուսինտէ սամէտանիյէ նայիլ թը ճէլիլէի պի նիհայէի օամէտանիյէ նայիլ վէ վասըլ օլաճագլարը , նուսուսը գաթիյէ իլէ սապիթ վէ միւպէրհէն իտույի շիւպհէտէն ա'րի օլտուղունտան , միւճէրրէտ թէսլիյէթպաչիսը գալպը ա'լիլէրի օլմագ իւզրէ , մին զայրը հատտին թաստիյէ իճթիրա գըլընտը օլ պապտէ . . . :

Միւթթէզաի թագաւորի ճէնապը խիւտա-
 վէնտը գատըրտան նաչի օլարագ , պիրատէր
 էֆէնտիսին միւրղը բուհի , հատայիգը ճի-
 նանէ փերվազ , վէ օլ բավղէի ա'լիյէտէ հուր
 ու զըլման իլէ թէրէննիւմազ օլտուղու խա-
 պէրի հիւզն էսէրի վասըլ սամէ'ի ա'ծիզանէմ
 օլտուգտա , խիւտա պիլիր քի ֆամիլեամ իլէ
 պէրապէր , նէ տէրէճէլէրտէ միւթէտտէր
 ու միւթէէսիր օլտուղումու թա'րիֆ ու թէֆ-
 սիր էտէմէմ , նէ չարէ քի թագաւորը խիւ-
 տաի լէմ եէզէլէ ըրիզա ու թէսլիմտէն պաշ-
 գա չարէ օլմատըղընտան , հէման Հայը լա
 եէմութ , անլէր զիւնուտէի փիսթէրի խաքի
 բահմէթ օլտուգճա , պագըլարա է'օմրի թա-
 վիւ , վէ սապըը ճէմիւ ի'նայէթ ու իհսան
 պույուրմագ տու'ասը , իյսալը գապուլթանէի
 ըէպպը միւսթէ'ան գըլընտըղընըն իֆատէսի-
 լէ , իճրաի ըէսմի թ'աղիյէթ զըմնընտա թէհ-
 զիղի քիւքի մահզուսիյէթէ իպթիտար գը-
 լընտը իֆէնտիմ :

ՃԵՎԱՊՐ

Պու էննատէ փէրտէի թագաւորի միւմ-
 թէնի իւթթաղեիյրի իլահիտէն , հագգը ա'-
 ճիզանէմտէ սուրէթնիւմաի զուհուր օլան հա-

լաթը միւթէտտէրէի մալիւմէ , պաի'սի քէ-
 մալը հիւզն ու թէէսիւֆը Տէվլէթլէրի օլտու-
 ղունուն պէյանիլէ , մէրասիմի թա'ղիյէթի
 միւշիւր , բահէ զիյպի վիւրուտ օլան թա'ղի-
 յեթթնամէի սէնիյէլէրի , թէսլիյէթ պաիւշաի
 գալպը չաքէրի օլմուշտուր , էկէրչի պու ա'-
 լէմի ֆէնա , պիր խանէի տուտէր , վէ մէվ-
 ճուտաթ պիրինտէն տուխուլ տիկէրինտէն
 կիւզէր էյլէմէք էմրի մուգարրէր օլուպ ,
 անճագ պու միհմանխանէի փէնճ բուզէտէ
 արամըգտա պու գատար իթթիսալ վէ իււ-
 ֆէթ ու իւնսիյէթ փէյտա օլմուշքէն , տի-
 կէրին պէօյլէ տիյտէտէն նիհան օլմասընըն
 իֆթիրագը ճիյէր սուզի , գալպը հաղինի
 ղէմնաք ու սուզան էյլէտիլինտէն , հասպ էլ
 պէշէրիյէ միւթէէսիր օլմամագ տախի միւմ-
 քին օլամայաճագը միւսէլլէմաթտէն օլտու-
 ղու միսիւլու , ի'չարը ա'լիլէրի վէչիլէ ,
 թագաւորի իլահիյէյէ ըրիզատէն պաշգա չարէ
 օլամայաճագը վարէսթէի գայտը կիւվահ օլ-
 մասիլէ , լութֆէն վէ մէրհամէթէն մայիլը
 ինհիտամ օլան պինաի զաիֆիւլ էնհաի գալ-
 պը միւթէտտէրանէմի պու վէչիէ մա'մուր
 պույուրմալարը . տօղրուսու պէնտէլէրինէ
 հաեաթը թաղէ վէրմիշ օլտուղունուն ա'րզ
 ու պէյանիլէ , մէէլուֆ վէ իւմիտվար օլտու-
 ղում թէվէճիւհաթը տէրունիյէլէրինին պա-

գասը մա՛րէզդնտէ ըագիմէի սէնավէրի թագ-
տիմինէ ճիւրաթ գըլընտը էֆէնտիմ՝:

ԱՁԼ ԻԶԻԻՆ

(Պու ա՛լէմին հալի պիր գարարտէ տուրմագ-
մէմուրիյէթինիզտէն ա՛ղլ օլմուշտունուզ, թէէս-
սիւֆ էթմէտիմ տէսէմ եալան սէօյլէրիմ, գարի-
պէն մանսուպ օլուրսունուզ. գատրընը արթ-
տըգճա թէվէճճիււհաթընըզըն քէմալընը իսթէ-
րիմ):

էֆէնտիմիզ.

Պու ալէմը քէֆը ու ֆէսատ պիր գա-
րարտէ տուրմայըպ, տայիմա ինգըլապ իւզ-
րէ օլմագ միւգթէզաի հիքմէթը ըէպպանի-
յէ օլարագ, հէր ֆըրգէթին սօնու վիւսլէթ
վէ հէր կիւճիւյիւն նիհայէթինտէ սուհու-
լէթ օլաճաղը ճիւմէնին մա՛լիւմի օլմաղլէ,
հասպ էլ գատէր մէմուրիյէթի սէնիյէլէրին-
տէն իսթիրահաթ պույուրմուշ օլտուզլարը,
էկէրչի զաթը ա՛լիի միւնի՛մանէլէրինին չօգ
լութֆ ու նիւվաղիչինի կէօրմիւշ գատիմի
պէնտէլէրի պուլունտուղումտան, թէէսիւֆ
էթմէտիմ տէսէմ ա՛տէթը չաքէրանէմ օլ-
մանեան եալանը իրթիքեապ էթմիշ օլուրում.
անճագ պու ինֆիսալ պի լութֆիհի թա՛ա-

լա, գարիպէն հագգը ահագգը ա՛լիլէրին-
տէ վասըլ մէրթէպէի իթթիսալ օլաճաղընը
պիլէրէք, եալընըզ ֆէրիզէի զիմէթը ու-
պուտիյէթիմ օլտուղու վէչհիլէ, ֆէյլ ու
իգպալը սամիլէրի կիւնտէն կիւնէ արթտըգ-
ճա, հագգը չաքէրանէմտէ տախի թէվէճ-
ճիւհաթը միւնի՛մանէլէրի պէր քէմալ օլմագ
իսթիտա՛սիլէ, թագտիմի ա՛րիզէի խուլուս-
վէրիյէ ճիւրաթ գըլընտը, օլ պապտէ . . . :

ՃէՎԱՊ

(Թէսլիյէյէ տայիւր մէքթուպունուզ կէլտի .
պու հիմմէթլէրինտէն մէմուն օլտում, մուվաֆ-
ֆագըյէթինիզ տուա՛սը թէքրար գըլընտը, տա-
յիմա թէվէճճիււհաթընըզը իսթէրիմ):

Լութֆէն ու ի՛նայէթէն կէօնտէրիւմիշ օ-
լան քէրէմնամէի թէսլիյէթ ա՛լամէլէրի ըէ-
սիտէի տէսթի իհթիրամ, վէ պու վէչհիլէ
խաթըրնիւվաղի վէ թէսլիյէթ մէրասիմինին
րիա՛էթինէ, վագը՝ օլան հիմմէթլէրի միւս-
թէլղիմը մէմունիյէթի մալա քէլամ օլարագ,
տուա՛ի պիրիեաի մուվաֆֆագըյէթ վէ ա՛-
ֆիյէթլէրի թէքրար գըլընմըշ տըր, ա՛ղլ ու
նասպ պիր պիրիլէ պէրապէր վէ միւգատտէր
օլտուղու զէմանտէ զուհուր էտէճէյի էմրի

աղհէր օլմասիլէ , պուրասընա թէէսիւֆ լա-
զըմ կէլմէյէճէյինտէն , հէման թէվէճճիւ-
հաթը Սէնիյէլէրիլէ տայիմա միննէթտար
պույուրմալարընը թէմէննի էտերիմ , օլ
պապտէ իրատէ էֆէնտիմին տիր :

ՓԵՏԵՐԻՆՏԵՆ ՄԱԽՏՈՒՄՈՒՆԱ

Պէնիմ օղլում .

ինսանըն հէր վազթը պիր օլմայըպ , ու-
թանմագ վէ քէտէր ու թէլաշ էթմէք կի-
պի շէյլէրտէ , էլինտէն կէլէն իշի իսթէտիյի
կիպի ետփամայաճաղը մա'լիւմ օլուպ , զա-
թը նէճիպանէլէրինին տախի պու սէնէքի
իմթիհանտէ պէօյլէ պիր ա'րըղէ սէպէպիլէ
սընըֆընըղը կէչէմէտիքլէրի մէսմուի' միւ-
հիպպանէմ օլտուգտա , վագա'ա մուճիպի
թէէսիւֆիմիղ օլմուշ իսէտէ , հէր շէյտէ ճէ-
նապը Հագգըն կիզի պիր հիքմէթի օլուպ ,
պու խուսուստա տախի հագգընըղտա խա-
յըրը օլուր պիր հիքմէթի պուլունմասը ի'թի-
գատիլէ , առա սայ' ու հիմմէթտէ գուսուր
էթմէյէրէք , պիմէննիհը թա'ալա կէլէճէք
սէնէ շէրիքլէրինիղէ հէր եիւզտէն ֆայիգ
օլմանըղ մէմուլիլէ , տու'աի ի'գղ ու ա'ֆիյէթ-
ինիղ թէքրարէն իյֆա , վէ թարաֆը միւ-

հիպպանէմիղի վէյամը սըհհէթինիլլէ մէմ
նուն պույուրմանըղը ըճա գըլընուր օղլում :

ՄԱԽՏՈՒՄՏԵՆ ՃԵՎԱՊ

Ա'զիղ վէտերիմ .

Միւգթէղաի մէրհամէթը վալիտանէլէրի
իւզրէ , պու սէնէքի իմթիհանտէ սընըֆը ա'
ճիզանէմի կէչէմէտիյիմ իշիտիլիպ մուճիպի
թէէսիւֆլէրի օլմաղըն , գալպը չաքէրանէ-
մին թէսլիյէսիլէ , տա'վաթը խայրիէլէրինի
միւթէզամմին համէ փիյրաի թէրքիմու իպ-
ճալ օլան , պիր գըթա' իհսաննամէի փէտէ-
րանէլէրի գուլարընը ֆէվգ էլ զայէ մէմնուն
վէ միւֆիթէիսիր էյլէմիշ իսէ տէ , չօգ շիւքիւր-
լէր օլուն , սայէի ա'լիլէրինտէ վագթըմը
պիյհուտէ կէչիրմէյիպ , չալըշտըղըմըն սէմէ-
րէսի օլարագ փէք կիւզէլ իմթիհան վէրմիշ ,
վէ սընըֆը նաչիզանէմտէ պիրիննի օլտու-
ղում հալտէ կէչմիշ իքէն , նամտաղըմ ֆի-
լան էֆէնտի զատէ նասըլսա հասպ էլգատէր
կէրուտէ գալըշ օլմաղլէ , եանըլըղըլա պու
խապէր զաթը ա'լի վէլիւննի'ամէլէրինի ըէն-
ճիտէ էյլէմիշ օլտուղունու , պօյնուսուն պօր-
ճու օլան շիւքը ու մահմէտէթ , վէ տա'վա-
թը էօ'մը ու իգպալ միւնի'մանէլէրինէ միւ-

տավէմէթլէ, ա՛րդ ու պէեանէ ճէսարէթ է-
տէրիմ, քէյֆիյէթ մա՛լիւմի ի՛նայէթմէլ-
զումի վալալէրի պույուրուլտուգտա, հէր
պար էսէրի խայր տու՛աի փէտէրանէլէրին-
տէն գուլլարը ֆէրամուշ պույուրուլմամագ
պապընտա, վէ հէր հալտէ էմր ու ֆէրման
էֆէնտիմ հազրէթլէրինին տիր :

ՄԻԻՏԷՐԻՍԻՆԵ ԻՒԹԻՁԱՐ

Պաիսի ֆէյզ ու ըրիֆա՛թըմ, խաճէի միւս-
թէվճիպիւլլ պէհճէթիմ էֆէնտիմ հազրէթ-
լէրի .

Միւճէրրէտ ասարը եիւմնիւ թէվէճճիւ-
հաթը իքսիր աեաթը իւթատանէլէրի պէ-
րէքեաթիլէ, թահսիլինէ կիճէ վէ կիւնտիւզ
չալըչմագտա պուլունտուղում տէրպլէրէ միւ-
տալէմէթ, վէ թա՛թիլինտէն վիգայէսինէ
էղհէր ճիհէթ իհթիմամ ու ղայրէթ օլուն-
մագ, պիրինճի վաղիֆէտէն, վէ պու իսէ
պէնտէլէրինճէ միւլթէղէմաթտէն իսէ տէ,
նէ չարէ քի շու արալըգ միւպթէլա օլտու-
ղում պա՛զը ա՛վարըղը վիւճուտիյէտէն տօ-
լայը, պու հաֆթա մէքթէպէ կէլմէյէ ղա-
րուրի գուտրէթեապ օլամայաճաղըմտան, պու
պապտէ օլան մա՛ղիրէթը ա՛ճիզանէմին ա՛րդ

ու պէյանիլէ պէրապէր թագպիլը տամէնը
մէքեարիմ փիյրամէնի ա՛լիլէրինէ միւսարէ՛-
աթ էյլէտիմ, հէր հալտէ էմր ու իրատէ
էֆէնտիմ իւթատը էքրէմիմ հազրէթլէրի-
նին տիր :

ՊՈՒ ՏԱԻԻ

Մա՛լիւմը ա՛լիի ճէնապը իւթատանէլէրի
պույուրուլտուղու իւզրէ, մահզա հագգը
նաչիզանէմտէ օլան լութֆ ու ի՛նայէթի ա՛-
լիյէլէրիլէ, պու անէ գատար կէրէք մէք-
թէպէ տէվամտէ, վէ կէրէք տէրպլէրին
թահսիլինտէ պիր կէճնէ գուսուր ու ֆիւ-
թուրը ա՛ճիզանէմ վուգու՛ պուլմատըղը հալ-
տէ, ճէնապը շաֆիի հազըգի, շիֆաի ա՛-
ճիլլէրի իհսան պույուրսուն, տիւչար օլտու-
ղում խասթալըգտան տօլայը պիր գաչ կիւն
տահա պէնտէխանէլէրինտէ իգամէթլէ, թէ-
տալիի լաղըմէնին իճրասի էմրինտէ միւհ-
թաճ օլտուղում միւսա՛ատէի ա՛լիյէլէրինին
չաեան պույուրուլմասը ըէճասինէ միւճասէ-
րէթ էյլէտիմ օլ պապտէ :

ԹԱ՛ՁԻՑԷԹՆԱՄԷՑԷ ՃԷՎԱՊ

Պէնիմ օղում .

Լի էճլ իւթթէտալի պիր գաչ կիւն տէվ-
լէթխանէլէրինտէ իսթիրահաթ պույուրու-

լաճաղը իֆատեսինի հազի, ալմըջ օլտուղում
 թէղքերէի պէհիյէլէրի մէալը թէհսիւր վէ
 թէհսիւֆ իշթիմալի մա'լիւմը խուլուսվէրա-
 նէմ օլտու : Ահվալը նէվի պէշէր, տայիմա
 պիր հալ իւզրէ միւսթէմէրը օլմայըպ, կեահ
 սըհհէթ ու ա'ֆիյէթ, վէ կեահ պիմարի ու
 ի'լլէթ իւզրէ պուլունուլարագ, եհքտիկէրինի
 միւթէլազըմ զայրի միւֆարըգ հիւքմինտէ
 իսէ տէ, պունուն թահթընտա սուրի վէ մա-
 նէվի նիճէ ֆիւլուզաթը ճէլիլէի իլահիյէ
 միւնտէրիճ վէ մէսթուր օլուպ, վագա'ա օլ-
 մայա տէվլէթ ճըհանտա պիրնէֆսի սըհհէթ»
 կիպի մըսրանըն մասատըզընճա, ճըհանըն էն
 պէօլիւք նի'մէթլէրինին պիրինճիսի, սըհհէ-
 թը պէտէն ու րահաթը տիլտիր, պի լութ-
 ֆիհի թա'ալա, դարիպէն պերիւ թամ հասլ
 էտերէթ, սէրնիհատէի պալիշը թէնտրիւս-
 թի ու ա'ֆիյէթ օլմալարը, էլթաֆը նա միւ-
 թէնահիյէի իլահիյէտէն միւսթէտա' պուլուն-
 մաղլէ, միւճէրրէտ թա'ղիյէթպախշը գալպը
 սաֆիյէրի րէֆթարինտէ, թէրգիմի րագիմէի
 միւսլիսանէմէ իպթիտար գըլընտը :

ՏԻԿԷՐ

(Պիզի ունութմագ կիւզէլ ախլագընըզա եա-
 դըշմագ. պունա շաշտըմ, վէ սիզտէն մէքթուպ
 կէլմէյինճէ պէն տէ եազմայաճաղըտըմ, սիզէ

օլան զիյատէ խուլուսում պըրգմատը . տուա'
 նըզտա գուսուր էթմէմ. արթըգ պունտան սօն-
 րա պիզի ունութմամանըզը րէճա էտէրիմ) :

Էֆէնտիմիզլէ քիւչիւք եաշըմտան պերի
 պէյնիմիզտէ պու գատար խուլուս ու մէհապ-
 պէթտէն պաշգա գարընտաշըգ տախի վար
 իքէն, իսթանպօլտան կիտէլի պերի կէօեա
 գուլլարընա տարըմըշ կիպի պիթուն պիթուն
 ֆէրամուշ պուլուրմուշ օլմալարընտան, պու
 քէյֆիյէթ նէ ումուլուր վէ նէ տէ միւթթա-
 սըֆ օլտուգլարը քիշիզատէլիք վէ միւրիւվ-
 ու ի'նայէթէ եագըշըր օլտուղունտան, պու
 վէթ հալէ շաշմըշ. վէ թարաֆը սամիլէրինտէն
 քէրէմնամէ կէլմէտիքճէ, պէնտէլէրիտէ ա'
 րիզէ թագտիմէթմէմէյի գուրմուշ իսէմտէ,
 նէզտի ա'լիլէրինտէ թա'րիֆէ հաճէթ օլմա-
 եան իֆորաթը խուլուս ու մէհապպէթի քէմ-
 թէրանէմ պու սուրէթի իճըայէ մանի' օլ-
 մաղլէ, պու տէֆա' ապա գուսուր էթմէյէ-
 րէք, կիճէ կիւնտիւզ տուաի Տէվլէթլէրինին
 խուլուսը գալպ իլէ էտա, վէ պունտան պէօյ-
 լէ ճանիպի շաքէրանէմ խաթըրտան չըգա-
 րըլմամասը րէճասընտա օլտուղումու պէյան
 իլէ, թագտիմի ա'րիզէյէ իպթիտար գըլըն-
 տը, օլ պապտէ էմը ու իրատէ էֆէնտիմին
 տիր :

ՃԵՎԱԹՊ

(Կիւճէնմիշ օլտուղունուզուն պէյանիլէ լութֆ ու իլթիֆատի հավի մէքթուպունուզ կէլտի , գաչ մէքթուպ կէօնտէրտիմ վարմամըշ , սիզին չօգ ի'նայէթինիզի կէօրտիւմ , կիւզէլ խույու- նուզա մէճպուր օլտում . սըհհէթ ու սա'տէթ- թինիզ տուա'սընա տէվամ էտէրիմ , թէվէճճիւ- հաթընըզըն պագասընը իսթէրիմ) :

Չաքէրլէրինէ կէօեա կիւճէնմիշ օլտուգ- լարընը պէյանիլէ , հագգըմտա հէր գէման կէօրմէքտէ օլտուղում լութֆ ու իլթիֆատի շամիլ , բահէ զիյպի թէրքիմ օլան թահրիրա- թը ա'լիէյի քէրիմանէլէրինտէ , էփէյիճէ սէրգէնիշ պույուրուլմուշ , վէ սուրէթը հալ պույուրաուզլարը կիպի օլսա , կէրչէքտէն սուչու օլաճաղըմ տէրքեար պուլունմուշ ի- սէ տէ , կիթտիլիմ կիւնտէն պէրիլութֆ ու ա'ֆիլէթիինիզի բէճա , վէ խուլուս ու թէհաս- սիւրիմի ա'րզ ու ինպա զըմընտա , գաչ տէ- ֆա'տըր ա'րիգէ կէօնտէրմիշ օլտուղում հալ- տէ , նասըլ օլմուշ իսէ շէրէֆի վիւսուլէ նա- յիլ օլամատըղը , վէ պուլուսուստա գուլու- նուզուն հիշ գապահաթըմ օլմայըպ , պիւ ֆարզ պէօյլէ պիր գուսուրում օլսա պիլէ , մէա'զալլահ ունութմագ վէ եա կիւճէնմէք կիպի իսնատ օլունան շէյլէրին վուզուլի' , է-

ֆէնտիմին պունճա ի'նայէթինի կէօրմիւշ , վէ հիւսնիւ ախլագ ու մուա'մէլէսինէ տիլ- տատէ վէ մէճպուր օլմուշ պէնտէլէրի հագ- գընտա , խաթըրա կէլմէյէճէյի ճիհէթլէ , շիմտիյէ գատար սէպէպինի պիլմէյէրէք իւ- զիւլմիւշ օլմաչարընտան տօլայը , ա'ֆիլը Ալի- լէրինի թէմէննի էտէր , վէ պա'տէզին պէօյ- լէ գուսուր օլունմայաճաղընը թէէմին իլէ , տուա'ի սըհհէթ ու սաա'տէթլէրինէ տէվամ , վէ թէվէճճիւհաթը սէնիյէլէրինին քէմաքեան պագասընը իսթիրհամ էտէրիմ օլպապտէ ... :

ՏԻԿԵՐ

Խաքիփայի մէքեարիմիէյմայի քէրէմ- քեարիլէրինէ տէրքեար օլան ո'ւպուտիյէթի գատիմէի քէմթէրանէմ իգթիզասընճա , մուգատտէմա Տէրիսա'ատէթտէն օլ ճանի- պէ ա'վտէթը մէալիմէնգէպէթի սէնիյէլէ- րինտէ , նէշէեապը վա'տը իլթիֆատլարը օլ- տուղում զիւլալըլալը ի'նայէթլէրի , հէնուզ լէզլէթպախը տըմաղը հալալէթ օլմատը- զընտան պաչգա , մագսուտը ասի օլան իլ- թիֆատնամէի ա'լիլէրինէ տախի ա'տէմի նայիլիյէթիմ , տօղրուսու չաքէրի իհսան շէր- մէնտէլէրի վատիլ էլէմ ու մահզունիյէթտէ սէրմէսթ ու պիհուշ պրագմըշ տըր , պինայէն ալէյհ շու վէսիլէի միւնասէպէ իլէ գատիմի

ալըջմբշ օլտուղում նէյերի թէվէճճիւհաթը մէքեարիմ զաեաթը րահիմանէլէրինին քեմաքեան պագասը իսթիտա'սընա , եիւղում գըղտըրարագ ճէսարէթ էյլէտիյիմ միսիւլլու , հասպ էլ ու'պիտիյէ վա'տը ա'լիլէրինտէն տախի պիր վէչհլէ կէչմէյէճէյիմ վաղիհաթտան պուլունմուշ տուր . օլ պագատէ էմր ուֆէրման . . . :

ՃԵՎԱՊ

Հագգը չաքէրանէմտէ սէղավար պույուրուլան թէվէճճիւհաթը Սէնիյէլէրինին էսէրի մախսուսի , վէ սուի սամիի քէրիմանէլէրինէ տէրքեար օլան ու'պուտիյէթի պէնտէկեանէմին սէմէրէսի օլմագ իւղրէ , պու քէրրէ նայիլ օլտուղում քէրէմնամէի քէրիմիլէրի մէալինտէն միւսթէֆատ օլան ասարը տիլ նիւաղի , պագաի թէվէճճիւհաթը Տէվլէթլէրինի միւէյիտ օլմասիլէ , աշըրը մէմնունիյէթի ա'պիտանէմի մուճիպ օլտու , տու'աթ Տէվլէթլէրինի թէքրար էյլէտիմ . սավպը վալաի Տավերանէլէրինէ օլան ու'պուտիյէթի ա'ճիզանէմ պահսընտա , քէլիմաթը րէսմիյէ եազմաղա հաճէթ կէօրիւնմէտիյինտէն , միւճէրրէտ մագհար օլտուղում լութֆ ու իլթիֆաթը մէքեարիմքեարիլէրինտէն աօլայը ,

իպրագը մէմնունիյէթլէ իսթիպգաի թէվէճճիւհաթը ա'լիլէլէրինէ իպթիտար գըլընտը օլ պագատէ . . . :

ՎԻԻԶԵՐԱՅԷ ԽՈՒԼՈՒՍ

Ու'պուտիյէթ ու ինթիսապի հէր քէստ սէպէպի իֆթիխար օլան ասիթանը միւալլաի տէսթուրանէլէրինէ հէր քէստէն էօնճէինթիսապ էթմիշ պէնտէկեանը սըտգ նըչանէլէրինտէն պուլունտուղում ճիհէթլէ , տու'աթ տէվամը է'օմր ու իգպալ , վէ րէճաի ֆիւղունիի ճահ ու իճլալլէրիլէ վագթ կէչիրմէքտէ օլուպ , անճագ ճէնապը Հագ վէլինի'ամ էֆէնտիմիղի ա'վարըղը քէֆիլիյէտէն մասուն պույուրսուն . նիչէ միւտտէթ նամիղաճ վէ մէշղուլը թէտպիր ու իլաճ օլարագ , թագտիմի մա'րուղաթ իլէ գուլլուգ վէզայիֆինի իճրայէ միւվաֆիըգ օլամամըշ իսէմ տէ , պիլլթֆիհի թա'ալա , եավէրիի թէվէճճիւհասըֆանէլէրիլէ թահսիլը ա'ֆիլիյէթ , վէ թէրգիմի ա'րզուհալէ քէսպի գուտրէթ էտէրէք , միւճէրրէտ իզհարը ու'պուտիյէթ , վէ թարաֆը սամիի տավերանէլէրինտէն պիր պիրի արտընճա կէօրտիլլիւմ , վէ թավսիֆ ու թատատընտա ա'ճիղ օլտուղում պունճա լութֆ

ու իհասանէ միւզ ապիւլ, շիւքը ու մահամէտէթ-
տէ պէյանը ա՛ճզ ու մէսքէնէթ զըմնընտա
թագտիմի ա՛րզուհալը բըզգիյէթ մէսլէ իճ-
թիսար գըլընտըղը, միւհաթը ի՛լմի ա՛լէմ ա-
բայի ասըֆանէլէրի պույուրուլուգտա,
պունտան պէօյլէ տախի հագգը չաքէրա-
նէմտէ թէվէճճիւհաթը ա՛լլիյէի վէզիրանէլէ-
րի փայտար պույուրուլմաղլէ, չաքէրի քէ-
մինէլէրի վայէտարի իֆթիխար պույուրմագ
պապընտա վէ հէր հալտէ . . . :

ձէՎԱՊ

Հագգը սէնավէրիտէ օլան հուպպ ու միւ-
վալաթը սահիհէլէրինին պագասընա տայիր,
իրսալ պույուրուլան շուգգաի պէհիյէլէրի
մէալինտէն իսթիֆատէ օլունան մուա՛մէլէի
խաթըրնիւվաղիլէրի, միւսթէլղիմի մահզուզի-
յէթի միւհիպպի օլտուղու կիպի, վիւճուտը
շէրիֆլէրինէ ա՛րըղ օլան ֆիւլթուր տախի հաս-
պէլ խուլուս, պատիի թէէսիւֆ օլմուշ իսէ
տէ, համտ օլտուն քէսպի սըհհէթ էյլէտիք-
լէրի խապէրի, մէտարը մէմնունիյէթի խու-
լուսվէրի օլարագ, տուա՛ի ի՛ղզ ու աֆիյէթ-
լէրինի թէքրար, վէ իսթիպգաի թէվէճճիւ-
հաթը ֆուաաիյէլէրինէ իպթիտար էյլէտիմ
էֆէնտիմ :

Զիմմէթի ու՛պուտիյէթիմէ վաճիպ օլան
էտիյէի խայրիէի ասըֆանէլէրինէ, կէճէ վէ
կիւնտիւզմիւտավէմէթ էթմէքտէ օլտուղում
հալտէ, արա սըրա ա՛րիղէ թագտիմիլէ լէ-
վաղիմի պէնտէկի վէ իխթիսասը, էյֆաի լա-
զըմէտէն օլտուղունա, վէ մէվգը՝ մահսու-
լունտան օլարագ պիր մըգտար . . . թագ-
տիմինէ ճիւրաթ գըլընտըղընա պինաէն, նի-
կեահը իլթիֆաթը ասըֆանէլէրինէ շաեան,
վէ գուլլարը թէվէճճիւհաթը ա՛լլիյէի վէլի
իւննի՛ամիլէրի պագասընա շատման պույու-
րուլմագ պապընտա վէ հէր հալտէ . . . :

ձէՎԱՊ

Թապիա՛թը քէրիմէլէրի իգթիզասընճա,
թարաֆը միւլիխսանէմէ իպզալ պույուրուլան
նէվաղիշ ու իլթիֆաթը շամիլ, պիր գըլթա՛
թահրիրաթը Սէնիյէ, վէ իլավէ պույուրու-
լան հէտիյէ, բէսիտէի ճայի դապուլ ու իհ-
թիրամ՝ օլարագ, պու սուրէթլէ ա՛տէթը հի-
մէմքեարի, վէ բէսիմ մէրղուպի վէ ֆաշիա՛-
րի իճրասընա վագը՝ օլան հիմմէթի ա՛լիյէ-
լէրի, միւսթէլղիմի վուֆուրի մահզուզիյէթի
խալիսի օլմուշ, վէ սավպը Միւնի՛մանէլէրինէ

տէր. քեար օլան մէհապպէթը սամիմիյէմ' իգ-
 թիզասընճա, էվսաֆը ճէմիլէ վէ տա'վաթը
 ճէլիլէլէրի հէր զէման եատ ու թէզքեար
 գըլընարը կիպի, պու քէրրէ տախի մա'էթ-
 թէչէ. ք. քիւր թէ. քրար գըլընարը օլմաղլէ, միւ-
 ճէրրէտ պէյանը մահզուզիյէթլէ իսթիպգաի
 թէվէճճիւհաթը քէրիմանէլէրի սիեագընտա
 շուգգաի սէնավէրի թէրգիմ' գըլընտը, օլ
 պապտէ իրատէ իֆէնտիմին տիր :

ՅԱԿԻՐՏԻՆՏԵՆ ՄՈՒՍԼԼԻՄԻՆԵ ԽՈՒՂՈՒՍ

Իֆէնտիմիզին թա'լիմ' ու թէրպիյէլէրի սա-
 յէսինտէ թէմէեիւզ էթմիշ գատիմի ազատ
 գապուլէթմէզ. քէօլէլէրինտէն օլտուղում' ճի-
 հէթլէ, ճիւմլէ նաս հագգընտա մահզ խայր
 օլան վիւճուտի փիւր սուտի ֆազիլանէլէրին
 տաիմա մահֆիլի սըհհէթ ու ա'ֆիյէթտէ մէ-
 քին. վէ հուզուրը իֆատէլէրինտէ նուրը իր-
 ֆան վէ ֆազիլէթլէրինին փէրվանէլէրի օլան
 շակիրտլէրինիզ ճըհան տօլուսու հիսսէի մա'րի-
 ֆէթլէ քեամպին օլմագ տուա'սընտա պիր ան
 խալի օլմատըղըմ' այինէի միւճէլլա կիպի օլան
 գալպը էնվէրլէրինտէ զահիր օլմաղլէ, պուն-
 տան զիյատէ ուզաթմագ գաի'տէի քիւլլիյէի
 ատապ ու սէ'պուտիյէթէ միւնաֆի օլմաղըն' :

եալընըզ խայր տուա'ի վէլիլիւննի'ամիլէրին իս-
 թիրհամ իչիւն թագտիմի ա'րիզէի ու'պուտի-
 յէթէ իճթիսար էլլէտիմ', օլ պապտէ վէ հէր
 հալտէ էմր ու ֆէրման, վէ ա'պտը նաթիւվան
 վէլինի'ամ իֆէնտիմիզին տիր :

ՃԵՎԱՊ

Չաթը նէզա. քէթսըմաթը ֆէրզէնտանէլէրի
 քիւչիւ. ք եալընտա օլտուգլարը հալտէ, ըիւշտ
 ու սա'ատէթ նըշանէլէրի սիմալէրինտէ կիւ-
 նէշ կիպի թապան վէ քէսպ ու թահսիլէ սայ
 ու հիմմէթլէրի մէմուլտէն եիւզ գաթ ֆէրա-
 վան օլմասիլէ, պիմէննիհի թա'ալա շիմտի ա-
 սարընաֆիա'սը իլէ ագըան ու էմալտէն միւմ-
 թագը վէ մէնասըպը ալիյէի ճէվլէթտէ մէսնէթ-
 թըրագ օլտուգլարընը կէօրտիւ. քճէ, պիլխաս-
 սա զաթը սամիլէրինի ըիեասըզ սէվտիյիմտէն,
 նէ տէրէճէ մէֆոււն, վէ մին զայրը իսթիհագագ
 աայիլէրի պիր վէսիլէի ճիւզլիէ օլտուղում-
 տան, նասըլ միւթէչէ. ք. քիւր օլտուղումու քէ-
 մա հուվէ հագգըհի պէյանը պիր վէչհլէ գա-
 պիլի իմ'քեան տէյիլէ տէ, պու տէֆ'ա տախի
 իրսալի սուի սէնավէրի պույուրուլան իլթի-
 ֆաթնամէի քէրիմանէլէրի, հէր զէման կէօր-
 տիւյիւմ' էլթաֆը ճէմիլէ ճիւմլէսինտէն օլմա-
 Ղըլէ, պէօլլէ պիր պիրինի միւթէա'գգըպ ի-

նայեթլերինն թէչէքքիւրի տախի տախիի տայրէի պէյան օլմատըզը մալիւ'մի վալալէրի պուլուրուլուգտա , սավպը միւխիսանէմի պա'տէմա տախի ասարը թէվէճճիւհաթը ֆէր- զէնտանէլէրիլէ միւպահի վէ մէսրուլ պու- յուրուլմագ մէնութի հիմմէթի ա'լլիյէլէրի տիբ էֆէնտիմ :

ԹԷՊՐԻՔ ՈՒ ԹԷՀՆԻՑԵԹԻՆ ԷՆՎԱԻ

ԹԷՊՐԻՔԸ ՍՍՏԱՐԷԹԻՒՉՄԱ

(Ու'պուտիյէթիմ իգթիզասընճա շէրէֆ ու իգ- պալընըզ զիյատէսի արզուսինտէ իքէն , ճէնա- պը վահիպ իւլ ամալէ շիւքիւրլէր օլտուն , խայ- րը նիյէթ վէ իսթիհգագ ու էհլիյէթիինիզէ պի- նաէն , մագամը Սատարէթէ վուգու' պուլան մէ- մուրիյէթիինիզաէն շօգ սէվինտիմ . թէպրիզը Սա- տարէթ , էօ'մը վէ մուվաֆֆագըյէթիինիզ տուա' սընը թէքրար էյլէտիմ . լութֆ ու մէրհամէթի- նիզի իսթէրիմ) :

Պապը տէվլէթմէապը ասըֆանէլէրինէ գա- տիմի ինպիսաթլէ իֆթիխար էտէր գուլլա- րընտան պուլունտուղում ճիհէթլէ , տայիմա

շէրէֆ ու իգպալ վէ սաա'տէթը հալ վէլիին- նի'ամիլէրինն զիյատէսինի արզու ու նիեազ էթմէքտէ իքէն , ճէնապը վահիպ իւլ ամալ թա'ալա վէ թէգատտիւս հազրէթլէրինէ եիւզ պին քէրրէ շիւքիւրլէր օլտուն , կիւնէշ կիպի զահիր օլան իսթիհգագ ու էհլիյէթ , վէ միւք ու միլլէթի էպէտ միւտաէթ հագգընտաքի նիյէթի խայր այէթի ասըֆանէլէրի , շէհին- շահը գատր ալեահ վէ շէհրիեարը քէրամէթ տէսթկեահ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինն նէզ- տի ա'լլի թաճտարիլէրինտէ տախի միւսէլլէմ իտույինէմէպնի , պու քէրրէ մէսնէտի միւ- ալլաի սատարէթիւ'գմա զաթը մա'ալի սըմա- թը ասըֆանէլէրիլէ քէսպի շէրէֆ ու ի'թի- լա էթմիշ օլտուղու խապէրի մէսէրրէթ է- սէրի ճիւմլէ պէնտէկեան , վէ պէլքի պիթուն տիւնեայէ , վէ ա'լլէ խուսուս պու ա'պտը քէմինէի պիրիեայէ նիհայէթսիզ ֆախը ու միւպահաթ , վէ թա'րիֆ օլունմագ շատմանի ու մէսէրրաթը միւսթէլլիմ օլտուղու ճիհէթ- լէ , հէման ֆէրիզէի զիմմէթի մէմուքիյէ- թիմ օլտուղու իւզրէ , հատարմ օլմայարագ թէպրիքի ճահը միւալլաի սատարէթ մա'րէ- զինտէ , իզտիեատը էօմը ու իգպալ , վէ մու- վաֆֆագըյէթի ճէլիլէի տէսթուրանէլէրի տուա'սընը թէքրար , վէ հէր հալտէ միւհ- թաճ օլտուղում լութֆ ու մէրհամէթ , վէ

Թէ՛վէ՛ճճԻԼՆԱԹԸ մէքեարիմ՝ զեաեաթը վէքեա-
լէթփէնահիլէրի իսթիտա՛սընա իճթիտար էյ-
լէտիլիմ միւհաթը ի՛լմի ա՛լէմ արայի ասըֆա-
նէլէրի պույուրուլտուգտա , օլ պապտէ վէ
հէր հալտէ էմր ու ֆէրման հազրէթը մինլէ-
հիւլ էմրին տիր :

ՍՍՏԱՐԷԹՏԷՆ ՃԷՎԱՊ

Ա՛վաթըֆը ա՛լիլէի խիւսրէվանէտէն պու-
քէրրէ մէսնէտի սատարէթէ վուգու՛ պուլան
մէմուրիլիլէթի ա՛ճիզանէմտէն տօլայը , իյֆաի
մէրասիմի թէպրիքէ տայիր պիր գըթա՛ թահ-
րիրաթը պէհիլիլէրի պիլ վիւսուլ , պու սու-
րէթլէ զուհուրա կէլէն մուա՛մէլէի հուգուգ-
չինասի , վէ մէքիւրմէթլէրի մուճիպի մահ-
զուզիլիլէթի սէնավէրի օլմաղըն , էսնիլէի ճէ-
միլէլէրի եատ ու թէգքեար , վէ պագաի թէ-
վէճճԻԼՆԱԹԸ ֆուստիլիլէրի արզուսիլէ նէ-
միյգաի միւհիպպի թէրգիմինէ իպթիտար
գըլընտը :

ԹԷՊՐԻՔԻ ՐԻԽԹՊԷ ՎԷ ՄԷՄՈՒՐԻՑԷԹ

Տէրքեար օլան տիրայէթ ու լիեագաթը
զաթիլէ , վէ ֆէթանէթի ֆըթրիլիլէ քէրէմ-
քեարիլէրի իգթիզասընտան օլարագ , կէչէն-

տէ ա՛վաթըֆը ա՛լէմիուուուլը հազրէթը փա-
տիշահիտէն , է՛օհտէի մա՛ալիա՛տէի ըահի-
մանէլէրինէ թէվճիի ու իհսան պույուրուլ-
մուշ օլան ըիւթպէի ըէֆիա , վէ մէմուրիլիլէ-
թի ճէլիլէի ա՛լիլէրինտէն տօլայը , լաղըմէի
թէպրիք ու թէհնիլիլէթին իճրասը զըմննտա ,
պիզզաթ տէվլէթիսանէի Տէվլէթլէրինէ կի-
տիլմիշ իսէ տէ , թալի՛ի պէտ մէթալիի ա՛ճի-
զանէմ՝ իգթիզասընճա , զաթը ա՛լիլէրիլէ թէ-
չէրրիւֆ էտէմէյիպ մէյուսէն ու մահզունէն
ա՛վտէթ գըլընտըղը միսիւլու , թէքրարինէ
տախի մահճուպիլիլէթի ա՛ճիզանէմ՝ մանիլը՝
գալի օլմուշ օլտուղու հալտէ , համտէն սիւմ-
մէ համտէն , պու քէրրէ մէքքէզի մէմուրիլիլէ-
թի ճէլիլիլէրինէ պիլա՛ֆիլիլէ մուվասէլէթ պու-
յուրուլտուղու խապէրի մէսիրէթ էոէրի ա-
լընարագ , պու պիշարէթի ա՛զիմէտէն , վէ
խուսուսա մազհար օլտուղարը թէշրիֆաթը
սէնիլիլէտէն հասըլ օլան ֆախր ու սիւրուրի
պէնտէկեանէմին տէրէճէ ու քէյֆիլիլէթի .
թարաֆը ա՛լիլէրինէ օլան սըտգը իլալաս ու
իխթիտասը խասը պէնտէկեանէմ՝ կիպի ա՛րզ
ու պէյանտէն միւսթաղնի օլմասիլէ , վէ մէն-
պա՛ը զիւլայը տանիշ ու իրֆան օլան էֆէն-
տիմիզէ սիւխէն պէյէնտիրմէք տախի հատտ
ու իգթիտարը պէնտէկեանէմտէն պիրուսն
պուլունմասիլէ , միւտավիմի օլտուղում թէ-

մատիի էյամը էօմր ու իգպալ ու տէվլէթ վէ ավֆիյէթը սէնիյէլէրինին եատ ու թէքրա-
 րիլէ իշթիղալ օլունմագտա , վէ պէնտէլէրի
 ա՛տէթա էֆէնտիմին քէրէմտիյտէսի , վէ պի-
 հագգըն լութֆ ու իհսանը ա՛լիլէրինին մահ-
 ճուպ ու շէրմէնտէսի օլտուղում հայսիյէթիլէ
 տահա նիշէ նիշէ մէրաթըպ ու մէսանիտը ճէ-
 լիլէյէ նայիլիյէթը սէնիյէլէրի տուա՛ի պիբի-
 եատը , պաշգաճա թէտիյէ ու թէգքեար գը-
 լլնմագտա օլտուղունուն ա՛րզ ու պէյանիլէ
 պէրապէր , խասսէթէն լազըմէի թէպրիք ու
 թէհնիյէթին իյֆասընա իպթիտար , վէ իհ-
 թիեաճը սահիհ իյէ միւհթաճ օլտուղում թէ-
 վէճճիւհաթը միւֆեիզ իւլ ֆիւեուզաթը վէ-
 լիւննի՛ամէլէրինին հագգը պէնտէկեանէմ
 տէ պագա ու իսթիգրարի իսթիրհամընա իճ-
 թիսար գըլլնտը , հէր հալտէ էմր ու ֆէրման
 հագրէթը մինլէհիւլ էմրին տիր :

ՄԱ՛ԷԹԹԵՇԵՔԻԻԻ ԹԵՊԻՔԻ ԲԻԻԹՊԷ

Ձէրէ գատար լիեագաթը պէնտէկեանէմ
 օլմատըղը հալտէ , իշպու ի՛նայէթի ճէլիլէյէ
 նայիլիյէթիմի , միւճէրրէտ նէյիրի թէվէճ-
 ճիւհաթը վէլիւննի՛ամիլէրի սէմէրէսի պիւ-
 տիյիմտէն , վէ պու սուրէթլէ մագհար պու-
 յուրուլտուղում իլթիֆաթը սէնիյէլէրի , հագ-

ղը պէնտէկեանէմտէ տէրքեար օլան թէ-
 վէճճիւհաթը ա՛լիյէի քէրէմքեարիլէրի պիբ
 գաթ տահա թէէքիտ էյլէտիյինտէն , ար-
 թըդ մա՛րէղի թէշէքքիւրտէ պիբ տէյէճէք
 սէօզ պուլամայարադ , եալընըղ տէրէճէի իւ-
 թիհգադ վէ լիեագաթը ա՛լիլէրինտէն տուն
 օլտուղունու պիլէրէք , վէլինի՛մէթ էֆէնտի-
 մին տախի բիւթպէի ճէտիտէլէրինի թէպրիք
 զըմնընտա , վէսիլէի ճէմիլէ իթթիխազ էտէ-
 րէք , խաքիփայի ա՛լիլէրինէ ա՛րզը ու՛պու-
 տիլէթ լազըմէտէն իքէն , ա՛տէմի մուվաֆ-
 ֆագըյէթի պէնտէկեանէմ իւզէրինէ , պու
 վէչիլէ վուգուա՛ կէլէն միւսապէգէթի ա՛-
 լիյէլէրի , պի հագգըն գուլարընը զարիզը
 տէրեաի հիւզիւն ու հիճապ էթմիշ տիր , հէր
 հալտէ էմր ու ֆէրման . . . :

ԱԳՐԱՆՈՆՏԱՆ ԲԻԻԹՊԷ ԹԵՊԻՔԻ

Ճիւմլէ ի՛նտինտէ միւսէլլէմ վէ եարատը-
 լըտա լութֆ ու իհսանը խալլադը ա՛լէմ օ-
 լան էհիլիլէթ ու իսթիհգաղը քէրիմանէլէրի
 իճապընճա , ա՛վաթըֆը ա՛լիյէի իսիւրէվանէ-
 տէն պու տէֆա՛ էօհտէի իսթիհալի ա՛լիլէ-
 րինէ բիւթպէի րէֆիա՛ի միյրիմիբանի թէվ-
 ճիհ ու իհսան պույուրուլմուշ , վէ իշպու
 միւթտէ հասպէլ խուսուսիյէ ֆախը ու շատ-

մանիի չաքերանէմի իսթիլզամ էյլէմիշ օլ-
մաղէ , հագգը ահագգը ալիլէրինտէ միւթէ-
յեէմէն ու մէսուտ , վէ մուգատտէմէի ֆէյզ
ու իգգալը նամատուտ օլմագ տա՛վաթընըն
էտա , վէ պագաի թէվէճճիւհաթը քերիմա-
նէլէրինին իսթիտա՛սիլէ , թագտիմի ա՛րիզէի
իլլասէ իպթիտար գըլընտը , օլ պապտէ էմր
ու իրատէ էֆէնտիմին տիր :

ՃԵՎԱՊ

Ասլա էհլիյէթ ու իսթիհգագըմ՝ օլմայըպ ,
եալընըզ թէվէճճիւհաթը սէնիյէի միւնի՛մա-
նէլէրի էսէրի օլարագ , է՛օհտէի ա՛ճիզանէմէ
իհասն պույուրուլան ըիւթպէ վէսիլէսիլէ ,
էնվա՛ի լութֆ ու իլթիֆաթը շամիլ պիր գը-
թա՛ թէպրիքնամէի քերիմանէլէրի ըստէի
մէվգըի՛ իհթիրամ օլարագ , հագգը ա՛ճիզա-
նէմտէ պու վէչհէ վագը՛ օլան լութֆ ու իլ-
թիֆաթը սէնիյէլէրինտէն նասըլ սէվինտիլի-
մի , վէ նէ տէրէճէ մէմնուն ու միւֆթէիլի
օլտուղումուն թա՛րիֆ ու պէյանը , նէ՛ պէն-
տէի քերէմ՝ շերմէնտէլէրինին էլիմտէն կէլէ-
ճէյի , վէ նէ գալէմը քէմթէրանէմին տիլի
տէօնէճէյի ճիհէթլէ , հէր վագըթ միւթա-
տըմ՝ օլան է՛օմր ու իգպալի սամիլէրի տու՛ա-
սընը թէքրար , վէ իսթիգպաի թէվէճճիւ-

հաթը սէնիյէլէրինէ իպթիտար գըլընտըղը ,
մա՛լիւմը վալալէրի պույուրուլտուգտա օլ
պապտէ էմր ու իրատէ էֆէնտիմին տիր :

ՊՈՒ ՏԱԽԻ

Հագգը պահիր իւլ իսթիհգագը ալիլէ-
րինտէ , միւնթագըր պուլունտուղում՝ ֆիւեու-
զաթը նամիւթէնահիյէնին մուգատտէմաթը
խայրիէսինտէն օլան ըիւթպէի ճէտիտէլէրի ,
հասպ էլ ու պուտիյէ նէ մէրթէպէ իպթիհաճ
ու իֆթիխարըմը միւսթէլզիմ՝ օլտուղունուն
ա՛րզ ու պէյանը տէրէճէի իսթիհալէտէ օլ-
մասիլէ , լագըմէի թէհնիյէթ ու թէս՛իտին
կիֆասընա իչպու ա՛րիզէճըղըմ՝ թէվքիլ վէ
թագտիմ՝ օլունմոնշ տուր , հէր հալտէ էմր
ու ֆէրման . . . :

ԹԵՊՐԻՔԻ ՎԵԼԱՏԵԹ

Լէհիւլ համտի վէլմիննէ իչպու ալանը մէ-
սա՛տէթ իգթիրանտէ , սէմէրէի ֆուատը նէս-
ւն սիլլէրի օլմագ իւզրէ , յօնչէի միւթթէ-
րայի չիմէնիսթանը նէճապէթ օլան , պիր
մախտումու մէալի մէվտումու ալիլէրի հա-
տիղայի ալէմը վիւճուտտէ թէրալէթնիւմա-
մի զուհուր օլտուղու նիւվիտի մէսէրրէթ
պէտիտի վասըլ սամէի ա՛ճիզանէմ՝ օլուպ ,
թըֆլը նէվրէսիտէ միսիլլու սէվինճիմտէն նէ

տէյէճէյիմի վէ նէ սէօյլէյէճէյիմի պիլէմէյ-
յէրէք, հէման ճէնապը Հայը լա եէմուլթ, օլ
շօնչէի նէվ շիքիւֆթէի պաղը էմէլի կիւլզա-
րի թէրավէթտէ տայիմա թաղէ ու թէր, վէ
սուի նազարտան ազատէ ու մասուն, վէ ա-
ղուշը տաեէի ի՛ղզ ու նազատէ ճիվէ նիւմուն
պույուրմագ տուա՛ի վաճիպ իւլ էտասընըն
եէնի պաշտան եատ ու թէզքեարիլէ, թահ-
րիքի մէհտի լիսանը ու՛ պուտիյէթ գըլընմըշ
տըր, օլ պապտէ . . . :

ՃԵՎԱՊԸ

Ճէնապը վահիպ իւլ ա՛թաեա լութֆ ու
քէրէմինտէն չաքէրլէրինէ իհսան պույուր-
մուշ օլտուղու մախտուում մքէօլէնիղին վէ-
լատէթինի միւթէզամմին, ալմըշ օլտուղում
թէպրիքնամէի լութֆ ա՛լամէլէրի, մէսէր-
րէթպախը գալպը քէմթէրի օլմուշ տուր .
Ֆիլ հագըգա պիր խայր խալէֆ եէթիշտիր-
մէք ինսանճա վիէք պէօյիւք պիր էսէր պրագ-
մագ օլտուղունտան, ճէնապը Հագ էֆէն-
տիմէ տախի խայր իւլ խալէֆ օլմագ իւզրէ,
նիչէ էվլատը քիրամ իհսան ու իքրամ պու-
յուրմագ տուա՛սիլէ, թէչէքքիւրաթը լաղը-
մէ իյֆա ու իթմամ գըլընտը, օլ պապտէ
էմր ու ֆէրման . . . :

ԸՍԹԸԼԱՀԱԹ

Հէր տիւրըու թահրիրաթտա վէրիլէճէք
զաթըն մէրթէպէսինէ կէօրէ սէօլէր վէ թա-
պիրաթ գուլլանմալը տըր . մէսէլա ,

Պէն (տէյէճէք եէրտէ) :

ՍԱՏԷ

Միւհիպպինիզ, Միւխլիսինիզ, Սէնաքեա-
րընըզ, Սիթայէշվէրինիզ, եախօտ լէրի :

ՄԻԻԹԷՎԷՍՍԱԹ

Գուլլարը, Քէօլէլէրի, Պէնտէլէրի, Չա-
քէրլէրի :

Ա՛ԼԱ

Պէնտէի քէմինէլէրի, Չաքէրի տիրինէլէ-
րի, Ա՛պտը մէմլուքլէրի, Չաքէրի խաքպէ-
րապէրլէրի, Պէնտէի տիրէմխըրիտէլէրի :

ԻԻԼԷՄԱ ՎԷ ՄԷՇԱՅԻԻ ՃԱՆԻՊԻՆՏԷՆ

Տա՛իլէրի, Ահգարլէրի, Տա՛ի՛ի քէմէնէլէրի :

Սէն (տէյէճէք եէրտէ) :

ՍԱՏԷ

Չաթընըզ, Չաթը շէրիֆինիզ, Ճէնապը
վալանըզ :

ՄԻԻԹԵՎԷՍՍԱԹ

Զաթը ա՛լիւլէրի , ճէնապը վալալարը , Խա-
քիփայը սամիւլէրի :

Ա՛ՂԱ

Զաթը ա՛լիի քէրիմանէլէրի , ճէնապը վա-
լաի բահիմանէլէրի , Խաքիփայի սամիի միւ-
նիմանէլէրի :

ՎԷԶԻՐ ՕԼՈՒՐՍԱ

Խըտիվանէլէրի , Ասըֆանէլէրի , Տէսթու-
րանէլէրի , Միւշխրանէլէրի :

ԻԻԼԷՄԱ ՎԷ ՄԷՇԱՅԻԻԷ

Զաթը ֆազըլանէլէրի , Զահիտանէլէրի ,
Միւրշիտանէլէրի :

Օ՛ . (աէյէճէք եէրաէ) :

Մէզպուր , Մէրզում , Մէզքիւր , Սալիֆ-
իզզիքը , Մուամաիլէյհ , Միւշարիւն իլէյհ :

ՓԱՏԻՇԱՀԱ ՄԱԽՍՈՒՍ ԹԱՊԻՐԱԹ

Շահանէ , Միւլիւքեանէ , Շէհնշահի , Ճը-
հանտարի , Խիլաֆէթփէնահի , Զըլուլահի ,
Շէհրիեարի , Թահտարի :

ԷԼԳԱՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

ՍԱՏԱՐԷԹԷ

ԻԻԼԷՄԱՏԷՆ

Մա՛րուզը տա՛իի քէմինէլէրի տիր քի :

ՍԱՅԻՐԷՏԷՆ

Մա՛րուզը չաքէրի քէմինէլէրի տիր քի :

ԻՊԱՐԷ ԱՐԱՍԸՆՏԱ

Տէվլէթլու , Ֆէխամէթլու էֆէնտիմհազ-
ըէթլէրի :

ՇԷՅԻԸ ԻՍԼԱՄԱ

« Մա՛րուզը տա՛իլէրի տիր քի :

« Մա՛րուզը չաքէրէլէրի տիր քի :

« Տէվլէթլու , Սէմահէթլու :

ՐԻԻԹՊԷԻ ՍԱՏԱՐԷԹԻ ԻՀՐԱԶ ԷԹՄԻՇ ԶԷՎԱԹԷ

« Մա՛րուզը տա՛իլէրի տիր քի :

« Մա՛րուզը չաքէրէլէրի տիր քի :

« Իւպհէթլու , աէվլէթլու հազրէթլէրի :

ՄԱՂՈՒԼ ՕԼԱՆ ՇԷՅԻԸ ԻՍԼԱՄԼԱՐԱ

« Մա՛րուզը տա՛իլէրի տիր քի :

« Մա՛րուզը պէնտէլէրի տիր քի :

« Տէվլէթլու , Ֆազիլէթլու հազրէթլէրի :

ՍԷՐ ԱՍՔԷՐԷ

Տէվլէթլու , Աթուֆէթլու , էֆէնտիմ
հազրէթլէրի :

ՄԻԻՇԻՐԼԷՐԷ ՎԷ ՎԻԶԷՐԱՅԷ

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի :

ՐԻԻԹՊԵՒ ԳԱԼԱՅԷ

Ա՛թուֆէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի :
ՅէրիգԱն ԻԼԷ ՐԻԻԹՊԵՒ ՈՒԼԱ ՈԸՆԸՅԸ ԷՎՎԷԼԷ
Սա՛ատէթլու էֆէնտիմ հազրէթլէրի :

ՄԻԻՏԵՐՐԻՍԻՆԷ

Մէքիւրմէթլու էֆէնտի :
ՄԻՐԻ ԼԻՎԱ ՎԷ ՄԻՐԻ ՄԻՐԱՆԷ , ՐԻԻԹՊԵՒ ՈՒԼԱ ,
ՈԸՆԸՅԸ ՍԱՆԻՍԻՆԷ

Սա՛ատէթլու էֆէնտիմ :

ՄԻՐԱԼԱՅ ՎԷ ՍԱՆԻՅԷ ՄԻԻԹԷՄԱՅԻԶԻՆԷ
Ի՛զէթլու էֆէնտիմ :

ՐԻԻԹՊԵՒ ՈՒԼԱ ՈԸՆԸՅԸ ՍԱՆԻՍԻՆԷ , ՎԷ
ԳԱՅՄԱԳԱՄԼԸԳ ՎԷ ԸՍԹԱՊԼԸ Ա՛ՄԻՐԻ
ՄԻԻՏԵՐԻ ՓԱՅԷԼՈՒԼԷՐԻՆԷ

Ի՛զէթլու փաշա , Պէյ Էֆէնտի , Աղա :
ՊԻՆ ՊԱՇԸԼԷՐԷ , ՎԷ ՐԻԻԹՊԵՒ ՍԱԼԻՍԷՅԷ
ՎԷ ԳԱՓՈՒՃՈՒ ՊԱՇԸԼԱՐԱ

ՐԻՖա՛թլու Պէյ Էֆէնտի , Աղա :
ՐԻԻԹՊԵՒ ՐԱՊԻ՛ԱՅԷ , ՎԷ ԳՕԼ ԱՂԱԼԷՐԻՆԷ ,
ՎԷ ԽԱՃԷԿԵԱՆԷ ՎԷ ԵԻԻԶ ՊԱՇԸԼԱՐԱ

ՅԻԼԹՈԼՎԷթլու էֆէնտի , Պէյ , Աղա :
ՐԻԻԹՊԵՒ ՄԷԶՔԻՐԻՐԷ ՄԱՏՈՒՆՈՒՆՏԱ
ՊՈՒԼՈՒՆԱՆԸԱՐԱ , ՎԷ ՄԷՄՈՒՐԻՆԻ ՍԱՅԻՐԷՅԷ

Համիյէթլու էֆէնտի , Պէյ , Աղա :
ՍԱՅԻՐ ԱՀԱՏՏԸ ՆԱՍ ՊԷՅՆԻՆՏԷՆ
Էֆէնտիմիզ , պէնիմ փէտէրիմ , պիրատէ-
րիմ , օղլում :

ՏԵՐՈՒՆԸ ՔԻԹԱՊՏԱ ՊՈՒԼՈՒՆԱՆ
ԱՐԱՊԻ ՎԷ ՅԱՐՍԻ ԼՈՒՂԷԹԼԷՐ ՊՈՒՐԱՏԱ
ՍԸՐԱՍԸԼԱ ԵԱԶԸԼՄԸՇ ՏԸՐ

Ա

Ազար . Ազարէթլէր :	Ա՛թուֆէթ . Քէրէմ , էյ-
Ազլամ . Գալէ՛լլէր :	լիք , իհսան :
Ազմիչէ . Գուամալլէր :	Ա՛թուֆէթսազ . Քէրէմէ-
Ագսամ . Գըսը՛լլէր :	տիճի :
Ագվամ . Գազմլար , թայ-	Աթվար . Թալլար , հա-
ֆէլէր :	րաքէթլէր :
Ագտ էթմէք . Պազլամագ	Աթֆալ . Թըֆըլլար , չօ-
թէրթիպէ գո՛մագ :	ճուզլար :
Ագտէմ . Էվվէլ , էօն :	Ալաթ . Ալէթլէր :
Աեաթ . Ալամէթլէր , գու-	Ալամ . Էլէմլէր քէտէրլէր :
րանըն իպարէլէրի :	Ալայիմ . Նշանլէր , ալա-
Ալամ . Զիյատէ պէօյլէք ,	մէթլէր :
չիյատէ ուլու :	Ալամիէ . Նըշան :
Ալիմ . Պէօյլէք . ուլու :	Ալէլիմիէն . Միւրատսըզ
Եօլա չըգան , կիտէն :	Ալէլ ու՛մու . Ումուլէն :
Ալիմէթ էթ" . կիթմէք :	Ալէմեան . Ինսան թայի-
Ազէր . Փէք աշիքեար :	ֆէօի :
Ալվ էթ" . Իչի պաշգասը-	Ալէնի . Հէք քէսին էօ-
նըն իւզէրինէ աթմագ :	նիւնտէ , աշիքեար :
Աթա . Պախլիչ :	Ալէտ տէվամ . Տայիմա ,
Աթաեա . Պախլիչլէր :	տէվամ իւզրէ :
Աթըպպա . Հէքիմլէր :	Ալի . Եիւքսէք , շէրիֆ օ-
Աթիգ . Էսկի :	լան :

Ա՛լի գատր . Գատրը եհւք . սէք :

Ա՛լիլ . Մարագլը , սագաթ օլան :

Ա՛խասս . Ձիյատէ խաս :

Ե՛խզ էթմէք . Ա՛լմագ , թութմագ :

Ա՛խլագ . Խոյ , թապիթ :

Ա՛խշապ . Թախթա պիհնա :

Ա՛հատ . Պիլէք :

Ա՛հըպպա . Տօսթլար :

Ա՛հվալ . Հալէք :

Ա՛հքեամ . Հիւքմէք , էմիլէք :

Ա՛հֆատ . Թօրունլար :

Ա՛ղազ էթմէք . Պաշլամագ :

Ա՛ղնամ . Գօյունլար :

Ա՛ղուշ . Գունճագ :

Ա՛ղրազ . Ղարէզլէք , մագսուտլէք :

Ա՛ճայիպ . Թաաճիւպ օլունաճագ շէյլէք :

Ա՛ճիզ . Գուտրէթսիզ :

Ա՛ճիլ . Աճէլէ էտիճի :

Ա՛մա . Քէօր օլմագ :

Ա՛մալ . Էմէլլէք , իւմիտլէք :

Ա՛մէլ . Իշ , Ֆիլիլ :

Ա՛մէլի . Իշէ միւթաալիք :

Ա՛միբ . Էմիբ էտիճի :

Ա՛յիտ . Միւթէաալիք , Կէլէն :

Ա՛ն . Տէն :

Ա՛չիեան . Եուվա :

Ա՛պ . Սու :

Ապատ . Շէն :

Ա՛պտ . Գուլ : Քէօլէ :

Ասայիշ . Բահաթլըգ :

Ասապ . Ձիյատէ կիւճ :

Ասար . Էսէրլէք , նըշա- նէլէք :

Ասըֆ . Հազրէթը Սիւլէյմանըն վէղիրին իսմիթի վիւզէրայէ տէնիլուր :

Ասիթան . Գափու էշլիլ :

Ասիւման . Կէօյ :

Ասլ . Քէօք , թէմէլ , սօյ սօփ :

Ասիլ . Քէօքլիւ , թէմէլիլ :

Ասհապ . Սահիպլէք :

Ասուտէ . Բահաթ :

Ա՛վաթըֆ . Լութֆլէք , քէրէմլէք :

Ա՛վամ . Հէք քէս :

Ա՛վան . Ձէմանլէք :

Ա՛վարըզ . Իլլէթլէք , պէլալէք :

Ա՛վն . Եարտըմ :

Ա՛վտէթ էթմէք . Կէրի տէօնմէք :

Ատապ . Էտէպլէք :

Ատէմ . Եօգ , եօզլուր , սըզ :

Ա՛տէմի գապուլ . Գապուլ էթմէյէրէք :

Ա՛տէտ . Սայը , տանէ :

Ա՛տիտ . Չօգ :

Ա՛տտ էթմէք . Սայմագ :

Արա . Տօնատըճը , զիյնէթլէյիճի :

Ա՛րագ . Բագը :

Արամազ . Բահաթ էտիճի :

Արասթէ . Պէղէնմիշ , սօնատըլմըշ :

Արագի . Եէք : Արսա :

Ա՛րը էթմէք . Կէօսթէք . Էօնիւնէ դօմագ :

Ա՛րըզ . Վագը օլան : Արը էտիճի :

Ա՛րըզէ . Ձուհուրա կէլէն խուսուս , պէլա , գազա . քէտէք :

Ա՛րի . Չըպլագ օլան , մալիք օլմաեան : Պուտալա :

Ա՛րիզէ . Պիրիհնէ արզ օլունան նէսնէ :

Արուս . Կէլին :

Ա՛ֆագ . Ուֆուգլար , կէօնիւն տէօրթ էթրաֆը :

Ա՛ֆաթ . Ա՛ֆէթլէք , պէլալէք :

Ա՛ֆիլէթ . Վիւճուս սաղլը :

Գ

Գազաեա . Գազլիյէլէք , սօզրու եախօտ եալան օլմասընը հիւքմ էտէնլագրտըլար :

Գաթա . Ասլա , հիշ պիբ վէշհլէ :

Գաթէթմէք . Քէսմէք :

Գաթի . Քէսիճի :

Գաթլ էթմէք . Էօլտիւրմէք :

Գաիտ . Օթուրան :

Գալայիտ . Կէրտանլըգ :

Գալիլ . Ազ :

Գալպ . Եիւրէք :

Գահիբ . Չօր վէ գուլվիլթլէ զալիպ օլան :

Գայտ էթմէք . Տէֆթէրէ եազմագ :

Գանի . Գանաաթ էտիճի :

Գապայիլ . Գապիլլէլէք , թայֆէլէք :

Գապզ էթմէք . Ալմագ . Սըգմագ :

Գապզէ . Փէնշէ , էլ :

Գապիլ . Միւմքին :

Գապր . Մէզար :

Գասր . Քէօք :

Գասրը եէտ էթմէք . Էլ շէքմէք , վազ կէշմէք :

Գափանին . Գանօնլար :

Գավլ . Սէօզ :

Գատ . Պօյ :

Գատէմ . Աեագ :

Գատէմնիհ . Աեագ պասըճը :

Գատըր . Հէք շէյէ միւգթէտիբ :

Գատիմ . Էսկի :

Գատըշինաս . Գատր ու հայսիլէթ պիլէն , թանըեան :

Գարապէթ . Եագընլըգ ,
 խորմլըգ :
 Գարգ . Էօտիւնճ :
 Գարիւէ . Բէօյ :
 Գարին . Արգատաչ :
 Գարինի գապուլ . Գապ-
 ուլուն արգատաչը քի
 մագպուլ օլան տէմէք
 տիր :
 Գարիպ . Եագըն :
 Գարիպէն . Եագընտա :
 Գարն . Եիւզ սէնէ միւտ-
 տէթ , Պույնուզ :
 Գըեամ էթմէք . Աեաղա
 գալմագ :
 Գըթա՛ Փարչա , ճիւզ :
 Գըւէթ . Աշլըգ :
 Գութը լա եէմութ . Էօլ-

մէյէճէք գատար եէմէք :
 Գութը . Եան , թարաֆ :
 Գուվա . Գուվէթլէր ,
 խասսէլէր :
 Գուվվէ . Գուվվէթ :
 Գուվվէտէն Ֆիլիլէ չըգար-
 մագ . Իշի մէյտանա
 չըգարմագ , եափմագ :
 Գուտէմա . Էսկի վագըթ-
 տաքի ատէմլէր :
 Գուտոււմ . Կէլմէ :
 Գուտրէթեապ Կիւճիւօ-
 լան , գուվվէթ պուլան :
 Գուրա . Գարիյէլէր . քէօյ-
 լէր :
 Գուրպիյէթ . Եագընլըգ :
 Գըաաթ էթմէք . Օգու
 մագ :

Ե

Եապէրի . Եարտըմ :
 Եատ էթմէք . Անմագ :
 Եատկեար . Չէտիյէ ,
 պէրկիւղար :
 Եէկվիճուտ . Պիր վիճուտ :

Եէտ . Էլ :
 Եէս . Իւսիտսիզ :
 Եէվմ . Կիւն :
 Եակտիկէր . Պիրիպիրինի :
 Եիւմն . Պէրէքէթ :

Ձ

Ձահիպ օլմագ . Կիթմէք :
 Ձահիտ . Փէրհիզքեար ,
 սօֆու :
 Ձահիր . Աշիքեար :
 Ձահիրէ իխրաճ օլմագ .

Մէյտանա չըգմագ :
 Ձամին . Բէֆիլ :
 Ձամմ էթ՛ . Գաթմագ ,
 արթըրմագ :
 Ձայիլ օլ՛ . Թիւքէնմէք ,

ղայպ վէ եօգ օլմագ :
 Ձայիտ . Ձիյատէ օլան :
 Ձատէ . Տօղմուչ օլան ,
 օղուլ :
 Ձարուրէթ . Ֆագըրլըգ :
 Ձաֆէր . Ղալէպէ , եէնմէ :
 Ձարֆընտա . Իշինտէ :
 Ձէլիւ . Ալչագ , խօր օլան :
 Ձէխայիթ . Ձախիթլէր ,
 տեր անպէր օլունան
 շէյլէր :
 Ձէյլ . Ուճ , սօն , մէք-
 թուպուն ախէրինտէ-
 քի իւլվէ :
 Ձէպան . Տիլ , լիսան :
 Ձէվաթ . Ձաթլար , քի-
 շիլէր :
 Ձէվայիտ . Ձիյատէ օլան
 շէյլէր :
 Ձէվճ . Գօճա :
 Ձէվճէ . Գարը :
 Ձէվի . Սահիպլէր :

Ձէր . Ալթուն :
 Ձէրթար . Ալթուն թէլ :
 Ձիեա . Այտընլըգ :
 Ձիմամ . Եուլար :
 Ձիյպ . Ձիյնէթ , տիւղ-
 Ձիյվէր . Կիւն :
 Ձիւր . Ալթ :
 Ձիրի տէթ . Թէպաա :
 Ձիւտէկեանի . Ճանլը-
 լըգ , հաեաթ :
 Ձիւրէթ . Շէրէթ սահի-
 պի :
 Ձիրուհ . Ճանլը :
 Ձիւլալ . Սաֆի , թէմիզ :
 Ձիւքիւր . Էրքէկ :
 Ձիքը էթմէք . Անմագ :
 Ձուաֆա . Ձայիֆլէր :
 Ձուվէթկէտէ . Կարան-
 լըգ եէր :
 Ձուհուր էթմէք . Մէյտա-
 նա Կէլմէք :
 Ձըաաթ . Րէնչպէրլիք :

Է

Էազզ . Ձիյատէ աղիշ ,
 մագպուլ :
 Էեատի . Էլլէր :
 Էզ . Տէն :
 Էզհէր . Ձիեատէ զահիր ,
 աշիքեար :
 Էզման . Ձէմանլէր , վա-
 Էզմինէ } գըթլար :
 Էզ սէրինէվ . Եէնի պաչ-
 տան :

Էզքիեա . Տինտար վէ ա-
 լիմ օլանլէր :
 Էլան . Շիմտի պու վագթ :
 Էլ եէվմ . Պու կիւն , պու
 զէման :
 Էլ եէք . Ձիյատէ լայլըգ :
 Էլէմ . Բէտէր , աղըր :
 Էլթաֆ . Լութֆլար , քէ-
 րէմլէր :
 Էլպիսէ . Րուպալէր :

Էլտինէ . Լիսանլար :
 Էնի ըրդ . Նամուս , ըրդ
 սահիպի :
 Էնիյէթ . Մէհարէթ , լի-
 յագաթ :
 Էհճար . Թաշլար :
 Էհրամ . Հէրէմլէր (բուր-
 գեր) :
 Էլլէպ . Ձիյատէ դալիպ :
 Էճսամ . Ճիսմլէր : (մար-
 մինը) :
 Էճր . Միւքեաֆաթ :
 Էճրամ . Ճիւրմլէր : Ճիսմ-
 լէր , վիւճուսլէր :
 Էմէլ . Արդու :
 Էմվալ . Մալլար :
 Էմլագ . Միլթէր :
 Էյամ . Կիւնլէր :
 Էյման . Եէմինլէր :
 Էնզար . Նազարլէր :
 Էնիմլէ . Փարմագ ուճ-
 լարը :
 Էնճիւրմէն . Մէճլիս , ճէ-
 միյէթ :
 Էնսէպ . Ձիյատէ մինա-
 սիպ :
 Էնվա Տիւրլիւ տիւրլիւ :
 Էնվէր . Ձիյատէ զիյալը ,
 վէ այտընլըգ :
 Էնտազ . Աթըճը :
 Էնտամ . Պոյ :
 Էլխաս . Բիշիլէր :
 Էլկեալ . Շէքլէր , պի-
 չիմլէր :
 Էլքէֆ . Ձիյատէ չէրէֆ .

լի :
 Էլք . Կէօզ եաշը :
 Էլֆագ . Մէրհամէթլէր ,
 շէֆագաթլար :
 Էպնա . Իպնլէր , օղուլլար :
 Էսամի . Իսմլէր :
 Էսարէթ . Էսիւրլիք :
 Էսէր . Նշան . Թարիլի ,
 (պէրկիւզար թութու-
 լածագ նէսնէ) :
 Էսլաֆ . Սէլէֆլէր (Նա-
 խորդք) :
 Էսղէր . Ձիյատէ քիւչիւք :
 Էսման . Պէհալէր , Փի-
 յաթլար :
 Էսնա . Վագթ , զէման :
 Էսնիյէ . Սէնալար մէտհ-
 լէր :
 Էսպպ . Սէպէպլէր :
 Էպագթ . Վագթլար :
 Էպզահ . Ձիյատէ աշի-
 քեար օլան :
 Էպսաֆ . Վասֆլար , սը-
 ֆէթլէր :
 Էվտիյէ . Վատիլէր , տէ-
 րլէր :
 Էվֆագ . Ձիյատէ մուվա-
 Ֆըգ վէ ուեար օլան :
 Էտէվաթ . Էտաթլէր , ա-
 վտանլըգլէր :
 Էտիյէ . Տուսլէր :
 Էտիպ . Էտէպիլ :
 Էրգամ . Բագամլէր :
 Էրզագ . Կէչինէճէք վէ-
 սիլէլէր , ըրզալար :

Էրզան . Լայըգ , միւնա-
 սիպ :
 Էրհամ . Ձիյատէ մէր-
 համէթլի :
 Էրպա'ա . Տէօրթ :
 Էրպապ . Սահիպլէր :
 Էքիտէն . Գապիէն :
 Էքլ էթմէք . Եէմէք :
 Էքսէր . Բէսիլ , չօգ :
 Էքտար . Բէտէրլէր :
 Էքրէմ . Ձիյատէ քէրէմ
 էտիճի :
 Էֆգէր . Ձիյատէ ֆագիլր :

Էֆզուն . Չօգ , զիյատէ .
 ֆազլա :
 Էֆսէմ . Ձիյատէ ֆախիմ ,
 ուլու :
 Էֆսանէ . Փայիտէսիլ
 հիքեայէ :
 Էֆսէր . Փատիշահ թածը :
 Էֆրատ . Ֆերուլէր , քի-
 շիլէր :
 Էֆքեար . Ֆիքրլէր :
 Էօհտէ . Նազարէթ վէ
 մէմուրիյէթ հուտու-
 տու , քէֆալէթ :

Ը

Ըղթըրապ . Չալգանըլ ,
 քէտէր , էրիյէթ :
 Ըֆֆէթ . Փէրհիզքեար-

լըգ :
 Ը'ըղ . Տամար , գան տա-
 մարը : Ասըլ քէօք :

Թ

Թա'աթի էթ' . Պիրպիլիլի-
 նէ ալըպ վէրմէք :
 Թագէթֆէրսա . Կիւճ ու
 գուվէթի քէսիլմիշ :
 Թագրիպ էթ' . Պիլիւնիւն
 արտընճա կիթմէք :
 Թագլիպ . Թէրսիւնի շէ-
 վիլմէք :
 Թագվիլէթ վէրմէք . Միւհ-
 քէմ գըլմագ :
 Թագտիմ էթ' . Էօնէ կէ-
 չիլմէք , էօնէ գօմագ :

Թագտիլ էթմէք . Օլաճագ
 շէյլէրի Ալլահ թա-
 րաֆընտան էվվէլտէն
 թայէիւն էթմէք : Գատր
 ու գըլմէթ թանըմագ :
 Թագրիպ . Ֆիւրսաթ , եօլ :
 Թագրիպէն . Թախմինէն :
 Թա'զիմ էթ' . Պէօյիւք օա-
 յըպ հիւրմէթ էթմէք :
 Թա'զիլէթ . Միւսիւպէ-
 թէ տիւշէնի սապըն
 նասիհաթ էթմէք :

Թագմինաթ . Էօտէնէն
 զարարլար :
 Թաթպիգաթ . Ուլմագլըզ :
 Թալէպէ . Շակիրտ :
 Թալթիֆ էթմէք . Հիւս-
 նիւ մուամէլէ . վէխաթ .
 բընը օզամագ :
 Թալի . Պախթ , սօղան
 (կիւնէշ) :
 Թալիւմ էթ' . Էօյրէթմէք :
 Թալիպ օլ' . Իսթէմէք :
 Թալիպուսն . Շակիրտան ,
 Իսթէյիծիլէք :
 Թախլիյէ էթմէք . Պօշ պը-
 րագմագ :
 Թախրիպ էթմէք . Խա-
 րայ էթմէք :
 Թախֆիֆ էթմէք . Խա-
 ֆիֆիէթմէք :
 Թահգիր էթ' . Խօրլամագ :
 Թահթ . Ալթ :
 Թահսիլ էթմէք . Էտին-
 մէք , Էօյրէնմէք :
 Թահսին էթմէք . Պէյէն-
 մէք կիւզէլ կէօրմէք :
 Թահվիլ . Տէյիշտիրմէք ,
 չէվիլմէք . Ազչէ սէնէ-
 տի :
 Թահրիբ էթ' . Եազմագ :
 Թահրիբէն . Եազը իլէ ,
 մէքթուպլէ :
 Թահրիբ էթմէք . Գըմըլ-
 տաթմագ , աղտըրմագ :
 Թահտիտ էթմէք . Սընօր
 գօմագ :

Թադիիրաթ . Տէյիշիլմէք-
 լիբ :
 Թաճիլ էթմէք . Աճէլէ
 էթմէք :
 Թաճիր . Թիւճճար :
 Թաճիգ էթմէք . Տէրինէ
 վարմագ :
 Թաճիմ էթմէք . Ումում
 գըլմագ :
 Թայիին էթ' . Պէլի էթ-
 մէք , մախսուս գըլմագ :
 Թայիան . Իթաաթ էտէ-
 րէք :
 Թան էթ' . Պիրինին այիպ
 վէ գուսուրլարընը պէ-
 յան էտիպ րէզիլ էթ' :
 Թանգիմ էթմէք . Սըրա-
 յա գօմագ :
 Թա՛պ էթմէք . Պասմագ :
 Թապան . Զիեալը , փար-
 լագ :
 Թապիպ . Հէքիմ :
 Թասհիհի միզաճ էթմէք .
 Քէյֆիինի տիւզմէք ,
 քէյֆիիլիբտէն գուր-
 թուլմագ :
 Թաստի' էթմէք . Պաշ
 աղըթմագ , սըզընթը
 վէրմէք :
 Թավիլ . Ուզուսն :
 Թա՛տաո էթ' . Սայմագ :
 Թարապէթ . Թազէլիբ :
 Թարաֆէյն , Իքի թարաֆ :
 Թարի օլմագ . Անսըզըն
 մէյտանա չըգմագ , մէվ-

ճուս ու հազըր օլմագ :
 Թարիգ . Եօլ :
 Թա՛լիւզ . Խըսըմըզ ,
 եազընըզ :
 Թա՛րիզ էթմէք . Քինայէ
 սէօլէմէք :
 Թարհ էթմէք . Եէրէ պը-
 րագմագ , գօյմագ :
 Թարտ էթ' . Սիւրուպ եը-
 րագ էթմէթ , գօլմագ :
 Թաֆսիլ էթ' . Ուզուսնա
 վէ էթրաֆըճա պէյան
 էթմէք :
 Թէայեիւշ էթ' . Կէշինմէք :
 Թէատտի . Զուլմ ու ճէվը
 էթմէք :
 Թէգատտէս . Ազիզ , փագ
 օլան :
 Թէգայեիւտ էթմէք . Աը-
 թըրմագ :
 Թէգեին էթմէք . Տօնաթ-
 մագ , զիյնէթ վէրմէք :
 Թէգեիտ էթ' . Աըթըրմագ :
 Թէգէվիւճ էթմէք . Գա-
 ըը ալմագ , Էվլէնմէք :
 Թէգէքըիւր էթմէք . Խա-
 թըրա կէթիւրմէք :
 Թէգեբար էթ' . Անտըր-
 մագ , զիբըր էթմէք :
 Թէէեիտ էթ' . Գուվլէթ
 վէ մէթանէթ վէրմէք :
 Թէէիսիբ էթմէք . Կէճիթ-
 տիւրմէք , սօնըայա պը-
 րագմագ :
 Թէէհիւլ էթ' . Էվլէնմէք :

Թէէսիս էթմէք . Թէմէլ
 գօմագ , Եալիմագ :
 Թէէսիբ էթմէք . Էսէր նը-
 շանէ պըրագմագ :
 Թէէսիւֆ էթմէք . Գօը-
 գուպ քէտէր էթմէք ,
 դամ չէքմէք :
 Թէլսիմ էթ' . Մահպուպէ-
 նին ազընը էօփմէք :
 Թէլէգզիւզ էթմէք . Լէզ-
 զէթ ալմագ :
 Թէլիլիս էթմէք . Գուր-
 թարմագ :
 Թէհագուզ էթ' . Սահիհ
 օլտուղու վէ հազըգէ-
 թի մէյտանա չըգմագ :
 Թէհամիւլ էթմէք . Սա-
 պըր էթմէք :
 Թէհասսիւր . Հասըէթ
 չէքմէք :
 Թէհալիւլ էթմէք . Տէ-
 յիշիլմէք , Թէպտիլ օ-
 լուսմագ :
 Թէհատտիւս էթմէք . Սօն-
 րատան հասըլ օլմագ :
 Թէհզիզ էթ' . Գըմըլտաթ-
 մագ , օյնաթմագ :
 Թէհէվիւր էթմէք . Պիրի-
 չէ միւլահազասըղ սալ-
 տըրըպ կիրմէք :
 Թէհի . Պօշ :
 Թէհիյէ էթմէք . Հազըր-
 լամագ :
 Թէհնիյէթ . Ինչալլահ է-
 յի օլուր տէյի պիբինէ

տուև էթմէք :
 Թէդդատորի էթմէք . Սա-
 պահ թաամը էթմէք :
 Թէճալիւզ էթմէք . Էօ-
 թէյէ կէշմէք :
 Թէճարիպ . Թէճարիպէլէր :
 Թէճվիզ էթ" . Բուխսաթ
 վերմէք , էօթէյէ կէ-
 շիրմէք :
 Թէճտիտ էթմէք . Եէնի-
 լէթմէք :
 Թէճրիմ էթմէթ . Ճէրէ-
 մէ վէրտիրմէք :
 Թէմաշա էթ" . Սէյր էթմէք
 Թէմատի . Ուզամա :
 Թէմեիզ էթ" . Սլըրմազ :
 Թէմէթթու էթմէք . Ճա-
 յիտէլէնմէք :
 Թէմէյեիւզ . Սայիրլէր-
 տէն այրըլմազ , ֆարդ-
 ւը օլմազ :
 Թէմէննի էթ" . Բէճա էթ-
 մէք , եալմարմազ :
 Թէմհիր էթմէք . Մէօ-
 հիւրլէմէք :
 Թէմսիլ էթմէք . Միսի-
 նի եափմազ , բիթապ
 պամազ :
 Թէմտիտ էթ" . Ուզաթմազ :
 Թէնասիւլ էթմէք . Չիւր-
 րիյէթ փէյտա օլմազ :
 Թէնէդզիւլ էթ" . Էնմէք :
 Թէնէդզուհ էթմէք . Ճէ-
 րահլանմազ իշիւն սէյ-
 րէ շըգմազ :

Թէնէֆֆիւս էթմէք . Նէ-
 ֆէս ալմազ :
 Թէնվիր էթմէք . Նուր-
 լաթմազ :
 Թէնարիւսթի . Վիճուտ
 սաղլըլը :
 Թէնֆիլիզ էթմէք . Հիւբմ
 ու ֆէրմանընը իճրա
 էթտիրմէք :
 Թէշերբիւֆ էթմէք . Շէ-
 րէֆէ նայիլ օլմազ :
 Թէշէպպիւս էթ" . Էլ իւն
 եափըլըպ սալը վէրմէ-
 մէք , գալի նիլէթ ի-
 լէ իւն պաշլամազ :
 Թէշիլրի սաղը զայրէթ
 էթմէք . Պաճազ վէ
 փաշասընը սըվայըպի-
 շէ հազըր օլմազ :
 Թէշվիզ էթ" . Իսթէք վէր-
 մէք , զայրէթ վէրմէք :
 Թէշրիհ էթմէք . Փարէ
 փարէ քէսմէք :
 Թէշրիֆ էթմէք . Շէրէֆէ
 նայիլ էյլմէք :
 Թէշրիլ էթմէք . Շէրլէ
 գոմազ , վիճուտէ կէ-
 թիրմէք :
 Թէպպա . Թապիլէր հիւբմ
 ալթընտա օլան :
 Թէպպայի . Թապիաթլար :
 Թէպէյեիւն էթ" . Պէյան
 վէ աշիքեար էթմէք :
 Թէպէտտիւլ . Եէնի հէյէ-
 թէ կիրմէք , տէյիշիլմէք :

Թէպիտ էթմէք . Ուզա-
 դա գօվմազ :
 Թէպիլիզ էթ" . Ուլաշըր-
 մազ , իրիշտիրմէք :
 Թէպիլի էթմէք . Պէօյիւբ
 սայմազ :
 Թէպշիր էթմէք . Միւթ-
 տէլմէք :
 Թէսահիւպ էթմէք . Թա-
 րաֆ շըգմազ , սահա-
 պէթլիք էթմէք :
 Թէսավիլըր . Թասվիրլէր :
 Թէսավօր էթ" . Չիհիտէ
 պիր նէսնէնիւն հէյէ-
 թիւնի քէշֆ էթմէք :
 Թէսատիւֆ էթ" . Բասթ
 կէլմէք :
 Թէսարբիւֆ էթմէք . Սա-
 հիպ վէ մալիք օլմազ :
 Թէսեիր էթ" . Եօլլամազ :
 Թէսթիր էթմէք . Սաթըր
 սաթըր եազմազ :
 Թէսլիյէ էթմէք . Խաթրը-
 նը եափմազ , թէսէլի
 էթմէք :
 Թէսհիլ էթմէք . Գօլայ-
 լաթմազ :
 Թէսհիլաթ . Գօլայլըգ :
 Թէսմիյէ էթմէք . Իսմ
 վէրմէք :
 Թէսվիյէ էթ" . Տիւզ գըլ-
 մազ , միւշքիւլ մէսէլէ-
 յի սըրասընա գոմազ :
 Թէվայիֆ . Թայֆէլէր :
 Թէվարիս . Թարիսլէր ,

հիքեայէլէր :
 Թէվզըֆ էթմէք . Ալը Գօ-
 մազ :
 Թէվզիր էթմէք . Թադիմ
 վէ իհթիրամ էթմէք :
 Թէվզի էթմէք . Տալըթ-
 մազ , փայ էթմէք :
 Թէվզիհ էթմէք . Աշի-
 քեար էթմէք :
 Թէվէհհիւլ էթ" . Չանն
 էթմէք : Գօրգմազ :
 Թէվէդիւլ էթմէք . Պիր
 իւն տալմազ :
 Թէվէճիւհ . Իհսան , իւ-
 թիֆաթ :
 Թէվէսիւ . Կէնիշիւնմէք :
 Թէվճիհ էթ" . Կէօնտեր-
 մէք . Լայըգ գըլմազ :
 Պիր եանա տօղրուլթ-
 մազ , իհսան էթմէք :
 Թէվսի' էթմէք . Կէնիշ-
 լէթմէք :
 Թէվսի' էթմէք . Թէսլիմ
 էթմէք :
 Թէվթիլ էթմէք . Վէթիլ
 էթմէք :
 Թէվֆիգաթ . Ույմազլըգ ,
 րասթ կէթիրմէ :
 Թէվֆիգէն . Ույարազ :
 Թէտապիր . Թէտապիրլէր :
 Թէտապիր էթմէք . Տէվա ,
 իւլաճ էթմէք :
 Թէտապիրլէր էթմէք . Էլ-
 տէն էլէ վէրմէք , ու-
 մուսէն գօլլանմազ :

Թէտէննի էթմէք . Տէրէ-
 ճէսինտէն ինմէք :
 Թէտէրրիւս . Տէրս արմագ :
 Թէտիյէ էթմէք . Պօրճու-
 նու էօտէմէք :
 Թէտրիճ էթմէք . Տէրէ-
 ճէ տէրէճէ հարաքէթ
 էթտիրմէք :
 Թէտրիս էթմէք . Տէրս
 վէրմէք :
 Թէր . Թագէ :
 Թէրագգը էթմէք . Արթ-
 մագ , իւէրի կիթմէք :
 Թէրախի . իշտէ կէվէք
 տալրանմագ :
 Թէրգիմ էթմէք . Եաղ-
 մագ , րագամլամագ :
 Թէրէթթիւկ էթմէք . Վու-
 գու պուլմագ , զուհուր
 էթմէք :
 Թէրէննիւմ . Նաղմէ , ա-
 հէնկ :
 Թէրէտտիւտ էթմէք . Պիր
 շէյէ գարար վէրէմէյիւկ
 շիւկէտէ գալմագ :
 Թէրհին էթմէք . Բէհին
 գօմագ :
 Թէրսիմ էթմէք . Չըղ-
 մագ , րէսմ էթմէք :
 Թէրվիճ էթմէք . Բէվաճ վէր-

մէք , իթիպար էթմէք :
 Թէրք էթմէք . Պըրագմագ :
 Թէրֆիհ էթմէք . Նաղ ունի-
 մէթլէ տօլտուրմագ :
 Թէրէնասիւկ էթմէք . Գայտ-
 սըղ տալրանմագ :
 Թէրէլլիւֆաթ . Չիյատէ
 մասրաֆ :
 Թէրէվիլիւն . Վար օլմագ ,
 վիճուտէ կէլմէք :
 Թէրրիմ էթմէք . Հիւր-
 մէթ վէ իգրամ էթմէք :
 Թէրախիւր . Պիրիպիրինէ
 գուրուրուկ էօյիւնմէք :
 Թէֆէհիւս էթմէք . իշ երիւ-
 գիւնիւ արաշարրմագ :
 Թէֆէվիւհ էթմէք . Սէօյ-
 լէմէք :
 Թէֆէրրիւգէ . Այըրլմա :
 Թէֆսիւր էթմէք . Մանա-
 սընը աչմագ :
 Թէֆրիգ էթմէք . Այըրլ-
 մագ , պէօլմէք :
 Թըպպ . Հէքիմիք :
 Թըֆլ . Քիւշիւք չօճուք :
 Թըրաղ . Չիյնէթլէնտի-
 րիճի :
 Թիսեար էթմէք . Կէօն-
 տէրմէք :
 Թուլ . Ուղուն :

Ի

Իատէ էթմէք . Կէրի վէրմէք ,
 կէրի կէօնտէրմէք :
 Իգամէթ էթմէք . Տուրմագ ,

գալմագ , իսկեան էթ-
 մէք . Գըյամ էթմէք :
 Իգթիտար . Գուտրէթ ,

Թագէթ :
 Իգթիւրան . Եաղըն կէլ-
 մէքիք :
 Իգտամ էթմէք . Տէվամ իւղ-
 րէ մէշղուլ օլմագ , զայ-
 րէթ էթմէք :
 Իեալ . Պիր ատէմին պէս-
 լէտիյի քիմաէլէր գա-
 ըր , չօլուգ , չօճուգ :
 Իզաղ . Հիւրմէթ :
 Իզան էթմէք . Անլամագ ,
 տէրք էթմէք :
 Իզատէ էթմէք . Էրի-
 սուկ ագըթմագ :
 Իզգ . Իզգէթ , աղիզէրիֆ :
 Իզհար էթմէք . Կէօսթէրմէք :
 Իզպար էթմէք . Եաղմագ ,
 գայտ էթմէք :
 Իզտիեատ էթմէք . Արթ-
 մագ , զիեատէլէմէք :
 Իթա էթմէք . Վէրմէք :
 Իթամ էթմէք . Թամ
 եէտիրմէք :
 Իթեան էթմէք . Վիսուլ ,
 Իթեան էթմէք . Պրագմագ ,
 վիրուտ օլմագ , իրատ
 վէ թագըրի էթմէք :
 Իթթիւսաղ էթմէք . Էտին-
 մէք , փէյտա էթմէք :
 Իթթիւհատ էթմէք . Պիր-
 լէշտիրմէք :
 Իթթիպա էթմէք . Թապի
 օլմագ , էմր ալթընտա
 օլմագ , արգասընտան
 կիթմէք :
 Իթթիսա էթմէք . Աչըղ-

լըղ քէսպ իթմէք :
 Իթթիսալ էթմէք . Պիրթիւ-
 տիրմէք :
 Իթթիֆագ էթմէք . Ույ-
 մագ , պիւրլէմէք :
 Իթիգաթ էթմէք . Ինանմագ :
 Իթիզար էթմէք . Էօզը
 վէ պէհանէ իյրատ է-
 տիպ գուսուրունուն
 աֆվընը տիլմէք :
 Իթիլա էթմէք . Եիւքսէլ-
 մէք , ալի օլմագ :
 Իթիինա էթմէք . Տըգգէթ ,
 զայրէթ էթմէք :
 Իթիւրաֆ էթմէք . Հագգը
 թէսլիմ վէ իգրար էթ-
 մէք :
 Իթլաղ էթմէք . Թէսմիյէ
 էթմէք , տէմէք :
 Իթլաֆ էթմէք . Չայ վէ
 թէլէֆ էթմէք :
 Իթմամ էթմէք . Թէքմիլ
 էթմէք , պիթիւրմէք :
 Իլահի . Ալլահա մէնսուկ :
 Իլգա էթմէք . Պրագմագ ,
 գօյմագ :
 Իլէլան . Շիմտիյէտէք :
 Իլթիգամ էթմէք . Քէն-
 տույէ լազըմ գըլմագ ,
 իւզէրինէ ալմագ :
 Իլթիհագ էթմէք . Պիթիւմէք :
 Իլթիմաս էթմէք . Թալէպ
 վէ րէճա էթմէք :
 Իլթիճա էթմէք . Սըղընմագ :
 Իլէթ . Մարաղ , խաս-

Թալըդ :
 Իւհագ էթմէք . Գաթմագ,
 Իւսվէ էթմէք :
 Իւղա էթմէք . Լաղվ էթ-
 մէք , պօզմագ :
 Իւթի թըպ . Հէքիմիք :
 Իւթիար էթմէք . Խաթըը-
 նա տիւշիրմէք :
 Իւթիեար էթմ . Սէշմէք :
 Իւթիլաթ . Գարըշմագ :
 Կէօրիւշմէք :
 Իւթիսաս . Մախսուս օլ-
 մագ : Պիրինէ քիւլի-
 յէն պէնտէ օլմագ :
 Իւթիիրա էթմէք . Իճատ
 էթմէք :
 Իւթիիրա՛ւթ . Իճատ օ .
 Լունմուշ շէլէք :
 Իւլաս . Փաք , եիւրէք-
 տէն տօսթլուք :
 Իւսպար էթմէք . Խապէր
 վէրմէք :
 Իւրաճ էթմ . Չըգարմագ :
 Իհաթա էթմ . Իշիսէ ալ-
 մագ , գուշաթմագ :
 Իհզագ էթմ . Խասմէ հագ
 Իւզրէ Իւսթէ չըգմագ :
 Իհթիեաճ . Հաճէթ , միւհ-
 թաճըղգ :
 Իհթիմամ էթմէք . Տըգ-
 դաթլէ իշլէմէք :
 Իհթիշամ . Էթպաա , տայ .
 րէ դալապալըը :
 Իհթիյազ էթմ . Սագընմագ
 քէնտիյի կէօղէթմէք :

Իհթիիրամ էթմէք . Հիւր-
 մէթ էթմէք :
 Իհմալ էթմէք . Պօշլամագ ,
 պագմամագ , թէրք էթ-
 մէք :
 Իհտա էթմէք . Հէտիյէ
 էթմէք , պախշ էթմէք :
 Իհրագ էթմ . Եագմագ :
 Իճապ էթմէք . Վաճիպ
 վէ Լազըմ օլմագ :
 Իճապէթ էթմէք . Սուա-
 լինէ ճէվապ վէրմէք ,
 պիրինէ նիյազընը գա-
 պուլ էթտիրմէք :
 Իճար էթմ . Քիրայա վէր-
 մէք :
 Իճթիմա . Թօփլանմագ :
 Իճթիսար էթմէք . Ճէսա-
 րէթ էթմէք :
 Իճթիրա . Ճէսարէթ :
 Իճլալ . ուլուլուգ :
 Ի՛մալ էթմ . Գուլլանմագ :
 Ի՛մար էթմէք . Շէն վէ
 մամուր էթմէք :
 Իմթիզաճ էթմէք . Ույ-
 մագ , թապիաթա վէ
 վիճուտէ էյի կէլմէք :
 Իմթինա էթմէք . Կէրի
 տուրմագ , շէքիւնմէք :
 Իմթիսալ էթմէք . Մու-
 վաֆէգիէթ էթմէք :
 Իմթիտատ էթմէք . Ու-
 գաթմագ :
 Իմրար էթմ . Կէշիրմէք :
 Իմքեան . Միւմքիւն :

Իյմա էթմէք . Իշարէթլէ
 անլաթմագ , Իշարէթ
 էթմէք :
 Իյշու իշրէթ էթմ . Եեմէք
 Իյմէք , ճիւնպիւշ , զէվգ
 ու սէֆա էթմէք :
 Իյսալ էթմէք . Իրիշտիր-
 մէք , ուլաշաըրմագ :
 Իյվա էթմէք . Պիր մա-
 հալտէ օթուրուպ Իս-
 քեան էթտիրմէք :
 Իյրաս էթմ . Միրաս պրագ-
 մագ : Սէպէպ օլմագ :
 Իյֆա էթմ . Էօտէմէք :
 Ինաեաթ . Ինայէթլէր ,
 էյլիքլէր :
 Ինամ էթմ . Իհսան էթմէք :
 Ինգըլազ օլ . Տէօնմէք ,
 պաշգա տիւրլիւ օլմագ :
 Ինգըմամ . Զամմ օլուն-
 մագ , գաթըլմագ :
 Ինթաճ էթմէք . Հուսու-
 լա կէթիրմէք :
 Ինթիզալ էթմէք . Եէր-
 տէն Եէրէ կէօշմէք :
 Ինթիզար էթմէք . Կէօ-
 զէթմէք :
 Ինթիխապ էթմ . Սէշմէք :
 Ինթիսա . Նիսպէթ , ա-
 լապ :
 Ինթիշար էթմէք . Սաշ-
 մագ , Եայմագ :
 Ինթիսապ էթմէք . Տայրէ
 վէ մայիէթէ Կիրմէք ,
 Ինհա էթմէք . Անլաթ-

մագ , խապէր վէրմէք :
 Ինհիմագ . Ըսրար Ետիւպ
 օյրաշմագ :
 Ինհիտամ . Եըգըլմագ :
 Ինշա էթմէք . Եափմագ ,
 պիւնա Եափմագ :
 Ինպա էթմէք . Խապէր
 վէրմէք :
 Ինպիսաթ . Եայըլմագ :
 Մէսուր օլմագ :
 Ինսիլապէթ . Սօյուլմագ ,
 չըգաըլմագ , Ինքեար
 օլունմագ :
 Ինտ . Եան :
 Ինֆազ էթմէք . Էմրիւնի
 Իճրա էթտիրմէք :
 Ինֆիսալ էթմ . Ալըրմագ :
 Ինֆիրատ . Եալընըզ օլ-
 մագ , թէք օլմագ :
 Իշալ էթմէք . Շէօլէլէն-
 տիրմէք :
 Իշթիեազ Սըզու :
 Իշթիզալ էթմ . Իշի կիւ-
 ճիւ օլմագ :
 Իշթիմալ էթմէք . Հափի
 օլմագ , սարըլուպ Եօր-
 թիւնմէք :
 Իշթիպահ . Շիւպլէ :
 Իշթիտատ . Շիտտէթ ,
 սէրթլիք :
 Իշթիրա էթմէք . Սաթըն
 ալմագ :
 Իպգա էթմէք . Տայիմ վէ
 պաղը գըլմագ :
 Իպգաի նամ էթմ . Շէօհ-

րէթ պըրագմագ :
 Իպզալ էթմէք . Տայիմա
 գուլլանմագ , սարֆ ու
 խարձ էթմէք :
 Իպթալ էթմէք . Պօշ , պա-
 թըլ գըլմագ :
 Իպթիհաճ . Սէվինճ :
 Իպթիտար . Պաշլամագ ,
 միւսպատէրէթ էթմէք :
 Իպլաղ էթմէք . Եէթիւ-
 տիրմէք :
 Իպճալ . Թագիմ , թէշրիֆ :
 Իպրա էթմէք . Տէրտ ու
 միւսիպէթտէն աղատ
 էթմէք , ալըպ վէշնէճէ-
 յի գալմամագ :
 Իպրաղ էթմէք . Կէօսթէր-
 մէք :
 Իտաֆ էթմէք . Իշինի պի-
 թիրմէք , մաթլուպու-
 նու վէրմէք :
 Իտգաթ էթմ . Տիւշիւրմէք :
 Իտեան էթմէք . Էմրէ Ի-
 թաաթ էթմէյիպ պաշ
 գալտըրմագ :
 Իտթար էթմէք . Եագմագ ,
 սաթըրլմագ :
 Իտթիգամէթ . Տօղրու-
 լուգ :
 Իտթիգրաղ . Էօտիւնճ աղ-
 չէ :
 Իտթիգան էթմէք . Իզն
 Իտթէմէք :
 Իտթիթա էթմէք . Կիւճ ,
 գուտրէթ :

Իտթիլա էթմէք . Զապթ
 էթմէք :
 Իտթիլամ էթմ . Լուզու-
 մունու թալէպ էթմէք ,
 Իւզէրինէ ալմագ :
 Իտթիլաւս . Գուրթուլմա-
 սընը Իտթէմէք :
 Իտթիլապար . Խապէր ալ-
 մագ :
 Իտթիլտամ էթմէք . Խըտ-
 մէթտէ գուլլանըլմա-
 սընը Իտթէմէք :
 Իտթիլորաճ էթմէք . Մէյ-
 տանա չըգարմագ :
 Իտթիհալէ . Միւմբին օլ-
 մամագ :
 Իտթիհգագ . Լիյազաթ .
 վէ հագգընը Իտթէմէք :
 Իտթիհզար էթմ . Զուզու-
 րա տալէթ էթմէք :
 Իտթիհսալ էթմէք . Զու-
 սուլա կէթիրմէք , թահ-
 սիլ էթմէք :
 Իտթիդրապ էթմ . Ծաշմագ ,
 թաաճիւպ էթմէք :
 Իտթիճար էթմէք . Քիրա-
 յա ալմագ :
 Իտթիմալ էթմէք . Գուլ-
 լանմագ :
 Իտթինաֆ . Պաշլամա :
 Իտթինպաթ էթմէք . Ազլ
 Իլէ կիզիւ մանա վէ
 հիւքմ չըգարմագ :
 Իտթիքեաֆ էթմէք . Էլ
 շէքմէք :

Իտթիլմամ էթմէք . Գօգ-
 լամագ :
 Իտթիպգա էթմէք . Իպգա
 էթմէք , տայիմ գըլմագ :
 Իտթիպշար էթմ . Միւժ-
 տէ վէրմէք :
 Իտթիտա էթմ . Տալէթ էթ-
 մէք , րէսմէն Իտթէմէք :
 Իտթիտատ . Զէքեա , Ֆէ-
 րասէթ :
 Իտթիտանէ էթմէք . Պօրճ
 էտինմէք :
 Իտթիրահէթ էթմէք . Րա-
 հաթլանմագ :
 Իտթիրհամ էթմէք . Մէր-
 համէթ էթմէսինի Իս-
 թէմէք :
 Իտթիքնահ էթմէք . Քիւն-
 հինէ վարմագ , վազըֆ
 օլմագ :
 Իտթիֆատէ էթմ . Ֆայտէ-
 լէնմէք , գաղանմագ :
 Իտթիֆաթար էթմ . Սօրմագ :
 Իտղա էթմէք . Տիյնէմէք :
 Իսմէթլու . Այըպտան սա-
 գընան :
 Իսնատ էթմ . Պիր քէլամ ու
 խապէրի պիրինէ ազլ
 ու նիսպէթ էթմէք :
 Իսպալ էթմ . Կէօնտէրմէք :
 Իսրա էթմէք . Կէօնտէր-
 մէք , Եէօրիլմէք :
 Իսքեան էթմէք . Օթուր-
 մագ , սաքին օլմագ :
 Իտամ էթմէք . Եօգ էթ-

մէք , վիճուտունու գալ-
 տըրմագ :
 Իտալ էթմէք . Իշէրի
 գօյմագ , կիրաթիմէք :
 Իտրագ էթմ . Անլամագ :
 Իրայէ էթմ . Կէօսթէրմէք :
 Իրատէ . Էմր :
 Իրթիղա . Րազի :
 Իրթիհալ էթմէք . Կէօշ
 էթմէք , Էօլմէք :
 Իրսալ էթմ . Կէօնտէրմէք :
 Իրսալաթ . Կէօնտէրիլէն
 շէյլէր :
 Իրսաս . Իրսիյէթ , մէրա-
 սէ միւթաալիկ օլան :
 Իրֆան . Պիլիշ , պիլիհճ :
 Իւլեա . Զիյատէ Եիւքսէք :
 Իւլէմա . Ալիմլէր :
 Իւլում . Իլմլէր :
 Իւմէմ . Փէյլամպէր գա-
 վըմլարը :
 Իւնէրա . Էմիրլէր , պէյլէր :
 Իւնաս . Գարըլար , տի-
 շիլէր :
 Իւնսիյէթ էթմէք . Ալըըպ
 վահշի օլմամագ , մու-
 հապպէթ էթմէք :
 Իւսէրա . Էսիրլէր :
 Իւսլուպ . Թարղ :
 Իքթիսապ էթմէք . Գա-
 զանմագ :
 Իքթիֆա էթմ . Էլ վէրմէք :
 Իքմալ էթմ . Պիթիրմէք :
 Իֆթիգար օլմագ . Ֆա-
 գըրլուա տիւլմէք :

Իֆթիխար էթմէք . Ուլու-
լուգ էտինմէք :
Իֆթիրագ էթ'' . Պիրպի-

րինտէն այրըլմագ :
Իֆրագ էթ'' . Այրըթմագ .
Իֆրատ . Չօգ զիեատէ :

L

Լալ . Գըլմէթի գըրմըզը
պիր նէվթաշ , վէ գըր-
մըզը օլան շէյլէրէ քի-
նայէ տիր , մէսէլա
գան , պատէ , տըմաղ ,
կիւնէշ , կիւլ կիպի :
Լահէտ . Մէզարըն պիր
եանընա օյուլան օյուլգ
Լահզա . Կէօզ գույրու-
ղունտան պիր տէֆա
պագմա :
Լահմ . էթ :
Լապիւտ . Մութլագա ,
լազըմ :
Լատէն . Գօգուլու եաղ :
Լէեալ . Կիճէլէր :
Լէմ եէզէլ . Չէվալ պուլ-
մայըպ վէ տայիմ օ-

լան , (Ալլահ) :
Լէյթէ վէ լէալէ . Պէլթի
պագալըմ , ինչալլահ :
Լէյլէն . Կիճէլէրին :
Լէպ . Տուտագ , քէնար :
Լէվաղիմ . Լազըմ օլան
շէյլէր :
Լէվաիհ . Աշիքեար օլան
նէսնէլէր .
Լէֆֆէն . Չարֆ իշինտէ ,
պէրապէր սարարագ :
Լիէճլ . Իշիւն :
Լիւզում . Իգթիղա :
Լիւճճէ . Տէնիգին փէթ
էնկին թարաֆը , վէ
փէթ զալապալըզ օլան
ճէմիյէթ :
Լութֆ . Քէրէմ , էյլիթ :

Խ

Խագան . Փատիշահ : Հա-
քիմ :
Խաթա . Գուսուր , եան-
լըշըզ :
Խաթեա . Սուշլար , գան-
պահաթլար :
Խաթթ . Չըզկը , եազը ,
մէթթուպ , ֆէրման :
Խալայըզ . Խալգլար , ա-

տէմլէր : Թապիաթլար ,
խույլար :
Խալգ էթ'' . Եարաթմագ :
Խալէլ վէրմէք . Պօզմագ :
Խալէֆ . Պիրինտէն սօնրա
մանսըպա կէշէն :
Խալի . Պօշ :
Խալիգ . Եարատան :
Խահիշ . Իսթէք :

Խամէ . Գալէմ :
Խամիտէ . Էյրի , չարվըգ :
Խանէ . Էվ :
Խավաս . Խասլար , միւ-
թէպէր օլանլար : Խաս-
սէլէր :
Խար . Տիքէն :
Խագ . Թօփրագ :
Խաքիփայ . Աեագ թօփ-
րազը :
Խէնտան . Կիւլիւճիւ :
Խէս . Չօրշօփ , թալաշ :
Խըզանէ . Խագինէլէր :
Խըսալ . Խույլար :
Խըտիվ . Էֆէնտի , վէ-
զիր , սահիպ :
Խիթամ էթմէք . Թէքմիլ ,
թէմամ էթմէք :
Խիթապ էթմէք . Լազըր-
տըսընը պիրինէ վէ եա

պազը քիմսէլէրէ թախ-
սիս էթմէք :
Խիլաֆ . Գարըը , եալան :
Խիլէֆա . Խալիֆէլէր ,
պիր քիմսէտէն սօնրա
մանսըպա կէշէնլէր :
Խիւտա . Ալլահ :
Խիւտավէնտ . Մալիք , սա-
հիպ :
Խիւտատա . Ալլահ վէր-
տի :
Խութութ . Չըզկըլար :
Խուլուս . Խալիս տօսթ-
լուգ :
Խուլուսվէր . Խալիս տօսթ :
Խունրիզ . Գան տէօքիւ-
ճիւ :
Խուսըէվանէ . Փատիշա-
հա լայըզ :
Խօտ . Քէնտի :

Կ

Կիրան . Ազըր օլան :
Կիրիֆթ էթ'' . Թութմագ :
Կիրիֆթար . Թութուլմուշ
Կիւզէլթէ . Կէշիշ , ֆա-
յիզ :
Կիւզէր էթմէք . Կէշմէք :
Կիւզէրկեաւ . Կէշիտ , կէ-

շէճէք եէր :
Կիւլշէն սէրայ . Պաղշէ
իշինտէ օլան սէրայ :
Կիւլպին . Կիւլ աղահը :
Կիւվահ . Շահիտ :
Կիւրուհ . Ճէմաաթ , թա-
յիֆէ , պէօլիւկ :

Հ

Հազըգաթէն . Հազըգէթ
վէ վագը օլան հալիւզ-
րէ :

Հազիր . Գատը ու իթի-
պարի օլմաեան :
Հաեաթ ճանլըլըզ , սաղ-

ԼՐԳ հայրի :
 Հալ . Շիմտիքի զէման :
 Հալաթ . Հալէր (հան-
 դամանդ) :
 Հալալէթ . Թաթլըլըգ :
 Հալլ էթմէք . Չէօզմէք :
 Համէ . Պաշ :
 Համիլ . Թաշըլըպ , կէօ-
 թիւրիւծիւ :
 Համիտէթ իւլ խըսալ .
 Կիւզէլ վէ ձէմիլ խոյ :
 Համտէն սիւմմէ համ-
 տէն . Չօգ չիւքիւրլէր
 օլտուն :
 Համիյէթ . Ղայրէթ վէ
 նամուսունտան նաչի
 պիր նէսնէտէն ար էթ-
 մէք , ութանմագ վէ
 զըզարմագ :
 Հայ . Սաղ , տիրի :
 Հայը լա եէմութ . էօլիւմ-
 տէն աղատ օլան . (Ալ-
 լահ) :
 Հայիլ օլմագ . Պիր նէսնէ
 էօնիւնտէ փէրտէ օլ-
 մագ , էնկէլ օլմագ :
 Հայֆաքի . Եազըզ քի :
 Հաշէրաթ . Ուֆագ հայ-
 վանլէր , պէօճէքլէր :
 Հալմէթլու . Գօնչու զայ-
 րէթի շէքէր օլան :
 Հապպէ . Տանէ :
 Հաստ . Էքիւն վէ չայիւր
 պիշմէք :
 Հասէպ . Իզթիզասը իւզ .

ըէ :
 Հասըր էթմէք . Գուշաթ-
 մագ , հատտէն տըշա-
 ըը պըրագմամագ :
 Հասրէթքէշ . Հասրէթ
 շէքէն :
 Հասպ . Իզթիզա լուզուրի
 Հավալի . Պիր մահալին
 էթրաֆ ու ճիվարը :
 Հավայիճ . Հաճէթլէր ,
 պիրինին միւհէթաճ օլ-
 տուղու նէսնէլէր :
 Հավի . Թօփլայըճը , վէ
 պիրիքաիրիճի , քէնտի-
 սի իշինէ ալըլ օլան :
 Հատայիգ . Պաղշէլէր ,
 պաղլար :
 Հատիգա . Պաղշէ :
 Հարէքէթի արղ . Չէլզէլէ :
 Հարիգ . Եանկըն :
 Հաֆըր էթմէք . Գագմագ
 Հէմիշէ . Տայիմա :
 Հէմճիվար . Գօնչու :
 Հէմշիրէ . Գըզ գարընտաշ
 Հէվամ . Ազրէպ կիպի
 գորգուլու հայվանլար ,
 Հէտաեա . Հէտիլէլէր :
 Հէտիֆ . Տիքիլէն նըշան :
 Հէտմ էթմէք . Եըզմագ ,
 վէրան էթմէք :
 Հընթա . Պուղտայ :
 Հըրֆէթ . Կէշինմէյէ մէ-
 տար օլան սանաթ :
 Հիճապ էթմ . Ութանմագ :
 Հիմէմ . Հիմմէթլէր :

Հին . Վագըթ :
 Հիրասէթ . Գայըրմագ ,
 գօրումագ :
 Հիւզն . Քէտէր , զամ :
 Հիւսն . Կիւզէլլիք :
 Հիւքէմա . Հաքիմլէր ,
 հիւքմէթէ աշնա օլան
 ալիմլէր :
 Հուզուգ . Հագլար , մէվ-
 ճուտ սապիթ օլան , վէ
 վաճիպ լազըմ օլան
 նէսնէ :
 Հուզար . Հագըրտա օ-
 լանլար :
 Հուզուզաթ . Հագզ օլու-
 նաճագ շէյլէր , սէ-
 վինճլէր :
 Հուզուր . Բահաթ :
 Հուլուլ էթմէք . Կիրմէք ,

կէլիպ շաթմագ :
 Հուլիլեաթ . Թաթլը վէ
 չիրին օլան նէսնէլէր :
 Հուպուպ . Տանէլէր . Թօ-
 խումլար , (հա իլէ) :
 Հուպուպ էթմէք . Բուզ-
 կետար էսմէք (հէ իլէ) :
 Հուպպ . Մէհապպէթ ,
 սէվմէք :
 Հուսուլ փէզիր օլմագ .
 Պիթմէք :
 Հուտուտ . Սինօրլար :
 Հուրուպ . Ղալլալար ,
 մուհարէպլէր :
 Հուրը . Քէօլէ օլմայըպ
 քիշիզատէ վէ ազատ
 օլան :
 Հուֆրէ . Գագըմըշ Հու-
 գուր :

Ղ

Ղաեաթ . Սօնլար , նի-
 հայէթլէր :
 Ղալէպէ . Եէնմէք , իւսթ
 օլմագ :
 Ղալի . Պէհալը :
 Ղալիզ . Գալըն , գապա :
 Ղամխար . Ղամ եէյիճի ,
 միւքէտտէր :
 Ղայուր . Ղայրէթլի օլան :
 Ղայէ . Սօն , նիհայէթ :
 Ղանիմէթ . Ղավղատա
 տիւլմէնտէն ալընան
 մալ :

Ղասիպ . Չօր իլէ ալըճը :
 Ղատը . Չուլում :
 Ղարիգ . Սույա պաթմըշ
 պօղուլմուշ օլան :
 Ղարիպ . Եաշանճը , Թա-
 աճիւպ օլունան շէյ :
 Ղաֆլէթ . Տըզգաթօղը-
 լըգ :
 Ղէմնագ . Քէտէրլի :
 Ղըլման . Քէօլէլէր :
 Ղըտա . Թաամ , եէյէճէք :
 Ղունուտէ . Ույգուտա
 օլան :

Ղուրրէ . Այլն պիրիծի
կիւնիւ :
Ղուֆրան . Ալլահ թարա-

Ֆընտան ինսանըն կիւ-
նահընը աֆլ օլուն-
մասը :

Ճ

Ճալիպ . Ճէլպ էտիծի,
քէնտույէ չէքէն :
Ճալիսէն . Օթուրարագ :
Ճահ . Մանսըպ :
Ճամէշույ . Չամաշըր :
Ճայ . Եէր , մահալ , մէ-
բեան :
Ճայիզ . Լայըգ :
Ճանիպ . Թարաֆ :
Ճավիտան . Պագը , տա-
յիմ էօլմէզ օլան :
Ճարի . Ճէրէեան էտի-
ծի , ագըճը : Վէ մէրի
օլուպ նաս պէյնիւտէ
կէչէր օլան :
Ճէլիւ . Ուլու օլան :
Ճէլպ էթմէք . Բէնտույէ
չէքմէք :
Ճէկ . Տիւնեատան խա-
պէրսիզլիք , պիր շէյ
պիրմէմէ :
Ճէմալ . Կիւզէլլիք , եա-
գըշըլըգ :
Ճէմիլ . Կիւզէլ , տիւպէր ,
էյի :

Ճէնան . Եիւրէք , կէօ-
նիւլ , ճան :
Ճէնապը Հագ . Ալլահ :
Ճէնապը Պարի . Եարա-
տան Ալլահ :
Ճէպապիր . Ճէպպարլէր,
հագսըզ եէրտէ ատամ
էօլտիւրէնլէր :
Ճէպէլ . Տաղ :
Ճէպիյն . Ալըն . շիգագ ,
Ճէվանիպ . Թարաֆլար ,
Ճէտիտ . Եէնի :
Ճէրէեան էթ' . Ագմագ ,
չափուզ կէչիպ կիթմէք ,
Ճէրը . Չէքմէք , քէնտու-
յէ տօղրու թահրիգ էթ-
մէք :
Ճիհէթ . Եիւզ , եան , թա-
րաֆ :
Ճիւնան . Ճէննէթլէր ,
պաղչէլէր :
Ճիւզ . Փարչա :
Ճիւրմ . Գապահաթ :
Ճիւրաթ . Էյիտլիք , ճէ-
սարէթ :

Մ

Մա' . Իլէ :
Մագամ . Եէր , մանսըպ ,
րիւթպէ :
Մագարր . Օթուրաճագ
մահալլ :
Մագթու' . Բէսիւրիչ :
Մագթուլ . Էօլտիւրիւլ-
միւշ :
Մագտէրէթ . Գուտրէթ ,
գուզվէթ :
Մագիրէթ . Էօզր ու պէ-
հանէի գապուլ էթմէք :
Մագհարիյէթ . Նայիւ օլ-
մագլըգ :
Մաթլէպ . Իսթէնիլէն շէյ :
Ալաճագ , մէրամ :
Մաթլուպ . Իսթէնիլիչ
օլան :
Մաթպաա . Պասմախանէ :
Մալանիհայէ . Սօնսուզ ,
նիհայէթսիգ :
Մալա քէլամ . Իֆատէ
դապուլ էթմէգ :
Մալիք օլան . Պիր շէյէ
սահիպ օլմագ :
Մախտոււմ . Մէօհիւրիւլ :
Մախուզաթ . Եարատըլ-
մըշ :
Մախտոււմ . Օղուլ :
Մահ . Այ :
Մահասէլ . Հէր նէ հալ
իսէ :
Մահզա . Եալընըզ , ան-

ճագ :
Մահզուզ . Կէօնիւ սէ-
վինմիչ օլան :
Մահզոււն . Բէտէրիլի :
Մահիյէ . Այլըգ :
Մահիյէթ . Պիր նէսնէ-
նիւն հագըգէթի :
Մահլուլ . Մահիպի էօլ-
միւշ օլուպ , սահիպ-
սիզ գալմըշ օլան :
Մահիր . Մէհարէթլու ,
իւթատ :
Մահճուպիյէթ . Ութան-
մագլըգ :
Մահմէտէթ . Համտ , սէ-
նա :
Մահուտ . Մալիւմ , մա-
րուֆ , պէլլի :
Մահ պէ մահ . Այ պէ այ :
Մահսուպէն . Հիսապ օ-
լունարագ :
Մահվ էթ' . Եօգ էթմէք :
Մահուս . Հըֆզ օլուն-
մուշ :
Մահրիւմուն պիհ . Իւ-
զէրինէ հիւրմ օլուն-
մուշ օլան :
Մահվիւ . Մէճլիս մահա-
լը , վէ ճամիլէրտէ փա-
տիշահա մախսուս դա-
ֆէսլի օտա :
Մահֆուզ . Հըֆզ օլուն-
մուշ , սագլանըլըշ :

Մաղրուպ . Եէնիւմիշ :
 Մաղրուր . Ղատրլանմըշ ,
 զարարլանմըշ օլան :
 Մամուլուն պիհ . Բէնտիւ-
 սիլէ ամէլ օլունմուշ ,
 եափըմըշ :
 Մամուր . Խանէ վէ էհա-
 լիսի չօգ օլան , շէն օ-
 լան :
 Մայիւ . Պիր թարաֆա է-
 յիւմիշ օլան , պիր շէ-
 յէ մուհապպէթ էթմիշ
 օլան :
 Մանէվի . Բուհանի օլան :
 Մանդուր . Պագըմըշ :
 Մանթուգ . Սէօյլէնիւմիշ :
 Մանի . Էնկէլ օլան , մէն
 էտիծի :
 Մապէտ . Իպատէթ եէրի :
 Մապուտ . Բէնտիսիսնէ
 Իպատէթ օլունուր օ-
 լան : Ալլահ , փութ :
 Մաստառըգ . Թաստիգ
 էտիծի :
 Մասնուաթ . Մանաթ
 Իլէ եափըմըշ շէյլէր :
 Մասուն . Շրֆղ ու սի-
 եանէթ օլունմուշ :
 Մասրուֆ . Մարֆ ու խարճ
 օլունմուշ :
 Մատէլէթ . Չուլում ու
 ճէվրտէն աղատ օլան իշ :
 Մատէր . Անա , վարիտէ :
 Մատուտ . Սայըլան :
 Մատրուպ . Ուրուլումուշ ,

տէօյիւլմիշ օլան :
 Մար . Եըլան :
 Մարուս . Թէրս , աքսի :
 Մաֆէվգ . Պալա , իւսթ :
 Մաֆիղզամիր . Կէօնիւլ-
 տէ մէվճուտ օլան :
 Մէալ . Մանա , մէֆհում :
 Մէարիֆշինաս . Իւմսա-
 հիպի :
 Մէապ . Պիր շէյին տա-
 յիմա սըղընտըղը վէ
 զարար էթտիյի եէր :
 Մէարիֆ . Մարիֆէթլէր ,
 պիլիինմիշ օլան շէյլէր :
 Մէեամին . Պէրէքէթլէր ,
 ուղուրլար , վէ սօնու
 խայր օլան խուսուսլար
 Մէղաեա . Ֆադիլէթլէր :
 Մէղբիւր . Չիբը օլուն-
 մուշ , անըմըշ :
 Մէէլուֆ . Ալըշըմըշ :
 Մէէմուլ . Իւմիտ օլուն
 մուշ , ումուլուր :
 Մէթալի . Եըլաըղլարը
 տօղտուղու մահալ :
 Մէթալիպ . Թալէպ օլուն-
 նան խուսուսլար , ա-
 լաճագ :
 Մէլալ . Ճան սըղընթը-
 սը , զամ :
 Մէլէքէ . Մալիբ օլան
 նէսնէ , վէ մէհարէթ .
 ալըշըլըգ :
 Մէլզում . Լաղըմ օլան
 Մէլուզ . Խաթըրա կէլ

միշ օլան :
 Մէհաղըր . Սաղընաճագ
 քէյֆիլէթլէր :
 Մէհապպէթ . Մուհապ-
 պէթ , տօթլուգ :
 Մէհասին , Կիւզէլիբլէր ,
 Կիւզէլ իշլէր :
 Մէհէլ . Մէօհլէթ :
 Մէհճուր . Կէրի պըրա-
 զըլըշ :
 Մէհտ . Չօճուգ պէշլիյի :
 Մէճղում . Վէճհի գաթի
 իւզրէ մալիւմ օլան :
 Մէճճանէն . Պատիհաւա :
 Մէճմա . Թօփլանաճագ
 եէր :
 Մէճմէրէ . Պուխուրտան :
 Մէմալիբ . Մէմլէքէթլէր :
 Մէմուբ . Բէօլէ :
 Մէմհուր . Մէօհիւրլիւ :
 Մէմնուն . Իհասն ու էյ-
 լիյէ նայիլ իլէ սէվինճ-
 լի օլան :
 Մէյլ էթմէք . Պիր թա-
 րաֆա էյիւմէք , պիր
 նէսնէյէ մուհապպէթ
 էթմէք :
 Մէյուս . Իւմիտսիգ :
 Մէն էթմ . Պրագմամագ :
 Մէնասիպ . Մանսըպլար :
 Մէնգէպէթ . Ֆազլ ու հիւ-
 նէրտէն պահս էտէն
 հիբեայէ :
 Մէնզիլ . Գօնագ եէրի ,
 էվ , խանէ :

Մէննան . Աթա ու իհասն
 էտիծի (Ալլահ) :
 Մէնութ . Միւթէալիբ :
 Մէնուս . Ալըշպ իւլֆէթ
 օլունմուշ :
 Մէնսուպ . Նիսպէթի օ-
 լան . միւթէալիբ :
 Մէնպա . Սույուն եէրտէն
 գայնատըղը փունար :
 Մէնէյսլէթ . Շէյլիլիբ :
 Մէնհուն . Տօլու , տօլ-
 մուշ օլան :
 Մէշղուլ օլմագ . Իշ կիւճ
 իլէ վաղթ կէշիրմէք :
 Մէշմուլ . Իհաթա օլու-
 նուպ պիւրիւնմիշ օ-
 լան :
 Մէշուր . Շարթլանմըշ :
 Մէշուհ . Շէրհ վէրիւմիշ :
 Մէպալիղ . Մէպաղլար ,
 ագչէ մըգտարլարը :
 Մէպղուլ . Սարֆ խարճ
 օլունմուշ :
 Մէպլաղ . Ագչէնին մըգ-
 տարը :
 Մէսալիհ . Մասլահաթ-
 լար , իշլէր :
 Մէսալիբ . Եօլլար , մէս-
 լէքլէր :
 Մէսայի . Ղայրէթլէր :
 Մէստէթ . Սատէթէ
 սէպէպ օլաճագ խաս-
 րէթ :
 Մէսար . Սէվինճլի :
 Մէսաֆէ . Եըրագլըգ :

Մէսէրրէթ պախը . Սէվինճ
 վերիճի :
 Մէսթուր . Կիզլէնմիշ :
 Մէսմու . Իշիտիւմիշ :
 Մէսնէտ . Բիւթպէ , մէ-
 մուրիյէթ :
 Մէսուտ . Միւպարէք :
 Մէսուրիյէթ . Սէվինճ :
 Մէվզը . Եէք :
 Մէվզուֆ . Վազըֆ օլուն-
 մուշ , պիլիւնմիշ :
 Մէվէտտէթ . Մուհապ-
 պէթ :
 Մէվզու . Գօնուլմուշ :
 Մէվճուտ . Վար օլան :
 Մէվսուտ . Պիր իշարէթ
 վէ ալամէթ իւէ թա-
 նըլըր օլան :
 Մէվրուտ . Կէլմիշ :
 Մէվֆուր . Չօգ :
 Մէտար . Վէսիլէ , սէպէպ :
 Մէտէտկեան . Եարտըմ
 պէքլէնէճէք եէք :
 Մէտրէսէնիշին . Մէտրէ-
 սէտէ օթուրան :
 Մէրա . Չայըլար , օթ-
 լազ եէրլէր :
 Մէրաթիպ . Մէրթէպէ :
 Մէրահիմ . Մէրհամէթ :
 Մէրասիմ . Ատէթլէր , շի-
 վէլէր :
 Մէրգի . Պէյէնիւմիշ , մազ-
 պուլ :
 Մէրհամէթէն . Աճըյա-
 րապ :

Մէրհուտ . Բահմէթլի :
 Մէրղուպ . Կիւզէլ , խօշ ,
 բաղպէթլի :
 Մէրճու . Բէճա ու նի-
 եաղլէ մէմուլ օլան :
 Մէրպութ . Պաղը :
 Մէրտումէքի շէշմ . Կէօզ
 պէպէյի :
 Մէրքիւզ . Մըլսլանմըշ ,
 եէրլէնմիշ :
 Մէրեթիպ . Մէրթէպ-
 լէր :
 Մէրեարիմ . Քէրէմլէր ,
 իզլէթ ու շէրէֆէ սէ-
 պէպ օլաճազ խոյ վէ
 իշլէր :
 Մէքին . Սաքին , օթու-
 րան :
 Մէքիւլաթ . Եէյէճէք շէյ-
 լէր :
 Մէֆարըզ . Պաշ թէվէ-
 սինին օրթասը :
 Մէֆթուր . Թապիթտա
 վար օլան , եարատը-
 լըշ :
 Մէֆիւէրէթ . Ուլուլուք ,
 թաղիմ :
 Մէֆուր . Փարզ վէ վա-
 ճիպ գըլընմըշ :
 Մըսրա . Պիր պէյթին ի-
 քի գըսմըն հէր պիլի :
 Միհմաննիւվազ . Միւսա-
 ֆիրէ էքրամ էտէր օ-
 լան :
 Միհնէթ . Տէրա , պէլա :

Միհր . Կիւնէշ , տօթ-
 լուզ , մուհապպէթ :
 Միլը . Պէյ :
 Միհրիմիրան . Պէյլէր-
 պէյի :
 Մինէլ գատիմ . Էվէլտէն :
 Մին ղայըլ հատտին .
 Հատտը օլմագսըզըն :
 Միննէթտար . Իհսանէ
 լայըզ , մէսուր :
 Մինվալ . Թարզ , վէշէ ,
 թարիզ :
 Միւզտատ . Չիյատէ :
 Միւէյեիտ . Գուվլէթ ու
 մէթանէթ վէրիճի :
 Միւէսիթ . Թէէսիթ է-
 տիճի , էսէր վէ նշանէ
 պըրազըճը , պիր նէս-
 նէ իշինէ իշլէյիճի :
 Միւէքքիտ . Թէէքիտ էտի-
 ճի , գուվլէթ վէրիճի :
 Միւթալէա . Թէֆէքքիւր ,
 տիւշիւնմէ :
 Միւթատ . Ատէթ էտին-
 միշ :
 Միւթէալ . Ալլահըն շան
 ու շէրէֆինէ տէլալէթ
 էտէն սըֆէթ :
 Միւթէահիտ . Պիր պիլի-
 լէ ահտ էտէն , եր-
 շէրինէ ալան :
 Միւթէատտիտ . Կէօնա-
 կէօն , շօգ :
 Միւթէղամիին . Շամիլ ,
 հալի օլան , իշինտէ

օլան :
 Միւթէասիթ . Թէէսիթ է-
 տիճի , քէտէր վէրիճի :
 Միւթէասիֆ . Քէտէրլի :
 Միւթէխալազ . Եարա-
 տըլմըշ , խույ օլմուշ :
 Միւթէհազըզ . Թահզըզ
 էտիճի , Կէրշէք օլտու-
 ղունու պէյան էտիճի :
 Միւթէհաթթըմ . Վաճիպ ,
 լազըմ :
 Միւթէմէյեիլ . Սայիր-
 լէրտէն այրըլմըշ :
 Միւթէյէմմին . Մէյմէ-
 նէթլի , պէրէքէթլի :
 Միւթէմէննա . Բէճա օ-
 լունմուշ :
 Միւթէնէվի . Տիւրլի-
 տիւրլի :
 Միւթէսարըք . Սահիպ :
 Միւթէվէզըք . Պազըպ
 պէքլէյիճի , թապի օ-
 լան , միւթէալիզ :
 Միւթէվէսսաթ . Օրթա
 տէրէճէ :
 Միւթէվէֆա . Էօլմիւշ :
 Միւթէրէթթիպ . Թէր-
 թիպ էտիճի , թէրթիպէ
 կիրիպ հասըլ օլան :
 Միւթէքէֆիլ . Քէֆիլ
 օլան :
 Միւթթալըզ . Իթթիխազ
 էտիճի , ալըպ գապուլ
 էտիճի :
 Միւթթասըլ . Պիթիշիք :

Միւթթասըֆ . Քէնտի-
սինտէ պիր սըֆէթ
մէվճուտ օլան :
Միւթթէհիմ . Թէօնմէթ-
լի , գապահաթլը :
Միւթէրրա . Թէր ու թա-
զէ :
Միւլազիմ . Նէսնէտէն
ասլա ալըլմազ օլան :
Միւլթէզէմ . Իլթիզամ
օլունմուշ :
Միւլթէզիմ . Իլթիզամ է-
տիճի , իւզէրինէ ալան :
Միւլհազաթ . Իլամէ օ-
լունան մահալ :
Միւլհթէրէմ . Հիւրմէթլի
Միւլհթէրէզ . Եանմը :
Միւլհիմ . Իզթիզալը :
Միւլճազաթ . Ճէզալար :
Միւլճասէրէթ . Ճէսարէթ :
Միւլճէրրէպ . Թէճրիւ-
պէլի :
Միւլճէրրէտ . Չըպլազ ,
սաֆի , Եալընըզ :
Միւլմանաթ էթ . Մէն
էթմէք , պրագմամազ :
Միւլմա . Իմզալը :
Միւլմթէնի . Միւլմթին օլ-
մահան :
Միւլմթէնի իւթթաղէիյր .
Պօզուլմասը , տէյիշիւ-
մէսի միւլմթին օլմա-
հան :
Միւլնասաֆէթ . Միւլսա-
վաթ իւզրէ պէօլմէք :

Միւլնասէպէթ . Եագըն-
մազ . ալազա :
Միւլնաֆի . Չըտտ , մու-
ղայիւր :
Միւլնգազի . Արտը քէսիւ-
միշ , թէքմիւլ օլմուշ օ-
լան :
Միւլնթազըր . Կէօզէտիճի :
Միւլնթէրիւ . Ինթիզալ
էթմիշ , Կէօշմիւշ :
Միւլնթէխապ . Սէշիւմիշ :
Միւլնթէհա . Սօն , նի-
հայէթ , ուճ :
Միւլնիմանէ . Վէլիւնիմէ-
թէ լայըզ օլան :
Միւլնտէրիճ . Տէրճ օլուն-
մուշ , Եագըլմըշ :
Միւլնքէսէր . Գըրըլմըշ :
Միւլնար . Իշարէթ օլուն-
մուշ :
Միւլնարիւն պիւլպէնան .
Փարմագլա Կէօսթէրի-
լիւ , մէշնուր :
Միւլնթէզիւ . Օղրաշըպ իշ
իլէ վազթընը Կէշիւրի-
ճի :
Միւլիւր . Իշար էտիճի ,
պիւտիրէն :
Միւլիյր . Վէզիւրէ լայըզ
րիւթպէ :
Միւլիֆի . Մէրհամէթլի :
Միւլպահի . Իֆթիխար է-
տիճի :
Միւլպաշէրէթ էթմէք .
Պաշլամազ :

Միւլպատէլէ էթ . Տէյիշ-
մէք , Թրանփա էթմէք :
Միւլպէյիին . Պէյան է-
տիճի :
Միւլպէրհէն . Իսպաթ օ-
լունմուշ :
Միւլպիէլա օլմազ . Կի-
րիֆթար օլմազ , տիւշ-
մէք :
Միւլսաատէ . Բուխսաթ :
Միւլսագգաֆաթ . Վազֆ
իյրատը :
Միւլսամէհա . Միւլայի-
մէթ , միւլսաատէ իլէ
մուլամէլէ էթմէք , տիգ-
գաթ էթմէմէք :
Միւլսամմէմ . Թասսիմ օ-
լունմուշ , սահիւհէն
նիյէթ օլունմուշ :
Միւլսթաղնի . Ասլա միւլհ-
թաճ օլմայան :
Միւլսատըրզ . Թաստիգ
էտիճի :
Միւլսարաթ էթմէք . Ա-
ճէլէ էթմէք :
Միւլսէլլէմ . Մալիւմ ,
թէսիմ օլունմուշ :
Միւլսթէան . Քէնտիսին-
տէն Եարտըմ իսթէնի-
լիւր օլան :
Միւլսթէզիմ . Տօլրու :
Միւլսթէլիւր . Սէպէպ օ-
լան :
Միւլսթէճիւր . Քիրաճը :
Միւլսթէմէնտ . Պագըր ,

ղամնազ :
Միւլսթէմէրր . Մէթին օ-
լան , տայիմ վէ միւթ-
թասըլ օլան :
Միւլսթէնթիգ . Սօրուճու ,
իսթինթազ էտիճի :
Միւլսթէպան . Աշիքեար
օլան :
Միւլսթէվճիպ . Լայըզ ,
սէպէպ , վէսիլէ :
Միւլսթէրհամ . Մէրհա-
մէթ իսթէնիւմիշ :
Միւլսթէտա . Իսթիտա օ-
լունմուշ , իսթէնիւմիշ :
Միւլվազաթ էթ . Ասըլ
մագգէտի Կիզլէմէք
նիյէթիւ միւլտահանա
էթմէք :
Միւլվազըպ . Իշէ տայիմ
միւլաղէմէթ էտէն :
Միւլվալաթ . Տօթլուզ :
Միւլվաճէհէ . Եիւզ Եիւզէ ,
Միւլվասէլէթ . Եէթիշմէք :
Միւլվաֆըր . Ույդուն :
Միւլվաֆֆագըլէթ . Ույ-
մագըլզ :
Միւլտալաթ . Իլաճ վէրիպ
թիմար էթմէք :
Միւլտալէմէթ էթ . Իգ-
տամ էթմէք :
Միւլտալիմ . Տէվամէտիճի
Միւլտէրրիս . Տէրս վէրի-
ճի , խօճա :
Միւլտտէթ . Վազըթ :
Միւլտրիքէ . Չիհն գուվ-

վէթի :
 Միւրաթ . Րիայէթ վէ
 հիւրմէթ էթմէթ, կէօ-
 շէթմէթ :
 Միւրէգգէմ . Րազամլան-
 մըշ , եազըմըշ :
 Միւրիւվէթ . Ատէմիթ ,
 ինսանիյէթ :
 Միւրդ . Գուշ :
 Միւրշիտ . Տօղրու եօլ
 կէօթէրիծի :
 Միւրուր էթ" . կէշմէթ :
 Միւրեթաթէպէ . Մէթ-
 թուպլաշմա :
 Միւրէմէլ . Թամ , թէթմիլ
 Միւրթէսէպ . Գազանըլ-
 մըշ :
 Միւրֆատ . Մանա :
 Միւրֆեիդ . Տէօթիւծիւ ,
 եաղսըրըճը , չօդ վէ-
 րիծի :
 Միւրֆթէիթ . Էօյիւնիւ-
 ճիւ :
 Միւրֆրէտաթ . Այրը այրը
 օլան :
 Միւրէթ . Գուվէթ ,
 գուրթէթ :
 Միւրֆթաշ . Անաթթար :
 Մուալլա . Ալի , եիւճէ
 օլան :
 Մուալլիմ . Խօճա :
 Մուամէլէ էթ" . Ինսան
 ինսան իլէ իշ կէօրմէթ :
 Մուայէշէթ . Խօշճա կէ-
 շիւմէ :

Մուալէնէթ . Եարտըմ :
 Մուախարէն . Սօնրա :
 Մուգայեէտ . Գայտ օ-
 լունմուշ :
 Մուգալէլէ էթ" . Շարթ-
 լաշմադ :
 Մուգատտէմ . Էվվէլ :
 Մուգատտէս . Ազիդ , փաթ
 օլան :
 Մուգատտէր . Ալլահտան
 թայեիին օլունմուշ :
 Մուգթեղա . Լազըմ վէ
 վաճիպ :
 Մուգթէտիր . Գուտրէթիլի :
 Մուգիմ . Սաքին , օթու-
 րան :
 Մուգաշէրէթ . Եարտըմ ,
 հիմայէթ :
 Մուգթարըպ . Եիւրէթ չալ-
 գանթըրնա տիւշէն :
 Մուգիւր . Զարարը :
 Մուխալէսէթ . Խալիսիթ
 իլէ կէշիւմէ :
 Մուխալէֆէթ . Զըտըդ :
 Մուխթար . Սէշիլիւ ,
 գարար վէրիլիւ :
 Մուխասէմէթ . Տավա վէ
 տիւլէնիթ :
 Մուխլիս . Խալիս տօթ :
 Մուխապէրէ . Խապէր-
 լէշմէ :
 Մուխասասա . Թախսիս վէ
 թայեիին օլունմուշ :
 Մուխատէնէթ . Տօթ-
 լուդ :

Մուհաթ . Գուշտըմըշ :
 Մուհիպպ . Տօթ :
 Մուհասէպաթ . Հիսապ-
 լար , մուհասէպէլէր :
 Մուհասին . Էյլիթ էտիծի :

Մուճաղաթ . Ճէզալար :
 Մուճասէրէթ . Ճէսարէթ :
 Մուճէրրէտ . Զըպլադ ,
 սաֆի , եալընըշ :
 Մուճիպ . Սէպէպ :

Ն

Նազըլ . կէօթիւրէն . Հի-
 րեայէ էտէն :
 Նադա . Հազըր ագշէ :
 Նազար . Պազըշ :
 Նաթիւվան . Գուվէթիլի :
 Նամ . Իամ , շէօնրէթ :
 Նամահսուր . Էօլշիւսիւլ ,
 հատսըդ :
 Նամատուտ . Սայըմադ ,
 հիսապսըդ :
 Նամիդաճ . Բէյֆսիդ :
 Նամտաշ . Պիր իսիմտէ
 օլան :
 Նամիւթէնահի . Սօնու
 եօդ :
 Նաշի . Տօլայը :
 Նաշիդ . Պիր նէսնէ տէյ-
 մէդ :
 Նասադ . Տիւղկիւնսիւլ :
 Նասիհէթատէ . Նասի-
 հաթը ատէթ էթմիլ :
 Նասպ էթմիլ . Իշէ , ման-
 սըպա դօմադ :
 Նէզաթէթ . Նադիբիթ :
 Նէզտ . Եան :
 Նէճապէթ . Սօյու փադ :
 Նէճիպ . Նէսլի փադ :

Նէմիդա . Մէթուպ :
 Նէմիր . Փարլադ , զիեալը :
 Նէշաթ . Սէվիւնճ , քէյֆ :
 Նէշաթ էթ" . Փէյտա օլ-
 մադ , իլէրի կէլմէթ :
 Նէսլ . Զիւրրիյէթ :
 Նէվ . Տիւրլիւ , ճիւնս :
 Նէվալ . Իճասն , նասիպ :
 Նէվպալէ թուրֆանտա :
 Նիկեահ . Պազըշ :
 Նիհան օլ" . կէրիւնմէմէթ ,
 կէօզտէն զայպ օլմադ :
 Նիհատէ . Գօնմուշ :
 Նիմէթ . Էյլիթ , իհօան :
 Նիսվան . Գարը թազըմը :
 Նիւզէթ . Սէֆա , թէ-
 ֆէրբիւճ :
 Նիւմա . կէօթէրիծի :
 Նիւմուն . կէօթէրիծի ,
 պէնդէր :
 Նիւմունէ . Էօրնէկ :
 Նիւվադ . Օլսայըճը :
 Նիւվազիշ . Օլսամադ :
 Նիւվիտ . Միւտտէ , խա-
 յըրը խապէր :
 Նուսուս . Տէլիլէր , պիւր-
 հանլէր :

Շ

Շագգ էթմէք . Եարմագ ,
այլըմագ :
Շահան . Լայրգ :
Շահանէ . Փատիշահալա-
յըգ :
Շամիլ . Իշինէ ալան ,
էօրթէն :
Շայէսթէ . Լայրգ :
Շայէտ . Պէլքի :
Շատի . Սէվինճ :
Շատման . Սէվինճլի ,
մէնուն :
Շաքիր . Շիւքր էտիճի :
Շաֆի . Խասթայը էյի է-
տիճի :
Շէթթա . Չօգ , վէ այրը
այրը :
Շէթուժ . Սէօյիւլմիւլ :
Շէհրիյէ . Այլըգ :
Շէհիւէր . Գուշ գանատը-
նըն էն ուղուն թիւլի :
Շէյխուխէթ . Իսթիեար-
լըգ :
Շէվգ . Արղու :
Շէվքէթ . Փատիշահէ
մախուս ուլան հէյ-
պէթ : Թիքէն :
Շէրի . Շէրաթա տայիր :
Շէրիք . Օրթագ , արգա-

տաշ :
Շէրիֆ . Միւթէպէր , շէ-
րէֆլի :
Շէրհ էթմէք . Մանասը-
նը աշմագ :
Շէրմ . Ութանմա :
Շէրմասր . Ութանղան :
Շէֆգաթ . Մէրհամէթ ,
աճընմագլըգ :
Շիար . Թէն իւղէրինէ
կէյինէն կէօմլէկ : Նը-
շան , ալամէթ :
Շիթագ . Աճէլէ :
Շիյմէ . Թապիթ , խույ :
Շիյվէ . Նաղ , էտա , ա-
տէթ , գաիտէ :
Շիտտէթ . Սէրթիլիք :
Շիրաղէ . Քիթագ պաղը :
Շիրին նիքեաթ . Կիւղէլ
սէօղլիւ , կիւղէլ նիւք-
թէլու :
Շիրէսթ էթ" . Գըրմագ :
Շիւգգա . Մէքթուպ :
Շիւթուժ . Սէօյիւպ սայ-
մալար :
Շիւքիւֆթէ . Չիչէք կի-
պի աշըմըն :
Շուհուտ . Շահիտլէր :
Շուհուլ . Շամիլ , հալի :

Ո

Ուգտէ . Տիւլիւժ , պաղ :
Ումուր . Իշլէր , էմրլէր :

Ուպուտիլէթ . Գուլլուգ ,
քէօլէլիք :

Չ

Չաքէր . Քէօլէ , խըտ-
մէթճի : Չէլմ . Կէօղ :
Չէնտ . Պիր գաշ :

Պ

Պա . իլէ :
Պասէնէտ . Սէնէտ իլէ :
Պագը . Գալան :
Պախ . Սէպէպ :
Պալա . Եօգարը , եիւքսէք :
Պալաթէր . Տահա եիւք-
սէք :
Պալիղ օլմագ . Եէթիշմէք :
Պալիշ . Եաստըգ :
Պախուսուս . Խուսուսա ,
իլլա :
Պահիր . Աշիքեար :
Պահս էթմէք . Սէօղ աշ-
մագ , սէօյլէմէք :
Պապ . Գափու :
Պասըրէթ . Կէօղ :
Պատ . Սօնրա :
Պատէղին . Պուստան սօն-
րա :
Պատէլ դապուլ . Գապուլ
էթիքտէն սօնրա :
Պատէմա . Պուստան սօն-
րա :
Պար . Եիւք , տէօքիւճիւ ,
եաղտըրըճը , քէրրէ :
Պարի . Եարատան :
Պարկեահ . Իղն ու բուխ-
սաթ մահալը , տիվան-
խանէ :

Պէշլ էթմէք . Սարֆ վէ
խարճ էթմէք :
Պէլահէթ . Խայր ու շէրրի
ֆէրգ էթմէք տէրէճէ-
սինտէ ահմագլըգ :
Պէհիյ . Կիւղէլ :
Պէհէթ . Կիւղէլլիք , ճէ-
մալ :
Պէղայէթ . Չօգ , վէք :
Պէճայիշ . Թրանիա :
Պէյնէլ էմալ . Ագրան
ու էմալ արասընտա :
Պէյնինատէ . Արամըգտա :
Պէնտէկեան . Պէնտէլէր ,
գուլլար :
Պէնտէվէրվէր . Էմրի ալ-
թընտա օլանլարա էյ-
լիք էտիպ պէօլէյիճի :
Պէչէք . Ինսան . ատէմ :
Պէտ . Ֆէնա , քէօթիւ :
Պէտ էթմէք . Պաշլամագ :
Պէտիհի . Անսըղըն , զու-
հուր էտէն :
Պէտիտ . Չահիր , կէօղ
կէօրիւր օլան :
Պէրայի . Իշիւն :
Պէրէվաթ . Պէրաթլար :
Պէրիթամ . Թէքմիլ շի-
ֆա պուլմագ :

Պէրկիւղիտէ . Սէշիւմիշ :
 Պէրրի . Գարայա միւ-
 թաւլիդ :
 Պի գուտրէթ . Գուտրէթ-
 սիդ :
 Պիզգամթ . Բէնտի , քէն-
 տիսի :
 Պիզգարուր . Նաչար օ-
 ւարագ :
 Պի զէվալ . Ֆանի օլմա-
 եան , տայիմ օլան :
 Պիթթահրի . Եազըւա-
 րագ :
 Պիթթէնդիւ . Թէնդիւ օլու-
 նարագ , էնտիւրիւէրէք :
 Պիւա . Սըզ :
 Պիւա վէլէտ . էվլատսըզ :
 Պիւա մէօհլէթ . Վազըթ
 վէրմէյէրէք :
 Պիւ էթրաֆ . էթրաֆ իւէ :
 Պիւ իշթիւրա . Սաթըն ա-
 ւարագ :
 Պիւ խասսա . իլլա :
 Պիւ ճիւմլէ . Հէփսի :
 Պի լութֆիհի թաաւա . Ալ-
 ւահըն լութֆու իւէ :

Պիւ վիւճուհ . Հէր վէշէլէ :
 Պի խուլուսիւլ պաւ . Խա-
 լիս էիւրէքիւ :
 Պի հուշ . Տէլի , սէրսէմ :
 Պի մար . Խասթա , քէյֆ-
 սիդ :
 Պի մէճաւ . Ֆադըր , գուտ-
 րէթսիդ :
 Պիյհուտէ . Պօշ , Ֆայտէ-
 սիդ :
 Պի նամ . Նամսըզ , շէօհ-
 րէթսիդ :
 Պի նիհայէ . Սօնսուզ :
 Պիշարէթ . Միւժտէ :
 Պիտաէ . Սէրմայէ , ա-
 սըլ մալ :
 Պիտիւրիդ . էլտէն կէլէն
 զայրէթի էթմէք :
 Պիրիեա . Րիեասըզ , ի-
 բի էիւզիւիւրէք էթմէ-
 յէրէք :
 Պիրուն . Խարիճ , տըշ
 թարաֆը , զիյատէ ,
 միւթէճապիւր :
 Պիքէս . Բիմսէսիդ :
 Պույ . Գօգու :

Ս

Սաատէթլու . Պախթլը :
 Սազ . Եափըճը , տիւղկիւն
 վէրիճի :
 Սաւահ . Ֆասիտ օլմայըպ
 էյի օլմագ , ույղուն ,
 պարըըզ վէ ույուշուդ

օլմագ :
 Սալիս . Իւշիւնճիւ :
 Սայիֆիդդեբ . Չիբըի
 կէշմիշ , եազըլմը :
 Սահապէթ . Եարաըմճը-
 ւըզ , սահիպիւր :

Սամէտանի . Ալլահա միւ-
 թաալիդ :
 Սամի . Եիւքսէք , էիւճէ
 օլան :
 Սամիմի . Խալիս , կէրշէք :
 Սայ . Ղայրէթ :
 Սայէ . Կէօլկէ , հիմայէթ ,
 Սապավէթ . Չօճուգըուգ ,
 Սապըզ . Կէշմիշ :
 Սապիթ . Պիր գարար օ-
 ւան , Գըմըլտանմաեան
 Սավպ . Թարաֆ :
 Սատարէթ . Սատրազամ-
 ւըզ :
 Սարաֆան . Սարաֆլար :
 Սարիդ . Խըրսըզ :
 Սարիհ . Խալիս , աչիքեար :
 Սարֆէթ . Խարճ էթմէք ,
 Սարֆը նազար էթ . Վազ
 կէշմէք , կէօրմէմէք :
 Սաքին . Պիր եէրտէ օ-
 թուրան :
 Սէեահէթ . Եօլճուլուգ :
 Սէզա . Սէզապար . Լայըզ :
 Սէմ էթմէք . Իշիթմէք :
 Սէմէն . Պէհա , գըյմէթ :
 Սէմէրէ . Մէյվէ :
 Սէնա էթ . Մէտհ էթմէք :
 Սէնապէր Մէտհ էտիճի :
 Սէնէտաթ . Սէնէտլէր :
 Սէնիյ . Շէրիֆ , էուճէ :
 Սէպիւ . Եօլ :
 Սէր . Պաշ :
 Սէրգէնիշ . Պաշա ուր-
 մագըզ , սիթէմ :

Սէրգէտէ . Պաշ վէրմիշ օ-
 ւան :
 Սէրիան . Աճէլէ :
 Սէրիւր . Թախթ :
 Սէրմէսթ . Սէրսօշ : Հայ-
 րան :
 Սէրմու . Գըլ պաշը :
 Սէրնիհատէ . Պաշը գօ-
 մուշ :
 Սէրվէթ . Չէնկիւնիւր :
 Սէքէնէ . էհալի :
 Սէֆալէթ . Սէֆիւիթ :
 Սէֆիւնէ . Կէմի :
 Սըհէթ . Սաղըզ , խաս-
 թա օլմամագ :
 Սըտգ . Եալան օլմամագ :
 Սիւխէն . Սէօզ . քէլիմէ ,
 ւազըրտը :
 Սիւմմէ . Պատէհու , ան-
 տէն սօնրա :
 Սիեագ . Թարզ :
 Սիթայիշվէր . Մէտհ է-
 տէն :
 Սիւք . Սըբա :
 Սիւրէթ . Մանէվի Եօլ ,
 աթվար :
 Սիւթուտէ . Մէտհ օլուն-
 մուշ :
 Սիւպեան . Բիւշիւք էք-
 քէք չօճուգըար :
 Սիւվարի . Սթըլ :
 Սիւրաթ . Աճէլէ :
 Սիւրուր . Սէվիւնճ :
 Սիւքիւն էթմէք . Տուր-
 մագ , գըմըլտանմամագ :

Սիփէհնալար . Սէրաս .
 քէր :
 Սուզ . Սուզան . Եազըճը :
 Սուհուլէթ . Գօլայլըգ :
 Սույ . Թարաֆ , Ֆէնա :
 Սունուֆ . Սընֆլէր , տէ-
 րէճէլէր :

Սուտ . Ֆայտէ :
 Սուտուր էթ'' . Չուհուր
 էթմէք , պիր եէրտէն
 չըգմագ , հասըլ օլմագ :
 Սուրէթնիւմա . Եիւզ
 կէօսթէրիճի :
 Սուրի . Ճիսմանի :

Վ

Վազըֆ . Խապէրտար :
 Վազ էթմէք . Գօմագ :
 Վալա . Եիւքսէք . ալի օ-
 լան :
 Վալիտ . Պապա :
 Վալիտէ . Անա :
 Վահիպ . Պաղըշայըճը ,
 վէրիճի :
 Վահիտ . Պիր :
 Վայէ . Նասիպ , միւրատ :
 Վայէտար . Նասիպու ,
 միւրատընա էրէն :
 Վապէսթէ . Պաղը :
 Վասըլ օլ'' . Եէթիշմէք :
 Վասի . Կէնիշ :
 Վատի . Տէրէ :
 Վարէսթէ . Խէլաս օլմուշ ,
 գուրթուլմուշ :
 Վարիտ օլ'' . Կէլմէք :
 Վէզայիֆ . Վազիֆէլէր ,
 շարթլար , ահտար :
 Վաֆիր . Չօգ :
 Վէլէտ . Օղուլ , էվլատ :
 Վէլիմէ . Տիւլիւն թաա-
 մը , գիյաֆէթի :

Վէլիւնիմէթ . Պիրինէ նի-
 մէթ ու իհսան էտիճի
 օլան էֆէնտիսի :
 Վէսաեա . Սըփարըշար :
 Վէսաթէթ . Արայա կիր-
 մէքլէք :
 Վէքեալէթփէնազ . Սատ-
 րաղամ :
 Վէֆա . Սէօզիւնտէ տու-
 րուպ վատը իճըրա էթ-
 մէ . իւզէրինէ ալորըլը
 շէյի թէմամէն իճըրա
 էթմէք :
 Վէֆաթ էթմէք . Էօլմէք :
 Վէֆտ . Գուտուլ , վի-
 րուտ , վիսուլ :
 Վիգայէ էթ'' . Չարար ու
 գիեանտան էսիրկէմէք :
 Վէրագփարէ . Քեաղըտ
 փարշասը :
 Վիւրուտ էթմէք . Կէլմէք ,
 եէթիշմէք :
 Վիւզերա . Վէզիւրէր :
 Վիւսլէթ . Սէվիլիւլուսը-
 նա գազուլմագ :

Վիսուլ էթ'' . Վարմագ :
 Վիֆուր . Չօգ , քէսրէթ :
 Վուգուա կէլմէք . Չու-
 Վուգուաթ . Վազը օլան
 հուր էթմէք :

S

Տաի . Տուաճի :
 Տաիեան . Տուաճըլար :
 Տախիլ օլ'' . Կիրմէք :
 Տամէն . էթէկ :
 Տանիշ . Պիլկիճ , իլմ ,
 մալիւմաթ :
 Տաւաթ . Տուալէր :
 Տաւէր . Ատալէթլի :
 Տատ . Վէրկի , իթա , ա-
 թա , ատալէթլի : Ին-
 սաֆ , հագգ :
 Տատէր . Գարտաշ :
 Տատ ու սիթատ . Ալըլ
 վէրիշ :
 Տար . Գօնագ , սէրայ :
 Տարիւլ խիւաֆէթիւլ ալի-
 իսթանպօլ :
 Տարպ էթմէք . Ուրմագ ,
 տէօյմէք :
 Տէլիւ . Գըլալուզ , վա-
 սէթա :
 Տէլն . Պօրճ :
 Տէսթ . Էլ :
 Տէսթապիլ . Ճիւզի հէ-
 տիյէ :
 Տէսթուր . Վէզիր , միւ-
 շիւր :
 Տէսթկիլը . Եարտըմճը ,
 արգա :

Տէվամ էթմէք . Արգասը
 պրագմամագ :
 Տէր . Գափու : Իշինտէ :
 Տէրեա . Տէնիլ :
 Տէրկեազ . Սէրայ հափ-
 լիսի :
 Տէրունի . Իշ , տախիլի :
 Տէրտէսթ էթմէք . Էլտէ
 օլմագ :
 Տէրքեար . Աշիքեար :
 Տէֆաթլէ . Թէքրարէն .
 Տէրք էթ'' . Անլամագ :
 Տէքեաքին . Տիւքեանլէր :
 Տէֆաթըր . Տէֆթէրլէր :
 Տիւ . Եիւրէք :
 Տիլխազ . Իսթէք :
 Տիլճու . Կէօնիւլարայը-
 ճը , կիւզէլ :
 Տիլտատէ . Կէօնիւլ վէր-
 միշ :
 Տիյտէ . Կէօզ : Կէօրմիւշ
 թէճըրկուպէլի :
 Տիրայէթ . Ազլ , Ղէքեա :
 Տիրիլ էթմէք . Էլտէն կէ-
 լէնի էթմէմէք :
 Տիրինէ . Էսկի :
 Տու . Իքի :
 Տուխան . Թիւթուն :
 Տուխուլ էթ'' . Կիրմէք :

Տուն . Աշաղը , սէֆիւ ,
տէնի :
Տուշ . Օմուզ :

Տուր . Ուզագ :
Տուրէրպար . Ինճի եաղ-
աբըըճը :

Ր

Րագիմէ . Եաղը , չըզը :
Րաղպէթ էթ'' . Հիւրմէթ
ու իթիպար էթմէք :
Րահ . Եօլ :
Րահէ . Ավուճ :
Րահիմ . Մէրհամէթ է-
տիճի :
Րաճի . Միւթաալիք , կէ-
րի տէօնիւճիւ :
Րայիճ . Կէչէն , սիւրիւլէն :
Րապիթ էթ'' . Պաղլամագ :
Րավղէ . Սու եաթաղը ,
պաղչէ վէ ճէննէթ :
Րէզիւն . Աղըը , վազար
սահիպի , խաֆիֆ , ա-
զըլըզ օլմաեան :
Րէհտ օլ'' . Խէլաս պոււ-
մագ , գուրթուլմագ :
Րէհպէր . Գըլազուզ , եօլ
կէօթէրիճի :
Րէնճիտէ . Ինճիւմիշ :
Րէշատէթ . Տօղրու եօլու
պուլուպ անտէն կիթ-
մէ :
Րէս . Պաշ :
Րէսայիւ . Րիսալէլէր ,
քիւչիւք քիթապլար :
Րէսանէնտէ . Իրիշտիբի-
ճի , ուլաշաբըըճը :

Րէսիտէ . Եէթիւմիշ :
Րէվաճ . Խալգ արասըն-
տա ալընըպ կէշմէք :
Րէտտ էթմէք . Կէրի վէր-
մէք , կէրի չէվիւրմէք :
Րէքզ էթ'' . Տիքմէք :
Րէֆաքէթ . Եօլտաշ , ար-
գատաշ օլմագ :
Րէֆահ էթմէք . Խօշ հալ
վէ ըահաթ իւզրէ կէ-
չիւմէք :
Րէֆթար . Կիտիշ :
Րէֆի . Եիւճէ , եիւքսէք :
Րըզզըլէթ . Քէօլէլիք :
Րիայէթ . Հիւրմէթ , սայ-
ղը :
Րիշթէ . Իվիիկ , թէլ :
Րիւշտ . Տօղրու եօլտան
կիթմէք , տօղրու ախ-
լագտա օլմագ :
Րիւքն . Պիը մատտէնիւն
ասլը վէ էսասը :
Րիւֆէզա . Արգատաշլար ,
եօլտաշլար :
Րիֆաթ . Ալիշան :
Րուզ . Կիւն :
Րուզէ . Կիւնիւք :
Րուլէթ էթմէք . Կէօրմէք :
Րուշէն . Փարլագ :

Փ

Փայ . Աեագ :
Փայտար . Գալի , մէթիւն :
Փէզիւր . Գապուլ էտիճի ,
մալիք օլան :
Փէնճ . Պէշ :
Փէյամ . Խապէր , միւժտէ :
Փէյմա . Էօլչիւճիւ :
Փէյտէրիէյ . Եալաշ եա-
վաշ , տէրէճէ տէրէ-
ճէ , արտ արտա :
Փէրվէրտէ . Պէնլէնմիշ ,
թէրպիլիէ օլմուշ օլան :

Փէտէր . Պապա :
Փիյրա . Տօնատըճը , սը-
րասընա դօյուճու :
Փիյրամէն . Քէնար , չէվ-
րէ :
Փիյրասթէ . Սըրասընա
գօնմուշ , տիւզէլմիշ
օլան :
Փիշկեազ . Էօն , հուզուր :
Փիւթէր . Տէօլէք . Եա-
թագ :
Փիւր . Տօլու , չօգ :

Ք

Քեամիլէն . Թէքմիլէն :
Քեամպիւն . Միւրատընա
նայիւ օլան , պախթը
օլան :
Քիւմրան . Միւրատ էթ-
տիյիւնի հուսուլա կէ-
թիւրիճի :
Քեայիւն . Մէվճուտ օլան ,
վար օլան :
Քեայիւնաթ . վար օլան
չէլլէրիւն հէփի :
Քեար . Իշ :
Քեարկիւր . Թաշ պիւնա :
Քեարպան . Քէվրան :
Քեաֆի . Էլվէրէճէք :
Քէթէպէ . Քեաթիպլէր :
Քէլիմաթ . Քէլամլէր ,
սէօլլէր :
Քէմահիւվէ . Օլտուղու

կիպի :
Քէմաքեան . Էվվէլքի կի-
պի :
Քէմթէր . Հագիւր . Իթի-
պարսըզ :
Քէմիւնէ . Աճիշ , հագիւր :
Քէսան . Քիմսէլէր :
Քէօրէթ . Չօգ :
Քէշիտէ էթ'' . Չէքմէք :
Քէպիւր . Պէօյիւք :
Քէսիւր . Չօգ :
Քէսպ էթ'' . Գազանմագ :
Քէլիւ . Վարլըզ :
Քէտուրէթ . Քէտէր , զամ :
Քէրէմտիյտէ . Էլիւքկէօր-
միւշ :
Քէրէմքեար . Իհսան ինա-
յէթ էտիճի :
Քէրիմ . Քէրէմ , իհսան

էտիճի :	Գիրք . Գալէմ , դամբը :
Բէրիմէ . Գրչ էվլատ :	Գիւթուպ , Գիթապար :
Գիեահ . Օթ , սաման , իւ-	Գիւլլէյէն . Պիսպիթուն :
լաֆ :	Գիւլատ էթմէք . Աչմագ :

Յ

Ֆազըր . Միւհթամ :	Ֆէրիզէ . Տինճէ վէ եա
Ֆախը էթմէք . Քէնտու-	մէմուրիյէթճէ իճրասը
յէ թաղիմ էթմէք :	վահիպ օլան խուսուս :
Ֆայիգ . Իլէրի , իւսթիւն ,	Ֆէրսուտէ . Աչընմըչ , էս-
ալա օլան :	կիմիչ :
Ֆանի . Պաղը օլմանան :	Ֆըթրէթ . Թապիաթ , եա-
Ֆասլ էթմէք . Այըրմագ ,	րատըլըչ :
հիւքմ էթմէք :	Ֆըրգէթ էթմէք . Պիրպի-
Ֆարթ . Չիյատէ :	րինտէն այըրմագ :
Ֆէզահէթլու . Իւմը շէ-	Ֆիւհագըզա . Կէրչէթտէն :
րիաթլա ալիմ օլան :	Ֆի մապատ . Պունտան
Ֆէզահաթ . Բուսվայըզ :	սօնրա :
Ֆէզլէքէ . Մէֆհոււմ նէ-	Ֆիրաչ . Տէօչէկ :
թիճէ :	Ֆիրաղ էթմէք . Պըրագ-
Ֆէթանէթ . Չիհն աչըղ-	մագ , թէրք էթմէք :
լըղը :	Ֆիրուխթ էթմ . Սաթմագ :
Ֆէխամէթ . Մէմուրիյէ-	Ֆիրտէվս . Ճէննէթ պաղ-
թի եիւքսէք , ազամէթ :	չէսի :
Ֆէյլ . Պէրէքէթ , Պօլ-	Ֆիւեուզաթ . Ինայէթլէր ,
լուգ , իհսան , իլէրի-	քէրէմլէր :
լէմէ :	Ֆիւզուլի . Հագսըղ օլա-
Ֆէսի էթմէք . Պօզմագ ,	րագ , պօշ եէրէ :
տաղըթմագ , պաթթալ	Ֆիւզունի . Չօլլուգ :
էթմէք :	Ֆիւթուր . Դայրէթտէն
Ֆէրամուչ էթմէք . Ու-	սօնրա հասըլ օլան
նութմագ :	կէվէքլիք :
Ֆէրավան . Չօգ , պօլ :	Ֆինուն . Ֆէննլէր :
Ֆէրզէնտ . Օղուլ :	Ֆուատ . Եիւրէք :

ԻԼԱՎԷԻ

ՄԻԻՆԹԷԻԱՊԱԹԻԻԼ ՄԻԻՆՇԱԱԹ

علاوة منتخبات المنشآت

Էջրէֆը մախրուգաթ օլան նէվը ինսան ,
 քէնտուսինին նէրէտէն կէլուպ նէրէյէ կիթ .
 տիկինի խորաքտէն աճիզ օլտուղու հալտէ ,
 հէր տիւրլիւ իւլում ու մէա'րիֆտէն պիւ
 պէհրէ , վէ մէտարը թէա'յեիւշ ու իսթիւ
 ըահաթը օլաճագ մալ ու մէնալտէն թէհի
 տէսթ օլարագ , գատէմնիհը սահէի վիճուտ
 օլուպ , նիք ու պէտի վէ պէյազ ու սէվատը
 ֆարգ ու թէմեիզ էտինճէյէ գատար , ա
 զուշը փէտէր ու մատէրտէ նէշվ ու նիւմա
 պուլուր իսէ տէ , սիննի իլէրուլէտիքճէ ֆըթ
 ըէթը զաթիյէսինտէ մէվճուտ օլան ամալ ու
 մէթալիպ , պիրէր պիրէր սէրնիւմաի զու
 հուր օլարագ , մայէի թէա'յեիւշ ու թէլէզ
 զիւզի օլան պիր թագըմ շէյլէրին թէտարիք
 ու իսթիհասալինէ միւպաշէրէթ էտէր : Ան
 ճագ պունլարըն էքսէրիսինէ պիստուհուլէ
 տէսթրէս օլամայաճաղընտան , մաթլուպի օ
 լան շէյլէրին հիշ պիրինէ մալիք ու միւլթէ

اشرف مخلوقات اولان نوع انسان كندوسنك
 زهدن كلوب زهيه كتديكنى ادراكدن عاجز اولدينى
 حالده هر درلو علوم و معارفدن بى بهره و مدار
 تعيش و استراحتى اوله جق مال و منالدين تهى
 دست اوله رق قدمنه ساحة وجود اولوب نيك و
 بدى و بياض و سوادى فرك و تميز اذنجيه قدر
 اغوش پدر و مادرده نشو و نما بولور ايسه ده سنى
 ايلرولدكجه فطرت ذاتيه سنده موجود اولان امال و
 مطالب برر بر سر نماى ظهور اوله رق مائة تعيش و
 تلذذى اولان برطاقم شيلردن تدارك و استحصالنه
 مباشرت ايدر . انجى بونلك اكثر يسنه بلسهوله دسترس
 اوله ميه جفندن مطلوبى اولان شيلرك هيچ برينه

սարրըֆ օլմայուպ, սըֆրիւկ եէտ օլարագ տիւնեայէ կէլմիչ օլտուղունու օլ վագըթ հիսս իլէ, տէրեաի ֆիքը ու հայրէթէ տալար : Յագաթ պիր թարաֆտան թէճըիւպէ վէ մա՛լիւմաթընըն նօգսանիյէթի, վէ տիկեր թարաֆտան իչինտէ պալունտուղու ճէմիա՛թը պէչէրիյէնին սուրի վէ մանէվի թապի՛ օլտուղու գավանինը թա՛պիյէնին ահքեամը ճարիյէսի, մէճհուլի օլտուղու ճիհէթլէ, պազարը ա՛լէմտէ թէտավիւկ էտէն նուզուտը մանէվիյէյէ էհէմիյէթ վլըմէյէրէք, մէվճուտի սարֆէ աղազ էտէր : վէ պունուն ա՛տէմը քիֆայէթի հալինտէ, սուլ թա՛լինին թէէսիրաթընա ա՛ղվ ու իսնատ էյէր : Պիլմէզքի հէր նէվ՛ էսպապըր էֆահ ու սէրվէթ, պիր տիւրլիւ միւպատէլէ թարիզիլէ հուսուլիէղիր օլտուղունտան, թէհի տէսթ օլարագ ա՛ղիմը պազար օլանլարըն, եինէ էօյէճէ ա՛վտէթ էթմէլէրի լազըմ կէլուր :

Իհթիեաճաթը ճիսմանիյէվէ ըուհանիլէմիզի տաֆի՛ օլմագ իւզըէ, պաչգալարըն եէտը թէսարրիւֆինտէ կէօրտիւլիւմիւզ շէյլէրին քեաֆֆէսի, սա՛յ ու ա՛մէլլէ վիճուտէ կէլմիչ օլտուղունտան, ախզ վէ իս

مالك و متصرف اولميو ب صفر اليد اوله رق دنيايه
 كلمش اولديغنى اولوقت حس ايله دري اي فكر وحيرته
 طالر. فقط بر طرفدن تجر به و معلوما تنك نقصانيتي
 ديكر طرفدن ايجنده بولنديغى جميت بشريه نك صوري
 و معنوى تابع اولديغى قوانين طبيه نك احكام جاريه سي
 مچھولى اولديغى جهتله بازار عالمده تداول ايدن
 تقود معنويه اهميت ورميه رك موجودى صرفه
 اغاذ ايدر. و بونك عدم كفايتى حائده صوء طالنك
 تاثير اتنه عزو و اسناد ايلر. بيلمز كه هر نوع اسباب
 رفاه و ثروت بر درلو مبادلله طريقيه حصوليز
 اولديغندن تهى دست اوله رق عازم بازار اولنرك يسه
 ايله جه عودت ايتلمري لازمكور.

احتياجات جسمانيه و روحانيه مزى دافع اولمق
 اوزره بشقه لرى يد تصرفنده كورد يكمز شيلرك
 كافه سي سعى و عملايه وجوده كلمش اولديغندن اخزو

Թիմարի քեզալիք սա՛յ ու ա՛մէլէ մէվզուֆ-
տուր քի , սալիֆիւզղիքը նուզուտը մա՛նէ-
վիյէ պունտան ի՛պարէթ տիր :

Ճէմիէթը պէշէրլիյէնին էֆրատը պէյ-
նինտէ ճէրեան էտէն մուս՛մէլաթ , տատ ու
սիթէտ սուրէթինտէ ազչէ ըթլազ օլունան
զէր ու սիմ՛ մէսքիւքեաթ իլէ իճրա օլունուր
իսէ տէ , հագըզէթտէ իշպու նուզուտը մա՛-
նէվվիյէ իլէ թէսվիյէ գըլընըր = Պինսէն ա՛-
լէյճ քիշինին քիսէի իգթիտարը նուզուտը
մա՛նէվվիյէտէն թէհի օլտուղու հալտէ , հա-
վաիճինին թահսիլ ու թէտարիքինէ տէս-
թրէս օլամաղ , մէկէրքի վազթիլէ էմէք
սարֆիլէ գազանըլըջ օլան նուզուտ վէ էմ-
լաքէ մալիք օլա = իմտի կէրէք հավաիճը
զարուրիյէ , վէ կէրէք զայրը զարուրիյէմի-
զին իսթիհասալի էմրինտէ , նէ՛վը պէնի ա-
տէմէ լազըմ օլան ՍՍ.Յ ու Ս.Մ.Է. օլուպ , եօխ-
սա Ս.մէր ու Ջէյտին վէհ՛մ ու գըյաս էթ-
տիքլէրի մէսքիւքեաթը ճարիյէ տէյիլ տիր =
Չիւնքի մէսքիւքեաթ միւճէրրէտ սայ ու ա-
մէլ մուզապիլինտէ գազանըլըջ պիր սէր-
մայէ տիմէք օլտուղունտան , խարճ օլունուպ
պիթտիքտէ , պաշգասընըն թահսիլի մուլթ-

استعمالی کزلك سعی و عملله موقوفدرکه سالف
الذکر تقود معنویه بوندن عبارتدر.

جمیت بشریهنک افرادی بیننده جریان ایدن معاملات
داد و ستد صورتنده اقبجه اطلاق اولنان زرو سیم
مسکوکات الیه اجرا اولنور الیهده حقیقتده اشبو
تقود معنویه الیه تسویه قنور. بنا علیه کشینک کیسه
اقتداری تقود معنویه دن تهی اولدینی حالده حوایجنک
تحصیل و تدارکنه دسترس اوله مز مکرکه وقتله
امک صرفیله قزانلمش اولان تقود و املاکه مالک
اوله . ایمدی کرک حوایج ضروریه و کرک غیر
ضروریه مزک استهصالی امرنده نوع بنی ادمه لازم
اولان {سعی و عمل} اولوب یوخسه عمر وزیدک وهم
وقیاس ایتدکلری مسکوکات جاریه دکلدرد چونکی
مسکوکات مجرد سعی و عمل مقابلنده قزانلمش بر
سرمایه دیمک اولدیغندن خرج اولنوب بتدکده

լազա սայ ու ամէլէ միւհթաճ օլտուղու , վէ պինաէն ա'լէյհ էֆրատը պէշերին սայ ու ամէլսիզ ըէֆահ ու ասայիշը հալ իսթիհ սայի միւմըին օլամայաճաղը գաղաեայի միւսէլլէմէտէն տիր :

ինկիլթերրա վէ ճրանսատա փամուղուճ գըլլէթինտէն նաշի իշսիզ գալըշ օլան պու գատար պին ա'մէլէնին, տիւշար օլտուգլարը հալը ֆագը ու մէզէլլէթ պու պապտէ սըտ գը միւտտա'այէ էվգահը տէլայիւ օլուպ , ա'մէլէի մէզքիւրէնին թախֆիֆը պարը կիւրանը սէֆալէթի զըմնընտա , ասհապը խայրաթ թարաֆընտան շիմուլյէ գատար վուգու պուլան մուա'վէնաթը քիւլլիյէ թէրֆիհը հալլէրինէ մէտար օլամամըշ տըր : իշպու սայ ու ա'մէլ տախի , հէր նէ գատար գախտէի ա'գլ ու հիւքմէթէ թէվֆիգէն իճրա օլընուր իսէ , ասհապընըն մէգատիտ ու ամալը օ գատար սուհուլէթլէ հուսուլիէզիը օլըր : Շէօյլէ քի ինսան մէհտտէն լահէտէ վարընճայա գատար , էնվա'ի իհթիեաճաթա մազհար օլուպ , պուճըրըն տէֆի' էմրինտէ սարֆը մահասլը իգթիտար էթմէսի լազըմէտէն իսէ տէ , գալվաի ճիսմանիյէ վէ ըուհանիյէսինէ

بشقه سنك تحصيلي مطلقا سعی وعمله محتاج اولديني و بناً عليه افراد بشرک سعی و عملسز رفاه و اسایش حال استهصالی ممکن اوله ميه جفی قضایای مسلمدن در . انکلتره و فرانسه ده پاموغک قلتندن ناشی الیشسز قائمش اولان بو قدر بیک عمله نیک دوچار الدقلری حال فقرو منزلت بو باده صدک مدعايه اوضح دلائل اولوب عمله مذکورہ نیک تخفیف بار کران سفالتي ضممنده اصحاب خیرات طرفندن شمدي به قدر و قوعبولان معاونات کلیه ترفیه حالرینه مدار اوله مامشدر . اشبو سعی و عمل هر نقدر فاعده عقل و حکمته توفیقاً اجرا اولنور ایسه اصحابنک مقاصد و آمالی او قدر سهولتله حصول پزیر اولور . شویله که انسان مهند لحده وارنجیه قدر انواع احتیاجاته مظهر اولوب بوتلرک دفعی امرنده صرف ما حصل اقتدار ائمه سی لازمه دن ایسه ده قوای جسمانیه و روحانیه سنه تقویت

Թագավորն ի վերմէ տիրէ՝ պէր վէչնի մաթ-
լուպ մագոստիննէ տէսթրէս օլամապ : Նի-
չուն պիր համալ պիր սաա'թնի գատար ,
վէ պիր գայըգնի պիր գափուտան գատար
սանաա'թընտան միւթէմէթթի' օլամապ ,
չինքի իսմիլընի պիրիննի մէրթէպէտէ վա-
գը' օլանլարըն , սանաա'թլարը եալընըզ
գուվվէի պէտէնիյէ իլէ հուսուվիզըն օ-
լուպ , իքիննի մէրթէպէտէ վագը' օլանլա-
րըն սանաա'թլարը իսէ , գուվաի պէտէնի-
յէ վէ ա'գլիյնիին ինզիմամիլէ հասըլ օլտու-
ղունտան , պունլարըն պիթթա'պ օ պիրլէ-
րինտէն զիյատէ ֆաիտէմէնտ օլմալարը իգ-
թիլա էտէր : Պիննէն ա'լէյն ֆէրազը պալ
վէ ըէֆահի հալ իսթիհսալի արզուսինտէ
պուլունանլար , քէօչէի վահտէթտէ անիս
վէ զամիսար , վէ հալը զարուրէթ ու ինթի-
եաճաթտէ մու'ին ու վէֆատարլարը օլան
սա'յ ու ա'մէլլէրինին գատը ու գըլմէթինի
արթըրմաղա , եանի սանաա'թլարընին իս-
լահիլէ զիյատէ թէմէթթու'է էյլէմէյէ չա-
լըչըպ , էօթէսինի թագտիրի Հայը գատըրէ
հավալէ էթմէլի տիրէր : Եօխսա պէն պա-
պամուան , վէ եախստ իսթատըմտան պէօյ-
լէ կէօրտիւմ պէօյլէ եափարըմ տէյերէք ,

ویرمدکجه بوجه مطلوب مقصدینه دسترس اوله منز .
نیچون بر حمال بر ساعتجی قدر و بر قایقجی بر
قیودان قدر صنعتندن متمتع اوله مز چونکی اسملری
برنجی مرتبهده واقع اولانلرک صنعتلری یا لکمز قوه
بدنیه ایله حصولیزیر الوب ایکنجی مرتبهده واقع
اولنلرک صنعتلری ایسه قوای بدنیه و عقلیه نك
انضمامیله حاصل اولدیغندن بونارک بالطبع او برلردن
زیاده فائده مند اولملری اقتضا ایدر . بنا علیه فراغ
بال و رفاه حال استهصالی ارزوسنده بولنانلر کوشه
وحدتده انیس و غمخوار و حال ضرورت و احتیاجده
موین و فادارلری اولان سعی و عملرینک قدر و
قیمتی ارترمه یعنی صنعتلرینک اصلاحیله زیاده
تمتع ایلمکه چالشوب اوته سنی تقدیر حی قدره
حواله ایتیلدر لر یوخسه بن بانامدن یا خود استامدن
بویله کوردم بویله یا پارم دیهرک علی العمیا چالشوب

ա՛լէլ ա՛մինն չալըչըպ ինթիրաա՛թը ճէտի-
տէյէ սարփը էֆքեար էթմէղ իսէ , էօ՛մ-
րիւ օլտուդճա կիճէ կիւնտիւզ չալըչա ,
պապա վէ իւթատընտան զկյատէ միւթէ-
մէթթի՛ օլամայաճաղը էզհէրը մին էչէ՛մ տիր :

Ախը ու իթա , ճէմիյէ՛թը պէչէրիյէնին
ա՛զա ու էֆրատընը եէքտիկէրինէ բապթ
էտէր պիր միւնասէպէթը դավիյէ թէհատ-
տիւսինի , վէ պու վէչ՛լէ մէտէնիյէթ ու
մա՛մուրիյէթին թէվէսսիւ՛ ու թէրագգըսը-
նը միւսթէղիմ օլտուղունտան , պունուն
մէչըուիյէթի , վէ էրպապը քեար ու քիս-
պին ի՛նտը Ալլահ մագպուկիյէթի տէրքեար
տըր :

Ֆէվայիտ՝ թարաֆէյնի միւէտտի օլան
թիճարէթ ա՛լէլ ո՛ւմուճ մէչըու՛ օլտուղու
միւսիւլու , պունուն խիլաֆընտա վուգուս՝
կէլէն հէր նէվ՛ քեար ու քիսպ նամէչըու՛
տուր : Չիւնքի պիր համնալ պիր եիւք նագ-
լիլէ , ալտըղը իւճրէթտէն իսթիֆատէ է-
տիւպ , պու սըրատա եիւք սահիպլինին տա-
խի իչի կէօրիւլէճէյինտէն , թարաֆէյն
միւթէմէթթի՛ վէ միւսթէֆիտ օլուր . ֆա-
գաթ պիր սարիգ սըրգէթ էթտիյի էչեա-
տէն տօլայը , պա՛ղը մէրթէպէ էմէք սարֆ

اختراعات جدیده صرف افکار اتمیز ايسه عمرى
اولدقجه کيجه کوندز چالشه بابا و استاددن زياده
متمتع اوله ميه جنى اظهر من الشمسدر .

احز واعطا جميت بشريه بك اعضا و افرادينى يكديكرينه
ربط ايدر بر مناسبت قويه تحدثى و بو وجهيله
مدنيت و معموريتنك توسع و ترقينى مستلزم
اولديغندن بونك مشروعى و ارباب كار و كسبك
عنداه مقبوليتى دركار در .

فوائد طرفينى مؤدى اولان تجارت على العموم مشروع
اولديغى مثللو بونك خلافته و قوعا كلان هر نوع
كار و كسب نامشروعدر چونكى بر حمال بر يوك
تقليله الديغى اجرتدن استفاده ايدوب بو صر هده يوك
صاحبنك دخى ايشى كوريله جكندن طرفينى متمتع
و مستفيد اولور فقط بر سارق سرقت ايتديكى اشيا دن
طولاي بعض مرتبه امك صرف ايتسه دخى

էթսէ տախի , սարիգին շու մէնֆաա'թը տի-
կէրինին մազարրաթըլա հուսուլա կէլմիշ
օլմասիլէ , էվլէլքիսի հէլալ , վէ էքինճիսի
հարամ տըր :

Էլնասըլ ինսանըն ըրգը ճէպինի իլէ կէ-
չինմէսի միւրատը իլահի իգթիզասընտան
օլտուղունտան , հիչ պիր շախսըն պիլա էօ'ղ-
ըը շէրի' հէմճինսինէ էլ աչմասը ճայիզ օլ-
մայաճաղը միւսիւլու , հավայիճը զարուրի-
յէսինտէն մա'տուտ օլմաստան մէվատտըն
իսթիհասալիչիւն , լաղըմ կէլէն քիւլֆէթ ու
զահմէթտէն իրազ , վէ պու վէչհէ հու-
զուզաթը մէշրուտէն նէֆսինի մահրուճ'
էյլէմէսի տախի ուսուլը մէտէնիյէթճէ ըէ-
վա կէօրիւլէմէզ : Չիրա ինսան ա'զասընտան
պուլունտուղու ճէմիյէթը պէշէրիյէնին հա-
յիզ օլտուղու տէրէճէի մէտէնիյէթտէն ազ
չօգ միւթէմէթթի' օլուպ , պունուն օ տէ-
րէճէյէ վիսուլի իսէ հէմճինսինի , վէ պէլ-
քի էպնսի վաթանըն սա'յ ու հիմմէթիլէ
հուսուլա կէլտիյինտէն , պունա մուգապիլ
կէրէք քէնտուսինէ վէ կէրէք մուս'սըլէրի-
նէ կէօրէ թէվսի' տայրէի մէտէնիյէթէ
խամէթ էյլէմէք միւթէրէթթիպի զիմմէթը

سارقك شو منفعتی دیکرینک مضرتیله حصوله کلمش
اولمسیله اولکیمی حلال وایکنجیسی حرامدر .

الهصل انسانك عرق جیینی ایله كچنمسی مراد الهی
اقتضاسندن اولدیغندن هیچ بر شخصك بلا عزر
شرعی همجنسینه ال اچمسی جائز اولمیه جفی مثللو
حوایج ضروریه سندن معدود المبان موادك
استهصالیچون لازمكلاز كلفت و زحمتدن اعراض
و بو وجهیله حظوظات مشروعه دن نفسنی محروم
ایلمسی دخی اصول مدنیتجه روا كوریله مززیرا
انسان عضاسندن بولندیغی جمعیت بشریه ناك حائز
اولدیغی درجه مدنیتدن از چوق متمتع اولوب بونك
او درجه یه وصولی ایسه همجنسینی و بلکه ابنای
وطنك سعی و همتیله حصوله كلدیكندن بوكا
مقابل كرك كندوسنه و كرك معاصرلرینه كوره
توصیع دائره مدنیتیه خدمت ایلمك مترتب ذمت

Ֆիւթուլվէթ, վէ պու ճիհէթլէ հավայիճը զայրը զարուրէյէ թահսիլի էմրինտէ տիւ- չար օլաճաղը քիւլֆէթ ու մէշագգաթըն թէրագգըրի մէտէնիյէթ ու մա'մուրիյէթէ վէսիլէ օլաճաղընը պիլէրէք, պունտան իս- թինքեաֆ էյէմէմէսի միւգթեղաի վէզայի- ֆի ինսանիյէթ տիր :

Պէյանտէն միւսթաղնի օլտուղու իւզ- րէ, պիր շէյին իշթիրասը միւրատ օլուն- տուգտա, գըլմէթը հագըգըրէսի, վէ բա- իճը վագթը պիլինմէզ իսէ, պու իշտէ զա- բարը չըգըմագ էղլէպը իհթիմալ տըր : իշթէ պու գապիլտէն օլարագ իչինտէ պու- լունտուղումուզ պազարը ա'լէմտէ, տագը- գա պէտագըգա սէրղէտէի զուհուր օլան էֆա'լ ու մուս'մէլաթ քի, հէփ տատ ու սիթէտտէն ի'պարէթ տիր, մա'լիւմաթ իւ- զէրինէ հալլ ու ա'գտ օլունմաղսա, մա- զարրաթը ասհապընա ա'յիտ օլաճաղընտա իշթիպահ եօգտուր : Պու սուրէթլէ մէլ- հուզ օլան մազարրաթըն մէնի' վուգո'ւի- չին, հէր քէս միւթէպէսսիւրանէ հարա- քէթ էթմէք իսթէր իսէ տէ, պունա մու- վաֆֆագըրէթ եալընըզ իսթիտա'տը խիւ- տատատ իլէ միւմըլն օլմայուպ, միւճէր-

قوت و بوجته له حوايج غير ضروريه تحصيلي
 امرنده دوچاو اوله جنى كافت و مشقتك ترقى
 مدنيت و معموريتها وسيله اوله جنى بيلهرك بوندن
 استكاف اللمامسى مقتضاى وظائف انسانيتدر.

بیانندن مستغنی اولدیغی اوزره بر شینک اشتراسی
 مراد اولندقدہ قیمت حقیقیه سی و رایج وقتی بلنمز
 ایسه بو ایثده ضرری چیقیلماق اغلب احتمالدر
 اشته بو قبلدن اوله رق ایچنده بولندیغمز بازارعالمده
 دقیقه بدقیقه سرزده ظهور اولان افعال و معاملاتکه
 هپ داد و ستدن عبارتدر معلومات اوزرینه حل و
 عقد اولنه مزسه مضرتی اصحابنه عائد اوله جفنده
 اشتباه یوقدر بو صورتله ملهوظ اولان مضرتک منعی
 وقوعیچون هرکس متبصرنه حرکت ایتک استر
 ایسه ده بوکا موفقیت یا لکنز استداد خداداد ایله

ընտ ֆըթընթը ինսանկէտէ մերքիւզ օլան
 գուվար մաննվկլէննն թերպկէսկըն հու-
 սուլա կէրուր պեր հալթը մաննվկլէնէ
 միւթէվէգզըֆ տըր: իշպու հալթ վասէ-
 թասըլա հէրքէս տայրէի վիւս' ու իգթի-
 տարընտան խարիճ կէօրիւնէն մուս'զղա-
 մաթը ումուրէ մուվաֆթըզ օլարագ, հէմ
 քէնտուլէրի նայիլը մերամ օլուրլար, վէ
 հէմտէ պու վէսիլէ իլէ պէնի նէվլէրինէ
 խտմէթ իյֆա էտէրէր:

ԳԱՐԸՆՃԱԼՈՐԸՆ ՍԱՆԱԹ
 ՈՒ ՄԷՏԷՆԵՅԵԹԻ

Պիւր գարընճա եալընըճա օլտուղու
 հալտէ, հաչերաթը սայրէ գապիլինտէն
 զայէթ հագիր ու նաթիւվան, վէ նազարը
 իթիպարէ ալընմաղա նաչէսպան պիր հայ-
 վան իսէ տէ, եուվասընտա պիր թագըմէպ-
 նաի ճինսիլէ միւճթէմի օլտուղու վէման,
 “ Մաբ րէրիտնէի իօր հիւտը Սիւլէրն րաբէր ”
 մանաի իհթիլամ ինթիմասը, նասըէի հա-
 լինտէ զուհուրը քիւլի իլէ միւթէհագզըզ
 ու միւթէճէլի օլարագ, ա'գլ ու հիքմէթ,

ممکن اوله میوب مجرد فطرت انسانیه ده مر کوز
 اولان قوای معنویه نك تربیه سیله حصوله کلور بر
 حالت معنویه یه متوقمدر. اشبوحات واسته سیله
 هرکس دائره واسع واقتدارندن خارج کورینان
 معظمت امورده موفق اوله رق هم کندولری نائل
 مرام اولورلروهمده بو وسیله ایله بنی نوعلرییه خدمت
 ایفا ایدرلر.

قربچه لرك صنعت و مدتی

بر قرحه یالکزجه اولدینی حالده حشرات سائره قبلندن
 غایت حقیر و ناوان و نظر اعتباره النمغه ناچسبان
 بر حیوان ایسه ده یوه سنده بر طاقم ابنای جنسیله
 مجتمع اولدینی زمان { موردرخانه خود حکم سلیمان
 دارد } معنای احتشام اتتماسی ناصیه حالنده ظهور
 کلی ایله متحقق و منجلی اوله رق عقل و حکمت

վէ սա՛յ ու զայրէթլէ միւթթասըֆ պիր հէ-
 յէթ էֆիրատընտան ա՛տէթա պիր շախսը
 միւթէմէտտին հիւքմինտէ տիր : ֆեաֆֆէի
 աթվար ու հարաքեաթը լազըմէի եհքճի-
 հէթի, վէ իթթիֆազը տաի՛, դաւլաիտը
 հիւքմիյէ, վէ պէյն էլէֆրատ ֆեղայիլը ախ-
 լազըն հիւսնիւ մուհաֆաղասընը մուէտտի
 ուսուլը էտէպիյէյէ մէպնի տիր :

Պունլար զայէթ մուգտիմ ու զայուր պիր
 թայֆէ տըր քի, սա՛նաթը վահմէթ, վէ
 հուպար վաթան վէ հիւքիւմէթլէրի օլուպ,
 պէյնլէրինտէ ֆէսատ ու իխթիլալ վէ ճէնկ
 ու ճըտտալ վէ էմնալի բապըթաի իթթի-
 հատէ էտնա մէրթէպէ իսալէլ վէրէճէք պիր
 կէօնա հալ ու հարաքէթլէրի վուգու պուլ-
 մազ : իչպու մէսա՛ի՛ ու իգտամլէրի իւչ
 մագսէտին հուսուլինէ մասրուֆ, պունլար
 տախի մէսքէն ու զըտա թէտարիքի, վէ
 իպգաի նէվ՛տէն իպարէթ տիր : իչպու մէ-
 դասըտը սէլէսէնին հուսուլինէ մէտար օլա-
 ճագ էսպապէ թէչէպպիւստէ, ֆէվզը մա-
 եթթէսավվուր իպրազը մէէսիրի ա՛գլ ու
 իգ՛ան էտէրլէր :

Գարընճալար իւչ սընըֆ օլուպ պունլար-
 տան իքիսի զիւքուր իլէ իւննաս տըր քի,
 զիւքուր փէք դալիլ իւլ ա՛տէտ վէ նիս-

وسعی غیرتله متصف بر هئیت افرادندن عادتاً بر
 شخص متممك حكمنده در. كافی اطوار و حرکاتلری
 لازمه یکجحتی و اتفاقی داعی قواعد حکمیہ و بین
 الافراد فزائل اخلاقك - من محافظه سنی مؤدی
 اصول ادبیہ یه مبنی در. بونلر غایت مقدم و غیور بر
 طائفه درکه صنعت و حمت و حب وطن و حکومتلری
 اولوب بینلرنده فساد و اختلال و جنک و جدال و
 و امثالی ربطه اتحاده ادنا مرتبه خلل و بره جنک بر
 کونه حال و حرکتلری وقوعبولدن. اشبو مساعی
 و اقداملری اوچ مقصدك حصولنه مصروف بونلر
 دخی مسکن و غذا تدارکی و ابقای نوعدن عبارتدر.
 اشبو مقاصد ثلثه نك حصولنه مدار اوله جق اسبابه
 تشبیده فوق مای تصور ابراز مآثر عقل و اذعان ایدرلر.
 قریحه لر اوچ صنف اولوب بونلردن ایکسیسی ذکور
 الیه انا ثدرکه ذکور پک قلیل العدد و نسبتله جسیم

պէթլէ ճէսիմ իւճճէսէ տիր : վէ իւնաս
 քիւլլիյէթլիճէ օլուպ գըթալարը քիւլիւք
 տիր , վէ իշպու իքի սընըֆըն տախի գա-
 նատլարը վար տըր : իւլիւնճիւ սընըֆ էր-
 քէքիւք վէ տիշիւքտէն միւճէրրէտ օլուպ ,
 ասըլ չարչան , վէ պու թայիֆէնին ճիւզը
 ա՛ղամընը թէշքիւ էտէն պունլար տըր : Սը-
 նըֆը մէգքիւրուն գանատլարը օլմայըպ ճէ-
 սամէթճէ տախի տիկէր իքի սընըֆտան էս-
 ղէր տըր : Գարընճալարըն պիր թագըմը թէ-
 ճէմնու՛ էտէրէք եէրի գազարլար , վէ թօփ-
 րաղընը տըչարը չըգարըրլար քի էքսէրիեա
 կէօրիւլտիւյիւ վէշիլէ պունտան թէփէճիւք-
 լէր հասըլ օլուր : Պա՛տէհու էթրաֆա տա-
 ղըլարագ հէր տիւրլիւ հուպուպ վէ սաման
 վէ օթ ճէմ՛ իտուպ հէզար զահմէթ ու թէ-
 քէլիւֆ իլէ կէօթիւրիւրլէր , վէ իշպու նագլ
 էթտիւրլէրի շէյլէր էքսէրիեա քէնտու ճիսմ-
 լէրինտէն չօգ պէօյիւք տիր : իշպու եու-
 վալարը եէքտիկէրինէ կէշիլըր գօղուչար-
 տան իպարէթ տիր : Սէհվէն վէ եախօտ
 գաստէն ինսան եախօտ հայվան տեաղը
 իշպու մէսքէնի հէտմ ու թախրիպ էթտիւք-
 տէ , տէրա՛գապ թա՛միրինէ մուպաշէրէթ ,
 վէ թէվաիֆը պէշէրիյէտէ էմնալի կէօրիւ-

الجته در و اناث كليتوجه اولوب قطه لری کوچكدر .
 و اشبو ايكي صنفك دخى قناد لری واردر . اوچنجى
 صنف ار ككك و ديشلكدن مجرد اولوب اصل
 چالشان و بو طائفه ناك جزؤ اعظمى تشكيل ايدن
 بونلردر . صنف منز كورك قناد لری اولميوب جسامتجه
 دخى ديكر ايكي صنفدن اصغر در . قرحه لراك برطاقمى
 تجمع ايدرك یری قازارلر و طوپراغنى طيشارى
 چيقارلر كه اكثر يا كورليكي وجهله بوندن تپه جكلر
 حاصل اولور . بعده اطرافه طاغيله رق هر درلو حبوب
 و صمان و اوت جمع ايدوب هنزار زحمت و تكلف
 ايله كتوررلر و اشبو نقل ايتد كلرى شيلرا اكثر يا كندو
 جسملردن چوك بيوكدر . اشبو يوه لری يكد يكرينه
 كچيلور قغوشلردن عبارتدر . سهوا و ياخود قصداً انسان
 ياخود حيوان ايغى اشبو مسكنى هدم و تخريب
 ايتد كده در عقب تعميرينه مباشرت و طوائف

մէմիչ տէրէճէ միւթէհամիւլանէ վէ միւզ
տիմանէ հարաքէթ էտէրլէր :

Գարընճալար իպթիտայի նէշաթլէրինտէ
տիկէր պազը հէվամ կիպի պիր գաչ քերրէ
թէպտիլը շէքը ու հէյէթ էյլէտիքլէրինտէն ,
ինգըլապը ախիրտէն սօնրա հէվատէ ճէվէ-
լան էտէն գանատը տիչիլէր եումուրթլագ
իչինն եուվալէրէ կիրէրլէր : Պու պապտէ
անլէր թարաֆընտան պազը մէրթէպէ թէ-
րէտտիւտ վէ եախօտ թէէթիր զուհուր էթ-
աիքտէ , տէրհալ ա'մէլէ կիրուհի պունլարը
պիթթէհարրի ճէպրէն կէթուրիլլէր , վէ
եումուրթլամն վագթը կէլտիքտէ , վա'ղը
համլտէ անլէրէ մուա'վէնէթ էտէրլէր : Պու
եումուրթլարտան հասըլ օլան գուրտլար ,
չօգ վագթ հարաքէթ էտէմէյիպ օլ միւտ-
տէթտէ ա'մէլէ թագըմը պունլարը պէսլէր-
լէր : իչպու գուրտլար թէմամ'նէչլ ու նիւ-
մա պուլտուգտան սօնրա , պիր նէվ' գօղա
իչինն սարընըպ պունուռն տէրունինտէ սն
տէֆա օլմագ իւզըրէ թէպտիլը շէքը էտէր-
լէր : իչթէ պէյն էլ ատամ գարընճա եու-
մուրթլասը տէնիլէն շէյ իչպու գօղալար տըր ,
վէլէլէ թագըմը կէրէք պու գօղալարըն վէ

بشریه ده امثالی کورلاماش درجه متحملانه ومقدمانه
حرکت ایدرلر.

قرنجه ل ابتداى نشاتلرنده دیگر بعض هوام کبی بر
قالج کره تبدیل شقل و هئیت ایلدکلرندن انقلاب
اخردن صکره هواده جولان ایدن قنادلی دیشیلر
یمورطلق ایچون یوله ره کیررلر . بو باده انلر طرفندن
بعض مرتبه تردد و یاخود تاآخر ظهور ایتد کده
درحال عمله کروهی بونلری بالتحرری جبراً کتوررلر
و یمورطلمه وقتی کلد کده وضع حملده انلره معاوت
ایدرلر و بو یمورطه لردن حاصل اولان قوردلر چوق
وقت حرکت ایده میوب اول مدتده عمله طاقمی
بونلری بسلرلر . اشبو قوردلر تمام نشوونما بولدقند نصکره
بر نوع قوزه ایچنه صارینه بونک دروننده صوک
دفعه اولمق اوزره تبدیل شقل ایدرلر . اشته بین العدام
قرنجه یمورطه سی دنیلان شی اشبو قوزه لردر عمله

կերէք սահին եւ մուրթալարըն հիւսնիւ
մուհաֆազասընա վըյատէ իհթիմամ էտիպ
հասպէլ յընապ էօթէյէ պերույէ նազլ տա-
լի էթտիքէր: տախմա միւշահէտէ օլու-
նուր :

Գարընճա ետվըլարը գօզա իչինտէ օլ-
տուգլարը վագթ պուսու քէնտիքէրի եա-
րարագ տըլարը չըգմայըպ , պու խըտմէթ
տախի ամէլէի մէգքիւրէյէ մուհավվէլ օլ-
տուղունտան , թէմամ վագթը հուլուլինտէ
վազիֆէի մէգքիւրէի հիւսնի իյֆա էտերլէր :
իչպու վագթը կէլինճէյէ գատար մէգքիւր
գօզալարը կեահ հավայէ վէ կիւնէչէ կէօս-
թէրմէք իչինն եուվանըն խարիճինէ չըգա-
րըլար , վէ կեահ հավանըն թէէտիրինտէն
մուհաֆազա իչինն եուվանըն իչինն նազլ
էտերլէր : ետվըլար չըգտըգտա պուսըլարը
քէնտուլէրինին էք ու հազմ էթմիշ օլտուգ-
լարը զըտտատէն իթա'մ էտերլէր : Գարըն-
ճալար գուրտ վէ պէօճէք վէ սայիր հէր
տիւրլիւ հայվան էթիլէ թէզատտի էտեր-
լէր , հէլէ լաչէլէրի նէ վէչիլէ սօյուպ քէ-
միքէրի իւզէրինտէ զէրրէ գատար էթ պը-

طاقمی كرك بوقوزه لرك و كرك صحيح يمورطه لرك
حسن محافظه منه زياده اهتمام ايدوب حسب
الايجاب اوتيه برويه نقل دخى ايتد كلرى دائما
مشاهده اولتور .

قرنجه ياوريلى قوزه ايچنده اولدقلىرى وقت بونى
كندولى ياره رق طيشارى چقميوب بو خدمت
دخى عمله مزكوره يه محول اولديغندن تمام وقتى
حاولنده وظيفه مزكوره يى حسن ايفا ايدرلى . اشبو
وقت كلنجيه قيدر مزكور قوزه لرى كاه هوايه و
كونشه كوسترمك ايچون يوه نك خارجه چيقارلر و
كاه هوانك تائيرندن محافظه ايچون يوه نك ايچنه
نقل ايدرلى . و ياوريلى چقدقدده بونلىرى كندولرى نك
اكل و هاضم ايمش اولدقلىرى غدادن اطعام ايدرلى .
قرنجه لى قورد و بوجاك و سائر هر درلو حيوان اتيله
تعدى ايدرله هله لاشه لرى نوجهله صويوب كميكلرى

րագմատրդլարը մա՛լիւմ տիւր : Ֆագաթ
 պունլար եալընըլ լահում իլէ թէղատտի է-
 տէր հայվանաթտան օլմայըլ , հէր տիւրլիւ
 հուպուլս վէ մէյլէ վէ հուլվիեաթը տախի
 զիյատէ սէվէրէր : Պաղչէ վէ խանէլէրիմիզ-
 տէ կըրաս էթտիքլէրի մագարրաթ պու-
 պսպտէ շահանը թէէսիւֆ պիր տէլիւ տիր :

Ճէնապը Հագ եէր եիւզիւնտէ խալգ
 էթտիյի քեաֆիֆէի մախուլագաթ իչիւն հու-
 սուլա կէթիրիպ պիզիմ քէնտիմիզէ հասր
 էթմէք իտտ'աասընտա պուլունտուղումուզ
 մահսուլաթտան , իշպու մուրը զա'յիֆ տա-
 խի հիսսէտար օլմագ իսթէտիքտէ աֆվ ու
 սաֆհ էլէ մուս'մէլէ էյլէմէք պաղը մէր-
 թէպէ հաքիմ օլմաղա միւթէվէզզըֆ վէ
 Սա'տի մէրհումուն “ Մի աղար մուրի քի ,
 տանէ քէշ էսթ , քի ճան տարէտ վէ ճանը
 շիրին խօշ էսթ ” գավլը հաքիմանէսիլէ ա'-
 մէլ էթմէք շիյմէի ինսանիյէթէ էվֆագ տըր :
 Գարընճալարըն թաթլը շէյլէրէ օլան մէյլ
 ու ինհիմա քի ֆէվզ էլըսյէ օլուպ , հաթ-
 թա պունուն թահսիլիստէ սայիր հայվա-
 նաթ տէրէճէի իզա'նընըն մաֆէվզլիտէ
 պա'ղը վէսայիթը զարիպէ իսթիմալ էտէր-

اوزرنده ذره قدرات برآمدقلمی معلومدر . فقط
 بوزریالکنز لجوم الیه تعدی ایدر حیواناندن اولمیوب
 هر درلو حبوب و میوه و حاویاتی دخی زیاده سورلر .
 باغچه و خانه لرمزده ایراث ایتدکلمی مضرات بو
 باده شایان تأسف بر دلیدر .

جناب حق یر یوزنده خالق ایتدیکی کافه مخلوقات
 ایچون حصوله کتوروب بدم کندومزده حصر ایتک
 ادعاسنده بولندیغمز محصولا تدن اشبو مور ضیف
 دخی حصه دار اولمق استد کده عفوو صفح الیه
 معامله ایلمک بعض مرتبه حکیم اولمغه متوقف و
 سعدی مر حومک میازار موری که دانه کش است
 که جان دارد و جان شیرین خوش است { قول
 حکیمانہ سیله عمل ایتک شیمه انسانیه ته اوفقدر .
 قرنجه لرك طتلوشیلره اولان میل وانهماکی فوق الغایه
 اولوب حتی بونک تحصیلنده سائر حیوانات درجه

էր : Շէօյէ քի պալա միւշապիհ պիր նէվ
 Թաթը մատտէ հուսուլա կէթիրեր պիր
 ճինս քիւչիւք հայվանըն սայտինէ կիտէր
 լէր , վէ անլէրի ԹուԹուպ եուվալարընա
 կէթուրէրէք հապս էտէրլէր , վէ պիզիմ
 սիւտլէր իչիւն ինէք վէ քէչիլէրի պէսլէտի
 յիմիզ կիպի անլէրի պէսլէրլէր :

Միւթէէիլիլինտէն ի'ւր հայվանաթ իլէ
 իշթիղալ էտէնլէր , գարընճալարըն ախլազ
 վէ մէտէնլիլիլի հագգընտա ի'նտէլ միւթէ
 գատտիմին մէճհուլ չօգ շէյլէր քէշֆ ու
 Թահգիգ էյէմիշլէր տիր : Գարընճալարըն
 հէր պիր հէյէթը իճթիմա'իլէրի էփրատը
 պէյնինտէ քէմալը իթթիհատ օլուպ , գա
 պաիլը միւթիլիլիլիլիսի , եէքտիկէրի հագ
 գընտա մէրասիմը միհմաննուաղիլէ տախի
 ըիա'յէթ էթմէլլիլինէ նազարէն , սըֆէթը
 մէմուհաի հուպպու վաթանլէ մութթասըֆ
 օլտուգլարը տէրքեար տըր : Պունլար պազը
 քէրրէ պիրի պիրինէ ի'լանը հարպ էտուպ ,
 պէյնլէրինտէ սուրէթը միւնթազամէտէ մու
 հարէպաթը շէտիտէ վուգու' պուրըր :
 Շէօյէ քի մուհարիպ օլան Թարաֆէյնին
 եուվալարը վէսաթընտա պիր մահալ կէօյա

اذعانك مافوقه بعض وسائل غريبه استعمال
 ايدرلر شويله كي باله مشابه بر نوع طتلو ماده حصوله
 كتورر بر جنس كوچك حيوانك صيدينه كيدرلر و
 انلري طوتوب يوله برنه كتوره رك حبس ايدرلر و
 بزم سودلري چون اينك و كچيلري بسلايكمز كبي انلري
 بسلرلر .

متأخريندن علم حيوانات ايله اشتغال ايدنلر قرحه لرك
 اخلاق و مدنيتي حقنده عند المتقدمين مجهول چوق
 شيلر كشف و تحقيق ايلشاردر . قرحه لرك چر برهئيت
 اجتماعيه لري افرادى بيننده كمال اتحاد اولوب قبائل
 مختلفه سى يكديكرى حقنده مراسم مهمانوازيه
 دخى رعایت ايتملرينه نظراً صفت ممدوحه حب
 وطنه متصف اولدقلى دركاردر بولر بغض كره برى
 برينه اعلان حرب ايدوب بينارنده صورت متظمه ده
 محاربات شديد و قوعبولور شويله كه محارب اولان

մէյտանը մուհարէպէ օլմագ իւզըն գարար
 վէրիւուպ, օրատա ելեւէվմ միւլէլը միւթէ
 մէտտինէ պէյնինտէ մէրի' օլան ուսուլը
 ա'սքէրլյէ վէչհիլէ, միւրէպա' իւչչէքլ օլա-
 րագ թէճէմմու' էթտիքտէն սօնրա, բէմալը
 շիտտէթ ու թէհէվվուր իլէ եեքտիկէրի
 իւզէրինէ հիւճիւմ էտէրլէր = Ալշամ օլ-
 տուգտա թարաֆէյն ելինէ սուրէթը մուն
 թազամէտէ չէքիւուպ մէճուհարընը օլ-
 տուկեհալէրինէ նագլ էտէրլէր = վէ ֆէր-
 տասը կիւն ելինէ մուհարէպէյն իպթիտար
 էտէրլէր : Գարընճալարըն զայէթ զարիպ,
 վէ գաւլա'իտը ա'սքէրլյէյն միւթապըգ օ-
 լան շու հալլէրի, թէվայիֆը պէչէրլյէնին
 հարաքեաթը խոնրիզանէ վէ մուսամէլաթը
 զատտարանէլէրինէ թէմամիլէ միւշապիհ
 տիր = Եեքտիկէրինտէն ախը էթտիքլէրի
 իւսէրայի եուվալարընա կէթիւրիւպ հապս
 ու թէվգըֆ, վէ օրատա պուշլարը եու-
 մուրթալարըն հիւճնի մուհաֆազապը, վէ
 եավըլարըն թէրպլյէսի կիպի պաղը իչլէր-
 տէ իսթիխտամ էտէրլէր : վէ մէճուհիլինէ
 սուվէրը ատիտէ իլէ միւտաւլա'թ էտուպ,
 վէ մագթուլլարըն էթրաֆընա թօիլանըպ
 կէօյա իզհարը հիւզն ու մաթէմ էտէր :

طرافينك يوه نرى وسظنده بر محال كويا ميدان
 محاربه اولمق اوزره قرار ويريلوب اوراده اليوم
 ملل متمدنه بيننده سرعى اولان اصول عسكريه وجهله
 مربع الشكل اوله رق تجمع ايتد كدن صكره كمال
 شدت و تهور ايله يكديكرى اوزرينه هجوم ايدرار.
 اخشام اولدقده طرفين ينه صورت منتظمه ده چكياوب
 مجروحلرينى اردو كاھلرينه نقل ايدرلرو فرداسى كون
 ينه محاربه يه ابتدار ايدرلر. قرنجه لرك غايت غايب
 و قواعد عسكريه يه مطابق اولان شو حاللى طوائف
 بشريه نك حرركات خونريزانه و معاملات غدارانه لرينه
 تماميله مشاھدر. يكديكردن اخز ايتدكلرى اسرايى
 يوه لرينه كتوروب حبس و توقيف و اوراده بونلرى
 يمو رطه لرك حسن محافظه سى و ياوريلرك تربيه سى
 كى بعض ايشلرده استخدام ايدرلرو مجروحينه صور

վէ երախօտ ի՛ատէի հանաթընա չարչար կի-
պի օխչայըպ ետլարըար :

Պէր մինվարը մուհարրէր գարնճալարըն
պու տէրէճէ ֆէթանէթ ու իսթի՛տատլարը
հէյէթը իճթիմա՛կյէլէրինէ մախսուս օլուպ
պունլար հալը ինֆիրատտէ խասմլարը օլան
տիկէր պաղը հայվանաթա մուգապէլէտէն
ա՛ճիզ տըրլար : էզճիւմէ գարընճա արսլանը
թա՛պիր օլունուր պիր նէվ՛ հայվանը սաղիր
անլէրէ դալէպէ էտէր : իչպու հայվան հա-
չէրաթտան գանատը վէ զարիֆ պիր նէվ՛
հայվանըն ետվըրը օլուպ, գան իլէ թէ-
ղատտի էտէր, վէ էքսէրիեա շիքեարը գա-
րընճա տըր : Գարընճա արսլանը տէվէճիք
թէսմիյէ օլունուր մա՛հուտ հայվանա միւ-
շապիհ օլուպ, ֆագաթ պունուն պաչընտա
պիր թագըմ ուզուն պունյուղլարը վար տըր
քի, ալաթ մէսապէսինտէ իսթի՛մալ էտուպ,
պունլար տախի հէյէթը մախսուսէսինէ թէ-
հալվիլ էտինճէյէ գատար իճրա էտէճէյի
հարաքեթա թէմամ մուվաֆըգ տըր :

Հաչէրաթը սայիրէնին քէնտի շիքեար-

عديده ايله مداوات ايدوب و مقتوللرك اطرافنه
طوپلنوب كويا اظهار حزن و ماتم ايدر و ياخود
اعاده حياته چالشور كبي اوخشايبوب يالارلر.

بر منوال محرر قربة لرك بو درجه فطانت و
استعداد لری هئیت اجتماعیه لینه مخصوص اولوب
بونلر حال انفرادده خصملری اولان دیکر بعض
حیواناته مقابله دن عاجز درلر. از جمله قربة ارسلانی
نعیر اولنور بر نوع حیوان صغیر انلره غلبه ايدر. اشبو
حیوان حشرات دن قناد لولو ظریف بر نوع حیوانك
یاورسی اولوب قان ايله تغدی ایدرو اکثریا شکاری
قربة در. قربة ارسلانی دوه جك تسمیه اولنور
معهود حیوانه مشابه اولوب فقط بونك باشنده بر
طاقم اوزوز بوینوز لری واردر که الات مشابه سنده
استعمال ایدوب بونلر دخی هئیت مخصوصه سنه
تحول ایدنجیه قدر اجرا ایده جکی حرکاته تمام موافقدر.

էրինի թէ՛ա՛գգուպ էթմէք իչիւն գանատ վէ
 եախօտ աեադլարը օլուպ հայվանը մէգբիւր
 իսէ պու մագուէ աս՛գատան պիլբիւլլիւն
 մահրում օլտուղունտան , գաթա՛ եէրինտէն
 հարէքէթ էթմէտիլի հալտէ շիքեարանը նէգ-
 տինէ ճէլպ էտէր : Շէօյլէ քի շիքեարըն կիւ-
 գէրկեահը իւգէրինտէ պիւր չուգուր գաղա-
 րագ իչինտէ բուսույա եաթար , վէ միւթէ-
 րասսըտ օլտուղու հայվանաթ մութլագա ի-
 չինէ տիւչէր : Իչպու հաֆրէի գուրու գում
 վէ եախօտ թօփրագ իւգէրինտէ հաֆր է-
 տուպ քէնտուսի տախի իչինտէ պիթթէսա-
 տիւֆ օրատան միւրուր էտէճէք գարընճա-
 նըն վիրուտինէ քէմալը սապը ու սիւքիւ-
 նէթ իլէ միւնթագըր օլուր : Իվվէլ էմրտէ
 չուգուրուն վիւս՛աթընա կէօրէ պիւր տայրէ
 չըզար , վէ չուգուրուն իւ՛մգիլէ իչպու տայ-
 րէնին գութրի պէյնինտէ պիւր նիսպէթը
 մուս՛յէնէ օլտուղունտան , պիւր խայը մըգ-
 տար թօփրաղըն հաֆր ու իւրաճը լաղըմ
 կէլուպ , իչպու աս՛մէլիեաթը միւշքիլէի հասպ
 էչէքը գաղմա մէսապէսինտէ իսթի՛մալէ սա-
 լի՛ օլան պաչըլա իճրա էտէր : Շէօյլէ քի
 պիւր աեաղըլա գումու պաչընա տօլտու-

حشرات سائره نك كندو شكار لر يني تعقيب ايمك
 اچون قناد و ياخود اياقلى اولوب حيوان مزكور
 ايسه بو مقوله اعضادن بالكلية محروم اولديغندن قطعا
 يرندن حركت ايمديكى حاله شكاريني تزدينه جلب
 ايدر شويله كه شكارك كمزركاهي اوزرنده بر چيقور
 قازهرق اچنده پوصويه ياتر و مترصد اولديني حيوانات
 مطلقا اچينه دوشر . اشبو حفره يني قورى قوم و
 ياخود طوپراق اوزرنده حفر ايدوب كندوسى
 دخى اچنده بالتصادف اورادن سرور ايدو چك
 قربجه نك و رودينه كمال صبر سكونت ايله منتظر
 اولور . اول امرده چيقورك وسعتنه كوره بردائره
 چيزرو چيقورك عمقيله اشبو دائره نك قطرى بيننده
 بر نسبت معينه اولديغندن بر خيلى مقدار طوپراغك
 حفر و اخراجى لازم كلوب اشبو عمليات مشكاهي
 حسب الشكان قازما مثابه سنده استعماله صالح اولان

րուպ խայլըճա գուժվէթլէ տայրէտէն տը-
 շարը աթար : Շու հալէ նազարէն ճէսամէ-
 թինէ նիսպէթլէ ա'սապընտա խայլը գուժ-
 վէթ օլմասը լազըմ կէլիր : Մագսէտի հասըլ
 օլունճա եա'նի պիր մըգտար թօփրագ չը-
 գարընճայա գատար ա'մէլիեաթը մէզքիւ-
 րէի քէմալը մէհարէթ ու սիւրա'թլէ թէք-
 րար էտէր : Հափր էսնասընտա պրըճա գուժ
 տանէլէրինէ թէսատիւֆ էյլէտիյի հալտէ
 անլէրի տախի պաչըլա գալտըրըր աթար ի-
 սէ տէ գուժ տանէլէրի պու սուրէթլէ րէ-
 ֆի միւմքին օլմայաճագ տէրէճէտէ ճէսիմ
 օլուրլար իսէ , օլ հալտէ արգասընա եիւք-
 լէյուպ խարիճէ նագլ էտէր : Հայվանը մէզ-
 քիւրէ էքսէրիեա իչպու թէչէպպիւսաթըն-
 տա մէվանի'ի գավլիյէյէ թէսատիւֆ էտէ-
 րէք , մագսէտինէ տէսթրէս օլամագ իսէ տէ
 գաթա' տիւչարը եաս ու ֆիւթուր օլմա-
 յուպ մաթլէպի հասըլ օլունճայա գատար
 ա'զիմէթինտէ սէպաթ վէ իսրար էտէր :

Նիհայէթ չուգուր գազըլըպ թէմամ օլ-
 տուգտան սօնրա պէրվէչհի մուհարրէր հայ-
 վան տէրունինտէ շիքեարէ միւթէրասըտ

باشيله اجرا ايدر شويله که بر اياغيله قومی باشنه
 طولديروب خيليجه قوتله دائره دن طيشارو اتر .
 شو حاله نظراً جسماتنه نسبتله اعصابنده خيلي قوت
 اولسي لازم کلور مقصدی حاصل اولنجه يعنی
 بر مقدار طوپراق چيقارنجيه قدر عمليات مزکور يه
 کمال مهارت و سرعتله تکرار ايدر . حفر اثناسنده
 ايرجه قوم دانه لرينه تصادف ايلديکي حالده انلری
 دخی باشيله قالب بر اتر ايسه ده قوم دانه لر ی بوضورتله
 رفعی ممکن اولميه جق درجه ده جسيم اولور لر ايسه
 اول حالده ارقه سنه يوکليوب خارجه نقل ايدر .
 حيوان مزکورده اکثرياً اشبو تشبثاتنده موانع قويه يه
 تصادف ايدهرک مقصدينه دسترس اوله مز ايسه ده
 قطا دوچار ياش وقتور اولميوب مطلبی حاصل اولنجه
 قدر عزيمتنده ثبات و اصرار ايدر .

نهایت چيقور قازيلوب تمام اولدقدن صکره بوجه

օլարագ օթուրուր : Պիր դարընճա իշպու-
 վարթանըն քէնարընտան կէշտիքտէ , գում
 եախօտ թօզտան ի'պարէթ օլան քէնարը
 միւնհէտիմ օլարագ իշինէ տիւշեր : Տէրհալ
 դարընճա արսլանը պուշուզարը իլէ անը
 թութուպ սէրսէմ էթմէք իշին շիտտէթլէ
 սալլար : Գարընճա պիր թագրիպ եագայը
 գուրթարարագ ֆիրար էթտիլի հալտէ տա-
 խի իւզէրինէ պիր չօգ գում սալարագ տէհ-
 շէթ վէրուպ թէվգըֆ էտէր : Հէր նէ հալ
 իսէ , գարընճա տիւշիւպ արթըգ հարաքէ-
 թէ մէճալի գալմատըգտա գանընը էմէրէք
 իթլաֆ էտիպ լաշէսինի տախի չուգուրտան
 տըշարը աթար , վէ պատէհու մուգապէլէի
 վագաա միւնասէպէթիլէ չուգուրճա հու-
 սուլա կէլէն խարապիլէթի թա'միր էթտիլ-
 տէր : սօնրա , քէմաքեան քէմինկեահընտա
 շիքեարէ միւնթագըր օլուր :

Հայվանը մ. գըիւրուն իշպու ա'մէլիեա-
 թը քէնտուսինէ նիսպէթլէ հագըգաթէն
 ումուրը մուս'զղամատէն իսէ տէ ասըլ չա-
 եանը տըգգաթ պունուն միւթէղամիւն օլ-
 տուղու սա'նաթ վէ հիսապ վէ պասըրէթ

محرر حيوان دروننده شكاره مترصد اوله رق اوتورر .
 بر قرنجه اشبو ورطه نك كنارندن كچد كده قوم
 يا خود توزدن عبارت اولان كنارى منهدم اوله رق
 ايچنه دوشرد حال قرنجه ارسلانى بوينوز لريله انى طوتوب
 سرسم ايمك ايچون شدتله صالار . قرنجه بر تقريـ
 يقه بي قورتاره رق فرار ايتديكى حالده دخى اوزرينه
 بر چوق قوم صاچهرق دهشت ويروب توقيف
 ايدر . هر نه حال ايسه قرنجه دوشوب ارتق حر كته
 مجالى قالمدقه قانى امهرك اتلاف ايدوب لاشه سنى
 دخى چيقوردن طيشارواتر . و بعده مقاتله وقعه
 مناسبيله چيقورجه حصوله كلان خرابيتى تعمير
 ايتد كدن صكره كما كان كمينكاهنده شكاره منتظر
 اولور .

حيوان مزكورك اشبو عملياتى كندوسنه نسبتله
 حقيقه تآ امور معظمه دن ايسه ده اصل شاياز دقت

տիր : Պունուռն ֆէննը միմարի վէ ուսուլը
 ճէնկեալէրիտէ օլան մէհարէթը քեամիլէսի
 սայտ ու շիքեարիլէ իշթիղալ էյլէտլիլի գա-
 ըննա գալմընըն սէնա'իի զարիպէլէրինէ
 միւսալի տիր տէնիլէպիլուր : Ֆագաթ նէզ-
 տը էրպպալը ըիւշտ ու նիհատէ թէվղիհ ու
 պէյանէ հանէթ օլմատըղը իւզըէ պունլա-
 ընն սան'աթ վէ մէհարէթլէրի պիր ճինս ա-
 մէլ ու հարաքէթէ մախսուս օլուպ ագլ ու
 իտրագտէն մահրում պուլունան հայվանա-
 թը սայիրէ կիպի պաշգա շէյլէրէ միւզթէ-
 տիր տէյիլլէր տիր : Գարըննա խասմընըն
 քէնտուսի իչիւն թէհիլէ էյլէտլիլի հաֆրէի
 հէլաքը գաթա' թէսալվուր իտէմէտլիլի մի-
 սիւլու , գարըննա արսանը տախի էն քիւ-
 չիւք պիր սաման փարչասընը նագլտէն ա'-
 ճիզ տիր :

ԱՃԱՅԻՊԸ ՍԷՊԷԻ ԱԼԷՄ

Ասարը ա'թիգատէն ի'նտէլ միւլթէգատ-
 տիմին ա'զամը մասնու'աթը պէշէրիլէ ա'տտ
 օլունուր եէտի շէյ վար տըր քի , պունլա-

بونك متضمن اولديني صنعت و حساب و بصيرتدر .
 بونك فن معماری و اصول جنكاوریده اولان مهارت
 كامله سی صید و شكار ایله اشتغال ایلدیکی قریحه قومناك
 صنایعی غریبه لینه مساویدر دنیله ییلور . فقط نزد
 ارباب رشد و نهاده توضیح و بیانہ حاجت اولمدینی
 اوزره بونلك صنعت و مهارتلی بر جنس عمل و
 حرکته مخصوص اولوب عقل و ادراکدن محروم
 بولنان حیوانات سائره کی بشقه شیلره مقتدر دکالردر
 قریحه خصمنك کندوسی ایچون تهیه ایلدیکی حفرة
 هلاکی قطعاً تصور ایده مدیکی مثلوقریحه ارسالنی
 دخی الك کوچك بر صمان پارچه سنی نقلدن عاجزدر .

عجایب سبۀ عالم

اثار عتیقه دن عند المتقدمین اعظم مصنوعات بشریه

րա Աճայիպը Սէպէ'ի Ա'էմ' Թա'պիր օլու-
նուր :

Պիրինճիսի զէմանը գատիմտէ Պաղտատ
հավալիսինտէ Հիւլէ շէհրի ճիվարընտա վա-
գը՝ Պապիլ եախօտ Պապիլոն շէհրինին սուր
վէ պաղշէսի տիր քի, սուրը մէգքիւր իքի
եիւզ էլլի գատէմ' իրթիֆա'ինտէ, վէ էլլի
գատէմ' սիւմքինտէ վէ միւրէպպա' իւշէքլ
օլարագ հէր զբըր տէօրթ սա'թ իմթիտա-
տընտա իտի: Վէ ճէվանիպը էրպաս'սընտա
ճիւմէսի թուճտան օլմագ իւզրէ եիւզ գա-
փուսու օլուպ, իշպու գափուլարըն արալա-
րընտա վէ սուրուն քէօշէլէրինտէ տիվար-
տէն օն գատէմ' միւրթէֆա' իքի եիւզ էլլի
գուլէ վար ըտը: Սուրը մէգքիւր ղայէթ ի-
րի թուղլա իլէ պինա օլունուպ, քիրէճ վէ
խօրասան եէրինէ զիֆթ իլէ սըվանմըշ, վէ
էթրաֆընտա ղայէթ ճէսիմ', վէ միւրթէսի'
սու տօլու պիր խէնտէգ օլուպ, իշպու հէն-
տէյին հինը հաֆրինտէ չրգան թօփրագ-
լարտան սուրը մէգքիւր պինասընտա իօթի'
մալ օլունան թուղլալար ի'մալ գըլընմըշ
ըտը :

عد اولنوریدی شی واردرکه بونله عجایب سبه
عالم تعمیر اولنور .

برنجیسی زمان قدیمده بغداد حوالیسندده حله شهری
جوارنده واقع بابل یاخود بایلون شهرینک سور و
باغچه سیدرکه سورمز کورایکی یوزالی قدم ارتفاعنده
والی قدم سمکنده و مربع الشکان اوله رق هر
ضلعی درت ساعت امتدادنده ایدی و جوانب
اربعه سنده جمله سی توجدن اولمق اوزره یوزقوسی
اولوب اشبو قپولرک ارالرنده و سورک کوشه لرنده
دیواردن اون قدم مرتفع ایکی یوزالی قله وار ایدی .
سورمز کورغایت ایری طوغله ایله بنا اولنوب کرج
و خراسان یرینه زفت ایله صوانمش و اطرافنده غایت
جسیم و متسع صوطولو برخندق اولوب اشبو
خندقک حین حفرنده چیقان طوپراقلردن سورمز کور
بناسنده استعمال اولنان طوغله لر اعمال قلنمشدی .

Ձիբը օլունան պաղչէ զայնթ ճէսիմ քէ-
 մէրլէր իւզէրինէ ինչա օլունուպ , սաթընը՝
 սուրուն իրթիֆա'ինէ միւսալի , վէ զէմինի
 շէհրէ նազըր իտի : վէ հէր տիւրլիւ ճէսիմ
 աղաճ քէօք սալըպ կէրէյի կիպի նէշվ ու
 նիւմա պուլաճագ տէրէճէտէ տէրունինէ
 թօփրագ տօլտուրուլմուշ իտի :

Շէհրի մէղքիւշի միլատ ի'սատէն իքի
 պին ալթը եիւզ գըրդ սէնէ մուգատտէմ
 նէմրուտ պինա էտուպ , պատէհու Պիլօս
 նամ մէլիք թէվսի' իլէ Պապիլօն տէվլէթինէ
 բայիթախթ իթթիխազ էյլէտի : Սնտէն սօն-
 րա թէշէքքիւլ էտէն Սսիրի տէվլէթը ճէ-
 սիմէսինէ տախի մագարըը հիւքիւմէթ օ-
 լուպ , ազ զէման զարֆընտա վիւս'աթ ու
 մամուրլիյէթճէ տէրէճէի քէմալէ վասըլ օլ-
 տուղունտան , Շէյխ էլ միւվէրրիխին իւն-
 վանիլէ շէօհրէթշիա'ր օլան Նունանի Հէրէ-
 տօթ զէմանընա , եանի միլատտէն պէշ եիւզ
 սէնէ էվլէլէ կէլինճէյէ գատար , Պապիլօն
 շէհրի ա'զամը մէտայինը ա'լէմ ա'տտ օլու-
 նուր իտի : Յագ աթ սօնրալըը թէտէննի վէ
 խարապիլէթէ եիւզ թուլթուպ , միլատտէն
 իւշ եիւզ օթուզ սէնէ մուգատտէմ իսկէն-

ذکر اولناز باغچه غایت خسیم کمر لر اوزینه انشا
 اولنوب سطحی سورك ارتفاعنه مساوی وزمینی
 شهره ناظر ایدی و هر در لوجسیم اغاج کوک صالوب
 کرکی کبی نشو و نما بوله جق درجه ده درویننه طوپراق
 طولدیر لمش ایدی .

شهری مز کوری میلاد عیسی دن ایکییک التیوز
 قرق سنه مقدم نمرود بنا ایدوب بعده بیلوس نام
 ملک توسع ایله بایلون دولتته پای تخت اتخاذ ایلدی .
 اندن صکره تشکل ایدن آسیری دولت جسیمه سنه
 دخی مقرر حکومت اولوب از زمان ظرفنده وسعت
 و معموریتجه درجه کماله واصل اولدیندن شیخ
 المؤرخین عنوانیله شهرت شعار اولان یونانی هر ه دوط
 زمانه یعنی میلاددن بشیوز سنه اوله کلنجیه قدر بایلون
 شهری اعظم مداین عالم عد اولتور ایدی . فقط
 صکره لری تدنی و خرایته یوز طوتوب میلاددن

տերի ընդհանուր գաղափարները, սահմանափակ խոսքով միայն իրենց տախտակի մեջ լինելու փայտե թափախով օլմադ իւզընէ ինքնապէս կ'ուզէր, եւ վերջին տէրն զի-
յատէ թանգիւմ ու ի'մարը մինչև ի զամերի
պուրունտուղու հալտէ, տէրա'գալ վե՛ֆաթը
վուգու'ինէ մէյնի մէթըրուգ վէ խարապ օլ-
մուշ տուր : Տէվլէթը Ս. պապսիյէնին ի պի-
տաի զուհուրինէ գատար, շէհրի մեղքըր
ղայէթ քիւլիւք օլարագ փայտար օլուպ,
Փագաթ էլան պիւքիւլիյէ մահվ ու խարապ
օլարագ պազը էպնիյէսի ասարընտան պաշ-
գա պիր շէյ գալմամը տըր :

Իքնինճիսի, Մըսըրտա վազը' էհրամ տըր
քի, ի'նտ էլա'վամ Գըրա'օն թէփէլէրի տին-
մէքլէ պէնամ էպնիյէի ճէսիմէ տիր : Պուռ-
լար միւրէպպա' իւշէքլ օլմադ իւզընէ գաի-
տէսի, եանի աշաղը թարաֆըր վիւս'աթըր
օլուպ եօգարըսը պիթթէտրիճ քիւլիւլէրէք
թէփէսի պիր նօգթա իլէ միւնթէհի օլուր :
Վէ էքքեալը հէնտէսիյէտէն հեռի թապիր օ-
լունան շէքլ տախտի պուռլարա մէնսուպ տուր :
էհրամը մեղքիւրէ պա'զը միւլուքը մըսըրի-
յէյէ վէ զէմանը գատիմտէ մա'պուտ իթ-

اوچيوز اوتوز سنه مقدم اسكندر رومی قبضه
تصرفه كچيرهرك صاحب خروج مشاراليه دخی
مماكتنه پای تخت اولمق اوزره انتخاب ایدوب
اولكندن زیاده تنظیم و اعماری منوی ضمیری
بولنديغی حالده در عقب وفاتی وقوعه منی متروك
و خراب اولمشدر. دولت عباسیه نك ابتدای ظهورینه
قدر شهر منزك اورغایت كوچك اوله رق پایدار اولوب
فقط الان بالكلیه محو و خراب اوله رق بعض اینه سی

اثارندن بشقه بر شی قالمامشدر.

ایکنجیسی مصرده واقع اهرامدرکه عندالعوام فرعون
تپه لری دینمکه بنام ابنیه جسیمه در. بونلر مربع الشکل
اولمق اوزره قاعده سی یعنی اشاغی طرفی وسعتلو
اولوب یوقاروسی بالتدریج کوچیله رق تپه سی بر نقطه
ایله منتهی اولور و اشکال هندسیه دن هر می تعبیر

Թիխազ օլտն պա՛ղը հայվանաթը մուգատ-
տէսէյէ մէտֆէն օլմագ իւզըէ պինա օլու-
նուպ, զէմինտէն պիր մըգտար միւրթէֆի՛
քիւչիւք գափուլարտան տէրունլարընա տու-
խուլ օլունուր : Էպնիյէի մէզքիւրէնին էն
մէշուրէրի Գահիրէ փիշիւեհընտա Հաճի-
զէ նամ գարիյէ ճիւլարընտա վագը՝ օլուպ
պունլարըն տախի էն ճէսիմի իքի եիւզ օն
պէշ մէթրօ իթթիսա՛րնտէ, վէ եիւզ օթուզ
իւշ մէթրօ իրթիֆա՛րնտէ տիր : Թարիխը
պինալէրի տախի ի՛նտ էլ միւլէրիիսին միւլ-
թէիֆիւն ֆիյն օլուպ, ֆագաթ միւլտը
ի՛սատան պին պէշ եիւզ, վէ եախօտ իքի
պին սէնէ մուգատուէմ օլմասը զանն օլու-
նուր :

Մըսըրըն տահա փէք չօգ մէվագը՛րնտէ
պուլունտուրու միւսիւլլու, մէմալիքը սայի-
րէտէ տախի պու մագուլէ էհրամ մէվճուտ
օլուպ, էզ ճիւլիէ Սմէրիգատա վագը Մէք-
սիգա մէմալիքինտէ պուլունան պու միւ-
սիւլլու էպնիյէնին, էհրամը Մըսըրիյէյէ
զիյատէ միւշապէհէթի վար տըր : վէ հաթ-
թա պունա մէպնի պա՛ղը միւլէլիֆիյն, էզ-

اولنان شکل دخی بونلره منسوب در. اهرام مزكوره
بعض ملوك مصريه و زمان قديمه معمود اتخاذ
اولان بعض حيوانات مقدسه يه مدفن اولمق اوزره
بنا اولتوب زميندن بر مقدار مرتفع كچوك قپولردن
درونلرينه دخول اولنور. انيه مزكوره ناك اك
مشهورلى قاهره بشكاهنده خجيزه نام قريه جوارنده
واقع اولوب بونلك دخى اك جسيمى ايكي يوز
اون بش مترو اتساعنده و يوز اوتوز اوچ مترو
ارتفاعنده در. تاريخ بنالرى دخى عندالمورخين
مختلف فيه اولوب فقط ميلاد عيسادن بيك بشيوز
وياخود ايكي بيك سنه مقدم اولمسى ظن اولنور.
مصرك دها بك چوق موافعنده بولنديغى مثلوممالك
سائرهده دخى بو مقوله اهرم موجود اولوب ازجمله
امريقاده واقع مكسيقا ممالكنده بولنان بومثلوا بنيه نك
اهرام مصريه يه زياده مشابهتى وارد در. و حتى بوكا

մինչի դատիմէտէ Սմէրիգա գըթա'սը , գը-
թա'թը սայիբէ սէքէնէսի ի'նտինտէ մէճ-
հուլ օլմայըպ , գուտէմաի Մըսըրինին Մէք-
սիգա էհալիսիլէ միւնասիպէթլէրի օլտուղու-
նա զահիպ օլմուշ տուր : Զիքը օլունան էհ-
րամը Մըսըրիյէ , զայէթ ճէսիմ թաշլէրլէ
պինա օլունմուշ օլուպ , իշպու թաշլար տա-
խի Նիլին սաղ թարաֆընտա , վէ էհրամըն
մուգապիլինտէ վագը' տաղլարտան գաթ'
ու նագլ օլունտուղու , ասար տէլալէթիլէ
անլաշըրըր : իշպու էհրամըն հիշ պիւր մահա-
լինտէ էֆքեարէ տէլալէթ էտէր խութութ
վէ նուգուշ կէօրիլէմէմիշ օլտուղունտան ,
պա'զը միւլէրըրիսին էպնիյէի մէզքիւրէնին
հէնուզ սան'աթը քիթապէթ իճատ օլուն-
մագսըղըն պինա օլտուղունա զահիպ օլմուշ-
լար իսէ տէ , ուսուլը հէնտէսիյէյէ միւլթէ-
վէգզըֆ պու միւսիւլլու սէնաի'ը աճիպէնին
մէպտէի իւ'լում օլան սանա'թը քիթապէթ-
տէն պիպէհրէ պիւր թայիֆէի ճահիլէտէն
սուտուրի պա'իտ իւլ իհթիմալ տըր :

Իւլիւնճիւսիւ , գուտէմաի խունանըն
մա'պուտի օլան իլահէնին ըէյիսի ժիւփի-

منی بعض مؤلفین ازمنه قدیمه ده امریقا قطعہ سی
قطعات سائره سکنه سی عندندہ مچھول اولمیوب
قدمای مصرینک مکسیقا اھالیسیلہ مناسبتلری اولدیغنه
ذھب اولمشدر . ذکر اوائان اھرام مصریہ غایت
جسیم طاشرلہ بنا اولنمش اولوب اشبو طاشردخی
نیلک صاغ طرفندہ و اھرامک مقابلندہ واقع طاغاردن
قطع ونقل اولندیغی اثار دلالتیلہ آکلاشلور .

اشبو اھرامک ہیچ بر محطندہ افکارہ دلالت ایدر
خطوط و نقوش کوریلہ مامش اولدیغندن بعض مؤرخین
ابنیہ مزکورہ نک هنوز صنعت کتابت ایجاد
اولنمقسزین بنا اولندیغنه ذھب اولمشرا ایسہ دە
اصول هندسیہ یه متوقف بو مثللو صنایع عجیبہ نک
مبدأ علوم اولان صنعت کتابتدن بی بہرہ برطائفہ
جاہلہ دن صدوری بعید الاحتمالدر .

اوچنجیسی قدمای یونانک معبودی اولان الہہ نک

Թէրին Թասվիրը միւճէստէմի տիր .քի , Թա-
 րիւշ միւլատտէն Թագրիպէն տէօրթ եիւզ
 սէնէ մուգատտէմ քիթեաս նամ մէշուր
 մուսավլէր մա'րիֆէթիլէ ինշա , վէ Եունա-
 նիսթանտէ Էլիտ շէհրինտէ վագը Օլլմփի
 իպատէթխանէսինէ վագ' օլունմուշտու : Իշ-
 պու Թասվիր ֆիլ տիշինտէն մասնու' վէ սէ-
 րափա ալթուն վէ զլյգըյմէթ էհճար իլէ
 միւզէյեէն վէ միւրէսսա' օլուպ , ճալիսէն
 եափըլմըշ օլտուղու հալտէ իքի եիւզ օն ի-
 քի գատէմ իրթիֆախնտէ իտի :

Տէօրտիւնճիւսիւ , իսկէնտէրիյէ ֆէնար
 գուլէսի տիր .քի , Միլատտէն իքի եիւզ սէք-
 սէն իւշ սէնէ մուգատտէմ միւլուքը Մըսը-
 րիյէտէն Պէրթօլմի զէմանընտա իսկէնտէ-
 րիյէ փիշկեահընտա վագը Ֆարօս նամ ճէ-
 զիրէտէ պիր միւրթէֆա' գաեա իւզէրինէ
 ինշա օլունմուշ իտի : վէ Թէփէսինտէ կի-
 ճէլէրի գանտիլ եազըլարագ մէսաֆէի պա'-
 իտէտէն զիեասը միւշահէտէ օլունուրտու :
 Մէզքիւր գուլէ սէրափա պէեազ մէրմէր-
 տէն ղայէթ միւսաննա' օլուպ , պախուսուս
 խարիճտէն եափըլմըշ օլան նէրտիւպանը շա-
 եանը իսթիղրապ իտի : Միւրէպպա' իւշ

رئيسی ژوپتيرك تصوير مجسميدرکه تاريخ ميلاددن
 تقريباً درتيوزسنه مقدم فيدياس نام مشهور مصور
 معرفيله انشا ويونانستانده ايد شهرنده واقع اولمي
 عبادتخانه سنه وضع اولنمشيدى . اشبو تصوير فيل
 ديشندن مصنوع و سراپا التون و ذقيمت احجار ايله
 مزين و مرصع اولوب جالسا ياللمش اولديغى حالده
 ايکيوز اون ايکي قدم ارتفاعنده ايدى .

دردنجيسى اسکندريه فنارقله سيدرکه ميلاددن ايکي
 يوز سکسان اوج سنه مقدم ملوک مصریه دن برتولومی
 زماننده اسکندريه بشکاهنده واقع فاروس نام
 جزیره ده بر مرتفع قيا اوزينه انشا اولنمشيدى . و
 تپه سنده کيجهرى قنديل يا قيله رق مسافه بعیده دن
 ضیاسی مشاهده اولنوردی . مزکور قله سراپا بياض
 مرمر دن غایت مصنع اولوب باخصوص خارجدن
 ياللمش اولان زردبانی شایان استغراب ايدى . مرصع

չէքը օլմագ իւզըէ հէր զըը' էլլի արշուն
 իմթիտատընտա վէ տիվարը իւչ պուչուզ
 արշուն սիւմքինտէ իտի : վէ տէրունինտէ
 պէքքի իգամէթինէ մախսուս մահալտէն
 պաշգա միւթէա'տտիտ տայրէլէր օլուպ ,
 կիւզէրկեհալէրի տախի իւչ արշուն արզըն
 տա իտի : Գափուսու զէմինտէն միւրթէֆի'
 վէ մուգապիլինտէ եինէ օ իրթիֆա'տէ պիր
 պինա օլուպ , պունուն գափուսու թէմոիտ
 օլունմուչ թախթալարտան միւրուր իլէ տէ
 րունինէ տուխուլ օլունուր իտի : վէ հինը
 հաճէթտէ մէզքիւր թախթա գալտըրըլտըգ
 տա , իչէրուչէ կիրիլմէք միւմքին օլմագ իւ
 տի : Մէսարիֆը վագաա'սը շիմոիքի զէման
 ագչէսինէ գըյասէն իւչ եիւզ պին ինկիլիզ
 լիրասընա պալիզ օլմուչ տուր : իչպու ֆէ
 նար լէյլէն ըէհնիւմաի սէֆաին օլմագ իւզ
 ըէ իհտաս օլունան էպնիլէնին պիրինհիսի
 օլուպ , օլ վագըթ վագը' օլտուղու մէզքիւր
 Ֆարօս ատասընա մէնսուպէն , իսմինէ Ֆա
 րօս ըթլագ օլունտուղունտան , պատէհու
 էւրոփատէ պու մագուլէ ֆէնարլէրին քեաֆ
 ֆէսի պու իսմ իլէ թէսմիլէ օլունուպ , հաթ
 թա թիւրքիտէ միւսթամէլ օլան ֆէնար

الشكل اولمق اوزره هر ضلعی الی ارشون
 امتدادنده و دیواری اوج بحق ارشون سمکنده ایدی
 و درونده بکجی اقامتته مخصوص محلدن بشقه
 متعدد دائره لر اولوب کزرکاهلری دخی اوج ارشون
 عرضنده ایدی . قپوسی زمیندن مرتفع و مقابلنده
 ینه او ارتفاعده بر بنا اولوب بونک قپوسنه تمديد
 اولنمش تخته لردن مرور ایله دروننه دخول اولنور
 ایدی . و حین حاجتده مزکور تخته قالدیرلدقده ایچرویه
 کیرامک ممکن اوله مز ایدی . مصارف رقمه سی
 شمديکی زمان اچه سنه قیاساً اوچ یوز بیک انگلیز
 لیراسنه بالغ اولمشدر . اشبو فنار لیلارهنمای سفائن
 اولمق اوزره احداث اولنان ابنیه نک برنجیسی اولوب
 اولوقت واقع اولدیغی مزکور فاروس اطه سنه منسوباً
 اسمنه فاروس اطلاق اولندیغندن بعده اوروپاده بو
 مقوله فنار لیک کافه سی بو اسم ایله تسمیه اولنوب حتی

լաֆզընը տախի պունտան նէշաթ իթմիշ
օլմասը միւլահաղատան պա'իտ տէյիլ տիր :

Մէզքիւր ֆէնար պին պէշ եիւզ սէնէ
գատար փայտար օլտուգտան սօնրա , միւ-
րուրը զէման իլէ հիճրէթին ալթը եիւզ էլ-
լի սէնէսինէ տաղրու խարապ օլմուշ տուր :
Օլ էսնատէ միւլուգը Մըսըրիյէտէն մէլիք
էննասըր իշպու ֆէնարըն մուգապիլինտէ
անա միւշապիհ տիկէր պիր ֆէնար պինա-
սընա շուրու' էյլէմիշ իսէ տէ , վէֆաթը հա-
սէպիլէ իթմամընա մուվաֆֆադ օլմամըշ
տըր :

Պէշինճիսի , Աեասուլուգտա վագը' ի'-
պատէթիսանէսի տիր քի , տէօրթ եիւզ սէք-
սէն պէշ գատէմ թուլինտէ , վէ իքի եիւզ
եիրմի պէշ գատէմ արզընտա զայէթ ճէսիմ
պիր պինա իտի : Տէրունինտէ ալթմըշ գա-
տէմ իրթիֆա'ինտէ եիւզ եիրմի եետի մէր-
մէր տիրէք մէվճուտ օլուպ , պունլարտան
օթուզ ալթըսը զայէթ նէֆիս օյմալար իլէ
միւզէյեէն իտի : Հէման պիւթիւն Ասիեա
էհալիսի եիւզ եիրմի սէնէ պունուն պինա-
սընտա իշլէթտիրիլմիշ տիր : Արոստրադ իս-

ترکیده مستعمل اولان فنار لفظك دخى بوندز نشأت
ایتمش اولمسی ملاحظه دن بعید دکلدیر .

مزکور فناریک بشیوز سنه قدر پایدار اولدقن صکره
صرور زمان ایله هجرتک التی یوز الی سنه سنه طوغری
خراب اولمشدر . اول اثنا ده ملوک مصریه دن ملک
الناصر اشبو فنارک مقابلنده اکا مشابه دیگر بر فنار
بناسنه شروع ایتمش ایسه ده وفاتی حـ بیله اتمامنه
موفق اوله مامشدر .

بشجیسی ایاصولوقده واقع عبادتخانه سیدرکه درت
یوز سکسان بش قدم طولنده و ایکی یوز یکرمی بش
قدم عرضنده غایت جسیم بر بنا ایدی . دروننده
التمش قدم ارتفاعنده یوز یکرمی یدی صر مردیرک
موجود اولوب بونلردن اوتوز التیسی غایت نفیس
اویجه لر ایله مزین ایدی . همان بتون آسیا اهالیسی
یوز یکرمی سنه بونک بتاسنده ایثتدیرلمشدر .

մուգատտէմ իշպու հէյքէլը 'անխախտ ի'մա-
 լիսէ մուգատէրէթ օլունուպ, եիրմի իքի
 սէնէ զարփընտա իքմալ գըլընմը տըր : էլ-
 լի սէքիզ սէնէ փայտար օլտուգտան սօնրա,
 եանի միլատտէն իքի եիւզ եիրմի սէնէ մու-
 գատտէմ պիր հարաքէթը արզ սէպէպիլէ
 տէնիզ քէնարընա տէվրիլիպ, միլատըն ալ-
 թը եիւզ եէթմիշ սէնէսինէ գատար հալի
 իւզըն եէրտէ գալմը ըտը : խիւլէֆաի պէ-
 նի իւմմիյէտէն Մուսավիյէ, Բօտոս ճէզիրէ-
 սինի ֆէթհ էյլէտիքտէ պ'ր Եահուտի պա-
 զիրկեանէ ֆիրուլթ էտիւպ, օ տախի փա-
 ըալայարագ տօգուզ եիւզ տէվէ եիւքիւ-
 թունճ գալտըրմը օլտուղու մէսթուրը սա-
 հայիֆը թէվարիլիս տիր :

Եէտինճիսի, Մօսուլա իսմիլէ շէօհրէթ-
 շիա'ր օլան գապը տըր քի, միլատտէն իւշ
 եիւզ էլլի իւշ սէնէ մուգատտէմ ֆեարի մէմ-
 լէքէթի գըալը օլան Մօսուլոս վէֆաթ էթ-
 տիքտէն սօնրա, զէվճէսի Արթէմնիա անըն
 իչիւն իզմիր ճիվարընտա վէ սահիլը տէր-
 եատէ վազը Պօտերուն շէհրինտէ պինա
 էյլէմիշ տիր : Միւշարիլէյհա զէվճինէ օլան

ميلاددن اوچيوز سنه مقدم اشبو هيكلن عجبيلك
 اعمانه مبادرت اولنوب يكرمي ايكي سنه ظرفنده
 اقبال قيلمشدر. الي سكر سنه پايدار اولدقدن
 صكره يعنى ميلاددن ايكييوز يكرمي سنه مقدم بر
 حركت عرض سبيله دكر كنارينه دور يابوب ميلاددن
 التي يوز تمش سنه سنه قدر حالي اوزره يرده قالمش
 ايدى. خلفاى بنى اميه دن معاويه ردوس جزيره سنى
 فتح ايلد كده بر يهودى بازار كانه فروخت ايدوب او
 دخى پاره ليه رق طقوز يوز دوه يوكى تونج قالدرمش
 اولدينى مسطور صحايف توارينخدر.

يدنجيسى موسوله اسميله شهرتشار اولان قبردركه
 ميلاددن اوچيوز اللى اوج سنه مقدم كاري مملكنى
 قرالى اولان موسولوس وفات ايتد كدن صكره
 زوجة سى ارتمسيا انك اچون از مير جوارنده وساحل
 درياده واقع بودرون شهرنده بنا اليمشدر. مشار اليها

քէմալը մուհապէթինտէն նաչի, օլ վազ-
 թըն ատէթի իւզրէ ճէնազէսինի իհրազ էթ-
 տիրէրէք, քիւլիւնիւ պէլ' էթմիշ, վէ պու
 վէչհիլէ քէնտի վիճուտինտէ պիր գապըը
 զիրուհ թէհիյէսիլէ իքթիֆա էթմէյուպ,
 իպգաի նամ ղարէզիլէ նիճէ եիւզ սէնէլէր
 աֆաթը ըիւզկեարտէն էմին, պիր մէզարը
 մէթին օլմագ իւզրէ իշպու Մօսուլաի պի-
 նա էյլէտի: Պագաթ քէմալը հիւզն ու է-
 սէֆինտէն նաչի իշպու պինտի ա'զիմին խի-
 թամընը կէօրէմէյուպ, ինչասընա շուրու'
 օլունտուգտան իքի սէնէ սօնրա, աթէչի
 իֆթիրագ իլէ պիւնեանը վիճուտի խարապ
 օլմուշ տուր: Մէզըլըր մէզար էն նէֆիս մէր-
 մէրտէն օլարագ շէքլ միւսթէտիլտէ եիւզ օն
 պիր գատէմ իթթիսա'ինտէ վէ եիւզ գըրգ
 գատէմ իրթիֆա'ինտէ օլուպ, հէր թարաֆը
 օթուզ ալթը նէֆիս մէրմէր տիրէք, վէ թէ-
 սավիըը միւթէնէվլիլէ իլէ միւպէյսէն իտի:
 Թէվիէսինտէ պիր հէրէմ իլէ տէօրթ պար-
 կիր գօշուլու պիր արապա ըէսմի ինչա գը-
 լընմըշ ըտը: Իլէլան էւրօփալուլէր պէյնին-
 տէ օ մագուլէ միւքէլլէֆ մէգապիրէ Մօ-
 սուլա ըթլագ օլունուր: Հիւքէմաի Եուսան-

زوجہ اولان کمال محبتدن ناشی اولوقتک عادتق
 اوزره جنازه سنی احراق ایتدیره رق کلنی بلع ایش
 و بوجه کندی وجودنده بر قبر ذیروح تهیه سیله اکتفا
 ایتمیوب ابقای نام غرضیله نیجه یوز سنه لافات
 روزگار دن امین بر مزار متین اولمق اوزره اشبو
 موسوله بی بنا ایلدی. فقط کمال حزن و اسفندن
 ناشی اشبو بنای عظیمک ختامنی کوره میهرک انشاسنه
 شروع اولندقدن ایکی سنه صکره اتش افتراق ایله
 بنیان وجودی خراب اولمشدر. مزکور مزار الک
 نفیس مر مردن اوله رق شکل مستطالده یوزاون بر
 قدم اتساعنده و بوز قرق قدم ارتفاعنده اولوب هر
 طرفی اوتوزالتی نفیس مر مردیرک و تصاویر متنوعه ایله
 مزین ایدی. تپه سنده برهرم ایله درت بار کیر فوشولی
 بر عربه رسمی انشا قلمشیدی. الی الان اوروپا لولر

տէն Անաֆաղօրաս պինտի մէջքիւրի թէմաշա
 է յէտիքտէ, քիւլի մէսարիֆ ին վիճուտէ
 կէլտիյինտէն քինայէ օլմադ իւզրէ “վայ,
 նէ գատար ազչէ թաշա թահվիլ օլունմուշ”
 տէտիյի մէշուր տուր :

Իշպու աճախպը սէպա՛յէ սուրը Չինին
 ի՛լալէ օլունմամաը տախի աճայիպտէն
 կէօրիւնմիւշ օլմաղլէ, պու աճիպէնին տա-
 խի թարիֆ ու պէյանը միւնասիպը մագամ
 ա՛տտ օլունմուշ տուր : Սուրը մէջքիւրիւն
 թուլի պին պէշ եիւզ միլ օլուպ իրթիֆա՛ի
 եիրմի պէշ, վէ սիւմքի եանի գալընըղը
 եիրմի գատէմ տիր : Իւսթիւ խայը միւթ-
 թէսի՛ պիր ճատտէ օլուպ, իւզէրինտէ աւ-
 թը սիւարի՛ եան եանա կիտէ պիլիր : Էսաս-
 տէն ալթը գատէմ՝ իրթիֆա՛ինէ գատար
 չար քէօշէ եօնթմա պէօյիւք թաշտէն օլուպ
 եօգարըսընըն պա՛ղը մահալլէրի թուղլա՛վէ
 պա՛ղըլարը քէրփիճ ին պինա օլունմուշ
 տուր : Իշպու սուրի Չինէ չար միւլսարգ օ-
 լան Մօղոլ վէ Մէնճուգ թայիֆէլէրինին
 ճիւճիւմ վէ՛ թէճավիւղլէրինտէն իհթիրա-
 զէն թէսեին խանէտանընտան թէսին-սի-

بیننده او مقوله مکلف مقابره موسوله اطلاق اولنور.
 حکمای یونان دن انافاغوراس بنای مزکورى تماشا
 ایله کده کلی مصارف ایله وجوده کلدیکندن کنایه
 اولمق اوزره ۱۰۱ نه قدر اچچه طاشه تهویل اولنمش {
 دیدیکی مشهور در.

اشبو عجایب سبعه یه سور چینک علاوه اولنمامسی
 دخی عجایبدن کورنمش اوامغله بو عجیبه نك دخی
 تعریف بیانی مناسب مقام عد اولنمشدر. سور
 مز کورک طولی بیک بشوز میل اولوب ارتفاعی یکرمی
 بش و سمکی یعنی قائلینغی یکرمی قدمدر. اوستی
 خیلی متسع بر جاده اولوب اوزرنده اتی سواری
 یان یانه کیده بلور. اساسدن اتی قدم ارتفاعنه قدر چار
 گوشه یونتمه بیوک طاشدن اولوب یوقارسناک بعض
 محالری طوغله و بعضیلری کر پیچ ایله بنا اولنمشدر.
 اشبو سور چنیه چار ملاصق اولان مغول و منجوک

Հօանկթի նամ խազան, միլատտէն իբի
 եիւզ գըրգ եէտի սէնէ մուգատտէմ պինս
 էյլէմիշ իսէ տէ, մագսէտը մէզըիւր հու-
 սուլինէ մէտար օլամայըպ, մուսխարէն
 թէվայիֆի մէզըիւրէ մէմալիքը ջինէ իսթի-
 լա էտէրէք զիմամը հիւքիւմէթ տախի էլլէ-
 րինէ կէչմիշ, վէ պու սուրէթլէ պիւրլէնէրէք
 ճիւմէսի պիւր տէվլէթը ճէսիմէ թէշըիւ էյ-
 լէմիշ տիր :

Սուրը մէզըիւրինն պինսաընտա տէօրթ
 պէշ միլիօն ատէմ օն սէնէ միւթէվալիէն
 իչլէթտիրիլուպ, պուսլարտան տէօրթ եիւզ
 պինի պու եօլտա թէլէֆի օլմուշ տուր :

Սէրափա իւզէրինտէ գուլլէլը օլուպ,
 հէր թարաֆընտա տիւշմէնէ միւտաֆա՝ օ-
 լունսպիւրմէք իչիւն գուլլէլըին արալարը ի-
 քի օգ մէնգիլի տիր, վէ սուհուլլէթլէ թէ-
 ճավիւզի մէլհուզ օլան մահալլէրինտէ եէք-
 տիկէրի մուհաֆազա էթմէք իչիւն իքի իւշ
 գաթ սուր պինս օլունմուշ տուր : Միւրուր
 էթտիյի խաթ իւզէրինտէ, քէսրէթլէ վազը՝
 ղայէթ եիւքսէք տաղարտան վէ տէրէլը-

طائفه لرینك هجوم و تجاوز لرندن احترازاً تسین
 خاندانندن تسین سی هوانغتی نام خاقان میلاددن ایکی
 یوز قرق یدی سنه مقدم بنا ایلمش ایسه ده مقصد
 مزکور حصولنه مدار اوله میوب مؤخرأ طوائف
 مزکورہ ممالک چنیہ استیلا ایدرک زمام حکومت
 دخی اللرینہ کچمش و بو صورتله بر اشہرک جملہ سی
 بردوات جسیمہ تشکیل الیمشدر .

سور مزکورک بناسنده درت بش ملیون ادم اون
 سنه متوالیاً ایشلتدیریلوب بونلردن درتیوز بیکی بو
 یولده نلف اولمشدر .

سراپا اوزرنده قله لر اولوب هر طرفنده دشمنه
 مدافعه اولنه بیلیمک ایچون ایشوقله لرک ارالر ایکی اوق
 منزلیدر و سهولتله تجاوز ماحوظ اولان محارنده
 یکدیگری محافظه ایتیمک ایچون ایکی اوج قات سور
 بنا اولنمشدر . سرور ایتدیکی خط اوزرنده کثرتله

տէն տախի սիեազը վահիտ իւզրէ իմրար
 օլունմուշ, վէ իշպու տաղարտան պիրիսի
 պէշ պին իքի եիւզ եիրմի պէշ գատէմ իր-
 թիֆա'ինտէ պուլունմուշ տուր: Պազը էր-
 պապը: Թահգիգին հիսապընա կէօրէ, իշ-
 պու] սուրունն ի'մալինէ սարֆ օլունան մէ-
 վատ, ջիւրրէի արզը իքի քէրրէ իհաթա
 էթմէք իւզրէ ալթը գատէմ իրթիֆա'ինտէ
 վէ իքի գատէմ գալընլըղընտա պիր տիվար
 պինասընա քեաֆի օլուր: Տէօրթ ճէսիմ տէ-
 միր գափուտան պաշգա, իգթիգաի մէվգը-
 յէսինէ կէօրէ հէր թէրաֆտա տիկէր քիւ-
 չիւք գափուլարը օլուպ, մախսուս միւս-
 թահֆըզը վար տըր: Բիվայէթ օլունտու-
 ղունա կէօրէ թաթարլար Չինէ տուխուլ ի-
 տէրէք, զիմամը հիւքիւմէթի տէսթը թէ-
 սարրուֆլարընա ալմազտան էվվէլ, սաբլ
 Չինլի պուլունանն իմրէրաթօրլար իշպու սու-
 րուն մուհաֆազասընտա պիր միլիօն գա-
 տար ատէմ իսթիխտամ իտուպ, պէր մին-
 վալը մուհարրէր էլէէվմ թաթարիսթանըն
 ճիւզը ա'զամը Չին իլէ պիրլէշէրէք, ճիւմ-
 լէսի հէյէթը վահիտէ թէշքիլ էյէտիքլէրի
 ճիհէթլէ, թաթարիսթան թարաֆընըն մու-

واقع غایت یوکسک طاغلردن و دره لردن دخی
 سیاق واحد اوزره امرار اولنمش و اشبو طاغلردن
 بریسی بشیك ایکی یوزیکرمی بش قدم ارتفاعنده
 بوامشدر. بعض ارباب تحقیقک حسابنه کوره اشبو
 سورک اعمالنه صرف اولنان مواد کره ارضی ایکی
 کره احاطه اتیمک اوزره اتی قدم ارتفاعنده و ایکی
 قدم فالینغنده بر دیوار بناسنه کافی اولور درت جسم
 تیمور قپودان بشقه اقتضای موقعینه کوره هر طرفده
 دیگر کوچک قپولری اولوب مخصوص مسطحفظی
 واردر. روایت اولندیغنه کوره تاتارلر چینه دخول
 ایدرک زمام حکومتی دست تصرفلینه المزدن اول
 اصل چینی بولنان ایمپراطور لر اشبو سورک
 محافظه سنده بر میلیون قدر ادم استخدام ایدوب بر
 منوال محرر الیوم تاتارستانک جزو اعظمی چین ایله
 برلشهرک جمله سی هیئت واحده تشکیل ایلد کلمری

հաճախաբար հաճելի գալմատը ընտան ,
 մէվագը՛րի սայիրէսինտէ իճապ էտէն պա՛ղը
 մահալլէրտէ ասքեր իգամէսիլէ իքթիֆա օ-
 լունուր : էլեկվմ լուզում ու էհէմմիյէթի
 գալմամըջ օլան սուրը մէգքիւրըն ինչասը ,
 մուհաֆազաի հուտուտ մագսէտինտէն պաշ-
 գա փօլիթիգաճա պաղը աղրագէ մէպնի օ-
 լուպ , շէօյլէ քի իշպու էսէրի ճէսիմէ մու-
 վաֆֆագ օլան իմբէրաթորուն պա՛ղը էս-
 լահը ղէմանընտա մէմալիքը Չին պէյնինէ
 թէֆէրուգա տիւշէրէք պիր թագըմ քիւ-
 չիւք հիւքիւմէթլէրէ միւնգասիմ օլտուղու
 հալտէ , իմբէրաթորը միւշարիլէյհ գուվվէի
 գահիրէսիլէ ճիւմէսինի տայրէի իթա՛ւթա
 իտխալ , վէ պու վէճհլէ Չինի հէյէթը սա-
 պրգասընա իրճա՛ էյէտիքտէն սօնրա , թէ-
 վայիֆի մաղուպէյէ մէտարը մէշըուլլէթ
 օլարագ իճրաի ֆիթն ու ֆէսատէ մէյտան
 պուլամամալարը զըմնընտա , պունըարտան
 պէշ եիւզ պլն նէֆէրինի գալա՛լէրտէ թէվ-
 գըֆի իլէ , ումուրու նաֆիա՛յէ չալըշտը-
 տըղը միւսիւլու պագըյէսիլէ սայիր էհալիի
 զիւքիւրըն պիր սիւլիւսիւնի իշպու սուրը

جهتله تاتارستان طرفك محافظهسنه حاجت
 قالمديغندن مواقع سائرهسنده ايجاب ايدن بعض
 محللرده عسكراقامسيله اكتفا اولنور . اليوم لزوم
 واهميتي قالمائش اولان سورمنز كرك انشاسنى
 محافظه حدود مقصدندن بشقه يولتبقه جه بعض
 اغراضه مبنى اولوب شويله كه اشبو اثر جسيمه موفق
 اولان ايچمراطورك بعض اسلاحي زمانده ممالك
 چين بينينه تفرقه دوشهرك بر ملاقم كوچاك حكومتلره
 منقسم اولديغى حالده ايچمراطور مشار اليه قوه ناهره سي
 اليه جمله سنى دائره اطاعته ادخال وبوجمله چيني
 هيت سابقهسنه ارجاع ايلدكن صكره طوائف
 مغلوبه يه مدار مشغوليت اوله رق اجراى قنن وفساده
 ميدان بوله ماملرى ضمننده بونلردن بشيوز بيك
 نفرينى قلعه لرده توقيف ايله امور نافع يه چالشدرديغى
 مثللو باقيه سيله سائره اهالى ذكورك بر ثلثنى اشبو

ազիմին պինասընտա իսթիխտամէյլէմիշտիր =
 Սուրը մեղքերին պինասընտա ֆէվզ
 էլղայէ իհթիմամ ու իթինա օլունտուղու
 ճիհէթլէ, էլեէվմ իքի պին իքի եիւզ սէնէ
 միւրուր էյլէտլի հալտէ, պու վէչհէ խա-
 լէլ փէզիր օլնատըղը միւսիւլլու, տահա
 նիճէ պին սէնէ փայտար օլապիլէճէյի տէր-
 քեար տըր = Զիքը օլունան ասարը գատիմէ
 տահա փէք չօգ էմնալլէրի կիպի մուհայ-
 եիրի ուգուլ, սէնաի'ի ղարիպէ, վէ թէ-
 շէպպիւսաթը ա'զիմէի շամիլ օլարագ, նէվ'ը
 ինսանըն նէ տէրէճէ ումուրը ճէսիմէյէ
 միւզթէտիր օլտուղունու իրայէ էյլէտլի
 միւսիւլլու, միւթեգատտիմինին կէրէք սա-
 նաթ վէ կէրէք իգտամ ու հիմմէթ ճիհէ-
 թիլէ ֆազլ ու քէմալլէրինէ տալ իսէ տէ,
 պիր լահգա զահիր պինլիք թէրք օլունա-
 ըրագ, մէսէլէնին մէնչա ու հագըգլէթի
 միւլահազա օլունտուղու հալտէ, պաղը մէ-
 գասըտի վահլէյէ զըմնընտա պու գատար
 թէքէլլիֆաթ իթիտարի նարէվա կէօրի-
 լէճէյի շէօլէ տուրտուն, ճէպպիլէի միւ-
 լուք վէտի'յէթիւլլահ օլան ըիա'նայի քէն-
 տու հէվա ու հէվ'սլէրի միւզթէգաթընըն
 իճրասը իչին խալգ օլունմուշ պիր ալէթը

سور عظيمك بناسنده استخدام ايامشدر.
 سورمزكورك بناسنده فوق الغايه اهتمام واعتنا
 اولنديني جهته اليوم ايكي بيك ايكيوز سنه سرور
 ايلديكي حالده بو وجهه خللپزير اولمديني مثلوه
 نيجه بيك سنه پايدار اوله بيله جكي دركار در. ذكر
 اولناز انار قديمه دهه پاك چوق امثالدرى كبي مجير
 عقول صنايع غريبه و تشبثات عظيمه يي شامل اوله رق
 نوع انسانك نه درجه امور جسيمه يه مقتدر اولديعتي
 ارايه ايلديكي مثلوه متقدمينك كرك صنعت و كرك
 اقدام و همت جهتيله فضل و كماللرينه دال ايسه ده
 بر احظه ظاهر بينك ترك اولنه رق مسله نك منشاء و
 حقيقتي ملاحظه اولنديني حالده بعض مقاصد و اهيه
 ضمننده بو قدر تكلفات اختياري ناروا كوريله جكي
 شويله طورسون جباره ملوك و ريعه الله اولان
 رعايايي كندو هوا و هوسلري مقتضاتنك اجراسي

ատեա ատտիլէ , ասարը մէզըրըրէ պինա-
 սընտա մէճճանէն ի՛թիմալ էթմիչ օլաճազ-
 լարը անլաչըլաճաղընտան , ասարը մէզըրը-
 րէ իւմէրայի էսլաֆէ նիսպէթլէ սէզալարը
 սիթայիչ ու սէնա օլմատըգտան պաչգա ,
 նիհայէթ զուլմ ու թէա՛տտիլէրինէ տէլիլ
 օլտուղու միւսիւլլու , ֆուգարայի էհայինին
 հալը էսարէթ իչթիմալէրի ճայի թէէսիւֆ
 տիւր : Եօխսա միլիօնլէրլէ պուճա սէնէլէր
 իւճըթըր միւնասիպէ ի՛թա օլունարագ ,
 հիւսնիւ ըրզալէրիլէ իսթիլտամ օլունմապը-
 նա հիչ պիւր մէմլէքէթ խազինէսի միւթէ-
 համիլ օլամայուպ էհրամը Մըսըրիլէ պինա-
 սընտա գուլլանըլան ամէլէյէ պիւր գուլթը
 լաեէմուլթ օլմագ իւզրէ , Եէվմի Եալընըզ
 պիւրէր էքմէք իլէ սօղան , վէ սուրը Չինտէ
 իչլէթտիլիլէն էչխասէ տախի պիւրէր մըզ-
 տար փիւրինճ վէրիլտիլի մէնգուլ տուր :
 Խիւլասէի քէլամ , ասարը ա՛թիգաի մէզ-
 քիւրէ գուտէմանըն ա՛ղիմը շան ու գուտ-
 րէթինէ ա՛լամէթ օլտուղու միւսիւլլու , քէ-
 մալը զուլմ ու թէա՛տտիլէրինէ տախի տէ-
 լալէթ էյլէյէճէյի միւսէլլէմը էրպապը տըզ-
 գաթ տըր : Պիւր մէմլէքէթին հագըգէթէն

ايجون خلق اولنمش بر آلت عميا عديله ائامز كوره
 بناسنده مجاناً استعمال ايمش اوله جقلى اكلاشيله-
 جقندن ائامز كوره امرای اسلافه نسبتله سزاوار
 ستايش و ثنا اولمدقذن بشقه نهايت ظلم و تعديليرينه
 دليل اولديغى مثللو فقراى اهالينك حال اسارت
 اشتماللى جاي تاسفدر يوخسه ميليونلرله بونجه
 سنه لر اجرت مناسبه اعطا اولنه رق حسن رضاليله
 استخدام اولنمنسه هيچ بر ممالكث خزينه سى محتمل
 اوله ميوب اهرام مصر يه بناسنده قوللانيلان عمله يه
 بر قوت لاييموت اولمق اوزره يومى يالكز بر ر اتمك
 ايله صوغان و سورچينده ايشلتديريلان اشخاصه دخى
 بر مقدار پرنچ وير يلدكي منقولدر . خلاصه كلام
 ائامر عتيقه مز كوره قدماتك عظم شان و قدرته علامت
 اولديغى مثللو كمال ظلم و تعديليرينه دخى دلالت
 ايله جكي مسلم ارباب دقتدر . بر مملكثك حقيقه

չէրէֆ ու շանընը մուծիպ օլաճադ ասարը
 խայրիյէ, էֆրատը էհալյէ միւսթէլլիմը
 պար ու քիւլֆէթ օլմայարադ, ֆախտէսի
 միւսավաթ իւզրէ ո'ւմուճէ ըաճի' օլան շէյ-
 լէր օլուպ, եօխսա ասարը գուտէմանըն
 ճիւմէսինէ մէշհուտ օլտուղու վէչչէ, չա-
 մուրը էշգը շէշմի գուս'ֆա իյէ եօղրուլան
 մէպանիի միւշէյիտէտէն պանիսինէ նէ' թէ-
 ֆախսուր վար տըր: Սուրէթտէ մուծիպը
 շան վէ մանա'տէ մահզ շէնի տիը:

ՄԷՎԱՏՏԸ ՀԻԻՔՄԻՅԵԻ ԹԵԼԷՄԱԳ

Հէր ֆամիլեանըն քէսրէթ ու գըլլէթի-
 նէ կէօրէ մախսուս մօտէլլէր մուծիպինճէ,
 օտալարը ուֆադ ֆասըլարը պիր սալճնտա
 վէ տէհլիզլի ազ մասրաֆլա իտարէ օլունուր
 մէթին ու միւսթաճքէմ խանէլէր պինա, վէ
 մուգատտէմա քէյֆը մա եէշա ինշա օլու-
 նան խանէլէրտէն օլ վէչչէ եէնիտէն եա-
 փըլան խանէլէրին տահա ըահաթ վէ միւհ-
 քէմ օլտուղու ճիւմէյէ իրայէ ու իսպաթ օ-
 լունմարը: վէ նազը ու ըէսմ վէ թահթը

شرف و شانی موجب اوله جق اثار خیریه انراد
 اهاایه مستازم بار و کلفت اولمیه رق فائده سی مساوت
 اوزره عمومه راجع اولان شیر اولوب یوخسه اثار
 قدماتک جمله سنه مشهود اولدینی وجهله چامور اشک
 چشم ضعا فایله یوغریلان مبانی مشیده دن بانیسنه نه
 تقاخر واردر. صورتده موجب شان و معناده محض
 شنیدر.

مواد حکمیة تلماق

هر فامیلیانک کشرت و قلتته کوره مخصوص
 مودلر موجبجه او طه لری اوفق فاصله لی بر سالونی
 و دهلیزلی از مصرفه اداره اولنور میتین و مستحکم
 خاه لری بنا و مقدا کیف مالینا انشا اولنان خانه لردن
 اولوجهله یکیدن یابلان خانه لره دهها راحت و محکم
 اولدینی جمله یه ارایه و اثبات اولنمالی و نقش و رسم

սան՝աթլարընտա տախի անճագ վաթան ու
 զուրունտա պէօյիւք խըտմէթ էթմիշ օլան
 լարըն իպգաի նամը խըտմէթէրինտէ պու
 լունմագ իւզրէ, էգքիեատէն պիր մըգտար
 քէսան պու սանաթլեր իէ իշթիղալէ թէշ
 վիգ, վէ աթ վէ արապա գօշու մահալլեր
 իէ ըիեազէթ ու աֆլիյէթը պէտէնլիէի ի
 ճագ էտէն վասի՝ օյուն վէ եարըշ մէյտան
 լերի թանզիմ գըլընմալը տըր: վէ պիլատը
 պայիտէտէն քէլուր, վէ դալի պէհալէրէ
 սաթըլուր ագմիշէի զէրթարի, վէ մուսավ
 վէր վէ միւնագգաշ ալանիի սիմ ու զէրի,
 վէ պէհարաթ վէ արագ ու իքսիրի եասաղ
 իէ մէֆրուշաթըն վէք չօգ տայանրը սու
 ըթտէ գավի վէ սատէ օլմասը հագգընտա
 թէտապիրի լաղըմէնին իթթիխազիլէ ֆա
 գըրտէն շիքեայէթ էտէն պա՛ղը շէհրլէր է
 հալիսինէ լուզումտան զիյատէ նէ գատար
 էշեայէ մալիք օլտուգլարը հիսս էթտիրմէլի
 տիր:

Տէվամը սուհու արզու էտէն հիւքմ
 տարըն տայիմա ճէնկէ միւհէյեա պուլուն
 մասը իգթիղա իտէճէյինտէն ալաթ վէ է
 տէվաթը հարպլիյէնին միւքէմմէլ ու միւն
 թաղամ հալտէ պուլունտուրուլմասընա զայ

وتحت صنعتلرندہ دخی انحق وطن اغورندہ بيوك
 خدمت اتميش اولنلرك ابقای نامی خدمتلرندہ بولنمق
 اوزره اذكيادن بر مقدار كسان بو صنعتلر ايله اشتغاله
 تشويق وات و عربہ قوشی مجلر ايله رياضت و عافيت
 بدنيه بي ايجاب ايدن واسع اويون و يارش ميدانلری
 تنظيم قليميلدر . و بلاد بعيدہ دن كلور و غالی بهاره
 صاتيلور اقمشہ زرتاری و مصور و منقش اوانی سيم
 وزری و بهارات و عرق و اكسیری يساغ ايله
 مفروشاتك بك چوق طيانور صورتده قوی و
 ساده اولمسی حقندہ تدابير لازمه نك اتخاذيله فقردن
 شكایت ايدن بعض شهر لراهاليسنه لزومدن زياده
 تقدر اشيايه مالك اولدقلىنى حس ايتدير ميلدر .
 دوام صلحی ارزو ايدن حكمدارك دائما چنكه مهيا
 بولنمسی اقتضا ايدہ چكندن الات و ادوات حربيه نك

րէթ ու իգտամ օլունմալը տըր : Պինաէն
 ալէյն թիմուր վէ թունն վէ փօլատ իզապէ
 ու ի'մալ էտէն իւսթատէրի թօվլաթաըըըպ
 ըողը ու լինեալ ֆուրունլար վէ վօլգանլար
 միսալի էշա'լ վէ լէվաղիմի թէրսանէ տախի
 իգմալ օլունմալը տըր : Գապիլի զրաաթ օ
 լան արաղինին պաղը մահէլլէրի նուֆուսնա
 գըլլէթ վէ ատէմը ղայրէթտէն նաշի պիւ
 քիւլլիյէ մէթրուք օլտուղու վէ եախօտ կէ
 ըէյի կիպի հերասէթ օլունմատըղը հալտէ
 օ մագուլէ արաղի մուսթթալէ շէհրտէ
 զահիտ ան էլլուղում պուլունան էրպապը
 հրֆէթէ թագսիմ վէ մահսուլաթտէն գա
 տարը մինասիպ շէյ վէրիլմէք շարթիլէ հէմ
 ճիվար պուլունան մէմլէքէթլէրտէն ճէլպ օ
 լունաճագ իշնիլէրէ տախի եերլէր վէրիլէ
 ըէք իսքեան վէ իյվա օլունմալը տըր : վէ
 պու վէշնլէ արաղի խալիյէ աղ վագըթ
 զարֆընտա մա'մուր վէ թէզէվվիւն էթմէք
 իսթէյուպ ատէմը գուտրէթի մանի օլանլա
 ընն վէրկուլէրի թախֆիֆ իլէ էմր թէզէվ
 վուճ ու թէնասիւլ միւմքին մէրթէպէ թէր
 վիճ վէ հէր քէսին մուգապէլլի սա'յ ու
 իըտմէթլէրինտէ խաքը փագըն էտէճէյի

مکمل و منتظم حاله بولنديرلمسنه غيرت و اقدام
 او نمليدر . باعليه تيمور و تونج و پولاذ اذابه و اعمال
 ايدن استادلى طولتديروب روزوليال فرونلرو
 و لقائل مثالى اشعال و لوازم ترسانه دخى اكامل
 او نمليدر . قابل زراعت اولان اراضينك بعض
 محللرى نفوسجه قلت و عدم غيرتدن ناشى بالكلية
 متروك اولديغى و ياخود كركى كبي حراثت اولنمدينى
 حاله او مقوله اراضى موطاله شهرده زائد عن اللزوم
 بولنان ارباب حرفته تقسيم و محصولا تدن قدر مناسب
 شى و يرلمك شرطيله همجوار بولنان مملكتلردن جلب
 اولنه حق ايشجيلره دخى يرلر و يريله رك اسكان و ايوا
 او نمليدر . و بو وجهله اراضى خاليه از وقت ظرفنده
 معمور و تزوج ايتك استيوب عدم قدرتى مانع اولنلرك
 و يركولى تخفيف ايله امر تزوج و تناسل ممكن مرتبه
 ترويج و هر كسك مقابله سع و خدمتلزنده خاك پاكك

ایده جکی مکافاتدن جمله سی متمیش و مسرور اولوب
 چوجقلر کوچک یاشرندن فامیلارینه امداده باشلیه رق
 اك اوققلری قیرلرده قوزیلری دها بیوکلری طاعلرده
 قیونلری و دها باشیلری بابالریله برابر تر لالرده چفتلری
 رعی و اداره ایدرك خانه لرنده قاریلری زوجیله
 چوجقلرینه حیوانلردن چیقاردقلری سوددن اشرو
 یورغون کلوب ایصنوب راحت اتملری ایچون اتشلر
 حاضرلیه جقلرندن چوبانلر دودکلری اللرنده ترکیلر
 سویلیه رك و چفتجیلر صبانلریله بوینی ایکی طرفه
 صاللو و اغراغرایاق اتار یورغون او کوزلرینی سوررك
 کلدکلرنده اتشك قارشوسنه صره لنوب پشوردکلری
 کستانه لردن و یازدن حفظ اولنان میوه لردن یرلر و
 غم فردادن ازاده خطر طلی انجوی بکلرلر
 بر مملکتده یکی اسکان اولنان اهالی چالشقمده اهمال
 ایلدکلری تقدیرده بعض حکمدارانك بایدقلمینك

միւքեաֆաթտէն ճիւմէսի միւթէայելիչ վէ
 մէսրուր օլուպ, չօճուգլար քիւչիւք եայլա-
 ըընտան ֆամիլեալարընա իմոտտէ պայլա-
 յարագ էն ուֆագլարը գըլլարտա գուգու-
 լարը, տահա պէօյիւքլերի տաղլարտա գօ-
 յունլարը, վէ տահա եայլըլարը պապալար
 ըլա պէրապէր թարլալարտա չիֆթլերի ը'այ
 ու իտարէ էտերէք խանէլերինտէ գարըլարը
 զէվճիլէ չօճուգլարընա հայվանլարտան չը-
 գարտըգլարը սիւտտէն աչլէր, վէ եօրղուն
 կէլուպ ըսընուպ ըահաթ էթմէլերիչուն ա-
 թէչլէր հագըրլայաճագլարընտան չօպանլար
 տիւտիւքլերի էլլերինտէ թիւրքիլեր սէօլէ-
 յերէք, վէ չիֆթճիլէր սապանլարըլա պօյ-
 նունու իքի թարաֆա սալլար, վէ աղըր ա-
 ղըր աեագ աթար եօրղուն էօքիւգլլերինի
 սիւրերէք կէտիքլերինտէ աթէչին գարըլ-
 սընա սըրալանըպ փիչիւրտիքլերի քէսթա-
 նէլերտէն, վէ եազտան հըֆղ օլունան մէյ-
 վէլերտէն եէրլէր, վէ ղամը ֆէրտատէն ա-
 ղատէ խաթըր թաթըր ուլխուկու պէքլերլէր :

Պիր մէմէքէթտէ եէնի իսքեան օլունան
 էհալի չալըչմագտա իհմալ էյլէտիքլերի
 թագտիրտէ, պաղը հիւքմտարանըն եափ-

ճա'ան տէսթը զաֆէր փէյվէսթլէրինէ ին-
 թիգալ էյլէտիյի կէօրիլէրէք թայիֆէի զէր-
 րա' էնզարը նաստէ մազհարը թէվգիլը վէ-
 ըիայէթ օլուպ տաղլար պաղլար իլէ ապատ ,
 վէ սահրալար եալուղլը սուղտայ պաշլա-
 րընտան պերէքէթնիւմաի վազթը հասատ
 օլմասիլէ , չօպանլարըն սիւրուլէրի գուրտ-
 տան գօրգմայրպ չայիլը իւզէրինտէ օթլա-
 տըզլարը վազըթլարտա քէյֆլէրինտէն չալ-
 տըզլարը գավալլար , վէ օգուտուզլարը
 մէվալլար տէրին տէրէլէրտէ ուզուն սէտա-
 լէր փէյտա , վէ պու հալտէ եալընըզ ին-
 սանլար տէյիլ ասուտէի հուրուպ վէ ֆէթն
 օլան պասիթը զուպրա տախի հիւքիւմտարը
 մէմլէքէթ օլան զաթըն խաքը գատէմինէ
 եիւզ սիւրուպ , տայիմա իւզէրինտէն էքսիք
 օլմամասը հազգընտա տուա էթմէսինէ սըյը-
 թը մա'ատալէթ վէ մէրհամէթ մէտար , վէ
 պու գատար էհալինին ըահաթ ու էմնիյէթ-
 լէրի փէք պէօյիւք իֆթիխար իքէն , շէօհ-
 ըէթ ու մէֆիսէրէթ հըրսիլէ թագլիպը ճը-
 հան , վէ սէֆրի տէմաի պիկիւնահան էթ-
 մէք ըէվա տէյիլ տիլ :

Պիլը մէմլէքէթ էհալիսիին միզահընա
 ֆէսատ արըզ օլուպտէ մայիլը իսեան օլուր-

شجعتان دست ظفر پیوستلرینه انتقال ایلدیکی کور یله رک
 طائفه زراع انظار ناسده مظهر توقیر و رعایت اولوب
 طاغیر باغرایله اباد و صحرا الیالیدیلی بغدادی باشلرندن
 برکتمای وقت حصاد اولمسيله چوبانلرک سور یلری
 قورددن قورقمیوب چایراوزرنده اولدقلمری وقتلرده
 کیفارندن چالدقلمری قوللر و او قودقلمری موالدرین
 دره لرده اوزون صدالر پیدا و بو حالده یالکمز انسانلر
 دکلم اسوده حروب و قتل اولان بسط غیرا دخی
 حکمدار مملکت اولان ذاتک خاک قدمنه یوز سوروب
 دائما اوزرندن اکسک اولمامسی حتمنده دعا اتمسنه
 صیت معدلت و مرحمت مدار و بو قدر اهلینک
 راحت و امنیتلری پیک بیوک افتخار ایکن شهرت و
 مفخرت حرصیله تقلیب چهار و سفک دما ییکناهان
 ایتیک روا دکلمر .

بر مملکت اهایسنک مزاجنه فساد عرض اولوبدده

լար իսէ պոնոն տէֆի՛ շու վէչիլէ միւէս սէր օլապիւրը քի, ուսուլը հիքմէթ վէ մի զաճը մէմէքէթէ մուվաֆըզ գանճնլար վազ՝ օւլոնուպ իշպու գավանին էհալինին իմն ու ասայիշ իւզրէ թէայեիւշ իչիւն իգթիզա էյւ լէյէճէք շէյէրտէն մատասընը քեաֆֆէթէն մէն՝ էտիւպ, զրաաթէ իշթիզալ էթ տիրէճէյնտէն պու վէչիլէ քէսպը ըէֆաճ էթտիրէճէ կէնճլէրի թէզէվիլիւճ իլէ ֆամիլեալարը արթուպ էլլէրինտէ օլանը մէսարիֆի եէվմիլէրինէ սարֆ ու խարճ էտէրէք իշթիրաի զէվաիտէ սէրմայէ գալմամասըլա զրաաթ էյէտիրէրի թարլալէր տախի քիֆայէթ էթմէմէյէ պաշտարգտա, իտարէի հալայիճը հազըզիլէրի իչիւն եէնի եէր թէտարիք ու իմարընա մէճպուրիլէթտէն ալարէ վէ սէրսէրի քիմնէլէր կիպի սէրքէչիլէ ֆիքրինտէ օլմայաճազլարընա մէպնի արազիի ֆամիլեալարա թագսիմ, վէ պու պապտէ պիր գախտէ վազ՝ ու թա՛ միմ էթմէք իգթիզա էտուպ, շէօյլէ քի հէր ֆամիլեայէ զալէպիլիլինի իտարէյէ լազըմ կէլէճէք մըգտարտէն զիեատէ արազի ալմալարընա բուխսաթ վէրիլմէյինճէ զատէկեան

مائل عصيان اولور لر ايسه بونك دفعي شو وجهه ميسر اوله بيلور كه اصول حكمت و مزاج مملكته موافق قانونر وضع اولنوب اشبو قوانين اهالينك امن و اسایش اوزره تعيشيچون اقتضا ايليه جاك شيلردن ماعداسنى كافه منع ايدوب زراعتيه اشتغال ايتديره. چكندن بو وجهه كسب رفاه ايتد كجه كنجلى تزوج ايله فامليالى ارتوب اللرنده اولانى مصارف بوميه لرينه صرف و خرج ايدهرك اشترای زوائد سرمايه قالماسيله زراعت ايلدكلى تر لالردخى كهفایت اتمامكه باشد قده اداره حوايج حقيقه لرى ايچون يكي بر تدارك و اعمارينه مجبوريتدن اواره و سرسرى كيمسه لر كبي سر كشلك فكر نده اوله ميه چقلىنه مبنى اراضى بي فاملياره تقسيم و بوبابده بر قاعده وضع و تعميم ايتك اقتضا ايدوب شويله كه هر فامليايه غلبه لكنى اداره يه لازم كله جاك مقدار دن زياده اراضى

էհատոր էհալիտէն էֆզուն քէսպի սաման
 էտէմէյէճէքլէրինտէն հէր պիրի հալ ու մա-
 լինէ բազի, սահիպը արազի վէ պա'տէ
 պո'ւտին ֆամիլեպարը չողալըպ ու մէմէ-
 քէթին արազիսինի իտարէ էտէմէզ իսէ,
 էթրաֆէ կէօչ էտիւպ կիթմէլէրի ինթիշարը
 մա'տէլէթ վէ գուվլէթի միւզթէզի օ-
 լուր:

Չօճուզլարըն թա'լիմ ու թէրպիլէլէրի
 զըմնընտա մէքթէպլէր ինչա ու քիւշատ էյ-
 լէյուպ ֆամիլեալարըն, վէ պա խուսուս
 խավասը նասըն հիւսնի իմթիզաճլէրինէ նէ-
 զարէթ վէ խըտմէթ էթմէք իւզըէ նէզզար
 ու մէմուրին թէրթիպ ու թայեին էտէրէք
 հիւքմտար օլան զաթըն սիւրիւ սահիպի
 մագամընտա ըուզ ու շէպ միւթէպէսուրա-
 նէ հարաքէթ էթմէսի իգթիզա էտիւպ,
 եօխսա էմնիլէթի շախսիլէ էհալինին զիւլ
 ու իֆթիգարընտէ արանըլպ հալէթը եէս
 ու նա իւմիտիտէ սէրպէսթանէ թէնէֆֆիւս
 էթտիրմէմէք փէրիշանի զիտէսթանի վէ
 վէրանիի գուրա ու պիւլտանտէն գըլլէթը
 նուֆուս կիպի պիր տէրտը տիւշվար տէր-

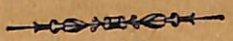
المارينه رخصت ويرلمنجه ذادكان احاد اهاليدن
 افزون كسب سامان ايدهميه جكرندن هر برى حال
 و مانه راضى صاحب اراضى و بعد بعد فاميلالى
 جوغلوب اول مملكته اراضينى اداره ايدهمز
 ايسه اطرافه كوچ ايدوب كتملى انتشار معدات
 و قوتى مقتضى اولور.

چوچقارک تعاليم و تربيهلى ضمننده مکتبلر انشا و کشاد
 ايله يوب فاهليارک و باخصوص خوص ناسک حسن
 امتزاجلرينه نظارت و خدمت ايتمک اوزره نظارو
 مامورين ترتيب و تعين ايدهرک حکمدار اولان ذاتک
 سوري صاحبي مقامنده روز و شب متبصرانه
 حراکت ايتمى اقتضايديوب يوخسه امنيت شخصيه
 اهالينک ذل و افتقارنده اراييلوب حالت ياعس و نا
 اميديده سرېستانه تنفس ايتديرمامک پريشاني زير
 دستاني و ويراني قرا و بلدانن قلت نفوس کبي بر

մանի ինթած էթմէք իլէ պէրապէր , օ սը-
 ֆէթտէ պուլունան հիւքիւմէթի խալգ հէր
 նէ գատար գօրգուլարընտան սիթայիչ ու
 սէնա իտէրէրսէտէ իմթիտատը իշթիտատ
 իլէ էօյլէ պիր իտարէի ճէպպարանէյէ գար-
 չը խաեալաթը ինթիգամիյէնին գըյամինէ
 վէսիլէ վէրիլմէմէք լաղըմ կէլիր : իշթէ պիր
 մէմէքէթտէ շու ուսուլէրէ ըիս'յէթ օլուն
 տուղու թաղտիրտէ հէր թարաֆտան կիւ-
 բուն կիւրուն կէօյլէր կէլէրէք էհալիի մէվ-
 ճուտէյէ իլթիհաղ վէ նիչէ եըլլար ի'մար-
 տէն տուր , վէ միւնպիթ ու միւպիթ խէս
 ու խար , վէ մար ու մուր օլան սահարի ու
 էվտիյէնին հարս ու գրաաթէ թէշմիյըը սագ
 էյլէտիքէրինէ միւքեաֆաթէն խաքը փաք
 սինէի իշթիեազը չաքէչաք էտէրէք ֆէլսհ-
 լէրինէ ֆէվաքէի քէսիլէ , վէ զէխայիլըը վէ-
 ֆիրէ իթա վէ վա'տ իթմէյին , էնվաի մահ-
 սուլ պէրէքէթ պախըը խարմանը հուսուլ օ-
 լուպ , օլ մէմէքէթտէ լուզուլի օլմաեան էշ-
 եա իլէ միւպատէլէթէն ազվամը մուճավէ-
 րէտէն ալընան գօյուն վէ սըղըր սիւրիւլէրի
 սահրա վէ ճէպլէրտէ կէզուպ հէր թա-

درد دشوار درمانی انتاج ایلکه بر ابر او صفتده
 بولنان حکومتی خلق هر تقدیر قورقوارندن ستایش
 و ثنا ایدرار ایسهده امتداد اشتدادیله اولیه بر اداره
 جبارانه یه قارشو خیالات انتقامیهنک قیامنه وسیله
 ویرامامک لازم کلور . اشته بر ممالکته شو اصولره
 رعایت اولندیغی تقدیرده هر طرفدن گروه گروه
 کوچلر کله رک اهالی موجوده یه التحاق و نیجه یلیر
 عماردن دورو منبت و مهیت خس و خار و مارو
 مور اولان صحاری و اودییهنک حرث و زرعته
 تشمیر ساق ایلدکرینه مکافاه خاک پاک سینه اشتیاقی
 چاکچاک ایدرک فلاحرینه فواکه کثیره و ذخائر
 و فیره اعطا و وعد ایتمکین انوای محصول برکتبخش
 خرمن حصول اولوب اول مملکتده لزومی اولمیان
 اشیا ایله مبادله اقوام مجاوره دن نان قیون و صغیر
 سوریلری صحرا و جبلرده کزوب هر طرفده انار

րաֆտա ասարը մա՛մուրկէթ, վէ ա՛լայիմը
 իւմն ու ըհաթ կէօրիլէճէյինտէն խանէ-
 լէրինտէ գալմըջ օլան կիւզէլ գըզլար թէ-
 զէվլիւճ ու թէէհիւլ, վէ կիճէլէրի պիթա-
 պիի բուզինէի տէֆ' էտէճէք մէրթէպէտէ
 զարարսըզ էյէնճէլէր իլէ թէվէզըիւլ էտէ-
 ըէք, ճիւմլէթէն մէսրուր ու խէնտան վէ
 պա խուսուսա վիւրանը խամիտէ գատտան
 տէսթի ըաշէտարլէրինի պէր էֆրաշթէի ճա-
 նիպը ասիւման էտէրէք, եա Միւսթէան
 խալայիգէ էյուլիք էթմէք հիքմէթինէ մէպ-
 նի քէմի ատէմտէն սահէի վիճուտէ կէլուպ
 էվլատ ու ահֆատըմըզէ փէտէրի ա՛լի գատը
 մագամընտա պուլունան հիւքիւմտարը մէր-
 համէթքեար հագգընտա տէր խուզանէի է-
 նամ ու իհսանի քիւշատ, վէ իմթիտատը է-
 յամը էօմը ու իգպալ իլէ ճիւմլէմիզի տիւ-
 շատ էյլէ տէյու տէհէնպազը տուաի իճա-
 պէթնըշան վէ եէվմիլէ վէլիմէ ճէմիաթլէ-
 ըինտէ տէրարիի մէտայիհ, վէ էտիլէի մէ-
 սուրէսինի նէվ արուսանը թազէ հէվէսան
 գալայիտ կէրտէնը ճան էտէրլէր :

معموریت و علائم امن و راحت کوريله جکندن
 خانه لرنده قالمش اولان کوزل قنزلرتزوج و تاهل
 و کيجه لری يتابی روزينه بي دفع ايدجک مرتبه ده
 ضرر سزا کلنجه لرايله توغل ايدرك جمله مسرور و
 خندان و باخصوص پيران خميده قدان دست
 رعشه دارلرني بر افشته جانب آسمان ايدرك يا
 مستعان خلاقه ايولک ايمک حکمتته مبنی کتم
 عدمدن ساحة وجوده کلوب اولاد و احفاد منزه
 پدر عالیقدر مقامنده بولثان حکمدار مرتککار حقنده
 در خزانه انعام و احسانی کشاد و امتداد ایام عمر و
 اقبال ايله جمله مزی دنشاد ايله دیو دهن باز دعای
 اجابتشان و یومیه و لیمه جمع لرنده دراری مدایح
 و ادعیه ماثوره سنی نوعر و سان تازه هوسان قلائد
 کردن جان ایدر لر .

Հիւրքէմաի Եունան քեաֆֆէի իւլումը սահիհէտէ վէ պիլխուսուս իւլումը ըրեալ զիյնի միւրէքքէպէնին ճէրրի էսգալ տէնիլէն գըւմընտա Նազարի իլէ Ամէլիի թէֆըրիգ էտէրէք պունըարըն եէքտիկէրինէ մուխալիֆ ու միւթէպայեին իքի շէյ օլմասընա զահիպ օլմուշար իտի : Հէնտէտէ վէ մանթըզ վէ մուսիգի վէ ըէսմ վէ ֆէննի միմաըրի Եունանըար կըճատ ու նէշը էտիւպ պու վէչիլէ էմրի մէտէնիլէթէ խրամէթ էթտիքլէրի միւսէլլէմ իսէ տէ , հիքմէթի թապիլէ վէ ճէրրի էսգալտէ հիւրքէմաի մէգըրիւրէնին մէսլէք ու մէզհէպի էքսէրիեա խաթաեաի ազիմէ իւզէրինէ մէպնի օլուպ մէսլէքի մէզքիւր պունտան թագրիպէն տօգուզ եիւզսէնէ մուգատտէմէ կէլինճէյէ գատար փայտար օլարագ իւլումը մէզպուրէնին թէվէսսիւրինէ վէ գավանինի սահիհէսլինին քէշֆինէ հայիլ օլտուղու տախի ինքեար օլունամազ :

Ձիքը օլունան մէզհէպի պաթըլէ նազարէն իւլումը ըրեալիլէ վէ թա'պիլէի էքի

﴿ نظری ایله عملی بیننده اولان جهت وحدت ﴾

حکمای یونان كافة علوم صحیحهده وبالخصوص علوم ریاضیه سرکهبنک جر ائقال دینلان قمنده نظری ایله عملی بی تفریق ایدرک بونلرک یکدیگریته مخالف و متباین ایکی شی اولمسنه ذاهب اولمشارایدی . هندسه و منطق و موسقی و رسم و فن معماری بی یونانلر ايجاد ونشرايدوب بو وجهله امر مدنیتته خدمت ایتدکری مسلم ایسهده حکمت طبیعیه و جر ائقالده حکمای مزکوردهنک مسالک و مزههبی اکثریا خطایاً عظیمه اوزرینه مبنی اولوب مسالک مزکور بوندن تقریباً طقوز یوز سنه مقدمه کلنجیه قدر پاید ار اوله رق علوم مزبوردهنک توسعنه و قوانین صحیحه سنک کشفینه حائل اولدیغی دخی انکار اولته مز .

ذکر اولنان مزههب باطله نظر آ علوم ریاضیه و طبیعیه

Գըսմէ միւնգասէմ օլուպ պիրիսի՞նազարի
 տիր քի էճասամըն խարիճտէ քէյֆիյէթ ու
 մահիյէթինտէն գաթը նազար միւճէրրէտ
 սէլէֆտէն խալէֆէ միւնթէգիլ պազը գա-
 վա'իտ վէ պունուճն նէթայիճինտէն պահս
 էտէն իւլում օլուպ պունլարա իւլումը ալի-
 յէ վէ տիկէրի տախի Ամէլի տիր քի պիլ
 ա'քս թէճըրիւպէ իլէ էճասամըն խավվաս ու
 քէյֆիեթը քէյֆ ու թահգիգ օլունմագ-
 տէն իպարէթ օլուպ պունլարա տախի իւ-
 լումը ա'տիյէ վէ եախստ իւլումը սիւֆիլիյէ
 թէսմիյէ էթմիչլէր իտի : Պու մէզհէպտէ
 պուլունան մուսանըֆինին հիքմէթը թա-
 պիյէտէ վազ' ու թէէսիս էյլէտիքլէրի ու-
 սուլ վէ գավանին սաքին օլտուղումուզ սէյ-
 եարէնին սաթըհը իւղէրինտէ հէր կիւն մէչ-
 հուտ վէ միւճէրրէպիմիզ օլան ասար վէ
 գավանինը թապիյէյէ նա միւվաֆըզ , վէ
 պէլքի միւթէպաեին օլտուղու հալտէ մէչ-
 հէպի մէզքիւր խայը դէմանլէր գավանինը
 ֆասիտէի մէզպուրէնին միւթէպէր գալմա-
 սընա սէպէպ օլմուչ տուր :

Հիւքէմաի մէզպուրէ էֆքեարընա կէօրէ
 էճրամը սէմավիյէ թէպէտտիւլ ու ինգը-
 լապտէն պէրի վէ մէտարլէրի միւտէվվէր իւչ

ایکی قسمه منقسم اولوب بریسی نظریدرکه اجسامک
 خارجده کیفیت و ماهیتندن قطع نظر مجرد سلفدن
 خلقه منتقل بعض قواعد و بونک نتایجندن بحث ایدن
 علوم اولوب بونلره علوم عالیه و دیکری دخی عملی
 درکه بالعکس تجربه ایله اجسامک خواص و کیفیاتی
 کشف و تحقیق اولنمقدن عبارت اولوب بونلره دخی
 علوم عادیه و یاخود علوم سفلیه تسمیه ایشلرایدی .
 بومزهیده بولنان مصنفنیک حکمت طبعیهده وضع
 و تائیس ایلدکری اصول و قوانین ساکن اولدیغمز
 سیارهنک سطحی اوزرنده هرکون مشهود و
 مجربمنز اولان اثار و قوانین طبعیهیه ناموافق و بلکه
 متباین اولدیغی حالده مذهب منزکور خیلی زماانلر
 قوانین فاسده مزبورهنک معتبرقالمسنه سبب اولمشدر .
 حکمای مزبوره افکارینه کوره اجرام سماویه تبدل
 و انقلابدن بری و مدارلری مدور الشکل و حرکتلری

չէք վէ հարաքէթլերի տայիմի օլմաղլէ ,
 պունլար մէքինաթը թամմէտէն վէ սաթհը
 արզ իւզէրինտէ քեային էճամ իսէ թէղայ-
 եիւրաթ ու ինգըլապաթէ միւսթա'իտ օ-
 լուպ հարաքէթլերի տախի միւսթէգիւմ վէ
 միւնհանի օլմագ հասէպիլէ ղայրի տայիմի
 պուլունտուղունտան , պունլար տախի մէ-
 քինաթը ղայրը թամմէտէն ատտ օլունմուշ
 տուր :

Մէգհէպը մէգքիւրին սուի նէթիճէսի
 օլմագ իւզրէ միւթէգատտիմին ճէրրի էս-
 գալըն նազարիեաթը իլէ ամէլիեաթընը եէք-
 տիկէրինէ միւթէպաեին կիպի թասաւվուր
 էթմէքլէ ա'մէլիեաթ ճէրրի էսգալ ֆիւնու-
 նը սիւֆլիյէտէն օլուպ միւճէրրէտ ճէրրի
 մէնֆաաթ իչին թէալլիւմ ու թահսիլ օ-
 լունուր , եօխսա շանը ասհապը իրֆանէ նա
 չէսպան տըր տէյէրէք էպնաի ճինսլերինի
 լէվազիմի մէտէնիյէթ օլան քէմալաթտէն
 խայրը վագթ մահրոււմ պրագմըլար տըր :

Արգիթաս նամ հաքիւմ իլմի հէնտէսէի
 ալաթ վասէթասիլէ իրայէ վէ իսպաթ էթ-
 մէք միւրատ էթմիշ իսէ տէ , շակիրտի Պէ-
 օգրաթ պու թարիգ իլէ թէտըիսի իլմին
 գատը ու շանընա իյրասը նագըսէ էթմէք

دائمی اولمغله بونلر مکنونات تامه دن وسطحی ارض
 اوزرنده کائن اجسام ایسه تغیرات و انقلاباته مستعد
 اولوب حرکتلر دخی مستقیم و منحنی اولمق حسیله
 غیر دائمی بولندیغندن بونلر دخی مکنونات غیر تامه دن
 عد اولمشدر .

مزهب مزکورک سؤنتیجه سی اولمق اوزره متقدمین
 جراثمک نظریاتی ایله عملیاتی یکدیگرینه متباین
 کبی تصور ایتمکله عملیات جراثمک فنون سفلیه دن
 اولوب مجرد جرم منفعت ایچون تعلم و تحصیل اولنور
 بوخسه شان اصحاب ارفانه ناچسبان در دیه رک انبای
 جنسارینی لوازم مدنیت اولان کمالاتدن خیلی
 وقت محروم براقمشدر .

ارچیتاس نظام حکیم علم هندسه بی الات واسطه سیله
 ارایه و اثبات ایتمک مراد ایتمش ایسه ده شاگردی بقرات
 بو طریق ایله تدریس علمک قدر و شاننه ایراث

տիր տէտի : Մէշահիրի հիւքէմատէն հէն
 տէսէ վէ հիքմէթը թապլյետէ մէհարէթը
 թամմէսի օլան Արչիմիտ տախի պազը ալաթ
 վասէթասըլա պիր եիւքլիւ սէֆինէյի դա
 ղայէ իխրաճ վէ օլ զէմանտէ տէհչէթ էն
 տազըուպը մէսքիւն օլան Ռօմա ապքէրինի
 պիլէ մաղլուպ վէ միւնհէզիմ էտէճէք ալա
 թը հարպլյէ իճատ ու ինչա , վէ պիր թա
 ղիզը մախսուս իլէ շուա'աթ շէմսլյէի պիր
 Նօպթատէ թէճէմմու' էթտիրէրէք պիր տօ
 Նանմայը քեամիլէն իհրազ իտէպիլէճէյինի
 իլան էթմիշ իտի : Հաքիմի մէզքիւրիւն ճէր
 ղի էսգալտէ օլան մալիւմաթը թամմէսի վէ
 Նազարիեաթընը ա'մէլիեաթէ թաթպիզ էթ
 մէսի զէմանըմըզտէ էրպապը ի'նտինտէ քէ
 մալը շէօհրէթ ու իթիպարինի մուճիպ օլ
 մուշ իսէ տէ , քէնտու ա'սրինտէ վէ պիր ազ
 միւտտէթ սօնրալէրի ա'մէլիեաթը մէզքիւ
 ղէ իլմուէն մա'տուտ օլմայուպ սէնախ'ի սիւֆ
 լյէտէն իպարէթ օլմաղլէ իլմի հէնտէսէ կի
 պի պիր իլմի ճէլիլին պիւրհանիլէ մէշղու
 իքէն տէվլէթէ իպրազը խըտմէթ տա'լյէսի
 իլէ շանը հիւքէմայէ Նալայըզ սէնախ'ի սիւֆ

نقيصه ايتمك در دیدی . مشا هر حکماذن هندسه و
 حکمت طبعیهده مهارت تامهسی اولان ارشمید
 دخی بعض الات واسطه سیله بر یوکلوسفینهی قرهیه
 اخراج و اول زمانده دهشت انداز ربع مسکوز اولان
 روماعسکرینی بیله مغلوب و منهزم ایده جک الات
 حریه ایجاد و انشا و بر طریق مخصوص ایله شعاعات
 شمسیهیی بر نقطهده تجمع ایتدیرهک بر دو تمای
 کاملاً احراق ایده بیله جکئی اعلان ایتمش ایدی .
 حکیم مزکورک جراثقالده اولان معلومات تامهسی
 و نظریاتی عملیاته تطبق ایتسی زمانمژده اربابی عننده
 کمال شهرت و اعتبارینی موجب اولمش ایسهده
 کندو عصرنده و برازمدت صکره لری عملیات
 مزکوره عامدن معدود اوامیوب صنایع سفلیه دن
 عبارت اولمغله علم هندسه کبی بر عالم جلیلیک برهان
 ایله مشغول ایکن دواته ابراز خدمت داعیه سیله

լիյէյէ թէնէզղիււ էթտի տէյու մուսախէյէ
հէտֆը թա՛ն ու թա՛րիզ գըլընտը :

Ինտ էլ միւթէգատտիմին ասհապը մա-
լիւմաթըն ումուրը խարիճիյէ վէ պէյթիյէ-
ճէ էհլիյէթ ու իգթիտարէրի օլմամասը էֆ-
քեարինէ զէհապ օլունուպ պունուն թէէյ-
եխտի զըմնտա օլ զէման մէշահիրը հիւ-
քէմասը հագգընտա պիր թագըմ էֆսանէ-
լէր իխթիրա՛ գըլընմըշ տըր :

Բօմալըլարըն ճէրրի էսգալըն ագսամը
միւթէա՛տտիտէսի վէ պա խուսուս թաշճը-
լըգ վէ եօլ ինշասը վէ մուվազէնէթը էճսամ
մախէ թաթպիգաթընտա զիեատէ մէհա-
րէթլէրի օլտուղու էլան մէվճուտ օլան ա-
սարը հէնտէսիյէլէրինտէն միւթէպան տըր .
ֆագաթ գավանինը թապի՛յէնին իւլումը
ուլուվիյէ վէ սիւֆլիյէյէ թագսիմի էֆքեա-
րը կիթտիքճէ գուվվէթ պուլարագ նիհա-
յէթ պունտան սէքիզ տօգուզ գարն էվվէլէ
կէլինճէյէ գատար պիլիւմէ էրպապը մա-
լիւմաթ մէզհէպը մէզպուրու գապուլ վէ
իթթիխազ էթմիշ օլտուղլարընտան միւճէր-
րէտ հիւքէմա ի՛նվանիլէ միւֆթէխիր օլ-
տուղլարը հալտէ պիր թագըմ միւպահա

شان حکمايه نالايق صنايع سفليه تترل ايتدى ديو
مومى اليه هدف طعن و تعريض فلندى .

عندالمقدمين اصحاب معلوماتك امور خارجيه و
بيتيه جه اهليت و اقتدارلى اولماسى اوكارينه
ذهاب اولنوب بونك تاييدى ضمننده اولدماز مشاهير
حكماسى حقهده بر طاقم افسانه لراختر اع قانمشدر .
رومالورك جراثلك اقسام متعددهسى وباخصوص
طاشجياق ويول انشاسى و موازنت اجسام مايمه
تطبيقاته زياده مهارتلى اولديغى الان موجود
اولان اثار هندسيه لرندن مستباندر . فقط قوانين
طبيعيه نك علوم علويه و سفليه به تقسيم افكارى
كند كجه قوت بوله رق نهايت بوزدن سكر طقوز
قرن اوله كلنجيه قدر بالجمله ارباب معلومات مزه
مزبورى قبول و اتخاذ اتمش اولدق لرندن مجرد
حكما عنوانيله مفتخر اولدقلى حالده بر طاقم مباحثات

սաթը վահիյէ իլէ իմրարը վագթ էտէն իշ-
 պու կիւրուհ նաղարընտա միւհէնտիսին վէ
 էմնայի մէարիֆի նաֆիա ասհապը պի գատը
 ու իթիպար գալմըշըտը :

Իկերչի. ֆի զէմանընա հեզա Աեասօֆեա
 ճամի՝ շէրիֆի կիպի էպնիյէի ճէսիմէ վէ
 մուսաննանըն էմնայի կէօրիլէմէ յիպ, պու
 տախի էպնիյէի մէզքիւրէ ագսամընըն միւ-
 թէհամիլ օլտուղու սըզլէթէ կէօրէ հիսապ
 ու միւթալաա օլունտուղունա մէպնի տիր :
 Շու. քէյֆիյէթ էպնիյէի մէզքիւրէի ինշա է-
 տէն միւհէնտիսինին իլմի միւվազէնէթտէ
 մալիւմաթը թամմէլէրինէ տալ իսէ տէ, իւ-
 լումը ա՛լիյէ ասհապը ա՛մէլիեաթը թահգիը
 էտէրէք ի՛լմոէն ատտ էթտիքլէրինտէն վէ
 քէնտուլէրի սալիք օլտուղլարը մէզահիպը
 պաթըլէնին թէվսի՛ ու թա՛միգիլէ մէշըլլ
 օլտուղլարընտան օ մագուլէ միւհէրրէի միւ-
 հէնտիսինին - ինշա էթտիքլէրի էպնիյէպէ
 իսթիմալ էթմիշ օլտուղլարը գավանին տա-
 խի մէսթուրը սէհայիֆի ասար օլմատըգ-
 տան պաշգա էքսէրիսինին իսմէրի պիլէ ու-
 նուտուլմուշ օլտուղուլունտան գավանինը մէզ-

واهيه اليه امرار وقت ايدن اشبو كروه نظرند
 مهندسين و امثالي معارف نافعہ اصحابي بي قدر و
 اعتبار قالمشيدى .

اگرچه في زمانه هزا اياصوفيه جامع شريفى كى ابنیه
 جسيمه و مصنه نك امثالى كوريله ميوب بودخى ابنیه
 مزكوره اقسامك متحمل اولديغى ثقلته كوره حساب
 و مطالعه اولنديغنه مبنيدر . شو كيفيت ابنیه
 مزكوره ني انشا ايدن مهندسيناك علم موازنتده
 معلومات تامه لرينه دال ايسه ده علوم عاليه اصحابي
 عملياتي تحقير ايدرك علمدن عدايتمدكرندن و كندولرى
 سالك اولدقلى مزاھب باطله نك توسع و تعميقيله
 مشغول اولدقلى رندن او مقوله مهرة مهندسيناك انشا
 ايلدكلى ابنیه ده استعمال ايتمش اولدقلى قوانين
 دخى مسطور صحايف اثار اولدقدن بشقه اكثر يسناك
 اسملى بيله انودلمش اولديغندن قوانين مزبوره نك

պունընին ասըմըգտա եէնիտէն քէշֆ օլունմասը լազըմ կէլմիշ տիր : իշթէ հիւքէմաի միւթէգատտիմէնին իւլումը թա'պիյէտէ օլան իշպու էֆքեարը պաթըլէսի միլատըն օն պէշինճի գարնընա գատար փայտար օլուպ , անտէն սօնրա իւլումը մէգքիւրէ թարզը ախէրէ կիրմէքլէ մէգհէպը մէգքիւր պիւքիւլլիյէ թէրք ու իլլա օլունմուշ , վէ էլէվմ'նազարիեաթըն թէճարիպի տագիգէ իլէ սըհհէթի սապիթ օլան մէվատտը էսասիյէ վէ պունլարտան իսթինպաթ օլունան նէթայիճտէն իպարէթ օլտուղու թահգիգ օլունմուշ տուր :

Ասհապը իւլում ու մէարիֆին ումուրը խարիճիյէ յէ առէմը էհլիյէթլէրի հագգընտա օլան զիւիւմը պաթըլ տախի պիթթէտրիճ մահվ օլուպ շէօյլէքի նէվթօն ասըլգատէկեան վէ եախօտ գրալ վիւքէլսը մէնսուպաթընտան օլմատըրը հալտէ ինկիլթէրատա զարպխանէ նազըրը նասպ օլունմուշ , վէ մումայիլէյհին իշպու մէմուրիյէթի օլ վագթլարտա ինկիլթէրա զարպխանէսինտէ իթթիխազի լազըմ կէլէն նիգամաթը ճէտիտէնին իճրասը նէվթօն կիպի հէմ

عصر مزده يکيدن کشف اولنمسی لازم کلمشدر .
 اشته حکمای متقدمه نك علوم طبعیه ده اولان اشبو
 افکار باطله سی میلاددن اونبشنجی قرننه قدر پیدار
 اولوب اندنصرکه علوم مزکورہ طرز اخره کیرمکله
 مزهب مزکور بالکلیه ترک و الغا اولنمش و الیوم
 نظر یاتک تجارب دقیقه الیه صحتی ثابت اولان مواد
 اساسیه و بونردن استنباط اولنان نتایجدن اعبارت
 اولدینی تحقیق اولنمشدر .

اصحاب علوم و معارفک امور خارجیه جه ودم
 اهلیتری حقنده اولان زعم باطل دخی بالتدریج
 محو اولوب شویله که نوتون اصلذا دکان و یاخود قرال
 و کلاسی منسوبانندن اولمدینی حالده انکتره ده
 ضربخانه ناظری نصب اولنمش و مومی الیهک اشبو
 ماموریتی اول وقتلرده انکتره ضربخانه سند اتخاذی
 لازم کلان نظامات جدیده نك اجراسی نوتون کبی هم

նազարիաթ հեմոտ ատմելիաթտէ մէհարէթը
 թամմէսի օլան պիր զաթըն նեզարէթինէ
 միւթէվէգզըֆ օլտուղու անլաշըմասընտան
 նեշաթ էթմիշ տիր : Մուամայիլէյհին մէմու-
 ըլեյէթինտէն պիր ազ միւտտէթ միւրուրին-
 տէ պիր հաֆթա զարֆընտա զարպ էթտիր-
 տլյի կիւմիւշ մէսքիւքեաթը սապըգընըն
 սէքիզ միսլինէ իպլաղ էյէտի : Հալ պու քի
 էսլաֆի զէմանընտա միւտտէթի մէզըիւրէ-
 տէ զարպ օլունապիլէն սիքքէտէն տահա
 զլյատէ զարպ օլունմասը զայրը միւմքին
 հիւքմինտէ թութուլուր իտի :

Օլ վէճհլէ իւլումը ըիեազլիյէ վէ թա-
 պիյէնին նազարիեաթը իլէ ատմելիեաթը
 պէյինտէ թէվէհհիւմ օլունան միւպայէ-
 նէթին սուի թէէսիրլէրի էլեէվմ էզմինէի
 սապըգատէ օլտուղու գատար տէյիլ իսէ
 տէ , պազէն զէմանըմըգտա տախի մէհուտ
 օլմասը ճայի թէէսիւֆ տիր : Ֆիլհագըգա
 իւլումը ըիեազլիյէնին հէր գանըր գըսմըն-
 տէն մէսէլա իլմը հիսապըն իմալը էրպա-
 սընտան զարպ գաիտէսինի օն պէշ սահիֆէ
 արապի իպարէի միւշքիլէ իլէ գրաաթ վէ
 թահսիլ էթմիշ զէվաթըն էքսէրիսինտէն պիր

نظريات همده عملياته مهارت تامه سی اولان بر ذاتك
 نظارتنه متوقف اولدینی اكله شلمسندن نشات ایتمش
 در . مومی الیهك ماموریتندن بر ازم مدت مرورنده
 بر هفته ظرفنده ضرب ایتدیردیکی کموش مسکوکاتی
 سابقنك سکنز مثلنه ابلاغ ایلدی . حالبوکه اسلافی
 زمانده مدت مزکوردهده ضرب اولنه بیلاز سکه دن
 دهها زیاده ضرب اولنمی غیر ممکن حکمنده
 طوتیلورایدی .

اولوجهله علوم ریاضیه و طبعیهنك نظریاتی الیه
 عملیاتی بیننده توهم اولنان مباینتك سؤ تا اثری الیوم
 ازمنه سابقهده اولدینی قدر دکلن ایسهده بعضاً
 زمانمزده دخی مشهود اولمسی جای تأسفدر .
 فی الحقیقه علوم ریاضیهنك هرقتنی قسمندن مثلاً
 علم حسابك اعمال اربعه سندن ضرب قاعده سنی

գաչ խանէլի էրգամտէն իպարէթ իբի մատ-
 ռուպուն հասըլ զարպը նէ տիր տէյու սի-
 վալ օլունսա , պիր ճէվապը շաֆի վէրէմէ-
 յիպ զիւլմինճէ պունու ա'ր տախի ատտ
 էթմէզ : իշթէ պիր շէյ հագգընտա իլմ իտ-
 տասիլէ պէրապէր ասըլ անտէն մագսէտ
 օլան իլմտէն զաֆլէթ սալիֆիւզղիքը մէսէ-
 քի պաթըլ պագըլէի ասարընտէն օլտուղու
 պի իշթիպահ տըր :

Նազարիեաթ իլէ ա'մէլիեաթըն թէֆրի-
 գինտէն նաշի հուսուլա կէլէն մազարրաթը
 քիւլլէյէտէն պիրի տախի գուլվլէի ինթի-
 ըայիէյէ մսլիք վէ էլ սանաաթընտա մահիր
 օլան էշխասըն միւմըին իւլ հուսուլ օլան շէյ-
 վրի օլմահանլարտան ֆէրգ ու թէմեիզ
 էթմէք իշիւն իգթիզա էտէն իւլումը նազա-
 ըլէյէտէն պի խապէր օլմալարը տըր : Չիւնքի
 մէսէքը պաթըլը մէզըիւր ա'մէլիեաթ աս-
 հապընըն իւլումը նազարիյէ էրպապընտան
 իսթիֆատէսինէ մանի' օլտուղու միւսիւլլու
 ասհապը իւլում տախի պիթթէճըիւպէ հա-
 սըլ օլան մա'լիւմաթ իլէ սէնաի'ին իսլահ ու

اون اونبش صحيفه عربی عبارة مشکله ايله قرائت
 وتحصيل اتمش ذواتك اكثر يسندن بر قاچ خاهه لی
 ارقامدن عبارت ایکی مضروبك حاصل ضربی ندر
 دیوسوئل اولنسه بر جواب شافی ویره میوب زعمنجه
 بونی عاردخی عد اتمز . ایشته بر شی حقنده علم
 ادعاسیله برابر اصل اندن مقصد اولان عامدن غفلت
 سالف الذکر مسلك باطل بقیه اثارندن اولدینی بی
 اشتباهدر .

نظریات ايله عملیاتک تفریقندن ناشی حصوله کلان
 مضرات کلیه دن بری دخی قوه اختراعیه یه مالک
 وال صنعتنده ماهر اولان اشخاصک ممکن الحصول
 اولان شیلری اولمیانلردن فرق وتمیز اتمک ایچون
 اقتضا ایدن علوم رنظریه دن بی خبر اولمیریدر . چونکه
 مسلك باطل مزکور عملیات اصحابنک علوم نظریه
 اربانندن استفاده سنه مانع اولدینی مثللو اصحاب

կըմանի զըմբնտա թէֆթիշ ու թէֆէհհիւսի
 լապիւտ օլան մէսայիլին հալ ու իսթիխրա-
 ճինէ հայիլ օլուր : իշթէ պու վէհիւն նազա-
 ըրեաթ էրպապը իւլումը ըրեազլիյէ վէ թա-
 պի'յէճէ միւշքիլ ատտ օլունան մէսայիլին
 հալլիւն իշթիղալ էտէրէք ամիէ հազգընտա
 մուճիպը ֆէվայիտ օլաճագ պիր էսէրի մու-
 վաֆֆըզ օլամազլար : Պինաէն ա'լէյհ ու-
 սուլ վէ գավանին ամէլիեաթը թէտրիճի վէ
 մէսարիֆաթը քիւլլիյէ իլէ իճրա օլունապի-
 լէն թէճարիպ վասէթասը իլէ թահսիլէ մէճ-
 պուրիլէթ կէլիլ :

Եալընըզ ա'մէլիեաթ իլէ իշթիղալ ի-
 տիւպ , էրպապը ինտինտէ մալիւմ վէ սա-
 պիթ գավանինի թապի'յէտէն պի խապէր
 օլան պազը քէսան պիր մաքինա ի'անէսիլէ
 սուլ չըգարմագ , վէ եախօտ պիր ֆապրի-
 գաի իտարէ էթմէք խիւլեասը իլէ իթլաֆը
 էօմը ու մալ էթտիքտէն սօնրա , էկէր սէր-
 մայէմ օլսա , թէսավվուր էյլէտլիմ մաքի-
 մաքինաի ինչա էտէրտիմ , ֆագաթ հայֆա
 քի պէոյլէ շէյլէրէ իթիպար օլունմանօր տէ-
 յէրէք պիր թագըմ վահի իտտապլըրլէ իմրա-

علوم دخی بالتجربه حاصل اولان معلومات ایله
 صنایع اصلاح و اکمالی ضمننده تفتیش و تفحصی
 لابد اولان مسائلك حل و استخراجنه حائل اولور .
 اشتبهه بوجهه نظریات ارباب علوم ریاضیه و طبیعییه
 مشکل عد اولنان مسائلك حللیله اشتغال ایدرک عامه
 حقنده موجب فوائد اوله جق بر اثر موفق اوله منزل
 و بناعلیه اصول و قوانین عملیاتی تدریجی و مصارفات
 کلیه ایله اجرا اولنه ییلان تجارب واسطه سیله تحصیله
 مجبوریت کلور .

بالکنز عملیات ایله اشتغال ایدوب اربابی عندنده معلوم
 و ثابت قوانین طبیعییه دن بیخبر اولان بعض کسان
 بر ماکنه اعانه سیله صو چیقارمق و یا خود بر فابریقه بی
 اداره اتمک خلیا سیله اتلاف عمر و مال ایتد کدن
 صکره اگر سر مابه م اولسه تصور ایلدیکم ماکنه بی
 انشا ایدردم فقط حیفاکه بویله شیلره اعتبار اولنمیور

ըը վազթ էտերէր = Հալ պու քի օ մագու-
 լէ քէսանըն իւլումը նաղարիյէտէն պիր ազ
 մալիւմաթլարը օլտա թէսավվուր էյլէտիք-
 լէրի շէյին միւմքին օլուպ օլմաեաճաղընը
 ֆէհմ ու ի՛ղան էտիպ էրպապը ինտինտէ ա-
 տէմ իմքեանի սապլիթ օլան շէյլէրլէ պի-
 հուտէ օղրաշմաղլար = իմտի մէպէքը մէզ-
 քիւր ճիւմէտէն զիյատէ միւհէնտիտիյէ ,
 եախօտ թապիրի տիկէրիլէ թաթպիգաթը
 ուսուլը ճէրրի էսգալէ մուզիլը տըր : Չիւն-
 քի նաղարիեաթէ թաթպիգ օլունմայարագ-
 ինչա օլունան էպնիյէ մէթին օլամայըպ ,
 պու սուրէթլէ եափըլան մաքինալար տախի
 իշէ եարամայաճաղընտան , նաղարիեաթտան
 պիխապէր օլան ասհապը հիւնէր պիր պի-
 նա եախօտ պիր մաքինա ի՛մալ էթմէք միւ-
 ըատ էթտիքլէրինտէ մէվճուտ օլանլարա
 թազլիտ իլէ իգթիֆա էտերէր = իշպու ու-
 սուլ հէր նէ գատար մուխաթարատան էմին
 իսէ տէ , տայիմա պու եօլտա հարաքէթ օ-
 լունտուղու սուրէթտէ ֆիւնուն վէ սէնա՛ի
 ասլա թէրագգը էտէմէյիպ տայիմա պու
 հալտէ գալաճաղը պէտիհի տիր : Լաքին
 նաղարիեաթ իլէ ա՛մէլիեաթ պէյնինտէ

ديه رك بر طاقم واهى ادعالره امرار وقت ايدرلر.
 حاله كه او مقوله كسانك علوم نظريه دن برا معلوما تلى
 اولسه تصور ايلدكري شيك ممكن اولوب اولميه جفنى
 فهم واذعان ايدوب ارباب عننده عدم امكانى ثابت
 اولان شيرله يهوده اوغراشمز لر . ايمدى مسلك
 مزكور جمله دن زياده مهندسا كه ياخود تعير ديكر
 ايله تطبيقات اصول جراثقاله مضر در . چونكه نظريات
 تطبيق اولنميه رق انشا اولنان ابيه متين اوله ميوب
 بصورتله يايلان . اكنه لر دخى ايشه يراميه جفندن
 نظريات دن بي خبر اولان اصحاب هنر بر بنا وياخود
 بر ما كنه اعمال ايمك مراد ايتدكلرنده . وجود اولنلره
 تقليد ايله اكتفا ايدرلر . ايشو اصول هر نه قدر
 مخاطره دن امين ايسه ده دائما بويولده حركت اولنديغى
 ص رتده فنون و صنايعى اصلا ترقى ايده ميوب دائما
 بو حالده قاله جفنى بديهي در . لكن نظريات ايله عمليات

Ֆարզ օլունան միւսայէնէթտէն նէշաթ է-
տէն մաղարրաթ ասըմըզտա էվրօփանըն
մէմալիքը զարպիյէսինտէ պիլքիւլլիյէ մահվ
ու զայիւ օլմագտա օլուպ , չիւնքի նաղարի-
եաթ իլէ ա'մէլիեաթ էրպասլը պէյնի'նտէ
իխթիլաթ ու իւնսիյէթ հասըլ օլարագ եէք-
տիկէրինին մէսէք վէ մալիւմաթընա քէսպի
վուզուֆ էթտիքէրի վէ պու ճիհէթլէ նա-
ղարիեաթ իլէ ամէլիեաթ եէքվիճուտ օլ-
տուղու ճիհէթլէ , պունչարըն իքիսինին սէ-
մէրէսի օլան հէր տիւրլիւ ասարը մէտէնի-
յէթ կիւն պէ կիւն թէրագգը ու թէվէսիւ
էթմէքտէ տիր :

Ասհասլը ա'մէլիեաթըն ինչա էյէտիքլէ-
րի կէրէք էպնիյէ վէ կէրէք մաքինալարըն
օն պէշ եիրմի սէնէ մուգատտէմ'լ Օնտրա վէ
Պէրլին վէ Պէլֆասթ վէ Ղալվա վէ Ղլասը
տար իւլ Ֆիւնուլարընտա ուսուլը ճէրրի
էսգալ թաթպիգաթընըն թէտրիսի ու թա'
լիմի մագսէտ իլէ էտիմպուրկտա տախի
պունտան եէտի սէքիզ սէնէ մուգատտէմ'
միւճէտտէտէն պիր սընըֆ քիւշատ օլուն-
մուշ տուր : Իշթէ էվրօփատէ ֆիւնուլ
ու սէնա'իին կիթտիքճէ թէրագգըսը , վէ
իխթիրա'աթը ճէտիտէ վիճուտէ կէլմէսի ,

بينده فرض اونان ميايتدن نشات ايدن مضرت
عصر مزده اوروپانك ممالك غريبه سنده بالكليه محو
وزائل اولمقده اولوب چونكه نظريات ايله عمليات
اربابي بينده اختلات وانسيت حاصل اوله رق يكديكري-
ينك مسلك و معلوماته كسب و قوف ايتدكلى و
بو جهته نظريات ايله عمليات يكو جود اولديني جهته
بونلرك ايكيسنك ثمره سى اولان هر درلو اثار مدنيت
كون بكون ترقى و توسع ايتكدهدر .

اصحاب عملياتك انشا ايلدكلى كرك ابنه و كرك
ما كنه لرك اونيش يكرمى سنه مقدم لوندره و دو بلين
ويافاست و غلوه و غلا سقو دار الفنون لرنده اصول
جراثقال تطيقاتك تدريسى و تعليمى مقصد الله
ادينبور غده دخى بوندن يدى سكر سنه مقدم مجدداً
بر صنف كشاد اولنمشدر الشته اوروپاده فنون و
صنایع كند كجه ترقيسى و اختراعات جديده و جوده

իշար թէչէպպիւսաթը միւսստէրէ սէմէրէսի տիր : Մէմալիքը մահրուսէի շահանէտէ սէնա'իին տիւշար օլտուղու հալը վուգուֆտէն թախիսի տախի մութլագա պու մագուլէ թէտապիր իթթիխազընա մէնութ օլտուղու տէրքեար տըր :

Իւլումը 'ամէլյէնին տիկէր պիր գըամը մէսէլա իլմի թըպպըն ա'մէլիեաթը տախի սալիֆիւղղիքը խուսուսաթէ մուգայեէս օլուպ , չիւնքի մէքեաթիպը թըպպլյէտէ իւմը թըպպըն նաղարիեաթընտան օլան թէչըրիս վէ ֆիղիօլթի տէնիլէն գըսըմլարընըն թէտրիսի քիֆայէթ էթմէյուպ , պունլարլա պերապէր ճէրահլըգ վէ սայիր ամէլիեաթընըն տախի թա'լիմի լապիւտ օլտուղու միսիւլլու , իւլումը ըիեազլյէ վէ հիքմէլ'ը թա'պլյէ վէ քիմեա թէտէրրիւսինէ մախսուս մէքեաթիպտէ տախի պունլարըն թաթպիգաթը լազըմէտէն օլուպ , ֆէիլլա իւլումը մէքըիւրէ թա'ալիւմինտէն մաթլուպ օլան նէթայիճ հուսուլա կէլէմէգ :

Կլասգօ տար իւլ ֆիւնուսուստա եիւզ սէնէ գատար մահֆուզ պուլունան պիր քիւչիւք մօտէլ հէր քէսին նաղարընտան ղայիպ չիւրքին վէ հագիր կէօրիւնիւպ , հաթթա

کلمی اشبو تشبثات مؤثره شمره سیدر. ممالک محروسه شاهانه ده صنایع دوچار اولدینی حال و قوفدن تخلیسی دخی مطلقا بومقوله تدابیر اتخاذینه منوط اولدینی درکاردر .

علوم عملیه نك دیگر بر فسمی مثلاً علم طبك عملیای دخی سالف الذکر خصوصاته مقیس اولوب چونکه مکاتب طیه ده علم طبك نظریاتندن اولان تشریح و فیزیولوژی ذیلان فسملرینک تدریسی کفایت ایتمیوب بولرله برابر جراحلق و سائر عملیاتنک دخی تعلیمی لابد اولدینی مثللو علوم ریاضیه و حکمت طبعیه و کیمیا تدرسنه مخصوص مکاتبه دخی بولرک تطبیقاتی لازمه دن اولوب فالاعوم مز کوره تعلمندن مطلوب اولان نتایج حصوله کله منر .

غلاسکو دارالفنوننده یوزسنه قدره محفوظ بولنان رکوچک مودل هرکسک نظرنده غایب جرکین و

պիր ըստամ պունուն ըսամինի ալարագ պա-
զը զէվաթէ իրայէ էյէտիքտէ , կէօրէնէր
ըստամըն պու ալէմտէ հիչ պիր շէյ պուլա-
մայըպտէ պունուն ըսամինէ էմէք սարֆ էյ-
լէմէսինէ հիչ պիր մա'նա վէրէմէտիէր :

Յագաթ մէզքիւր ըստամըն շու զահ-
մէթի իխթիւտար էյլէմէսի նապէհա օլմա-
տըրը պատէհու անլաշըլտը = Շէօյլէ քի պուն-
տան թագրիպէն տօգսան պիր սէնէ մու-
գատտէմ ճէմավաթ նամընտա պիր զաթ ,
մէզքիւր մօտէլին թա'միրիլէ մէշղու օլտու-
ղու սըրատա քէնտուսինին իւլումը ըիւտ-
զիյէ , վէ հիքմէթը թապիւեհտէ օլան մա'
լիւմաթը անա թաթպիգ էտէրէք ֆի զէմա-
նընա հէզա կէրէք գարատա վէ կէրէք ըույի
տէրեատէ միւշահէտէ էյլէտիլմիզ վափօր
մաքինալարընը իխթիրա' էթմիշ օլտուղուն-
տան , օլ վագթտան պերու մէզպուր քիւ-
չիւք մօտէլ էնզարը ա'մմէտէ ճէմավաթըն
գուվվէի ա'գլիւէսինին մէսքէնի ատտ օլու-
նարագ միհրի միւնիր կիպի քէսպի իշթի-
հար էյլէմիշ տիր = իշթէ պէօյլէ նաչիզ վէ
հագիր կէօրիւնէն էշեանըն գըյմէթի իլմ'
վասէթասը իլէ քէսպի թէրագզը վէ իթի-
պար էտէր :

حقیر کورینوب حتی برسام بونک رسمنی الہرق
بعض ذواتہ ارایہ ایلد کدہ کورنلر ساماک بو عالمده
هیچ بر شی بوله میوبده بونک رسمنه امک صرف
ایلمسنه هیچ بر معنا ویرہ مدیلر .

فقط مز کور رسامک شو زحمتی اختیار ایلمسی نایجا
اولمدیغی بعده اکلاشادی شریله که بوندن تقریباً طقسان
بش سنه مقدم جسم وات نامنده بر ذات مز کور مودلک
تعمیر یله مشغول اولدیغی صرده کندوسنک علوم
ریاضیه وحکمت طبعیه ده اولان معلوماتی اکا
تطبیق ایدرک فی زمانه هزاکرک قرده ده وکرك
روی دریاده مشاهده ایلدی کمز واپور ما کنه لیرینی
اختراع ایش اولدیغندن اولوقندبر و مزبور کوچک
مودل انظار عامه ده جسمس و اتک قوه عقليه سنک
مستکنی عدا اولنه رق مهر منیر کبی کسب اشتهار ایامش
در . اشته بویله ناچیز و حقیر کورینان اشیانک قیمتی
م وسطه سیله کسب ترقی و اعتبار ایدر .

0 2
C L "
C "

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0835250

ԳՐԱՏՈՒՆ

ՔԱՅՄՈՑԱՂԱՐ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 20

Արժույթ մեծիս 20 դրոսը հաշունդով

10 Թրքիակի առևնողին 0/0 ին 10 գեղը կըլլայ

	Գ. Գ.	Փ. Գ.
Ա. յանաբան. Հագարան եւ ընձերցարան	22	20
Աշխարհագրութիւն Գարագաշեան	7	
Իրագիտութիւն առձեռն Ե. Մուրատեան	10	
Գեղացոյցութիւն Հայ. Գաղ.	5	
» Մոսկուայի 6 մաս	5	
Կենդանաբան կամ Գաստրարակ Գարագաշեան	2	
Գոտարանութիւն մեծ Պոզանեան	12	
» փոքր	4	
» Տիբեթեաներ	2	
Վոլոսորդական Մատենադարան Ա. Բ. Գ. մաս	5	
Հանրեանի բազումք Գարագաշեան	10	
Հեզարան կամ մէկ կանոն Սաղմոսի		20
Նոր ընկացք գրարար լեզուի Ե. Մուրատեան	2	
Պատմ. Սրբազան Ա. Գարագաշեան	5	
Պարար տղայոց	5	20
Սկզբունք դաստիարակութեան Ա. հատոր	5	
Իրագիտ. ճշտակի	1	20
Փորձիկ բարտուղար կամ համականի Գարագաշ	3	
Բնագիտութիւն Գործնական Գարագաշեան	6	
» Գարունի	6	
» Համառոտ	3	
» Ըստ Օլէկտորֆի	20	
» Շիշմանեանի	5	
» Գ. Գ. Հ. Ըստ Բուստովի Շիշմ.	6	